সর্বার্থ চিন্তামণিঃ।

Sarvartha Chintamani

॥ श्रीः ॥ अथ सर्वार्थचिंतामणिःप्रारंभोऽयंविराजते ॥ श्रीरस्तु ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥श्रीकामेश्वरायनमः ॥ ॥अथसर्वार्थचिंतामणिःप्रारभ्यते ॥ ॥श्रीमच्छेषगिरेस्तटाधिनिलयंश्र्यंबकेशंगुरुंन
त्वाव्यंकटनायकंतनुदिनंजातोहमार्यात्सुधीः ॥ ज्योतिःशास्त्रमहाब्धिपारगमनेवक्ष्यामिपोतात्मकंज्योतिःशास्त्रविवेकपाकविदुषांसर्वा
र्थचिंतामणिम् ॥१॥ नीलांबुजरुचिंदेवंसद्धांतिमनोरथम् ॥ देवाःप्रणम्ययंसर्वेतंनमामिगजाननम् ॥२॥ वाग्विभूतिप्रदादेवी-
याश्वेतांबुरुहस्थिता ॥ गोक्षीरधवलाकारास्वयंतिष्ठतुवाचिमे ॥३॥ मेषादिराशयःसर्वेदिनेशप्रमुखाग्रहाः ॥ येचलोकोपकर्तारःपांतु
मामिहतेसदा ॥४॥ यज्ज्ञानकेनिगदितंभुविमानवानांतस्माभ्दिकेपिसकलंकथयंतितज्ज्ञाः ॥ प्रश्नोपिजन्मसदृशोभवतिप्रभेदःप्रश्न-
स्यचात्रजननस्यनकिंचिदस्ति ॥५॥ भौमाच्छविच्चंद्ररविज्ञशुक्रवक्रेज्यमंदार्कसुतामरेज्याः ॥ मेषादिभानामधिपाःक्रमेणतदंशका
नामपितेभवेयुः ॥६॥ मेषादिमूर्धावदनंगलोरोहृत्कुक्षिवासोभृतनबस्तिगुह्यम् ॥ ततोरुजानुद्वयजंघमंघ्रीपापान्वितंयत्तदुपैतिनाशम्
॥७॥ व्यस्तमत्स्यद्वयमश्वजंघश्चापीमनुष्यःसगदंसवीणम् ॥ नृयुग्ममादायकरेग्निसस्येनोस्थाबलामानधरोवणिक्क ॥८॥ घ
टीजलप्रदानगृहीतुकामः शेषाःस्वनामानुगुणाभवंति ॥ मे॰ तुमेषोवृषभःसएवकर्कःकुलीरस्तथवृश्चिकोलिः ॥९॥ राशिंत्रिधाकृत्य
दृकाणमाहुस्तदीशाःपुत्रेशाशफभाधिनाथाः ॥ गुर्जीदुसूर्योभवनेरवींदूनाथौत्वयुग्मेभवनस्यचार्धे ॥१०॥ चरेंशकानामधिपास्तदाशा
द्यशेोस्थिरेतन्नवमेश्वराद्याः ॥ द्विदेहभेत स्थूनराशिनाथाद्रुदंनिशास्त्रार्थविदोमहांतः ॥११॥ ततक्षेत्रपाद्वादशभागनाथालग्नस्य

वर्गाधिपतिस्तदीशान् ॥ त्रिंशांशपाभौमशनीज्यसौम्यशुक्राभवंत्योजगृहेसमेतु ॥१२॥ विलोमतः पंचशराष्टसप्तबाणाः क्रमाद्भूत्तुरने
कशास्त्वैः ॥ सप्तांशपास्त्वोजगृहेतदीशाद्युग्मेगृहेसप्तमराशिपास्तु ॥१३॥ दशांश ३ पानामधिपास्तदीशादोजेसमेतन्नवमेश्वराद्याः
ओजेकलानामधिपास्तदीशाश्चतुर्मुखोविष्णुहरोदिनेशः ॥१४॥ युग्मेक्रमाद्व्यत्ययमेवराशौषष्ट्यंशकानामधिपास्तुयुग्मे ॥ घोरां-
शको १ राक्षस २ देवभागो ३ कुबेर ४ रक्षोगण ५ किंनरांशाः ६ ॥१५॥ भ्रष्टः ७ कुलघ्नो ८ गरला ९ ग्निसंज्ञो १० मायांशकः ११
प्रेतपुरीशभागः १२ ॥ अपांपति १३ र्देवगणेशभागः १४ काला १५ हिभागा १६ वमृतांशक १७ चंद्रो १८ ॥१६॥ मृदंशकः १९ कोमल २० पद्म
भागो २१ लक्ष्मीश २२ वागीश २३ दिगंबरांशाः २४ देवार्द्र २५ भागो २६ कलिनाशभागः २७ क्षितीश्वरांशाः २८ कमलाकरांशाः २९ ॥१७
क्रमेणमंदात्मज ३० मृत्यु ३१ काल ३२ दावाग्निघोरा ३४ मय ३५ कंटकाश्च ३६ ॥ सुधामृतांशो ३८ परिपूर्णचंद्र ३९ विषप्रदग्धो ४० कलि
नाशमुख्यो ४२ ॥१८॥ वंशक्षयोत्पातककालरूपाः सौम्यश्चमृदंशसुशीतलांशो ॥ दंष्ट्राकरालेंदुमुखप्रवीणा कालाग्निदंडायुधनिर्मलां
शाः ॥१९॥ शुभाशुभांशावतिशीतलांशः सुधापयोधिभ्रमणेंदुरेखाः ॥ ज्ञेयाः क्रमाद्व्यत्ययमेवयुग्मे शुभान्वितांशायदिशोभना-
भिः ॥२०॥ क्रूरांशख्यंशगाः सर्वनाशयंतिखचारिणः ॥ परिपूर्णबलैर्युक्तास्वोच्चमूलत्रिकोणगाः ॥२१॥ स्वर्क्षकेंद्रोत्तमांशस्थामित्रक्षेत्र
त्रिकोणगाः ॥ सप्तवर्गोद्भवाः स्वांशाः स्वाधिमित्रांशकान्विताः ॥२२॥ वर्गास्तुयेदशप्रोक्ताः पूर्वाचार्यैर्महर्षिभिः ॥ भवंतिवर्गसंयोगेपारि

जातादिसंज्ञकाः ॥३३॥ दुःस्थारिनीचमूढस्थाग्रहाबलविवर्जिताः ॥ मरणावस्थगाश्चेत्तु पारिजातादिनाशकाः ॥३४॥ अथ पक्षोनादर
णीयः ॥ मुख्यपक्षस्तु स्वस्यांशो स्वनवांशके स्वभवनइतिग्राह्यः ॥ उत्तमंतु त्रिवर्गैक्यं चतुर्वर्गंतु गोपुरम् ॥ वर्गपंचकसंयोगे सिंहासन-
मिहोच्यते ॥३५॥ वर्गद्वयं पारिजातः षण्णां पारावतनाशकः ॥ सप्तमं देवलोकस्याद्दशमं चतथाभवेत् ॥३६॥ ऐरावतंतु नवमं फलं तेषां
पृथक्पृथक् ॥ दशवर्गस्य संयोगे विदुर्वैशेषिकांशकान् ॥३७॥ ऐरावते सार्वभौमः सर्वैश्वर्यसमन्वितः ॥ देवलोके महादानकर्ता
राजाक्षितीश्वरः ॥३८॥ पारावते मातुलिकः सर्वशास्त्रविशारदः ॥ सिंहासने भवेद्भूमिपतिः सर्वैः स्तुतोमहान् ॥३९॥ गोपुरे धन
वान्नित्यं सर्वविद्याविशारदः ॥ उत्तमे सकलासंपत् पारिजाते धनान्वितः ॥३०॥ स्वांशेयशस्वीमतिमान् सर्वसौख्यसमन्वितः ३१
॥ अथ क्षणिकग्रहाः ॥ ॥ लग्नक्रमात्सार्धघटीद्वयंस्यात् भेषादिनेशास्थितकोणभानाम् ॥ राशीश्वरात्प्राणपदंक्रमेण घटीचतुर्थो-
शासुशंतितज्ज्ञाः ॥१॥ चापाद्विपर्येति रविस्तु सार्धघटीद्वयं राशिकरोपितस्मात् ॥ क्रमेण सार्धद्वयनाडिकालः कुजो[illegible]त्ययनाडि
मात्रं ॥२॥ चापाद्बुधोव्यत्ययनाडिमात्रं मीनादधःपंचघटीद्रसूज्यः ॥ क्रमेण युग्माद्भृगुनंदनस्तु घटीप्रमाणोदिननाथपुत्रः ॥३॥ व्य-
त्यासमार्गेण घटीप्रमाणो मेषादगुः सार्धघटीयुगंस्यात् ॥ मीनाच्छिखीतन्मदगोविलोमात् शास्त्रांतरेतत्फलमाहुरार्याः ॥४॥ बाल
+=१ ग्रंथांतरे मूलत्रिकोणस्वग्रहोच्चभागावर्गोत्तमानां दशवर्गजानां ॥ संयोगजातोत्तमनामपूर्वा वैशेषिकांशाइतितेवदंति ॥५॥ ७ र. चं. मं. बु. गु. शु. श. रा.
१५० १५० ६० ६० ३० ६० ६० १५०

द्यवस्थाः क्रमशो ग्रहाणां ओजे समे तद्विपरीतमाहुः ॥ बालः कुमारोथ युवाच वृद्धो मृतोलवानामृतुभिः क्रमेण ॥५॥ बालाद्यवस्थानुग्र
णं व्रजंति तत्पाककाले दिननाथमुख्याः ॥ मेषाजवस्तं प्रथमं क्रियश्च वृषोक्षगोता वुरिशः क्रमं च ॥६॥ बोधं नृयुग्मं जितुमं तृतीयं चांद्र
कुलीरं तु चतुर्थराशिम् ॥ सिंहस्य कंठीरवलेयसंज्ञे पाथोन षष्ठीत्ववलाच तन्वी ॥७॥ जूको वणिक् सप्तमनो लिसंज्ञाः कौर्प्योष्टमं कौ-
जमृलेस्तु संज्ञाः ॥ जैवं धनुस्तौक्षिकचापसंज्ञं त्वाकेकरं स्यादृशमं च नक्रम् ॥८॥ त्हृद्रोगकुंभो घटराशिसंज्ञे मीनो झषश्चांतिमारिः
फसंज्ञः ॥ होरा तनुर्मूर्त्युदयांशरश्च वाग्वित्तकौटुंबमथाक्षिसंज्ञम् ॥९॥ सहोत्थदुश्चिक्यगलं तृतीयं शौर्यं च कर्णस्फुरवमंबुबंधुः ॥
रसातलं वेहिबुकं च वेश्मपानालत्ह्द्वाहनमातृसंज्ञाः ॥ बुद्धिप्रभावात्मजमंत्रसंज्ञं विवेकशक्तीउदरप्रदेशः ॥१०॥ रोगक्षतारिव्यस
नं तु चोरस्थानं भवेद्दुर्म्महाक्षुरायाः ॥ चित्तोत्थकामो मदनश्च भर्तृस्थानं कलत्रं दधिस्तूपसंज्ञम् ॥११॥ क्षीरं गुडं मूत्रकच्छ्रनाम गुत्थं
चरंध्रमरणांतकायुः ॥ धर्मोदयो पैत्रिकभाग्यमंतुगुरुस्तपोलाभशुभार्जितानि ॥१२॥ आज्ञा च मानं दशमं च कर्म तदास्पदं रवं धन
लाभमायम् ॥ व्ययोंत्यमरिःफ विनाशसंज्ञं लग्नात्परवंडः कथितो मुनींद्रैः ॥१३॥ दुस्थाश्च नाशप्रभवा भवंति षष्ठाष्टरिःफानुगता-
स्तथैव ॥ उद्यंति पृष्ठेन वृषाजचापकुलीरनक्रा बलिनः सयुग्माः ॥ नैरात्रिकाले न्हि बलास्तु शेषाः शीर्षोदया मीनमुदेत्युभाभ्यां
॥१४॥ ॥अथ प्रकाशग्रहाः॥ ॥ धूमोर्कोविम्बभागस्थुनिभवनयुतो मंडलाच्छोधितो सोपानः षड्राशियुक्तः परिधिरथ भसंशोधि

नष्टापनामा ॥ शैलाशा १०७ भागयुक्तं धनुरथ च शिखी पंचनेत्रप्रकाशाः प्रादुर्भावे च तेषां फलमिह कथितं जातकप्रश्नयोः स्यात्
॥१५॥ व्योमास्तपातालविलग्नभानां वदंति नामानि मुनींद्रजालाः ॥ ततुकंटकंकेंद्रचतुष्टयं च वर्गोत्तमास्तत्स्वनवांशकास्तु ॥ १६॥
जलचरपशुनरकीटा वधोमाने तनोमदेचापि ॥ क्रमशो भवंति वीर्याविगनबलास्तत्समेमेवापि ॥१७॥ मेषोक्षनक्रांगनकर्किमी
नतुलाधरास्युर्दिनपात्स्वतुंगाः ॥ अत्युच्चभागैर्नय १० गान ३ दार २८ मत्या १५ मना ५ सार २७ नरैः २० क्रमेण ॥१८॥ सिंहोक्ष
वस्तांगनचापनौलिकुंभाभवंत्युच्चसमानभावाः ॥ मूलत्रिकोणानि भवंति तानि किंचिद्विहीनानि बलानि सूर्यात् ॥१९॥ दिवाबला
मानुषराशयस्युः रात्रौबलाढ्याः पशवश्चकीटाः ॥ संध्याद्वये स्यात्तृभवास्पदानां सषष्ठभानां तु चयेति संज्ञा ॥२०॥ रक्तः श्वेतः श्या
मकांतिश्चरक्तो धूम्रश्चित्रः कृष्णकांतिः सुवर्णः ॥ स्वर्णाभः स्यात्कर्बुरो बभ्रुवर्णो स्वच्छो वर्णो वर्णितो बुद्धिमद्भिः ॥ २१ ॥ वेशि-
स्थानं सूर्ययुक्ताद्द्वितीयं चक्रार्धेस्मिन्मानमाहुर्मुनींद्राः ॥ वेदघ्नं स्याद्बाणसंख्याधिकं तु वेलोम्याद्द्वाज्जूकराशेः क्रमेण ॥२२॥ दिने-
शश्चंद्रोनरपालसुरेज्यौ सेना कुजः सोमसुतः कुमारः ॥ शुक्रेज्यपूज्यो सचिवौ शनिश्च प्रेष्यस्तु तद्धृनिसुपीतिजातः ॥२३॥ आत्मा
रविः शीतकरो मनस्तु सत्त्वं कुजो भाषणमब्जसूनुः ॥ वाचांपतिर्ज्ञानसुखे च मदश्च शुक्रो भवेदर्कसुतस्तु दुःखं ॥२४॥ सूर्यो हे-
लिर्भानुमान्दीप्तरश्मिश्चंडांशुः स्याद्भास्करोहस्करश्च ॥ अब्जः सोमश्चंद्रमाः शीतरश्मिः शीतांशुः स्यात्ग्लौर्मृगांकः कलेशः २५

आरोवक्रश्चावनेयः कुजः स्याद्भौमः क्रूरोलोहितांगोथपापी ॥ विनृज्ञः सौम्योबोधनश्चंद्रपुत्रश्चांदिः शांतः श्यामगात्रोतिदीर्घः ॥२६
जीवोंगिरादेवगुरुः प्रशांतोवाचापतीज्यास्त्रिदिवेशवंद्याः ॥ भृगुःशनोभार्गवस्तूनवोच्छ काणः कविर्दैत्यगुरुः सितश्च ॥ २७॥ छाया-
त्मजः पंगुयमार्कपुत्राः कोणोसितः सौरिशनीचनीलः ॥ क्रूरः कृशांगः कपिलाक्षदीर्घोनमोक्षस्चेत्यगुसैंहिकेयो ॥२८॥ राहुः
स्वर्भानुविधुंतुदोस्यात्केतुः शिखीस्यात्स्वजनामधेयः ॥ शनेः सुतस्याद्गुलिकोथमांदिर्यमात्मजः प्राणहरोतिपापी ॥ २९ ॥
प्राणस्त्वसुः प्राणपदस्यनाम पर्यायमन्यत्प्रवदंतितज्ज्ञाः ॥ भानुर्युगात्मोंकितदेहरक्तश्यामान्वितः पिंगलनेत्रकांतिः ॥ ३०
पित्तात्मकोयंसमगात्रयष्टिः प्रतापयुक्सत्वगुणोल्परोमः ॥ संचारयुक्संकुचितार्थवाक्यः स्वल्पप्रदोदैविकबुद्धियुक्तः ॥ ३१
चंद्रः सितांगः समगात्रयष्टिर्वाग्मीपरिध्यंगविवेकयुक्तः ॥ कश्चित्कृशः शीतलवाक्ययुक्तः सत्वाश्रयोवातकफानिलात्मा ॥ ३२॥
कोपाग्निनेत्रः सितरक्तगात्रः पित्तात्मकश्चचलबुद्धियुक्तः ॥ कृशांगयुक्तामसबुद्धियुक्तोभौमः प्रतापीरतिकेलिलोलः ॥ ३३॥ दू
र्वाश्यामः सोमपुत्रोतिविद्वान्रजोगुणः सूनृतवाक्यजालः ॥ हास्यप्रियः पित्तकफानिलात्मा सद्यः प्रतापीनतुपुंश्चलश्च ॥ ३४॥
बृहस्पतिस्तुंदिलगात्रयष्टिः कफात्मकः श्रेष्ठमतिः सुविद्वान् ॥ सत्वाश्रयः सर्वगुणाभिरामः पिंगाक्षमूर्धन्यकचाभिरामः ३५ २
सुलोचनश्चास्फुजिदात्तकामः सुखीबलीसुंदरकांतिपूर्णः ॥ आनीलवर्णांकितरोमयुक्तोरजोगुणः सर्वगुणाभिरामः ॥ ३६

जाल्मस्तुमंदः कृशदीर्घगात्रः पिंगेक्षणः क्रूरकचाभिरामः ॥ स्थूलद्विजस्तामसबुद्धियुक्तोवातात्मकोवाक्कठिनस्तुनिंद्यः ॥ ३७॥ ब
लेनानिश्चित्यवदेद्ग्रहाणांतत्तच्छाभिकेजन्मनितद्गुणांस्तु ॥ विप्रौभवेतांगुरुदानवेज्यौदिनेशभौमौनरपालमुख्यौ ॥ ३८॥ सोमश्च
विट्शूद्रकुलप्रसूतोदिनेशपुत्रस्तुचतुर्थवर्णः ॥ चांडालजातिस्त्वथसैंहिकेयः केतुश्चजात्यंतरमंत्रमादिः ॥ ३९॥ रक्तः श्वेतोतिर
क्तोहरितकनककरुक्चित्रनीलास्तुनाथावर्ण्यंभस्त्वग्निजातोहरिस्फुरगणराडिंद्रभार्याब्जजाताः ॥ भानुःकाव्योधराभूद्गुरुश
निशशिनःसोमपुत्रामरेज्याज्ञेयास्त्वग्न्याद्यादिनाथाः क्रियवृषभमिथुनाराशयस्तेसचांद्राः ॥४०॥ क्षीणेंदुभूसूनुदिनेशमंदाःपापा
बुधस्तत्साहितस्तुपापः ॥नपुंसकौसौम्यदिनेशपुत्रौसशोकशुक्रौयुवतीचशेषाः ॥ ४१॥ नरग्रहाभानुकुजामरेज्याःस्मृतोबला
नतूमवदंतितज्ज्ञाः ॥ सोमस्यमज्जापिवसागुरोस्तुशुक्रंभृगोस्त्वक्शशिनंदनस्य ॥ ४२॥ चंद्रस्यरक्तंदिनपस्यचास्थिस्नायुःश
नेर्धातुवशादुपाधिः ॥ तद्धातुकोपान्मरणंप्रयातितंअस्थितानामिहखेचराणां ॥ ४३॥ देवस्थानभास्करस्याम्बुवासश्चंद्रस्याग्नि-
स्थानमंगारकस्य ॥ क्रीडास्थानंसोमपुत्रस्यकोशस्थानंजीवस्यैवमाहुर्भृगोस्तु ॥ ४४ ॥ स्फातिस्थानंभानुजस्योत्करंतु
सर्पस्थानंसैंहिकेयस्यचैवम् ॥ जीर्णंशनेर्वासरनायकस्यस्थूलंगुरोर्मध्यमकंकवेश्च ॥ ४५॥ काठिन्यमब्जस्यतुनूतनंवित्त-
क्लिन्नंकुजस्याग्निहतंचवस्त्रम् ॥ कंथाफणींद्रस्यतुचित्ररूपाकेतोर्महच्छिद्रयुनाविशेषात् ॥ ४६॥ नाम्नादिनेशस्यनिशाकरस्य

मणिर्हिरण्यंतुधरासुतस्य ॥ शुक्तिर्विदोर्देवगुरोश्चरूप्यंमुक्ताभृगोरायसमर्कसूनोः ॥४७॥ राहोस्तुसीसंशिखिनश्चनैल्यंधरा
मणिस्तत्कथयंतितज्ज्ञाः ॥ पीतांबरंदेवगुरोर्भृगोस्तुक्षौमांबरंभास्करस्यंद्रगोपम् ॥४८॥ शुक्लंक्षौमंरात्रिनाथस्यचांद्रःश्या
मंक्षौमंरक्तंचित्रंकुजस्य ॥ वस्त्रंचित्रंपट्टवस्त्रंशनेस्तुनीलंराहोर्जीर्णचित्रान्वितंच ॥ रूपान्वितंतद्वसनंचकेतोर्बलान्वितानांतुव-
देद्ग्रहाणाम् ॥४९॥ भृगोर्वसंतःक्षितिसूनुभान्वोर्ग्रीष्मःशशांकस्यऋतुःप्रवर्षः ॥ विदःशरद्देवगुरोस्तुहेमंतोऋतुःशनेःस्या
च्छिशिरस्तुकालः ॥५०॥ द्रेष्काणपैस्तत्कृतवस्तुवाच्यंप्रश्नेप्रसूतावपिनष्टसंज्ञे ॥ भानोःकटुर्भूमिसुतस्यतिक्तंसोमस्यनावल्लु
वणंविदस्तु ॥५१॥ मिश्रीकृतंवस्तुसुरेज्यभृग्वोर्माधुर्यमाम्लंचशनेःकषायः ॥ ऋतुत्रयंवासरनायकस्यक्षणंशशांकस्यदिनंकु
जस्य ॥५२॥ विदोऋतुर्देवगुरोस्तुमासःपक्षोभृगोर्वत्सरमर्कसूनोः ॥ अष्टौतुमासास्तुहिनांशुशत्रोःकेतोस्तुमासत्रयमेवकालः
॥५३॥ धातुग्रहाराहुशनींदुभौमामूलग्रहोशुक्रदिनाधिनाथौ ॥ जीवग्रहोजीवशशांकसूनूमेषादिदस्मादियथाक्रमेण ॥५४॥
अथोर्ध्वदृष्टीदिननाथभौमौदृष्टिःकटाक्षेणकवींदुसून्वोः ॥ शशांकगुर्वोःसमभागदृष्टिस्त्वधोक्षिपातस्त्वहिनाथशन्योः ॥५५॥
पश्यत्यसौभानुसुतस्तृतीयंमानंचपूर्णचतुरस्त्रमारः ॥ जीवस्त्रिकोणमदनंचसर्वंपश्यंतिदृष्ट्याचरणप्रवृद्ध्या ॥५६॥ भानोस्तु ४
मित्राणिकुजेंदुजीवाःसमोबुधःशुक्रशनीविपक्षौ ॥ इष्टौशशांकस्यदिनेशसौम्यौशेषाःसमाभूमिसुतस्यमित्रम् ॥५७॥ र-

वींदुजीवाश्च बुधश्च शत्रुः समो दिनेशात्मज दानवेज्यौ ॥ सौम्यस्य मित्रे दिननाथशुक्रौ शेषाः समा रात्रिकरः सपत्नः ॥ ५८॥ शुक्रेंदुजौ
देवगुरोः सपत्नौ मित्राणि सर्वे रविजस्तु मध्यः ॥ शनींदुजाविष्टकरौ भृगोस्तु शेषाः सपत्नाश्च समौ कुजेज्यौ ॥ ५९॥ सौरस्य मित्रे भृ
गुपुत्रसौम्यौ समो गुरुस्ते निखिलाः सपत्नाः ॥ राहोस्तु मित्राणि कवीज्यमंदाः केतोस्तथैवात्र वदंति तज्ज्ञाः ॥ ६०॥ भवंतिनाल्का
लिकमित्रभूताः सर्वे च वाक्सोदरबंधुयुक्ताः ॥ स्वात्स्वात्क्रमान्व्युत्क्रमतस्तथैवमन्यस्थिता स्तत्समयारिभूताः ॥ ६१॥ तात्का
लमित्रं तु निसर्गमित्रं द्वयं भवेत्तत्त्वधिमित्रसंज्ञम् ॥ तथैव शत्रोरधिशत्रुसंज्ञमेकत्र शत्रुः समता समुपैति ॥ ६२॥ स्वोच्चे स्वकल्द्रके-
स्वनवांशकेपि स्वर्क्षे दृकाणे हिरसांशकेपि ॥ कलांशकाद्यंशयुतेपि चैवं समुपैति तत्स्थानबलं ग्रहेंद्रः ॥ ६३॥ लग्ने बुधेज्यौ बलिनौ तु पूर्वे वीर्ये
यमेतदृशमेर्कभौमौ ॥ कामेर्कसूनुर्बलवान्जलेशे बुधौ निशानाथकवी कुबेरे ॥ ६४॥ तत्सप्तमे दिग्बलशून्यमाहुस्तदंतरे चात्व-
नुपानएव ॥ स्वमासहोरादिनवत्सरेषु वीर्यान्विता भानुसुरवाग्रहेंद्राः ॥ ६५॥ रात्रौ बलाढ्याः शनिचंद्रभौमास्त्वयोग्यग्रहाश्चान्हि र-
वीज्यशुक्राः ॥ सदा बली वित्सितकृष्णपक्षे सौम्यास्तदन्ये बलिनः क्रमेण ॥ ६६॥ शुभेक्षिताः पूर्णबलान्विनास्तु दृष्टे बलं पाप
खगैरदृष्टाः ॥ सौम्यायने त्वतिबली दिवसाधिनाथश्चंद्रस्तदन्यसमये बलपूर्णयुक्तः ॥ ६७॥ वक्रान्विताः क्षितिसुतप्रमुखाः
समस्ता युद्धे जयी जलपदिग्गनकांतियुक्तः ॥ मंदारसौम्यगुरुशुक्रशशांकसूर्या नैसर्गिकाख्यबलिनः खचराः क्रमेण ॥ ६८॥

लग्नस्यवीर्यमधिपस्यबलंतुसर्वंसुखव्यंवदंतिखलुषड्विधवीर्यमेवम् ॥ लग्नंनृभंचेद्बलमत्ररूपमाब्जंचतुष्पादभमर्धसंज्ञम् ॥ चेत्कीट
लग्नंकिमपीहनास्तिस्फुटंविलग्नस्यबलंनदाहुः ॥६९॥ सार्धानिषट् ६।३० तीक्ष्णकरोबलीयान् चंद्रस्यषट्पंचवसुंधराजः
सभेंदुसूनोरपिषट् ६ गुरोश्चसार्धानिपंचा ५।३० थसितोबलीयान् ॥७०॥ मंदस्तुपंचैवचषड्बलानांसंयोगएवापरथान्यथास्युः
रूपत्रयंबलमुशंत्यथपादहीनं २।४५ स्थानंतुदिग्बलमथांघ्रिविहीनरूपम् ॥०।४५॥७१॥ कृत्वंशहीन०।५० बलमत्रतुचेष्टितारव्य
मष्टांशहीनयुगमेवतुकालवीर्यम् ॥३।३०॥ पूर्णाबलारविशशांकसुतामरेज्याःस्वार्धं०।३०।बलंत्वयनजंहिपृथग्विभागे ॥७२॥ र
सांशहीनं०।५० दिशिवीर्यमाहुःस्थानेतुपादाधिकयुग्मरूपम् २।१५॥ कालंबलंत्र्यंशविहीनयुग्मं १।४० मर्धं·३० भवेत्तुचेष्टितवीर्य-
मेव ॥७३॥ त्र्यंशोनमेकं०।४० त्वयनंबलंस्याच्छीतांशुदेवेंद्रसपत्नगुर्वोः ॥ चेष्टाबलंत्र्यंशविहीनमेकं०।४० साष्टांशरूपं १।७।३०
समयेबलंस्यात् ॥७४॥ दिश्यर्धरूपं०।३० बलमायनंचत्र्यंशं०।२० भवेत्स्थानिकमर्धयुग्मम् २।३०॥ दिनेशपुत्रस्यवसुंधरायाः
सूनोःक्रमाद्वीर्यमुदाहरंति ॥७५॥ आरोहवीर्याःप्रभवंतिभावसमानपर्यंतमतश्च्युताःस्युः ॥ स्वोच्चेस्फुटत्स्वेत्रगनेग्रहेंद्रेषड्विब
लैर्मुख्यबलान्विनापि ॥७६॥ संधौस्थितःसन्नफलःप्रदिष्टश्चिंत्यंविशेषेणदशाविपाके ॥ प्राणत्रिकोणंप्रवदंतिलग्नंतदेवमाद्य-
न्वितराशिकोणे ॥७७॥ माद्यंशकात्कोणगतंविलग्नंतदंशकामस्थितराशिकोणे ॥ शशांकसंयुक्तभकोणराशौतदंशकान्तन्मद-

कोणभेवा ॥७८॥ प्रश्नेपिनज्जन्मसमानकालेलग्नस्यनिश्चायकमत्रतज्ज्ञाः ॥ तयोर्बलेनापिविकल्पमाहुर्लग्नाबयोरित्थमुदाहरं
ति ॥७९॥ लग्नबलेमांदिवशाद्धिलग्नंचंद्रेबलेचंद्रवशाद्धिलग्नं ॥ ओजेतदंशेपुरुषस्यजन्मलग्नेस्त्रियस्तद्विपरीतभांशे ॥८०॥ क्रमा
द्गृहःपाचकबोधकश्चसकारकोवेधकसंज्ञकश्च ॥ मंदारजीवामरशत्रुपूज्याःशुक्रारसूर्यात्मजवासरेशाः ॥८१॥ रवींदुसूर्या-
त्मजचंद्रपुत्राःशशांकजीवाच्छधरासुनाश्च ॥ सूर्यात्मजारेंदुदिनाधिनाथाःसौम्येंदुपुत्रार्कदिनेशपुत्राः ॥८२॥ शुक्रेंदुदेवज्य
धरासुताश्च भवंतितत्पाकमुखाग्रहेंद्राः ॥ स्थानानिवक्ष्येक्रमशोग्रहाणांषट्सप्तधर्मायगताःक्रमेण ॥८३॥ भानोःशशांकान्म-
दभाग्यलाभयुक्तास्तृतीयेनधरासुताच्च ॥ धनारिलाभात्ययगताज्ञसूनोर्द्वितीयबंधात्मजसोदराश्च ॥८४॥ गुरोस्तुषष्ठात्मज-
कामरिःफाशुक्रात्द्वनारिव्ययबंधुयुक्ताः ॥ तृतीयलाभारिकलत्रगास्तुदिनेशसूनोःप्रवदंतितज्ज्ञाः ॥८५॥ शत्रुर्दिनेशस्यतुपा
चकस्यान्मित्राणिशेषाःशशिनस्तुवैरी ॥ व्ययेतुभौमस्यचवेधकश्चशत्रुर्बुधस्यानकरोगुरोस्तु ॥८६॥ पाकग्रहोवधकसंज्ञकश्च
शत्रुर्भवेदास्फुजितश्चवैरी ॥ सकारकोवेधकसंज्ञकश्चशनेस्तुनत्कारकरेवचरारिः ॥८७॥ मिष्टान्नपानांबरभूषणाग्निराज्यार्थ
भूलाभमतीवसौख्यम् ॥ धैर्यमनोत्साहमतीवशक्तिंकुर्याद्गृहःपाचकसंज्ञकोयं ॥८८॥ मित्रेयथान्यायफलंतदन्येग्रहेतदन्यत्र
[illegible] ॥ स[illegible]जगोष्ठिं ॥८९॥ दयातपःपापसमचिंत्यभाग्यंकुर्यात्फलंबोधकसंज्ञ

वि. ६

कश्च ॥ ग्रहेत्तूनस्मिन्फलमाननोनसमग्रपर्याप्तफलंनदन्ये ॥९०॥ भाग्यंक्कचित्क्षीणफलंक्कचिच्च दारार्थबंध्वात्मजरोगपीडाः ॥ चोराग्नि
पीडाकलहजनेस्तुसकारकोमित्रसमोयदिस्यात् ॥९१॥ सकारकोवैरिसमोननत्तुवदंतिव्यत्यासफलंविशेषात् ॥ चोराग्निबंधुक्षि
तिपालसंघैरनीवदुःखस्वपदच्युतिंच ॥९२॥ विदिशयानंधननाशनंच वेधग्रहस्तत्फलमन्यथान्यः ॥ नरू २६ खर २२ जय १८ भय
१४ नृप १० ननु ६ खनि २ नाड्यो भास्करादिवारेषु ॥ दिनमानघटीगुणितानानाग ३० हृतागुळिकनाडिकास्पष्टाः ॥९३॥ स्फुटगु
ळिकनाडिकाभिस्तत्कालार्केणसायनेनापि ॥ लग्नवदानेनव्योराश्यंशकलादिरूपकोगुळिकः ॥९४॥ चंद्र २६ रुद्र २२ जय १८
वेद्य १४ नपा १० नोना ६ खबु २ नाडिनिहतात् दिनमानात् ॥ नाग ३० लब्धमितमांदिघटीस्यात्तु ग्रवत्स्फुटमिहायनेत्तदा ॥९५॥ पा
केशाहस्रमात्यशत्रुभवने गुक्तोपहारेश्वरस्तच्छत्रुर्भवनीहलाभधनभेसोत्थात्मजेबंधुभे ॥ भाग्येवादशमेसमन्वितग्रहस्तच्छो
भनाख्यस्तत स्तत्कामान्वितखेचरस्तशुभदः प्रोक्तोग्रहाणांक्रमः ॥९६॥ पाचग्रहादिसहितोद्युचरस्तुशत्रुःस्यात्स्थानतो
पिशुभदस्त्वतिशोभनाख्यः ॥ स्थानानुरूपफलमेववविचिंत्यमार्गज्ञात्वावदंतिमुनयोजगतांसुसिद्ध्यै ॥९७॥ संज्ञाध्यायोवर्णि-
तःसर्वशास्त्रात्सारंबुध्वासर्वलोकोपकारम् ॥ यद्यत्सर्वव्यंकटेशेनबुध्वातत्तत्योकेयोजयेत्तत्फलानि ॥९८॥ ॥ इतिप्रथमो
ध्यायः ॥ ॥ भावोद्भवानिविविधान्युचितानियस्माच्छास्त्रांतराद्दषिगणाहृदबुद्धयस्तु ॥ यान्येवतानिखगयोगवशाद्वदंतिबु

अ. १

६

ह्यासमीक्ष्यविदुषांतुमुदेकरोमि ॥ १ ॥ भावाःसर्वेशुभपतियुतावीक्षितावाशुभेशैस्तत्तद्भावाःसकलफलदाःपापदृग्योगहीनाः
पापाःसर्वेभवनपतयश्चेदिहाहुस्तथैवखेटैःसर्वैःशुभमपिफलंनिम्नगूढारिहीनैः ॥ २ ॥ लग्नादिभावाद्रिपुरंध्ररिःफेपापग्रहा
स्तद्भवनादिनाथाः ॥ सौम्यास्तुनात्यंतफलप्रदास्तद्भावादिकानांफलमेवमाहुः ॥ ३ ॥ यद्भावनाथोरिपुरंध्ररिःफेदुःस्थानपो
यद्भवनस्थितोवा ॥ तद्भावनाशंकथयंतितज्ज्ञाःशुभक्षितेनतद्भवनस्यसौख्यं ॥ ४ ॥ तत्तद्भावात्त्रिकोणेस्वसुखमदनभेचा-
स्पदेसौम्ययुक्तेपापानांदृष्टिहीनेभवनपसहितेपापखेटैरयुक्ते ॥ भावानांपुष्टिमाहुःसकलशुभकरीमन्यथात्वेप्रणाशंमिश्रं
मिश्रग्रहेंद्रैःसकलमपितथामूर्तिभावादिकानां ॥ ५ ॥ नाशस्थानगतोदिवाकरकरैर्लुप्तस्तुयद्राशिपोनीचारातिगतोथवायदि
भवेत्सौम्यैरयुक्तेक्षितः ॥ तद्भावस्यविनाशनंमुनिगणाःशंसंतिखेटैर्युतश्चेदत्रापिफलप्रदोनहितदामूर्त्यादिभानांक्रमः ॥ ६
अर्थाधिकस्ययदिलग्नशशिनोःप्राबल्यतःखेचरैर्मानस्थैःपितृमातृशत्रुसहृत्स्त्रीभ्रात्रादिभिःस्यात्तदूनं ॥ मृत्याद्यादिननाथल
ग्नशशिनांमध्येबलीयस्ततःकर्मेशस्थनवांशराशिपवशाद्वृत्तिंजगुस्तद्विदः ॥ ७ ॥ भैषज्यचामीकरतोयपानपण्येनमुक्तामणि
विमलंभात् ॥ अन्योन्यदूतागमवृत्तिमार्गान्जीवत्यसौवासरनायकांशे ॥ ८ ॥ मंत्रोपदेशरसवादविनोदमार्गैर्वृत्तिंजगुःसकल
शास्त्रपुराणमार्गैः ॥ ज्ञानोपदेशपथिभिःक्षितिपालपूज्योजीवत्यसौवासरनायकांशे ॥ ९ ॥ जलोद्भवानांक्रयविक्रयेणकृषेश्च

मृद्वादविनोदमार्गान् ॥ राजांगनासंश्रयवृत्तिरूपान्निशाकरांशे वसनक्रयाद्वा ॥१०॥ धातोर्विवादेनरणप्रहारात्स्तब्धाग्निवादात्कल
हभवृत्त्या ॥ जीवन्यसौसाहससमार्गरूपयाधरास्रुतांशे यदिचारवृत्त्या ॥ ११॥ शिल्पादिकाव्यागमशास्त्रमार्गाज्ज्योतिर्गणज्ञान
वशाद्बुधांशे ॥ वरार्थवेदाध्ययनाज्ज पाञ्चपुरोहितव्याजवशात्प्रवृत्तिः ॥ १२॥ जीवांशके भूसुरदेवतानामुपासकाध्यापकमार्गरू
पात् ॥ पुराणशास्त्रागमनीतिमार्गाद्धर्मोपदेशेनकुसीदमाहुः ॥१३॥ सुवर्णमाणिक्यगजाश्वमूलात्गवांकयाज्जीवनमाहुरा
र्याः ॥ गुडौदनक्षीरदधिक्रयेणस्त्रीणां प्रलोभेनभृगोः सुतांशे ॥१४॥ शन्यंशकेकुत्सितमार्गवृत्त्याशिल्पादिभिर्दारुमयैर्वधाद्यैः
विन्यस्तभाराज्जनविप्रलंभादन्योन्यवैरोद्भवमूलमार्गात् ॥१५॥ स्वक्षेत्रेस्वनवांशके सुहृद्दिवास्वाद्युच्चभागेयदास्वद्रेष्काणच
तुष्टयेषुसहितामूलत्रिकोणेषुवा ॥ नत्तत्कालबलान्विनास्तुखचरावर्गोत्तमांशेपिवातेसर्वेशुभदाभवंतिहितदास्वांतर्दशादा
वपि ॥१६॥ नत्तद्भावाद्व्ययपोवारवरेशो द्रेष्काणानांचाधिनाथोर्कपुत्रः ॥ मांदांशोवातन्नवांशाधिपोवातेषामध्येयोग्रहः क्रूरभा
वः ॥१७॥ तद्भावेशस्याधिशत्रुग्रहोवा योवारवेटोविंदुशून्यर्क्षसंयुक्तः ॥ तत्तत्पाके मूर्तिवित्तादिकानांनाशंब्रूयाद्दैववित्प्राश्निकस्य
१८ मंदमांद्यगुरवेरशरंध्रपास्तन्नवांशपतयोपिये ग्रहाः ॥ तेषुदुर्बलदशामृतिप्रदाकष्टभेचरतिसूर्यनंदने ॥१९॥ धनाधिपःपाप
खगोयदिस्याच्छुन्यारभोगाद्रादिनेश्वराणां ॥ अंतर्दशायांधननाशमाहुः पापान्वितेतद्भवनेतथैव ॥२०॥ धनान्वितःपापख-

गस्तदीशः स्याच्चेद्दशायांक्षितिपालकोपात् ॥ नानार्थनाशंनिगदेन्नराणांस्थानच्युतिःस्वेष्टजनैर्विरोधः ॥२१॥ पापग्रहाणा
मपहारकालेपापग्रहस्यैवदशास्थकाले ॥ भुक्त्यर्थमानात्मजसोदराणांनाशंसमायातिशुभैर्नदोषः ॥२२॥ वित्तेशशुभेशोभ
नखेचरेशेतत्पाककालेधनलाभमेति ॥ शुभग्रहाणामपहारकालेतथाभवेदात्मजवाग्विलासः ॥२३॥ पापग्रहेविक्रमभाव-
नाथेपापान्वितेपापवियच्चराणाम् ॥ अंतर्दशायामनलास्त्रचोरैर्दुःखंसमायातिशुभप्रदेपि ॥२४॥ कलिप्रकोपानलचोर-
भूपैर्दुःखंमनोजाड्यमतीवकष्टम् ॥ सोत्थेशपापग्रहदायकालेशुभेक्षितेनताहशमत्रनास्ति ॥२५॥ दुश्चिक्यभावाधिप
दायकालेसौम्येनराणामपहारकाले ॥ नाशंवदेत्तत्रसहोदराणांभवेद्विरोधःसहजैर्विशेषात् ॥२६॥ क्षेत्राधिपस्यैवशुभे-
नरस्यपापग्रहाणामपहारकाले ॥ स्थानच्युतिंबंधुविनाशमेतिनीचास्तगानामपहारकेपि २७ बुद्धिभ्रमंकुत्सितभोजनंचपाप
ग्रहाणांहिसुखेशकाले ॥ अंतर्दशायांप्रवदेन्नराणांशुभग्रहस्थेन्नतथाभवेत्तु ॥२८॥ राजाग्निचोरैर्व्यसनंव्रणेशदशाविपा
केतुशुभेनराणाम् ॥ अंतर्दशायामपिकष्टमेतिप्रमेहगुल्मक्षयपित्तरोगैः ॥२९॥ दारेशपापग्रहदायकालेस्त्रियाविरोधं
मरणंचतस्याः ॥ विदेशयानंचपुरीषमूत्रकृच्छ्रंभवेद्भूपतिकोपमत्र ॥३०॥ रंध्रेशकालेफणिनाथभौमशनैश्चराणाम

पहारकाले ॥ आयुर्यशोवित्तविनाशनंच दारात्मबंधुक्षितिसहोदराणां ॥ ३१ ॥ स्थानच्युतिर्बंधुविरोधिताच विदेशयानं सहजैर्विरोधः
भवेत्कुजे भास्यदशाविपाके शनैश्चराराहिदिनाधिपानाम् ॥ ३२ ॥ कारागृहं माप्तिरनेकदुःखदुःखमशोकानलदग्धदेहम् ॥ क
मैश्वरस्थानरभुक्तिकाले पापग्रहाणामपकीर्तिमाप्ति ॥ ३३ ॥ दशाविशेषे त्वथ लाभपस्य भुक्त्यंतरे द्रव्यविनाशनंच ॥ रव्यारभोगी
दर्शने श्वराणां कार्यार्थकृच्छ्रं क्षितिपालकोपात् ॥ ३४ ॥ व्ययेशदाये रविसूनुभुक्तौ दिनेशसूस्यात्मजयोर्विरोधः ॥ कलिक्षयोमा
नधनक्षयोच राहोस्तु भुक्तावरिसर्पपीडा ॥ ३५ ॥ नत्कालशत्रुप्रभवान्फलंतन्मित्रेयदिस्यात्फलमर्धमाहुः ॥ अन्योन्यषष्ठाष्ट
मदायकालस्थानच्युतिर्वामरणंविशेषात् ॥ ३६ ॥ स्पष्टीकरिष्यंतिदशाविभागे विस्तारमार्गेण मुनींद्रजालाः ॥ आपाततः संकुचि
तार्थवाक्ये रुक्ताग्रहाणां फलपाकपंक्तिः ॥ ३७ ॥ निषेकलग्नाद्दिनपस्तृतीये राशौ यदाचारवशादुपैति ॥ आधानलग्नादथवा-
त्रिकोणे रवौ यदाजन्मवदेन्नराणाम् ॥ ३८ ॥ आधानलग्नात्स्मरभेतु जन्म लग्नं भवेच्छास्त्रविदोवदंति ॥ आधानलग्नेशुभदृष्टि-
योगे दीर्घायुरैश्वर्यधनान्वितः स्यात् ॥ ३९ ॥ धर्मार्थपुत्रेषु निषेकलग्नाद्दृष्टेषु सौम्यैः पुरुषग्रहेर्वा ॥ पुत्रांशकेवापिनिषेककाले पुं-
जन्म बालाजननंविलोमात् ॥ ४० ॥ निषेकलग्ने शशिनंदनोवारव्यात्मजोवायदिपापदृष्टः ॥ पिंडाकृतिं जन्म वदेत्तदानीं शुभेक्षित
श्चेन्नतथाविधंतत् ॥ ४१ ॥ निषेकलग्नेश तृतीयनाथो लग्नस्थितोचेद्यमलोद्भवः स्यात् ॥ तृतीयनाथेनयुतोनिषेकलग्नेश्वरस्तत्सहज

तथैव ॥४२॥ लग्नेश्वरे कर्मगते विलग्ने भोगींद्रयुक्ते सति मंदजातः ॥ रंध्रेश्वरे राहुयुते विलग्ने जातो रगेर्वेष्टितसंभवः स्यात् ॥४३॥ कें
द्रे सराहौ गुलिकेन युक्ते लग्नेश्वरे वा निधनेशयुक्ते ॥ क्रूरग्रहाणां तु दृकाणलग्ने जातो रगेर्वेष्टितसंभवः स्यात् ॥४४॥ लग्नत्रिभागेऽडज
सर्पकोले तन्नाथयुक्ते तु तथात्रिभागे ॥ शुभग्रहाणां तु दृशाविहीने जातो रगेर्वेष्टितसंभवः स्यात् ॥४५॥ छागोस्तकंठीरवलग्न
भूते भौमान्वितवारविजेनयुक्ते ॥ राशिचंशसादृश्यसमानदेहो नालेन संवेष्टितजात एव ॥४६॥ लग्ने सपापे बहुपापदृष्टे राहुध्व-
जाभ्यां सहिते यथवात्र ॥ पापग्रहाणां तु विलग्नभे वा जातो नरो नालविवेष्टितांगः ॥४७॥ क्रूरानरे लग्नगते सराहौ लग्ने कुजे वा सरना-
थदृष्टे ॥ लग्नेशनेभूमिसुतेन दृष्टे जातो नरो नालविवेष्टितांगः ॥४८॥ परस्परक्षेत्रसमाश्रितौ वा देहाबुपौ जन्मवदेत्तदानीम् ॥ लग्ने-
श्वरे वा हिबुकेश्वरे वा ध्वजाहियुक्ते जननं पशोस्तु ॥४९॥ पापा बलाढ्या विबलास्तु सौम्या नपुंसकौ केंद्रगतौ नदानीम् ॥ दृष्टिस्तयो
र्वा यदि योनिलग्ने चतुष्पदां जन्मवदंति तज्ज्ञाः ॥५०॥ पापा बलाढ्याः स्वगृहं प्रपन्नाः सौम्याः स्वगेहे नरराशियुक्ताः ॥ चतुष्पदाज
न्मतनो वियोनौ वदंति शास्त्रानरपारगम्याः ॥५१॥ पक्षीदृकाणे तु विलग्नभूते बलान्वितेनेन्दुग्रहेण दृष्टे ॥ राशौ चरे वा यदि तन्नवांशे वियो
निजन्मेति बुधा शकुंवा ॥५२॥ शुक्रेक्षिते गाजननं महिष्याः सूर्यात्मजेनापियुतः सदृष्टः ॥ राहुध्वजाभ्यां सहितो यदृष्टो मेषस्तु
जातोन्य पशुस्तथान्यैः ॥५३॥ लग्ने बुधक्षेत्रगते रिनाथे लग्नेश्वरे सोमसुते नर्क्षसंस्थे ॥ जातस्तु सस्त्रीकनपुंसकः स्यात् धान्यार

योगात्पुरुषस्तुषंढः ॥५४॥ अन्योन्यदृष्टौ शशिवासरेशौ युग्मौजगाविंदुजभानुपुत्रौ ॥ ओजर्क्षगो भूमिसुतो दिनेशं पश्यत्यसौ यु-
ग्मगतस्तथैव ॥ ५५॥ ओजे तु लग्ने कुमुदात्मबंधुस्तत्रस्थितो युग्मगभौमदृष्टः ॥ युग्मौजगाविंदुसुतौ कुजेन दृष्टौ विलग्नाच्च नि-
शाकरात्तु ॥५६॥ षट्क्लीबयोगाः पुरुषांशयुक्ताः प्रोक्ता महद्भिर्बहुशास्त्रविद्भिः ॥ लग्नेन्दुवरश्चंद्रसुतेन युक्तः षंढो भवेत्सौम्यख-
गैरदृष्टः ॥ ५७॥ दुःस्थानगो कर्मशुभाधिनाथो वलीविलग्नाधिपतिस्तदानीम् ॥ सीमंतकर्मादिविनैव जातो भवेन्नरः प्राथमिको-
पितत्र ॥५८॥ लाभे सपापे त्वथ तद्गृहे वा जातो नरः प्राथमिकोपितत्र ॥ सिंहोदये द्वारयुगं गृहं तत्तु कन्योदये नीचगृहेपि जन्म ॥ ५९॥
नवांशपुत्राधिपतिः सराशेर्द्वारं जगुर्लग्नदृकाणराशेः ॥ द्वारं विलग्नाधिपतिः सराशेः केंद्रस्थितैर्वीर्यसमन्वितैर्वा ॥ ६०॥ ग्रहैर्धनां-
त्यास्पदवेश्मगैर्वा वाच्यास्तदानीमुपसूतिकास्तु ॥ तत्रस्थिते भानुसुतेतु शूद्रा द्वारवौ स्थितेनस्त्वनियभामिनीसा ॥ ६१॥ राहुध्वजा-
भ्यामथ जातिहीना त्वन्यैर्ग्रहैर्जातिसमा प्रदिष्टा ॥ धनात्यबंधुस्थितनरखेचरेंद्रैर्वाच्यास्तदानीमुपसूतिकाश्च ॥ ६२॥ तत्स्थानपैः
संयुतनरखेचरेंद्रैः किंचिद्वदंत्यत्र सहस्थितैश्च ॥ जीवेंदुपुत्रास्फुरदेवपूज्यैस्तत्रस्थितैर्ब्रह्मकुलाभिरामाः ॥ ६३॥ एतेषु पापांशकसं-
युतेषु तासां तु वैधव्यमुदाहरंति ॥ राहुध्वजाभ्यां सहितेषु तेषु शुभास्त्रियस्तत्र शनैस्तु योगात् ॥६४॥ कृष्णात्तु कुज्ञा विधवा भवे-
त्सा योगात्ग्रहाणां प्रवदेच्च संख्याम् ॥ बहिः प्रदेशागृहमध्यभागे दृश्यार्धभागस्थितखेचरेंद्रैः ॥ ६५॥ संख्यां वदेत्तत्र नदन्य-

युक्ते स्वेकर्क्षगे स्तत्र बहुत्वमाहुः ॥ दीपस्य चांचल्यमुशंति हरंति चरे स्थिरे तत्र दृढमन्नकाले ॥६६॥ हिंदहराशौ सघनः करेण तत्संयुते
व्योमचरैस्तु संख्या ॥ तैलं वदंतत्र निशाकरेण वर्तिर्विलग्नादिति केचिदाहुः ॥६७॥ ॥ इति जन्मफलम् ॥ ॥ अथ तनु-
भावः ॥ ॥ लग्नेशे स्वोच्चमित्रांशे स्वनवांशगतेपि वा ॥ शुभग्रहयुते दृष्टे देहसौख्यं विनिर्दिशेत् ॥६८॥ लग्नेशे बलसंयुक्ते
केंद्रकोणगते शुभे ॥ पापग्रहैरसंदृष्टे देहसौख्यं वदेद्बुधः ॥६९॥ देवलोकांशगे सूर्ये लग्नेशे बलसंयुते ॥ भाग्येशे स्वोच्चराशि
स्थे बहुसद्भाग्यकीर्तिमान् ॥७०॥ लग्नाधिपोतिबलवान् शुभवर्गयुक्तः स्वोच्चेस्थतद्गृहयुतः स्वनवांशके वा ॥ लग्नाधिनाथ-
सहिते यदि केंद्रनाथे सद्भाग्यकीर्तिधनधान्यचिरायुरेति ॥७१॥ लग्नेश्वरः क्रूरसमन्वितश्चेद्देहस्य सौख्यादि विनाशमाहुः ॥
नादृक् फलं नाशगतोपि तस्य शुभेक्षितश्चेत्फलमन्यथा स्यात् ॥७२॥ दुःस्थानपेनापि युते विलग्ननाथे विलग्ने सति रोगभाक् स्या-
त् ॥ बलैर्विहीने सति लग्ननाथे केंद्रत्रिकोणे न तु रोगभाक् स्यात् ॥७३॥ लग्नेश्वराधिष्ठितराशिनाथे दुःस्थानगे दुर्बलदेहभाक्
स्यात् ॥ तत्तद्भावाधिष्ठिते राशिनाथे दुःस्थे विलग्नादि विनाशमाहुः ॥७४॥ पापैर्विलग्ने गुळिके त्रिकोणे लग्नेहिनाथे गुळिकेन यु-
क्ते ॥ लग्नेश्वरे पापयुते च लग्ने राहौ यदा वंचनचोरशांतिः ॥७५॥ शनेस्तु योगान्न विलोकनाद्वा भीतिर्भुवा वंचनचोरभूपैः ॥ रा
हौ विलग्ने सकुजेर्कयुक्ते राहौ बृहद्वीजमिहाहुरार्याः ॥७६॥ लग्नेश्वरे मृत्युगते सराहौ रंध्रे समांदौ तु न चैव वाच्यः ॥ लग्ने सराहौ

गुलिकेत्रिकोणेरंध्रेकुजेमांदियुतेतनौ चैव ॥७७॥ लग्नेश्वराक्रांतदृशांशनाथो राक्षारमांद्यादिभिरन्वितश्चेत् ॥ तस्मिन्वदेद्बीजमिहाष्टमे
वासंयुक्तराश्यंशपतिः सराहुः ॥७८॥ लग्नेश्वरे भूमिसुतेन तनुस्थे पापान्विते पापविलोकिते वा ॥ शिलाप्रहारैर्व्रणमुत्तमांगे खड्गादि-
भिर्वा कथयंति तज्ज्ञाः ॥७९॥ शनिस्तथा चेद्व्रणमुत्तमांगे वातादिशस्त्रैः पतनेन वापि ॥ यदा भवेत्पंचघटीविलग्ने तदाल्पहत्कोननतंदर्ध
लग्ने ॥८०॥ आहुर्बृहत्कोसुनयस्तदूनलग्ने शिरःसंकुचितं तु तज्ज्ञाः ॥ शुक्रे खगे लग्नगते विलग्ने शुक्रे यदा देहकृशत्वमाहुः ॥८१
लग्नेश्वरे शुक्रयुते तथैव शुक्रग्रहाणां भवनस्थिते वा ॥ लग्नाधिपे नाशगृहे तु शुक्रराशौ तनौ शुष्कमतीव कष्टम् ॥८२॥ लग्नाधिपस्यांश
पराशिनाथः शुक्रग्रहस्थस्तनुशुष्कमाहुः ॥ शुक्रे विलग्ने बहुपापयुक्ते तथापि देहस्य कृशत्वमाहुः ॥८३॥ लग्ने जलर्क्षे शुभखेचरेंद्रै-
र्युक्ते तनुस्थौल्यमुदाहरंति ॥ लग्नाधिपस्तोयखगो बलाढ्यः सौम्यान्वितश्चेत्तनुपुष्टिमाहुः ॥८४॥ लग्नाधिपश्चेज्जलराशिसंस्थः
शुभान्वितस्तोयखगेन दृष्टः ॥ लग्ने शुभक्षेत्रगतेपि चैवं लग्नेश्वरस्यांशपतौ जलर्क्षे ॥८५॥ पापग्रहाणां त्वदृशा विहीने लग्ने शुभ-
क्षेत्रगतेपि चैवं ॥ लग्ने गुरौ तेन निरीक्षिते वा जलर्क्षगे वापि जले विलग्ने ॥८६॥ सौम्यान्विते शोभनखेचरेंद्रैर्दृष्टे त्वतिस्थौल्यमुदा-
हरंति ॥ लग्ने शनौ राहुयुते यथवास्यात्पिशाचबाधामवदंति संतः ॥८७॥ लग्ने रविर्भूमिसुतेन दृष्टः श्वासक्षयं विद्रधिगुल्मभाजम् ॥
भौमे विलग्ने शनिसूर्यदृष्टे खड्गादिभिः पीडितदेहभाक्स्यात् ॥८८॥ केतौ विलग्ने बहुपापदृष्टे पिशाचचौरैर्भवति ध्रुवं भीः ॥ लग्नेच

रेनक्षवनेश्वरे वाचरस्थिते संचरति प्रजातः ॥ ८९॥ सचारशैलेश्वरे शुभे विलग्नेलग्नांशके चैव समुदाहरंति ॥ विदेशभाग्यंचरभे विलग्ने चरेनदी
शेचरखेटदृष्टे ॥ ९०॥ स्थिरेस्वदेशे बहुभाग्ययुक्तः स्थिरग्रहे भूरिधनान्वितः स्यात् ॥ मिश्रैर्ग्रहैः संयुतभाग्यकीर्तिर्नाना प्रदेशे प्रचर-
नृकुमार्गी ॥ ९१॥ लग्नेश्वरेवीर्ययुते स्वतुंगे गंभीरगामी पुरुषोन्यथास्यात् ॥ हीनेनदीशे सजडः शुभैस्तु दृष्टे युते वानतथाविधंनतत् ९२
लग्नेशुभे शोभनदृष्टियुक्ते बाल्यात्सुखं तन्नहि पापयोगात् ॥ दुःखी भवेत्पापबहुत्वयोगे लग्ने तु बाल्यान्मरणांतकालः ॥ ९३॥ वर्गो
त्तमांशे यदि लग्ननाथस्वोच्चांशके वास्वसुहृद्दृकाणे ॥ शुभान्वितेवा शुभदृष्टियाते नरो भवेदा मरणांत सौख्यः ॥ ९४॥ लग्नात्यला
भे शुभखेचरेंद्रे लग्नेश्वरे केंद्रगते बलाढ्ये ॥ सिंहासनांशे यदि देवपूज्ये जातो भवेदादिममध्यसौख्यः ॥ ९५॥ लग्नार्थसोत्थे शुभ-
दृष्टियोगे लग्नेश्वरे शोभनखेचरेंद्रे ॥ पारावतांशे यदि दानवेज्ये जातो भवेदादिममध्यसौख्यः ॥ ९६॥ बाल्ये सुखी स्यात्त्रिदशे
द्रपूज्ये केंद्रे यदा लग्नपतिर्बलाढ्यः ॥ पारावतांशे यदि लग्ननाथे स्त्रीपुत्रमित्रार्थसुखान्वितोयम् ॥ ९७॥ देवलोकांशगे शुक्रे लग्नेशे गो
पुरांशके ॥ लग्नेशुभग्रहैर्दृष्टे मध्यांते सुखमाप्नुयात् ॥ ९८॥ लग्नेशुभे धनेपापे केंद्रे पापसमन्विते ॥ लग्नेश्वरेत्तमांशे आदौ दुःखं
ततः सुखम् ॥ ९९॥ लग्नेपापे धने सौम्ये भाग्ये कश्चिच्छुभग्रहः ॥ लग्नेशे देवलोकस्थे बाल्ये सौख्यमतोन्यथा ॥ १००॥ लग्नेश्वरेक
र्मगते दिनेशे लग्नान्विते शोभनखेचरेंद्रैः ॥ योगे भवेदुष्टतनुः स्वतुंगे सत्कीर्तिमाहुर्मुनयोत्र तज्ज्ञाः ॥ १॥ पापैर्विलग्नेशपतौ सराहौ केंद्र

स्थितेकर्मणिपापखेटे ॥ नीचग्रहेलग्नगतेर्कदृष्टेदुष्कीर्तियुक्तःसभवेत्तदानीम् ॥२॥ आरोहवीर्येतुविलग्ननाथेभाग्याधिपेनादृशवीर्य-
युक्ते ॥ विख्यातकीर्तिःप्रभवोनरस्तुशुभग्रहेणापिसमन्वितेस्यात् ॥३॥ आदौवयसिपूर्वार्धेसौख्यंलग्नेभृगोःसुते ॥ दुःखंतु
परभागेचबंधोपापेस्थितेतथा ॥४॥ लग्नाधिपेशुभयुतेयदितुंगभागेकेंद्रत्रिकोणसहितेशुभदृष्टियुक्ते ॥ कर्माधिपेनसहितेय
दिवास्वगेहेसद्भाग्यकीर्तिधनधान्यचिरायुरेति ॥५॥ लग्नाधिपोतिबलवानशुभैरदृष्टःकेंद्रस्थितःशुभखगैरवलोक्यमानः ॥ मृ
त्युंविधूयविदधातिसदीर्घमायुःसार्धगुणैर्बहुभिरूर्जितयाचलक्ष्म्या ॥६॥ केंद्रत्रिकोणनिधनेष्वुनयस्यपापालग्नाधिपःसुरगु
रुश्चचतुष्टयस्थौ ॥ भुक्त्वासुखानिविविधानिसपुण्यकर्माजीवेच्चवत्सरशतंसविमुक्तरोगः ॥७॥ लग्नेश्वरादतिबलीनिध
नेश्वरोसौकेंद्रस्थितेनिर्धनारिःफगतेश्चपापैः ॥ नस्यायुरल्पमथवायदिमध्यमायुरुत्साहसंकटवशात्परमायुरेति ॥८॥ एकांश
कस्थाबुधशुक्रमंदाधर्मेस्थितालग्नमुपागतावा ॥ षष्ठाष्टमेवाहिमगुश्चयस्यसहस्रवर्षंहयमस्यजंतोः ॥९॥ जीवांशकस्थाःसक
लाग्रहेंद्राःकेंद्राश्रिताधर्मधनाश्रितावा ॥ जातोनरःप्रव्रजितःसबाल्येयुगांतमायुर्बहुशास्त्रकर्ता ॥१०॥ मंदांशकस्थारविभौम-
जीवाःकर्माश्रिताधर्मयुताबलाढ्याः ॥ राशेःसमाप्तौहिमगोविलग्नेयुगांतमायुःश्रियमादधाति ॥११॥ धर्मेश्वरेधर्मगतेचयस्य
भौमांशकस्थेहिमगोचदृष्टे ॥ मुनीश्वरोयंमुनियोगजातःशास्त्रार्थकर्तायुगमादधाति ॥१२॥ लग्नेशोधनराशिस्थेलग्नेशास्थां

शापेपिवा ॥ तथास्थितेलाभनाथेविंशद्वर्षात्परंस्फुरत्वम् ॥१३॥ लग्नेशस्थांशनाथेतुकेंद्रकोणोच्चसंयुते ॥ लाभेशेवातथायुक्तेत्रिं
शद्वर्षात्परंस्फुरत्वम् ॥१४॥ लग्नेशेशुभराशिस्थेशुभग्रहनिरीक्षिते ॥ गोपुरांशगतेवापिषोडशाब्दात्परंस्फुरत्वम् ॥१५॥ ग्रह
योगेक्षणाभ्यांतुबलाबलवशादपि ॥ लग्नस्यैवंफलंप्रोक्तंश्रीमद्वेंकटशर्मणा ॥१६॥ ॥इतिसर्वार्थचिंतामणौद्वितीयोऽध्या
यःसमाप्तम् ॥ ॥२॥ ॥ कौटुंबाद्धर्तव्यासुखंचवाक्दक्षिणाक्षिपूर्वार्थान् ॥ विद्याभक्तिविशेषानुदासान्मित्राणिचभव
देत् ॥१॥ लग्नेश्वरेणसहितेयदिवित्तनाथेदुःस्थेक्षितेनाशनमथास्फुजिदिंदुयुक्ते ॥ नेत्रेश्वरेतनुगतेयदिनैशिकांधःस्वोच्चेशुभ
भग्रहयुतेनतथावदंति ॥२॥ भान्वच्छलग्नपतिभिःसहितेनदोशेजात्यंधकोभवतिरंध्रवणात्ययेपि ॥ रिःफेधरासुतगतेनयनं
हिवामनाशंतदाव्रजतिसूर्ययुतेतदन्यत् ॥३॥ चंद्रार्कसंयुक्तहरेविलग्नेशन्यारदृष्टेक्षिविनाशमाहुः ॥ शुभाशुभैर्बुद्बुद
लोचनस्याच्छुभैर्नदोषःसहितेक्षणाभ्याम् ॥४॥ निमीलिताक्षस्वधनेसपापेनदीश्वरेशोभनदृष्टियुक्ते ॥ लग्नाधिपेपापबहु
त्वयोगेयमेनदृष्टेसतुरोगनेत्रः ॥५॥ नेत्रेशुभेतद्भवनेश्वरेवासौम्यान्वितेकारकखेचरेंद्रे ॥ लग्नेश्वरेणापियुतेयदृष्टेविशा
लदृष्टिःसनरोविशेषात् ॥६॥ शन्यारयोगेगुलिकेनयुक्तेनेत्रेश्वरेतत्रतुनेत्ररोगः ॥ नेत्रेयदापापबहुत्वयोगेयमेनदृष्टेसतिरु
गणनेत्रः ॥७॥ नेत्रेश्वरस्थांशपतौसपापेपापग्रहक्षेत्रगतेतथैव ॥ नेत्राधिपेवासरनायकेतुधरासुतेवागुलिकार्कदृष्टे ॥८॥

उष्णोद्भवेनाप्यथपित्तकासैर्नेत्रस्यरोगोभवतिप्रमादैः ॥ अप्याजरोगैर्नयनस्यरोगंनत्स्थानपेदुःस्थगतेससौम्ये ॥९॥ सहोदरा-
त्मोद्भवशत्रुगेहे कलत्रमित्रादिलभेन्नयेव ॥ रव्यारयुक्तेसतिनेत्रनाथे दृष्टेतुनाभ्यानयनांतरक्तः ॥१०॥ सौम्यग्रहोकारकभाव
नाथोस्याताशुभादृष्टिरसौम्यतातु ॥ पापग्रहेर्वीक्षणयोगतश्चपित्रादिकानांफलमेवमाहुः ॥११॥ कुटुंबराशेरधिपेससौ-
म्येकेंद्रस्थितेस्वोच्चसुहृद्गृहेवा ॥ सौम्यर्क्षसंयुक्तेयदिजातपुण्यःकुटुंबसंरक्षणवाग्विलासः ॥१२॥ स्वोच्चस्थितेशोभनखे
चरेंद्रेकुटुंबराशौशुभवीक्षितेवा ॥ अनेकसंरक्षणजातपुण्योलग्नेश्वरेवीर्ययुतेस्वतुंगे ॥१३॥ गुरोकुटुंबेस्वपतौयदिस्या
द्गोवुधेनादृशभावनाथे ॥ स्वोच्चेसुहृत्क्षेत्रगतेथवंधौ परोपकारीजनरक्षकःस्यात् ॥१४॥ पापेतुनद्राशिपतौनदानीपाप
क्षितेपापयुतेस्वतुंगे ॥ लग्नेश्वरेहीनबलेसपापेस्वजीवनोपायसहायकोन ॥१५॥ पापेबहुत्वेस्वकुटुंबराशौपापेक्षितेहीनबले
तदीशे ॥ दुःस्थेविलग्नाधिपतौसपापेस्वजीवनंनास्तिसुखेनतस्य ॥१६॥ पत्यौकुटुंबस्यतृतीयराशौस्थितेयदासुग्रहसौ
म्यदृष्टे ॥ शुभांशस्थितखेचरनायकेस्यात्स्वतुंगगेसर्वजनावनीशः ॥१७॥ तन्नाथेगोपुरांशस्थेकुटुंबेशांशपेशुभे ॥ सिं-
हासनांशकेवापिपंचाशज्जनरक्षकः ॥१८॥ स्वोच्चत्रिकोणायगतेकुटुंबराशेःपतौलग्नपतौबलाढ्ये ॥ कुटुंबनाथस्थितराशि
नाथेकेंद्रस्थितेसर्वजनावनीशः ॥१९॥ द्वितीयेपापसंयुक्तेकुटुंबेशेतथास्थिते ॥ पापग्रहेणसंदृष्टेदुर्घटंभावनंलभेत् २०

आविंशानेरक्षकःस्यात्कुटुंबेशेशुभैर्युते ॥ पारावतांशकेतस्मिन्धनेचंद्रसमन्विते ॥२१॥ स्वोच्चेस्वद्रेक्काणगृहेतदीशेसिंहा-
सनेतद्भवनेश्वरेवा ॥ पारावतांशेगुरुदृष्टियुक्तेशतत्रयंशास्तिजातपुण्यः ॥२२॥ कुटुंबनाथेपरमोच्चयुक्तेदेवेंद्रपूज्येनसमी-
क्षितेवा ॥ तथाविधेतद्भवनेपिजातःसहस्त्ररक्षोभवतिप्रतापैः ॥२३॥ सिंहासनांशेत्रिदशेशपूज्येशुभेपुनर्गोपुरसंयुतेतु
ऐरावतांशेधनपेबलाढ्येजातस्त्वसंख्याजनरक्षकःस्यात् ॥२४॥ सुखेशेकेंद्रभावस्थेशुभग्रहनिरीक्षिते ॥ सुखेसौम्ययुते
वापिस्फुटसुखःसनरोभवेत् ॥२५॥ प्रफुल्लवदनःश्रीमान्केंद्रेसुखपतौयदा ॥ स्वोच्चमित्रस्ववर्गस्थेतन्नाथेगोपुरांशके २६
पापैर्युतेसुखस्थानेतन्नाथेपापसंयुते ॥ नीचराशिगतेवापिदुःसुखःपापवीक्षिते ॥२७॥ क्रोधयुक्तःसनरःपापीतदीशेगुलिका-
न्विते ॥ पापयोगबहुत्वेस्मिन्नीचशत्रुवशंगतः ॥२८॥ वाक्स्थानपेसौम्ययुतेत्रिकोणेकेंद्रस्थितेतुंगसमन्वितेवा ॥ शुभेक्षिते
पुंग्रहयोगयुक्तेवाग्मीभवेद्युक्तिसमन्वितोसौ ॥२९॥ वाक्स्थानपेदेवपुरोहितेनयुक्तेयदानाशगतेत्रमूकः ॥ पित्रादिकानामियमे
वृषीतिरुक्तामुनींद्रैर्बहुशास्त्रविद्भिः ३० वाचालकःकेंद्रगतेतदीशेपारावतांशेपरमोच्चभागे ॥ सिंहासनेदेवगुरौभृगौवावर्गोत्तमे
सोमसुतेनयुक्ते ॥३१॥ वागीशस्थांशपेसौम्यैःस्वोच्चेशुभसमन्विते ॥ गोपुरांशगतेवापिवाग्मीपटुतरोभवेत् ॥३२॥ वागीशो
पिबलान्वितःशुभयुतोवर्गोत्तमांशेपिवावाग्मीस्याद्भवनेश्वरोगुरुयुतःपारावतांशेपिवा ॥ तन्नाथोभृगुणाबुधेनसहितस्त्वे-

रावनांशेनथास्वोच्चे स्वेस्कन्ददांगृहे धनपनोवाक्स्थानकोलाहलः ॥३३॥ सभाजडोवागधिपः सपापः कर्मस्थितोनीचगतोर्कयुक्तः
मांद्युन्वितेवाग्भवनेर्कयुक्ते पापैस्तुदृष्टेसजडोत्रजातः ॥३४॥ केंद्रेबुधेवागधिपबलाढ्ये शुक्रेधनस्थानगतेससौम्ये ॥ स्वो
च्चेधनेदानवपूजितेवाज्योतिर्विदांश्रेष्ठतमोनरःस्यात् ॥३५॥ गणितज्ञोभवेज्जातोवाग्भावेभूमिनंदने ॥ ससोमेबुधसंदृष्टे-
केंद्रेवासोमनंदने ॥३६॥ वाग्भावपेबुधेस्वोच्चेलग्नेदेवेंद्रपूजिते ॥ शनावष्टमसंयुक्ते गणितज्ञोभवेन्नरः ॥३७॥ केंद्रत्रिकोण
गेजीवेशुक्रेस्वोच्चगतेसति ॥ वाग्भावपेंदुपुत्रेवागणितज्ञोभवेन्नरः ॥३८॥ वाग्भावपेरवौभौमेगुरुशुक्रनिरीक्षिते ॥ पारा
वतांशगेसौम्येतत्तद्युक्तिपरायणः ॥३९॥ गुरुशुक्रौधनेशौचेत्रविभौमनिरीक्षितौ ॥ मूलत्रिकोणतुंगेवानर्कशास्त्रविदांवरः
॥४०॥ संपूर्णबलसंयुक्तेगुरौनंदवनेश्वरे ॥ दिनेशभृगुसंदृष्टेशाब्दिकोयंनरोभवेत् ॥४१॥ वाग्भावपेबुधेस्वोच्चेगोपुरांशगते
शनौ ॥ सिंहासनेगुरौवापिवेदांतज्ञोभवेन्नरः ॥४२॥ वेदांतपरिशीलःस्यात्केंद्रकोणेगुरौसति ॥ बुधेनगुरुणादृष्टेशनौपारा
वतांशके ॥४३॥ उत्तमांशभृगौलग्नेकेंद्रेवातद्विधेभृगौ ॥ देवलोकगतेचंद्रेवेदांतज्ञानपारगः ॥४४॥ षट्शास्त्रवल्लभः केंद्रेजी
वेदानवपूजिते ॥ सिंहासनेगोपुरांशेवाक्भावस्थांशकेबुधे ॥ विप्रलंभोधनेशस्यराशीशस्थांशपेशनौ ॥ सपापकेंद्रकोणेवाभौमे
प्येवर्धिनिर्दिशेत् ॥४६॥ परिहासकरोनित्यंभानुस्थितनवांशपे ॥ वाग्भावस्थेबलाढ्येतुतस्मिन्वैशेषिकांशके ॥४७॥ गुरौ

बलाढ्ये धनराशियुक्ते तदीश्वराक्रांतनवांशनाथे ॥ केंद्रत्रिकोणे शुभवीक्षिते वा कर्मांतविच्छास्त्रपरायणश्च ॥४८॥ लग्नेश्वरे ध-
नस्थे लग्ने वा सौम्यसंयुते तुंगे ॥ पारावते तदीशे जातो निगमांतवित् व्यये शक्रे ॥४९॥ लग्नेश्वरस्थांशपतिस्थराशिनः शस्थनाश
धिपतौ बलाढ्ये ॥ वैशेषिकांशे शुभदृष्टियुक्ते योगे बहुत्वे धनलाभमाहुः ॥५०॥ वित्तेश्वरेण सहिते भवराशिनाथे कर्माधिप
स्थनवभागपदृष्टियुक्ते ॥ वैशेषिकांशकयुते परमोच्चभागे योगे बहुलधनलाभमिहाहुरार्याः ॥५१॥ धर्माधिपेन सहिते धनरा
शिनाथे लग्नेश्वरस्थितनवांशपतीश्वरेण ॥ दृष्टे तु श्ययगते शुभदृष्टियोगे जातस्तु भूरि धनलाभमुपैति बाल्ये ॥५२॥ लग्नार्थलाभ
भवनेशुभखेचरेंद्रे स्वोच्चे सुहृद्गृहगते त्रविशेषितांशे ॥ तुंगांशके धनपतिस्थनवांशनाथदृष्टे बहुत्वधनलाभमुपैति बाल्ये ५३
लग्नेशे धनराशिस्थे धनेशे लाभराशिगे ॥ लाभेशे वापि लग्नस्थे बहुनिध्यादिकं भवेत् ॥५४॥ सर्वग्रहादतिबली यदि लग्ननाथः
केंद्रस्थितस्त्रिदशपूजितसंयुतश्च ॥ वैशेषिकांशकयुते धनराशिनाथे वित्तं स्ववीर्यबलतोर्जितमाहुरार्याः ॥५५॥ लग्नेशसंयु
तनवांशपतिस्थराशिनाथो बलेन सहितो धनपस्य मित्रं ॥ केंद्रत्रिकोणसहितः स्वगृहे थ यद्वा जातः स्ववीर्यधनमेति बहुप्रका
रैः ॥५६॥ वित्तेश्वरो लाभविलग्नपाभ्यां युक्तस्त्रिकोणे यदि केंद्रराशौ ॥ शुभेक्षितः कालबलान्वितश्च जातः स्ववीर्याद्धनमेति
मध्ये ॥५७॥ अंत्ये धनं याति धनेशयुक्तराशौ विलग्नेशयुते ससौम्ये ॥ तदीश्वरे लग्नगते बलाढ्ये लाभेश्वरादेवसुदाहरं

ति ॥५८॥ तृतीयराशौ धनलग्ननाथौ बलान्वितौ पुंग्रहदृष्टियुक्तौ ॥ नदीश्वरेणापि युतौ प्रदृष्टौ भ्रातुर्धनं याति विशेषितांशे ५९
तृतीयभावाधिपतौ धनस्थे तत्रास्थिते कारकखेचरेंद्रे ॥ दृष्टे युते वा तनुपेन जातो भ्रातुर्धनं याति विशेषितांशे ॥६०॥ परस्परं वित्त
पलग्ननाथौ निरीक्षितौ केंद्रयुतौ शुभांशे ॥ निरीक्षितौ लग्नशुभेश्वराभ्यां जातो धनं याति बहुप्रकारैः ॥६१॥ वित्तेश्वरं पश्यति
लग्ननाथे युते स्ववीर्याद्धनमेति जातः ॥ तृतीयभावाधिपकारकाभ्यां दृष्टे युते नादृशमेति वित्तम् ॥६२॥ दृष्टे युते वित्तपतौ बला-
ढ्ये स्वखेश्वरेणापि धनं जनन्याः ॥ बंधोः सकाशादथवा कुटुंबाद्धनं प्रयात्यत्र विशेषितांशे ॥६३॥ दृष्टे युते वित्तपतौ धनस्थे त
त्रास्थिते कारकखेचरेंद्रे ॥ दृष्टे युते वा तनुपेन जातो भ्रातुर्धनं याति विशेषितांशे ॥६४॥ पुत्रेशतत्कारकखेचराभ्यां तथाविधे
वित्तपतौ बलाढ्ये ॥ दृष्टे युते लग्नपतौ बलाढ्ये वैशेषितांशे सुततो धनं स्यात् ॥६५॥ वैशेषितांशे यदि लग्ननाथे जातः स्वपुत्रार्जि
तमेव वित्तम् ॥ षष्ठेशतत्कारकखेचराभ्यां तथाविधे वित्तपतौ बलाढ्ये ॥६६॥ शत्रोः सकाशात्तु धनं प्रयाति वैशेषिके लग्न-
पतौ बलाढ्ये ॥ कलत्रतत्कारकयोस्तथैव वित्तं कलत्राल्लभते हि जातः ॥६७॥ पितुर्धनं कारकभावपाभ्यां गुरोः सकाशादपि
धर्ममूलात् ॥ कर्मेशतत्कारकदृष्टियोगाद्धनं स्वदानग्रहणात्स्वकार्यात् ॥ लाभेशतत्कारकदृष्टियोगादेवं वदेत्यत्र धने बहुत्वं १४
॥६८॥ धने पापग्रहाः प्रोक्ता बलाढ्यास्तेन तथा भवेत् ॥ नीचारिमूढभावस्थैर्दृग्योगात्खेचरैरपि ॥६९॥ तत्तद्भावाधिपैर्वि

ननाशस्तन्मुखवनो भवेत् ॥ सहोत्थबंधुपुत्रादिकलेभ्भदं रयंकम :७० लग्नाधिपेहीनबलेसपापेरिःफे धनेशोदननाथयुक्ते ॥ नी-
चस्थितेवाशफभट्टष्टियुक्ते जातस्यवित्तहरतिक्षितीशः ॥७१॥ व्ययेशधनभावस्थेरिःफस्थेलाभनायके ॥ दुःस्थे धनेशेनीचे
वाराजदंडाद्धनक्षयः ॥७२॥ धनेशेनाशराशिस्थे सपापेनीचराशिगे ॥ राजकारकसंयुक्ते राजदंडाद्धनक्षयः ॥७३॥ ध
नव्ययेशोव्ययवित्तसंस्थो लग्नेश्वरेणापिनिरीक्षितोचेत् ॥ लग्नाधिपेनाशगतेसपापेराज्ञाप्रकोपाद्धननाशमाहुः ॥७४॥ कर्मे
श्वरेलाभगतेविलग्ननाथेनयुक्तेयमकंटकांशे ॥ दंष्ट्राकरालांशगतेथवापिराज्ञाप्रकोपाद्धननाशमाहुः ॥७५॥ धनायपौभूमि-
जदृष्टियुक्तौक्रूरांशगौहीनबलौसपापौ चोरादिभावाधिपदृष्टियुक्तौचोराग्निभूपैर्धननाशमेति ॥७६॥ कर्मेश्वरेनाशगतेसपा
पेक्रूरादिषष्ट्यंशयुतेविशेषात् ॥ धनाधिपाभ्यांसहितेनदानीं लोकापवादाद्धननाशमाहुः ॥७७॥ वित्तेशसंयुक्तनवांशनाथयुक्ता
शकस्थानपतौसपापे ॥ दुःस्थेविलग्नेश्वरदृष्टियुक्तेचोराग्निभूपैर्धननाशमेति ॥७८॥ धनेशस्थनवांशस्यनाथेदुःस्थेथपाप
युक् ॥ क्रूरांशकगतोवापिनिर्धनोयंभवेन्नरः ॥७९॥ धनेक्रूरादिसंयुक्तेनदीशेपापसंयुते ॥ नष्टेवलाभराशीशेधनहीनोभवेन्नरः
॥८०॥ व्ययेशसंयुक्तनवांशनाथेयुक्तोधनेशेननिरीक्षितोवा ॥ नीचार्कगोहीनबलःसपापःकेंद्रस्थितश्चेदपिनिर्धनःस्यात् ८१
धनेशाश्रितराशीशसंयुक्तांशपतिर्यदि ॥ कालदंडाद्यंशयुक्तेनिर्धनोयंभवेन्नरः ॥८२॥ यत्किंचिद्धनसंयुक्तोधनेशेकेंद्रको

पागे ॥ क्रूरषष्ट्यंशसंयुक्तेनीचस्थेर्कयुतेपिवा ॥ ८३॥ यत्किंचिद्दिनमायातिलाभेशस्थांशराशिपे ॥ गुरुणाभृगुणादृष्टेक्रूरष-
ष्ट्यंशसंयुते ॥ ८४॥ लाभलग्नधनेशानांयुक्तांशाः क्रूरसंज्ञकाः ॥ केंद्रत्रिकोणयुक्तानांसुतंनोधनिकोभवेत् ॥ ८५॥ वैशेषि
कांशेधनपेस्वोच्चमूलत्रिकोणगे ॥ क्रूरषष्ट्यंशसंयुक्तेलाभेशेवार्थनाशभाक् ॥ ८६॥ उत्पन्नोधनिकोलग्ननाशेवैशेषिकांशके ॥
धनेशेक्रूरषष्ट्यंशेन्वोक्ताकेंद्रगतेतथा ॥ ८७॥ सद्योधनीधनेशेनकर्मनाथोयुतोयदि ॥ कर्मेशस्थांशपतिनालाभनाथस्तथा-
विदुः ॥८८॥ लग्नेशोधनराशिस्थेलाभेशेकर्मसंयुते ॥ धनेशस्थांशपेसौम्येधनिकोनाशतोभवेत् ॥८९॥ सहस्रनिष्कभर्तास्याल्ल-
ग्नेशस्थनवांशपे ॥ धनेशस्थांशपेसौम्येगुरुणावानिरीक्षिते ॥ ९०॥ लग्नेशोधनराशिस्थेलाभेशेकर्मसंयुते ॥ लाभाधिपेनसं
दृष्टेगुरुणावानिरीक्षिते ॥ ९१॥ सहस्रनिष्कभर्तास्याल्लग्नेशस्थनवांशपे ॥ गोपुरांशगतेकर्मनाथेनसंनिवीक्षिते ॥ ९२॥ क-
र्मेशसंयुक्तनवांशनाथसंयुक्तसांशपतोबलाढ्ये ॥ शुक्रेणदेवेंद्रपुरोहितेनदृष्टेसहस्रद्वयनिष्कभर्ता ॥९३॥ सौम्यषष्ट्यं
शसंयुक्तेधनलाभेबलान्विते ॥ तदांशपितथायुक्तेसहस्रत्रयनिष्कयुक् ॥ ९४॥ वैशेषिकांशगेवित्तनाथेगुर्विंदुभास्करे ॥
तथाविधोभवेशोपिबलवांश्चेत्तथाधनी ॥९५॥ धनस्थेशद्रेकाणेशसंयुक्तनवभागपः ॥ सर्वोत्तमबलोपेतस्त्वष्टसाहस्रनि १५
ष्कयुक् ॥९६॥ लग्नेशस्थद्रेकाणेशसंयुक्तमुनिभागपः ॥ वैशेषिकांशगस्त्वयुतधनमाप्नुयात् ॥ ९७॥ व्ययेशशुक्रेधनजीवे

स्वांशेवैशेषिकांशके ॥ लग्नेशेऽपितथायुक्तेतदूर्ध्वेपुष्पयानिसः ॥९८॥ गुरौलग्नेशसंयुक्तेधनेवैशेषिकांशके ॥ केंद्रत्रिकोणगे
वापितदूर्ध्ववित्तमश्नुते ॥९९॥ कर्मेशस्थदृक्काणस्थनाथसंयुक्तसप्तपः ॥ ऐरावतांशसंयुक्तोधनलक्षसमश्नुते ॥१००॥ लक्ष
द्वयंधनंयातिचतुष्केद्रेशुभान्विते ॥ सिंहासनेधनेशेऽपिसतिपारावतांशके ॥१॥ लक्षत्रयाधिकारीस्याल्लाभलग्नधनाधि-
पे ॥ वैशेषिकांशकगतेमृदंशादियुतेथवा ॥२॥ तदूर्ध्ववित्तपस्यात्तुधनलाभपतीयदा ॥ वृद्धिकेंद्रगतौनौत्वेद्बलिनौभा-
ग्यपस्तथा ॥३॥ केंद्रत्रिकोणभेवीर्यस्त्वथवाभवनाथयुक् ॥ वैशेषिकांशगश्चेत्तुधनलक्षंसमश्नुते ॥४॥ लग्नांशनाथभा
ग्येशाः परमोच्चांशसंयुताः ॥ वैशेषिकांशेलाभेशेतदाकोटीश्वरोभवेत् ॥५॥ ऋणप्रदोविलग्नेशसंयुक्तनवभागपः ॥ द्दृ
ष्टोदेवेंद्रगुरुणामृदंशादिसमन्वितः ॥६॥ वित्तलाभपसंयुक्तस्त्र्यंशकेशनवांशपः ॥ वैशेषिकः केंद्रकोणेऋणदाताभवेन्न
रः ॥७॥ ऋणग्रस्तोधनेपापेलग्नेशेव्ययसंयुते ॥ कर्मेशेलाभनाथेनयुतेदृष्टेविशेषतः ॥८॥ दिनेशाकरलुप्तस्तुधनेशोनीच-
राशिगः ॥ पापान्वितेधनेरंध्रेऋणग्रस्तोभवेन्नरः ॥९॥ धनेशेनीचराशिस्थेक्रूरषष्ठ्यंशसंयुते ॥ लाभेशेऽपितथायुक्तेऋण-
ग्रस्तोभवेन्नरः ॥१०॥ लाभेशास्थितभांशेशनाथेदुःस्थेशुभान्विते ॥ क्रूरषष्ठ्यंशसंयुक्तेऋणग्रस्तोभवेन्नरः ॥११॥ वाक्-
स्थानपेषष्ठगतेसराहौराहुस्थितर्क्षाधिपसंयुतेवा ॥ दंतस्थरोगः पतनंचतेषांभुक्तौतयोर्वाप्रवदंतितज्ज्ञाः ॥१२॥ वाक्-

स्थानपेनापियुतोऽरिनाथस्तद्भावपस्यांशपयुक्तनाथः ॥ षष्ठेश्वरेणापियुतः स्वभुक्तौ दंतादिरोगः पतनं च तेषाम् ॥ १३॥ वाक्स्था
नपेनापियुतोऽर्कपुत्रः पापैर्युतो वा तनभयात्प्रमादः ॥ सूर्यस्तु कोपाद्भवति प्रमादो राज्ञां कुजे चोष्णभयात्प्रकोपः ॥ १४॥ नदीश्वरे
णापियुतेंदुपुत्रे सराहुकेतावरिभावयुक्ते ॥ राहुस्थितर्क्षाधिपसंयुते वा भुक्तौ नदानालभवः सरोगः ॥ १५॥ राजारिनाथो नतुभा
वयुक्तोऽसाच्छाक्षिपो भूमिपतेः प्रकोपात् ॥ उत्पादनं नेत्रमुखांगिनि तद्दशान्नीचांशगो पापयुतोऽनथैव ॥ १६॥ राजारिनाथस्थितभां-
शकेशो दुःस्थो विलग्नेशयुतोऽनथैव ॥ साच्छाक्षिपो नाशगतोऽनथैव शुभैर्न दृष्टे नयनप्रमादः ॥ १७॥ नद्भावपाभ्यामथ कार-
काभ्यां पित्रादिकानां फलमेवमाहुः ॥ कर्णस्य विच्छेदनमाहुरार्याः सौरेऽसभौमे धनपे विलग्ने ॥ रोगाधिपे वित्तपतौ विलग्ने ना-
शस्थिते मंदसनारयुक्ते ॥ १८॥ पित्रादिकानां फलमेवमूह्यं न तत्स्थाननाथग्रहकारकेभ्यः ॥ भक्तौश्वरे त्वच्छनिशाकराभ्यां-
केंद्रे युते राजनमत्रपात्रम् ॥ १९॥ सचंद्रपुत्रामरनाथपूज्ये केंद्रस्थिते स्वर्णमयं हि पात्रम् ॥ नदीश्वरे कोणचतुष्टये वा वैशेषि
कांशे यदि नाहृशांतनत् ॥ २०॥ मृदूंशके वा परमोच्चभांशे स्थिते नदीशे यदि नाहृशांतनत् ॥ स्वांशादिकानां परमोच्चराशौ शशांक
जीवान्छविदांयदंशे ॥ २१॥ वीर्यान्वितो भुक्तिपतिस्तदंशे भुक्तेस्तु पात्रं सदृशं हिरण्यम् ॥ मृदूंशके भुक्तिपतौ विशेषात् पाराव-
नादौ बलपूर्णयुक्ते ॥ २२॥ केंद्रस्थिते मित्रशुभैक्षिते स्याच्छं सांति पात्रं बहुभुक्तिकाले ॥ विचित्रपात्रं प्रवदंति तज्ज्ञाः सुक्तौश्वरे-

केंद्रगतेबलाढ्ये ॥२३॥ शुक्रामरेज्येंदुसुताबलाढ्यास्वैरेवयुक्तेत्रिविशेषितांशे ॥ लग्नेश्वरेणसहितोयदिभुक्तिनाथोषष्ठस्थितो
यदितदाभवदंतिलोहम् ॥ पात्रंतदीश्वरयुतोयदिवाविनाशस्थानर्क्षगोस्फुटमत्रलोहपात्रं ॥२४॥ कांस्यंवदंतिकिलभु-
क्तिपतौबलाढ्येवैशेषिकांशरहितेयदिसौम्यदृष्टे ॥ भुक्तीश्वरस्थितनवांशपतिर्यदंशेतद्राशिपःशुभयुतोपितथैवमाहुः २५
पापग्रहेणसहितेयदिभुक्तिराशौतद्राशिनाथयुतभागपतौनदंशे ॥ तद्राशिपेबलविहीनशुभैरदृष्टेभुक्तौकृतौसमदृढंकथ
यंतितज्ज्ञाः ॥२६॥ धातुद्वययुतपात्रंभुक्त्यंशनाथराशिगे ॥ पापग्रहेणसंदृष्टेकालकेबलवर्जिते ॥२७॥ बद्धाशनंभुक्तिपतौ
सपापेदावाग्निदग्धंशुभकालभागे ॥ नीचांशकेपापनिरीक्षितेवाशुभैर्नदोषःसहितेक्षणाभ्याम् ॥२८॥ भुक्तिस्थानेशु-
भयुतेनदीशेशुभसंयुते ॥ शुभग्रहेणसंदृष्टेसुखभुक्सनरोभवेत् ॥२९॥ भुक्तिसौख्ययुतःश्रीमान्तदीशेबलसंयुते ॥
विशेषितांशकेवापिगुरुशुक्रनिरीक्षिते ॥३०॥ भुक्तौस्वोच्चत्रिकोणेवातदीशेपिबलान्विते ॥ कारकेपिविशेषांशेशुभदृष्टे-
सुखाशनी ॥३१॥ कालोचितनाशनीभुक्तिनाथेदेहेशवीक्षिते ॥ पापग्रहेणवादृष्टेनीचांशादियुतेनतु ॥३२॥ अन्नप्रदोद्वि
तीयेशोगुरुसौम्ययुतेक्षिते ॥ वैशेषिकांशकयुतेमृदंशादियुतेपिवा ॥३३॥ गुरुशुक्रयुतेभुक्तौनाथेसौम्यनिरीक्षिते ॥ वै-
शेषिकांशकयुतेन्नदातानरोभवेत् ॥३४॥ भुक्तिराशिपतौवीर्येकेंद्रेतूपचयेपिवा ॥ बलयुक्तैःशुभैर्दृष्टेत्वन्नदाताभवे

न्नरः ॥ ३५॥ सौम्येस्वोच्चगते भुक्तौ मित्रसौम्यनिरीक्षिते ॥ नाथे वैशेषिकांशे वा सुखभुक्तिप्रदो भवेत् ॥ ३६॥ अल्पाशी रुचिका
मः स्याद्भुक्तिनाथे शुभग्रहे ॥ स्वोच्चे वा शुभसंदृष्टे मृदंशादिसमन्विते ॥ ३७॥ परान्नभुक् तदीशे तु क्रूरषष्ठ्यंशसंयुते ॥ नीचखेच
रसंदृष्टे दूषणपरो नरः ॥ ३८॥ भुक्तिस्थानाधिपे मंदे तदीशे मंदसंयुते ॥ नीचैर्कसूनुना दृष्टे श्राद्धभुक् सततं नरः ॥ ३९॥ कुभो-
जी भुक्तिनाथे तु शन्यारगुलिकान्विते ॥ नीचशत्रुयमांशादौ शुभदृष्टिविवर्जिते ॥ ४०॥ तदीशे शुभसंयुक्ते शीघ्रभुक् बलसंयुते
द्वितीये शुभराशौ वा शुभखेचरसंयुते ॥ ४१॥ तदीशे चरराशौ वा भुक्तौ वा तादृशग्रहे ॥ तादृशे पापसंबंधे चिरभोक्ता तु दूषकः
॥ ४२॥ विलग्नसप्ताष्टमवित्तराशौ दिनेशयुक्ते क्षितिसूनुदृष्टे ॥ भौमेथवा वासरनाथदृष्टे स्फोटाग्निभीतिं प्रवदेत् खलाद्वा
॥ ४३॥ लग्नात्ययशत्रुमदनेस्सति भूमिपुत्रे माद्यन्विते कमलबंधुनिरीक्षिते वा ॥ मूढारिनीचभवने यदि वा क्षितीजे त्वाज्यास्तृगादि-
सहितः स भवेत्तदानीम् ॥ ४४॥ मंदात्मजेन सहिते यदि भूमिपुत्रे वित्तेथवा निधनराशिमुपागते वा ॥ तेनैव वीक्षितयुते धन
भावनाथे त्वाज्यस्पृशादि नियतं प्रवदंति तज्ज्ञाः ॥ ४५॥ पापेक्षिते रविसुते धनराशियुक्ते पापान्विते शुनकभीतिमुपैति मर्त्यः
तद्भावनाथसहिते दिननाथपुत्रे दृष्टेथवा शुनकभीतिमुपैति मर्त्यः ॥ ४६॥ राहौ द्वितीये गुलिकेन दृष्टे युक्तेथवा सर्पभयं वदंति
कदन्नभुक् भूमिसुतेन युक्ते पित्रादिकानां फलमेवमाहुः ॥ ४७॥ लग्नेश्वरे शोभनखेचरेंद्रे निध्यादिलाभं धनभावयुक्ते ॥

सौम्यौ द्वितीये यदि सत्वहीने पापेक्षिते वाक्चलनं तदाहुः ॥४८॥ वाक्स्थानपेंद्रो यदि सत्वहीनो क्रूरांशगो वाक्पवनार्दितः स्यात्
वाक्स्थानपे धीरतया विहीने पापेक्षिते वाक्चलनं तदाहुः ॥४९॥ पापे धने पापनिरीक्षिते वा क्रूरांशगे पापयुते विशेषात् ॥ न-
न्स्थानपे पापनिरीक्षिते ऽपि विषप्रयोगः खलु वंचनादेः ॥५०॥ मित्रादिस्थानपवशादेवं तेषां फलं वदेत् ॥ नाथकारकभावानां
बलाबलवशात्तथा ॥५१॥ सर्वेषामुपकारार्थं रहस्यार्थप्रकाशकः ॥ धनभावफलाध्यायो वर्णितो व्यंकटेन्दुना ॥५२॥ ❀ ॥
॥ इति सर्वार्थचिंतामणौ तृतीयो ऽध्यायः समाप्तः ॥ ❀ ॥३॥ ॥ सहजेन सहजविक्रमौषधसहायानुगलोरसस्थानम् ॥ विं
द्यात् दक्षिणकर्णभक्ष्यविशेषांश्च मूलादीन् ॥१॥ नाशस्थितौ सोदरनाथभौमौ पापेक्षितौ सोदरनाशमाहुः ॥ पापर्क्षगो पापस-
मागमौ वा भ्रातॄन्ससुताद्यविनाशहेतुः ॥२॥ नीचर्क्षगौ सोदरकारकारव्यौ नीचांशगौ पापसमागमौ वा ॥ क्रूरादिषष्ठ्यंशयुतौ
तदानीं भ्रातॄन्ससुताद्यविनाशमाहुः ॥३॥ पापग्रहे सोदरभावयुक्ते सोत्थ्यथवा पापनिरीक्षिते स्यात् ॥ तदीश्वरे पापखगांतर
स्थे सहोदराणां कथयंति नाशम् ॥४॥ पापांतरे पापनिरीक्षिते वा पापान्विते नीचगृहान्विते वा ॥ तृतीयभावेशकुजखचरेन्द्रैर्न
वीक्षिते सोदरनाशमाहुः ॥५॥ भ्रातृस्थानाधिपस्यांशराशीशे नाशराशिगे ॥ नीचारातिगते मूढे त्वाहुः सोदरनाशनम् ॥६॥
शनिमांदिसमायुक्ते पापखेचरवीक्षिते ॥ तदीशे नीचराशिस्थे सोदराणां विनाशनम् ॥७॥ पापांतरे तदीशे तु कारके वा तथा-

विधे ॥ तथैव तद्भावनाथे सोदराणां विनाशनम् ॥ ८ ॥ पापाहिवीक्षिते भावे भावेशे भावसंस्थिते ॥ क्रूरषष्ट्यंशके वापि सोदराणां-
विनाशनम् ॥ ९ ॥ भ्रातृस्थानाधिपस्थाशराशीशे यन्नवांशके ॥ तदीशे नाशराशीशे चेत्सोदराणां विनाशनम् ॥ १० ॥ सौम्यस्थैश
युक्तराश्यंशनाथे यन्नवांशके ॥ तन्नाथे नीचमूढारिभावे सोदरनाशनम् ॥ ११ ॥ भ्रातृस्थानाधिपे दुःस्थे कारके वा तथाविधे ॥
पापेक्षिते पापयुक्ते स्वोच्चे वा सोदरक्षयः ॥ १२ ॥ अतिक्रूरसमायुक्ते भावे वा कारकेऽपि वा ॥ तद्भावनायके वापि बाल्ये सोदरनाश-
नम् ॥ १३ ॥ यत्किंचित्क्रूरसंयोगे तन्नाशश्चिरकालतः ॥ बलहीनवशादेवं सोदरक्षयचिंतनम् ॥ १४ ॥ भ्रातृस्थाने शुभैर्युक्ते
शोभनग्रहवीक्षिते ॥ भावनाथे बलाढ्ये तु भ्रातृलाभमुदीरयेत् ॥ १५ ॥ भ्रातृके कारके वापि शुभयोगनिरीक्षिते ॥ भावे वाब
लसंपूर्णे भ्रातृणां वर्धनं भवेत् ॥ १६ ॥ केंद्रत्रिकोणगे वापि स्वोच्चमित्रस्ववर्गगे ॥ नाथे वा कारके वापि भ्रातृलाभमुदीरयेत् १७
सौम्यग्रहान्विते वापि सौम्यानामंशके यदि ॥ नाथे वा कारके वापि भावे सोदरवर्धनम् ॥ १८ ॥ सोत्ये स्वरे गोपुरभागयुक्ते सिंहासने-
कारकखेचरेंद्रे ॥ सौम्यगृहे तद्भवनाधिपस्यात् भ्रात्रादिलाभं कथयंति तज्ज्ञाः ॥ १९ ॥ पारावतांशे यदि केंद्रराशौ भावस्वरे शोभन
खेटयुक्ते ॥ सौम्यांशके सौम्यगृहे तदीशे सोत्थादिबाहुल्यमुदीरयंति ॥ २० ॥ भ्रातृभावे स्वतुंगे वा स्वर्क्षे मूलत्रिकोणगे ॥ बला
ढ्ये भावनाथे स्यात्सोदरोत्पत्तिमादिशेत् ॥ २१ ॥ मृदंशादिसमायुक्ते भावनाथे शुभैर्युते ॥ शुभेक्षिते वा भावेशे सोदरोत्पत्तिमा

दिशेत् ॥२२॥ वैशेषिकांशे भावेशे अथवा शुभवीक्षिते ॥ मृद्वंशादियुते वापि भ्रातृवर्धनमेव तु ॥२३॥ लग्ननाथस्तु सोत्थेशमित्रश्चे-
न्मित्रता भवेत् ॥ भ्रातांशतु भवेच्छत्रौ वैवं सर्वत्र युज्यते ॥२४॥ अशुभमांशे यदि कारकेशो शुभे केन्द्रस्थलतु निरीक्षितो चेत् ॥ ओजे गृहे
स्याद्यदि विक्रमाख्ये पुम्भ्रातरस्तस्य वदन्ति तज्ज्ञाः ॥२५॥ युग्मांशके युग्मगृहे तदंशे भावे तथा कारकखेचरेन्द्रे ॥ सहोदरीलाभमिहा-
हुराचार्या नपुंसकांशे किल तत्त्व थैव ॥२६॥ भ्रातृराश्यंशकवशाद्भ्रातृसंख्यां विनिर्दिशेत् ॥ नाथकारकसंयुक्तराश्यंशाद्वा तथा भवे-
त् ॥२७॥ भ्रातृराशिसमायुक्तखेचरस्यांशकाद्वदेत् ॥ सोत्थेशयुक्ते राश्यंशात्कारकाल्लितमागतः ॥२८॥ तयोः संयुक्तखेटस्य रा-
श्यंशाद्वा तथा भवेत् ॥ एतयोरधिमानाद्वा पापयोगाद्विनाशनम् ॥२९॥ संवादे विविधेनासेतान्क्रमं बलतो भवेत् ॥ कारकाद्विक्रमेशा-
द्वा विक्रान्तस्थैर्वा निर्दिशेत् ॥३०॥ शौर्याधिपतौ युते वल्लादुच्चके दृष्टिकोणे यदि सौम्यदृष्टे ॥ मूलत्रिकोणे स्वगृहे स्वगेहे वैशेषिकांशे पु-
रुषः सधीरः ॥३१॥ धीरो भवेद्विक्रमराशिनाथे सौम्यग्रहांशे शुभराशियुक्ते ॥ तथैव तत्कारकखेचरेन्द्रे सौम्यग्रहाणां भवने तु शौर्यः
॥३२॥ धैर्यान्वितो विक्रमराशिनाथसंयुक्तराश्यंशपतौ यदंशे ॥ तदंशनाथे स्वगृहादिवर्गे युक्ते विदग्धः कलहप्रवीणः ॥३३॥ विक्र-
माधिपतौ स्तोऽच्चे नाशस्थे पापसंयुते ॥ चरभे चरराश्यंशे शुद्धात्पूर्वं हृदो भवेत् ॥३४॥ पापग्रहाणां भवने विक्रमे पापसंयुते ॥ त-
थाविधे तदंशेऽपि युद्धात्पूर्वं हृदो भवेत् ॥३५॥ क्रूरषष्ट्यंशगे वापि तदंशे नीचराशिगे ॥ पापयुक्तेऽथवा दृष्टे युद्धजाड्यो भवेन्नरः ३६

युद्धे पराजितः स्वोच्चे विक्रमेशे विनाशभे ॥ कारके बलहीने वा क्रूरषष्ठ्यंशसंयुते ॥ ३७॥ सिंहासनांशे यदि विक्रमेशे पारावतेनगोपुरभाग
युक्ते ॥ मृदंशके वाथ भइरियोगे मनोल्पवीर्यो युद्धविशारदः स्यात् ॥ ३८॥ युद्धाभिलाषी समरप्रवीणो वीर्येश्वरे सौम्यखे तेऽस्वतुंगे ॥ वैशेषि म्युते
कांशबलपूर्णयुक्ते मृद्वंशगे वा विपरीतमन्यत् ॥ ३९॥ शौर्याधिपे भानुयुते त्रधीरश्चंद्रान्विते मानसधैर्यजातः ॥ कृष्णो जडो भौमयुते प्रको
पी सौम्यान्विते सात्विकबुद्धियुक्तः ॥ ४०॥ जीवान्विते धीरतया समेतः सर्वार्थशास्त्रार्थविशारदः स्यात् ॥ कामातुरस्त्वास्फुजिदन्वि
ते स्यात्तन्मूलकोपात्कलहप्रवीणः ॥ ४१॥ जडो भवेद्दासरनाथपुत्रयुक्ते फणीनामधिपेन युक्ते ॥ बहिर्हृढोऽदृढनजाड्ययुक्तः केत्वन्वि
ते मांदियुते तथैव ॥ ४२॥ लग्नगुरौ विक्रमनाथयुक्ते चतुष्पदानां प्रवदंति भीतिं ॥ गवाम्भयं वा जलराशिलग्ने जलप्रमादे भवति ध्रुवं-
स्यात् ॥ ४३॥ वीर्याधिपे राहुसमेतराशिनाथान्विते राहुयुते विलग्ने ॥ सर्पाद्भयं विक्रमराशिनाथे बुधेन युक्ते गलरोगमत्र ॥ ४४॥ नीचे
तृतीये रिगृहे विमूढे पापेक्षिते नहूरलप्रमादः ॥ विषप्रयोगाद्दिषलक्षणाद्वा तेधाम भावेत्रविनिश्चितार्थः ॥ ४५॥ शक्रे बलाढ्ये यदि वा-
शशांके सौम्येक्षिते शोभनखेटयुक्ते ॥ स्वोत्थस्थिते स्वोच्चसमित्रवर्गे स्कपाश्रभोक्तासरत्नफकि भाक् स्यात् ॥ ४६॥ पापे तृतीये-
गलरोगमत्र वदंति मांद्यादियुते विशेषात् ॥ भौमान्विते प्रेतपुरीशभागे तृतीयराशौ यदि कर्णरोगम् ॥ ४७॥ सोत्थेशनौ मांदियुते तत्त
थैव वा नाद्भयं सौम्यदृशा विहीने ॥ तृतीयनाथस्थितशशिनाथसंयुक्तराश्यंशपतौ च केंद्रे ॥ ४८॥ पापान्विते पापनिरीक्षिते वा वदं

निकर्णोद्भवरोगमत्र ॥ क्रूरादिषष्ठ्यंशयुतेनदीशेकर्णोत्थरोगंकथयंतितज्ज्ञाः ॥४९॥ सौम्ययुक्तेतृतीयेवासौम्यखेचरवीक्षिते ॥
नदीशेशुभसंयुक्तेकर्णयोर्भूषणंवदेत् ॥५०॥ शुक्रेतृतीयेयदिमौक्तिकंतुजैवेतुलंत्वाभरणंवदंति ॥ भानोस्तुसंबंधयुतेतृती
येसद्रत्नमानीलमथाहिमांद्ये ॥५१॥ चंद्रेबहुत्वाभरणंतुसौम्येश्यामंभवेत्तत्क्षितिसूनुराशौ ॥ विचित्रमार्गाभरणंतथैवपा
पेक्षितेतत्क्षयमाहुरार्याः ॥५२॥ शुभग्रहाणांभवनेतुतस्मिन्तृतीयराशौश्रवणंकथानाम् ॥ पुण्यादिकानांयदिपापराशौक्रू
रस्थतत्कर्णकुठारमाहुः ॥५३॥ ॥ इतितृतीयभावः ॥ ॥ अथचतुर्थभावः ॥ ॥ बंधुभवनेबंधून्गृहमातृजलात्म
वृद्धिभाज्यादीन् ॥ वाहनहृदयस्कंधासनशयनस्करवानधोजलंब्रूयात् ॥१॥ लग्नेश्वरेलग्नगतेस्करखेगनाथेनयुक्तेयदिगेह-
लाभः ॥ अयत्नतःस्याच्छुभदृष्टियोगात्स्वोच्चस्वमित्रेस्वगृहेबलाढ्ये ॥२॥ गेहाधिपेकेंद्रगतेबलाढ्येसौम्येक्षितेमंदिरलाभ
माहुः ॥ वैशेषिकांशेपरमोच्चभागेगेहेश्वरेमंदिरलाभमाहुः ॥३॥ गृहस्थानाधिपस्यांशनाथसंयुक्तराशिपः ॥ नदंशाधिप-
तोकेंद्रेगृहलाभमुदीरयेत् ॥४॥ भाग्येशकेंद्रभावस्थेगृहेशेस्वोच्चमित्रगे ॥ गृहराशिगतेखेटेस्वोच्चेबहुविचित्रके ॥५॥ तृती
येसौम्यसंयुक्तेगृहेशेस्वबलान्विते ॥ नदीशेबलसंपूर्णेहर्म्यंप्राकारमंडिते ॥६॥ सिंहासनांशकेवापिगृहेशेगोपुरांशके ॥ मृ
दंशादियुतेवापितद्गृहंसौधमंडितम् ॥७॥ पारावतांशकेगेहनाथेगुर्विंदुवीक्षिते ॥ गोपुराद्यंशकेवापिदैविकेहर्म्यमादिशेत् ॥

विचित्रसौधप्राकारमंडनंगृहमादिशेत् ॥ कर्माधिपेनसहितेनाथेकेंद्रेकेस्त्रतुना ॥ ९॥ गेहाधिपेनाशगतेयदिस्यात्पापेक्षितेनेतद्गृह
नाशमत्र ॥ गेहेशसंयुक्तनवांशनाथेनाशस्थितेस्यादपिगेहनाशनं ॥ १०॥ बंधुस्थानेश्वरेसौम्येसौम्यग्रहनिरीक्षिते ॥ तत्कारके
बलाढ्येवाबंधुपूज्योभवेन्नरः ॥ ११॥ बंधुस्थानगतेजीवेतदीशेशुभसंयुते ॥ गुरुदृष्टिसमायुक्ते बंधुश्रेष्ठोभवेन्नरः ॥ १२॥ बंधू
पकर्तातन्नाथेकेंद्रकोणयसंयुते ॥ वैशेषिकांशसंयुक्तेपापदृग्योगवर्जिते ॥ १३॥ बंधूनामुपकारीस्याद्बंधोगुर्वंशसौम्यजाः ॥ नेपो
गृहेवानैर्दृष्टेस्मृदृशादिसमन्विते ॥ १४॥ बंधुभिस्त्यक्तपुरुषस्तदीशेपापसंयुते ॥ क्रूरषष्ट्यंशकेवापिनीचारातिगृहेपिवा ॥ १५॥
बहुपापसमायुक्ते बंधोनाथेनयेवाह ॥ तत्कारकेतथैवात्रबंधूनांकुत्सितोवदेत् ॥ १६॥ नाथकारकसंयुक्तनवांशेशांशनायकः ॥ नी
चराशिगतोमृदौबंधूनांभयकृन्मतः ॥ १७॥ बंधूपभोगीकेंद्रस्थेतदीशेशुभवीक्षिते ॥ गोपुराद्यंशकेवापिमृदंशादिसमन्विते
१८ धनेलाभेत्रिकोणस्थेतन्नाथेशुभवीक्षिते ॥ सौम्यग्रहाणामंशेवाबंधूनामुपकारकृत् ॥ १९॥ बंधुद्वेषीभवेन्नित्यंपापाक्रांते
ग्रहेयदा ॥ नीचास्तंखेटसंयुक्तेशुभदृग्योगवर्जिते ॥ २०॥ कस्मिंश्चित्खेचरेकेंद्रेवाबंधोस्वोच्चेस्वमित्रभे ॥ गुरुणादृष्टिसंपाते
बंधुपूज्योभवेन्नरः ॥ २१॥ गृहस्थानेचरेलग्नेतदीशेचरराशिगे ॥ नष्टेवतत्कारकेपिबहुस्थानेगृहंभवेत् ॥ २२॥ स्थिरेगृहेस्थिर
गृहंनाथकारकयोरपि ॥ षष्ट्यंशेशुभभागेवातदीशेस्थेयतांव्रजेत् ॥ २३॥ अर्थव्ययगृहेशेस्तेयावंतःपापसंयुताः ॥ तावद्गृहा

दिनाशः स्याच्छुभदृष्टानदोषदः ॥२४॥ अर्थव्ययगृहेशास्तु केंद्रकोणादिसंयुताः ॥ तावद्गृहालयं सर्वं शोभनं तत्र निर्दिशेत् ॥२५॥ गृ-
हेशे कर्मराशिस्थे कर्मेशे गेहभागते ॥ बलयुक्ते धरासूनौ बहुक्षेत्रं विनिर्दिशेत् ॥२६॥ बलाढ्ये कर्मराशीशे बंधुस्थानाधिपे तथा ॥
तयोर्मैत्री यदा तस्य बहुक्षेत्रं विनिर्दिशेत् ॥२७॥ क्षेत्रस्थाने शुभे युक्ते नदीशे शुभसंयुते ॥ तनूकारके नतथा भासे-
बहुक्षेत्रधनैर्युतः ॥२८॥ क्षेत्राधिपे पंचमस्थे गोपुरांशादिसंयुते ॥ मृदंशादिगते वापि बहुक्षेत्रसमन्वितः ॥२९॥ भ्रातृकारकसंयुक्ते
भ्रातृनाथेन संयुते ॥ क्षेत्रे नदीश्वरे वापि भ्रातृक्षेत्रं विनिर्दिशेत् ॥३०॥ क्षेत्रेशसंयुक्तनवांशनाथे केंद्रस्थिते मित्रनिरीक्षिते वा ॥
सौम्यान्विते सौम्यदृशा समेते भ्रातुर्भवं क्षेत्रमुदाहरंति ॥३१॥ लग्नेश्वरे क्षेत्रगते बलाढ्ये लग्ने बलिष्ठे यदि क्षेत्रनाथे ॥ शुभग्रहे दृष्ट-
समागमे वा क्षेत्रं स्वकीयेन बलेन याति ॥३२॥ कलत्रकारके क्षेत्रनदीशे वा कलत्रगे ॥ नदीशपास्तथा मेष्या कलत्रात्क्षेत्रमादिशेत्
३३ षष्ठेश्वरे क्षेत्रगते बलाढ्ये षष्ठस्थिते वा गृहभावनाथे ॥ षष्ठेश्वरात्क्षेत्रपतौ बलाढ्ये शत्रोः सकाशात्स धरामुपैति ॥३४॥ पारा-
वतांशे स्वगृहे बलाढ्ये क्षेत्रेश्वरे चोपचयंगते वा ॥ आरोहभागे शुभदृष्टियुक्ते क्षेत्रं बहुत्वं समुदाहरंति ॥३५॥ धनेशलाभेशस-
मन्विते वा क्षेत्रे नदीशे पथकारके वा ॥ वैशेषिकांशे शुभदृष्टियुक्ते बहुर्थरूपं गृहमाहुरार्याः ॥३६॥ क्षेत्रेश्वरे नीचगते विमूढे पापा-
तरे पापनिरीक्षिते वा ॥ पापग्रहे क्षेत्रगते रिगेहे क्षेत्रादिनाशं कथयंति तज्ज्ञाः ॥३७॥ पापांतरस्थे यदि भूमिपुत्रे पापान्तरे पापनिरी-

स०ति०
२१

स्थितेवा ॥ पापग्रहक्षेत्रगतेथवास्यात्क्रूरांशकेभूमिविनाशमाहुः ॥३८॥ क्रूरादिषष्ट्यंशगतेनदीशेक्षेत्रेसपापेयदिनीचभेवा ॥ दुःस्थ
रिगेहेत्वतिभीषणांशेक्षेत्रादिनाशंकथयंतितज्ज्ञाः ॥३९॥ क्षेत्रेश्वरेपापयुतेधनस्थेनीचारिभेक्षेत्रविनाशमेति ॥ स्वोच्चस्थिते-
तद्भवनेश्वरेतुपापान्वितेविक्रयमेतिभूमेः ॥४०॥ आज्ञाक्षयात्क्षेत्रविनाशमाहूराज्येश्वरेक्षेत्रगतेसपापे ॥ क्रूरांशकेमृत्युयमा-
दिभागेकर्मेश्वरेणापियुतेतथैव ॥४१॥ आज्ञाक्षयात्भूमिविनाशमेतिराजेशतत्कारकभूमिनाथे ॥ क्रूरांशकेवाप्यवरोहभा-
गेनाशस्थितेमृत्युयमादिभागे ॥४२॥ राजाज्ञयाक्षेत्रविनाशमेतिभानोनदीशेनयुतेपिनिम्ने ॥ धनेशसंयुक्तनवांशनाथयु-
क्तांशपेनापियुतेसपापे ॥४३॥ जीवेनदृष्टेयदिवानदीशेरम्येगुरोःशोभनखेचरेवा ॥ सौम्यांतरेतद्भवनेससौम्येसुखीभवे-
त्सर्वजनेषुमुख्यः ॥४४॥ जीवेबलाढ्येसुखराशिनाथयुक्तेससौम्येतुचतुष्टयेवा ॥ जीवेनदृष्टेयदिवानदीशेमृद्वंशकेवासु-
खभाक्नरःस्यात् ॥४५॥ सुखेगुरोःशोभनखेचरेवासौम्यांतरेतद्भवनेससौम्ये ॥ जीवेबलाढ्येयदिलग्ननाथात्सुखीभ-
वेत्सर्वजनेषुमुख्यः ॥४६॥ गोपुराद्यंशकेवापिसुखपेदेवपूजिते ॥ धनायवृद्धिभावेषुतस्मिन्खेटेसुखीभवेत् ॥४७॥ सौ-
म्येतरान्वितेसौख्येबलहीनेगुरावपि ॥ सपापेदुर्बलेनाथेदुःखीस्यादर्थसंयुतः ॥ पुत्रार्थबंधुयुक्तश्चदुःखीस्यात्नीचखेच-
रे ॥ सुखीनदीशेपापेनयुक्तेक्रूरांशसंयुते ॥४८॥ स्थारियुक्तेसुखराशिनाथेक्रूरांशकेसौम्यदृशाविहीने ॥ आरोहभाग-

अ०
४

२१

नरभागयुक्ते जातो नरो दुःखित एव नित्यम् ॥५०॥ नीचारिभागे रविभूमिपुत्रे खस्थिते पापदृशा समेते ॥ क्रूरांशके नष्टवनाधिना
थगृहार्थहीनो भवति प्रमादात् ॥५१॥ पापान्विते पापनिरीक्षिते वा पापांनरे वा खरव भेनदीशे ॥ क्रूरादिषष्ठ्यंशसमन्विते वा पापीन
रः स्याच्छुभदृष्टियुक्ते ॥५२॥ पापे बहुत्वे खराशियुक्ते नदीश्वरे चारिविमूढयाने ॥ पापान्विते वा यमसूनुयुक्ते जातो बहुत्वे समु
पैति पापम् ॥५३॥ शुक्रेन्दुविद्देवपुरोहितानां क्षेत्रे खस्थे पूर्णबलान्वितानाम् ॥ शुभान्विते शोभनदृष्टियाते जातो नरोयं फलविप-
क्तिभाक्स्यात् ॥५४॥ बुधदृष्टे सिते सौख्ये सौम्यमध्यगते पि वा ॥ गोपुराद्यंशगे वापि पुण्यभाक्स नरो भवेत् ॥५५॥ नीचा-
न्विते मूढयुते खस्थे सपत्नभे वा जलराशिसंज्ञे ॥ नदीश्वरे हीनबले नदानीं पतत्यसौ कूपतटांबुराशौ ॥५६॥ लग्नेश्वरे हीनबले
खस्थे नीचर्क्षयुक्ते पदि वा सपापे ॥ जलग्रहेणापि युते खरवेशे बलेन हीने जलराशिमग्नः ॥५७॥ सरित्स्थानाधिपे लग्ननाथ-
नसहिते खरवे ॥ कर्माधिपेन संदृष्टे नदीकूपतटादिषु ॥५८॥ पतनं कूपनद्यादौ खरवेशस्थानराशिपः ॥ सरित्स्थाने शसंदृष्टे
यदि वा खरपेन युक् ॥५९॥ शिलाप्रहारस्तस्य स्यान्नूरविभौमान्विते खरवे ॥ दृष्टे युते कर्मपेन सरित्स्थानाधिपेन वा ॥६०॥
खरवेश राहुमंदाभ्यां सहिते कुजवीक्षिते ॥ शुभदृष्टिविहीने तु शिलाभिः पीडितो नरः ॥६१॥ केंद्रस्थिते राशिकरे भृगो वा पाप
पान्विते पापनिरीक्षिते वा ॥ क्रूरांशके नात्यवरोहभागे सो यजनन्यासहसंगमेति ॥६२॥ पापेक्षिते पापयुते द्वाशांके दिवाकरे वाप

दिकेंद्रगशो ॥ क्रूरेसुखेवायदिपापदृष्टेजातोनरःस्यादिहमातृगामी ॥६३॥ पापेक्षितेवासुखभावनाथेपापान्वितेसौम्यदृशाविहीने
दारेश्वराद्व्ययपतौविहीनेजातोनरोमातृसमानगामी ॥६४॥ सहोदरीसंगममाहुरन्येदारेश्वरेक्रूरयुतेसुखस्थे ॥ पापेक्षितेपापसमा
नमेवाक्रूरादिषष्ट्यंशसमन्वितेवा ॥६५॥ सुखेशनौपापनिरीक्षितेवापापान्वितेनाद्दृशपापयुक्तः ॥ पापग्रहाणांभवनेसुखेतुक्रूरा
दिषष्ट्यंशयुतेनथैव ॥६६॥ षष्ठेशाम्नंदनसंयुते ऽस्सुखवास्थितेपापनिरीक्षितेवा ॥ चंद्रांशसंयुक्तनवांशनाथेनथाविधेमातरिदो
पमाहुः ॥६७॥ सुखेश्वरेराहुयुतेसपापेशनैश्वरेणापिदिवाकरेण ॥ मातान्यसक्तासुखराशिनाथसंयुक्तभागाधिपतेनथैव
॥६८॥ सुखेश्वरेलग्नगतेबलाढ्येगुर्विदुसौम्यास्फुजिदर्कदृष्टे ॥ वैशेषिकांशेशुभदृष्टियुक्तेपतिव्रतानस्यभवेत्सावित्री ॥६९॥
नथाविधेशीतकरेसराहुकेतौसवित्रीयदिनीचसक्ता ॥ मंदेनयुक्तेसतिशूद्रसक्तावैश्येनसक्ताशशिसूनुयुक्ते ॥७०॥ रव्यान्विते-
क्षत्रियजातिसक्ताशुक्रेज्ययुक्तेद्विजपुंगवेश्च ॥ धरासुतेनापितथाविधेनवक्तुंफलंनाद्दृशमेवसत्यम् ॥ ७१॥ षष्ठेश्वरेणसहितेसु-
खराशिनाथेभाग्यस्थितेजनकमत्रविटंकरोति ॥ भाग्याधिपेनसहितेयदिमातृनाथेसोरव्यस्थितेजनकमत्रविटंकरोति ॥७२॥
लग्नेशभाग्येशसुखेशयुक्तेषष्ठाधिपेस्यात्परजातएव ॥ तदंशनाथेनयुतेतदीशेपापेक्षितेस्यात्परजातएव ॥७३॥ पापांशनेरमा-
तृगृहेतदीशेतत्कारकेवाशुभदृष्टियुक्ते ॥ लग्नेश्वरान्हीनबलेशुभेशेजातस्तदानीपरजातएव ॥७४॥ नवीक्ष्यतेतद्गुरुणाविलग्नं

निशाकरो वा गुरुणा न दृष्टः ॥ दिवाकरेणाधियुते शशांके सपापचंद्रे रविणा तथैव ॥७५॥ पापे शुभे मातृगृहे सपापे लग्नेश्वरे हीनबले
सपापे ॥ परांशकादोस्फुरवभेन दानीं जातो नरः स्यात्परजात एव ॥७६॥ मातृस्थाने शुभयुते कारके शुभसंयुते ॥ तद्भावपे बला
ढ्ये वा मातुरायुष्यमादिशेत् ॥७७॥ चंद्रे बलिष्ठे यदि वा भृगौ वा सौम्येक्षिते शोभनभागयुक्ते ॥ चतुष्टये मातृगृहाच्छुभाढ्ये मातु
श्चदीर्घायुरुदाहरंति ॥७८॥ भावेशसंयुक्तनवांशनाथयुक्तांशपे केंद्रयुते बलाढ्ये ॥ तस्मिन् शशांकाद्यदि केंद्रयुक्ते मातुश्च
दीर्घायुरुदाहरंति ॥७९॥ पापांतरे पापयुते शशांके पापेक्षिते मातृगृहे विनाशः ॥ शुक्रात्तथैव प्रवदंति संतस्तत्स्थानपाद्वा कु-
थयंति शेषम् ॥८०॥ निशाकरात्पापयुते स्मरे वा भृगोस्तथैवं जननीविनाशम् ॥ स्फुरवशानौ मातृविनाशमेति पापेक्षिते चेदचिरे-
णनाशः ॥८१॥ शुभेक्षिते स्वेच्चिरकालमृत्युमुदाहरंत्यत्र महानुभावाः ॥ पापग्रहाणां भवने शनौ तु पापान्विते मातृविनाशमेति ८२
मातृस्थानाधिपस्थांशराशीशो यनवांशके ॥ तदंशनाथकिरणान्मातृकालं विनिर्दिशेत् ॥८३॥ नाथकारकराशीनां मध्ये योब-
लवान्भवेत् ॥ यावानंशस्तदंशस्थान्मेपादौ न त्रमृत्युदः ॥८४॥ वक्रे तु द्विगुणं प्रोक्तं त्रिगुणं त्वतिवक्रगे ॥ चतुर्गुणं शुभैर्दृष्टे का
लमेवं विनिर्दिशेत् ॥८५॥ हृदये पापसंयुक्ते पापदृष्टे नदीश्वरे ॥ पापांतरे वा हृदये तत्कालापमृत्युं विनिर्दिशेत् ॥८६॥ शन्याररा
हुसंयुक्ते हृदये शुभवर्जिते ॥ तथैव तद्भावनाथे तत्कालापमृत्युं विनिर्दिशेत् ॥८७॥ पापे कर्मेश्वरे सौरव्ये कपटी पापवीक्षिते ॥ सपा

परंध्रपेसोरव्येकापत्यंपापसंयुते ॥८८॥ भानुनाक्षीणचंद्रेणसहितेहृदयेयदा ॥ कपटीक्षणमात्रंतुनिष्कापत्यंतदूर्ध्वतः ॥८९॥
हृदयेशुभसंयुक्तेस्वोच्चमित्रगृहान्विते ॥ शुभग्रहाणांक्षेत्रेवानिष्कापत्यंविनिर्दिशेत् ॥९०॥ विशुद्धहृदयःशांतोहृदयेशे
बलान्विते ॥ गोपुराद्यंशकेवापिमृद्वंशादियुतेतथा ॥९१॥ लग्नेश्वरेहृद्गतेवाशुभयुक्तेक्षितेपिवा ॥ पारावतादिभागस्थेनि-
ष्कापत्यंविनिर्दिशेत् ॥९२॥ लग्नगुरोर्दानवपूजितेनयुक्तेयदातस्यविशुद्धचित्तम् ॥ पापेस्करवेनष्टवनाधिनाथेपापान्वितेतन-
स्यविरुद्धचित्तं ॥९३॥ राहोस्करवेपापदृशासमेतेबहिर्विशुद्धस्त्वनितान्तभाति ॥ अंतर्गतंतत्कपटंवदंतिपापबहुत्वस्करवरा-
शियुक्ते ॥९४॥ यदालग्नस्करवेशौवामित्रभूतौपरस्परम् ॥ शुभेक्षितौशुभयुक्तौमातृस्नेहंविनिर्दिशेत् ॥९५॥ लग्नेश्वरेण-
संदृष्टेमातृनाथेचतुष्टये ॥ शुभग्रहान्वितेदृष्टेमातृस्नेहंविनिर्दिशेत् ॥९६॥ शत्रुश्चेल्लग्ननाथस्यमातृलाभाधिपोयदि ॥
पापेक्षितेपापयुतेनच्छत्रुत्वंविनिर्दिशेत् ॥९७॥ लग्नेशान्नाशराशिस्थेमातृस्थानाधिपेयदि ॥ नष्टेवलग्नभावाद्वानच्छत्रु-
त्वंविनिर्दिशेत् ॥९८॥ वाहनेशेबलयुतेवाहनेशुभसंयुते ॥ शुभग्रहेणसंदृष्टेवाहनादिफलंभवेत् ॥९९॥ स्कवर्णवस्त्राभरणा-
दियानंशुक्राद्वदेत्तत्स्करवराशिनोवा ॥ संदोच्चतुर्थाधिपतौविलग्नेलग्नेश्वरेणापियुतेस्वलाभः ॥१००॥ शुक्रेणयुक्तेयदिवाहने
शेदेहान्वितेवानरवाहनादि ॥ देवेंद्रपूज्येनयुतेत्रलब्धेवदंतिसंतश्चतुरंगयानम् ॥१॥ चंद्रामरेज्यामरशत्रुपूज्येयुक्तेननोवायदि

वाहनेशे ॥ प्रोक्तं त्रयं वाहनमाहुरार्या नीचारिमूढादिविहीनखेटैः ॥२॥ भाग्येशलग्नेशचतुर्थनाथाः कर्मस्थिता नीचविमूढहीनाः ॥ कर्मे-
श्वरेणापि युते विलग्ने सिंहासनप्राप्तिमुदाहरंति ॥३॥ भाग्यस्थिते वाहनराशिनाथे सशुक्रजीवे स्वखराशियुक्ते ॥ भाग्याधिपे कोण
चतुष्टये वा बह्वर्थदेशाभरणार्थयानम् ॥४॥ भाग्याधिपेन सहिते यदि वाहनेशे जीवेक्षिते तनुगते बलपूर्णयुक्ते ॥ स्वक्षेत्रतुंगसहिते यदि
वा त्रिकोणे भूनाथमानववशाद्धनवाहनादि ॥५॥ भाग्येश्वरेणापि युते सुखेशे यत्र स्थिते पश्यति वा सुखर्क्षम् ॥ वैशेषिकांशे यदि वा
बलाढ्ये सर्वार्थभाग्यान्वितवाहनः स्यात् ॥६॥ दुःस्थे विमूढे यदि वाहनेशे भाग्येश्वरेणापि समीक्षिते वा ॥ दुर्वाहिनी चंचलवा-
हिनी वा लाभाधिपेनापि समीक्षिते वा ॥ ७ ॥ सौख्याधिपे शोभनखेचरेण भाग्येश्वरेणापि युतेऽथवा स्यात् ॥ सेनाबहुलसमुपे
निजातो बहुलदेशाभरणानि यानम् ॥८॥ भाग्येश्वराल्लाभगते विलग्ननाथे सुखेशे यदि भाग्यराशौ ॥ सुखाय भाग्ये तनुनायके वा
त्वसंख्ययानादियुतः प्रसिद्धः ॥९॥ सुखेश्वरे केंद्रगते नदीशे लग्नस्थिते वा बहुवाहनाढ्यः ॥ कर्मेश्वरे लग्नगते नदीशे कर्मस्थिते
वा बहुवाहनाढ्यः ॥१०॥ सुखेश्वरे सौम्ययुते सुखस्थे शस्त्राश्वकोशाधिपतिर्भवेत्तु ॥ क्षेत्रेश्वरे लाभगते बलाढ्ये बंधाभवे-
वाक्षिनि सूनुयुक्ते ॥११॥ भूसूनुराशौ यदि वा सुखेशे राज्यार्थसौख्याभरणादियानम् ॥ सौम्ये विलग्ने सबलप्रयुक्ते धर्मा
न्विते शोभनखेचरेंद्रे ॥१२॥ स्वोच्चस्थिते वित्तपतौ च केंद्रे सिंहासनप्राप्तिमुदाहरंति ॥ सौम्येक्षिते धर्मगृहे तनुकेंद्रे सा वित्तपाः शो

भनरवेचरेंद्राः॥ उच्चेगृहेवाधनराशियुक्तेसिंहासनप्राप्तिमुदाहरंति॥ केंद्रेशुभाः पापग्रहास्त्रिषष्ठलाभस्थितास्तत्पदमाहुरार्याः ॥१४॥ गेहेशेव्ययराशिस्थेपिनाद्यन्यविदेशगः॥ अष्टमस्थेगृहेशेवास्त्वयंसंपादयेद्गृहम् ॥१५॥ धनेशेलग्नभावस्थेकर्मेशे धनमाश्रिते॥वाहनेस्वोच्चखेटस्थेवाहनाधिपतिर्भवेत्॥१६॥ लग्नवाहनभाग्येशास्त्वन्योन्यंकेंद्रमाश्रिताः॥ लग्नना थेबलाढ्येवावा हनाधिपतिर्भवेत्॥१७॥ गोपुरांद्यंशकेवापिवाहनेशेबलान्विते॥ लाभकर्मशुभाधीशेदृष्टेवाहनसंयुतः॥१८॥ परमोच्चांशकेयु क्तेभाग्येशेकेंद्रमाश्रिते॥ ग्रहद्वयेतुंगयुतेबहुवाहनतुंगभाक्॥१९॥ धनाधिपेनसंयुक्तेव्ययेशेस्वोच्चराशिगे॥ भाग्याधिपेन संदृष्टेवाहनाधिपतिर्भवेत्॥२०॥ कर्माधिपेचतुर्थस्थेलाभनाथेनसंयुते॥ भाग्यनाथेनवायुक्तेबहुवाहनदेशभाक्॥ उच्चद्वयेक मगतेलग्ननाथेनवीक्षिते॥भाग्याधिपेनवादृष्टेवाहनाधिपतिर्भवेत्॥२२॥ सिंहासनांशकगतेकर्मवाहनराशिपे॥ लग्नेश्वरेण संदृष्टेबहुवाहनदेशभाक्॥ वाहनार्थेतृतीयेषुभाग्यकर्मभवाधिपाः॥ स्थिताबाल्येर्थमानादिसंयुक्तोनिधनेशुभे॥२४॥स्वो च्चेस्फुरवेशेतन्नाथेकेंद्रकोणसमन्विते॥वाहनतुंगसंयुक्तेव्ययेशेद्विगुणयानभाक्॥२५॥ परमोच्चांशकेशुक्रेकर्मेशेगृहसंयुते संभवेनादृशेयोगेवाद्यघोषादिभिर्युतः॥२६॥ शंखवादित्रघोषाद्यैःसंयुक्तेभाग्यपेस्फुरवे॥ केंद्रेचकोणगेवापिकर्मेशेवाहना न्विते॥ शनिनासंयुतेकर्मनाथेकेंद्रशुभान्विते॥ लग्नेशेवृद्धिंभयातेपणघादिरवैर्युतः॥२८॥ कर्मभाग्यविलग्नेषुस्वोच्चेसौ-

म्यग्रहाःस्थिताः ॥ दृष्टे शुभे लग्नपेन यानानंतं दुःखमाप्नुयात् ॥२९॥ कर्मषट्सोदरसुखभाग्यलग्नव्ययेश्वराः ॥ सुताधिपेन सहिता
श्च सुख्याद्यात्मदेशभाक् ॥३०॥ सुखेशे शुभयुते नाथे केंद्रकोणोच्चसंयुते ॥ भाग्येशे परमोच्चांशे सुखयानादिलाभभाक् ३१
मानेशे सुखराशिस्थे लाभे सौख्येशसंयुते ॥ लग्नेशे शुभेन संदृष्टे बहुयानादिलाभभाक् ॥३२॥ मृदंगभेरीशंखवाद्यकोलाहलादि
रवैर्युतः ॥ राजयोगे समुद्भूते कर्मपे सौख्यसंयुते ३३ बलाबलाच्छोभनदृष्टियोगात्तुर्योक्त तृतीयस्य फलं तु राशेः ॥ चतुर्थराशेश्च
फलं तथैव श्रीव्यंकटेशेन निरीक्ष्य सर्वम् ॥३४॥ ७ ॥ इति श्रीसर्वार्थचिंतामणौ चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ॥ ७ ॥४॥ ७ ॥
॥ ॥ अथ सुतभावः ॥ सुतभवनात्सुतबुद्धिमंत्रिणामपि मंत्रभोजनपितृभावान् ॥ हृदयोदरप्रवेशांविवेकशक्तिंच निर्दिशे-
न्मतिमान् ॥१॥ नाथैः कलत्रात्मजधर्मभानां पुत्रादिचिंतां कथयेत्स जीवः ॥ बुद्धिं तथा सौमसुतात्मजाभ्यां पितुस्तथैवात्मजभा
ग्यसूर्यैः ॥२॥ पितुर्धनं याति सुखेस्सभानौ पुत्रेशशांके मरणंच मातुः ॥ सुतेशशुभेशौ भनदृष्टियोगे पुत्रं ददात्येव नदानदीशौ ३
पुत्रस्थाने नदीशे वा गुरौ वा शुभवीक्षिते ॥ शुभेन सहिते वापि पुत्रप्राप्तिर्न संशयः ॥४॥ लग्नेशे पुत्रभावस्थे पुत्रेशे बलसंयुते ॥ परि
पूर्णबले जीवे पुत्रप्राप्तिर्न संशयः ॥५॥ पुत्रस्थानाधिपे जीवे परिपूर्णबलान्विते ॥ लग्नाधिपेन वा दृष्टे पुत्रप्राप्तिर्न संशयः ॥६॥ वैशेषि
कांशके जीवे पुत्रेशे पितयास्थिते ॥ शुभग्रहेण वा दृष्टे पुत्रप्राप्तिं समादिशेत् ॥७॥ पुत्रस्थानगते वित्तनाथे पूर्णबलान्विते ॥

दृष्टेदेवेंद्रगुरुणापुत्रप्राप्तिर्नसंशयः ॥८॥ लग्नपुत्राधिपौयुक्तावन्योन्यंवापिवीक्षितौ ॥ क्षेत्रेपरस्परस्थौवा पुत्र प्राप्तिर्नसंशयः ॥ ९ ॥
लग्नपुत्राधिपौकेंद्रे शुभग्रहसमन्वितौ ॥ कुटुंबेशेबलाढ्येतुपुत्रप्राप्तिर्नसंशयः ॥१०॥ पुत्रस्थानाधिपस्थांशराशीशेशुभसंयुते
शुभेनवीक्षितेवापिपुत्रप्राप्तिर्नसंशयः ॥११॥ लग्नेशेदारभावस्थभाग्येशेदारसंयुते ॥ द्वितीयेशेऽधिलग्नस्थेपुत्रप्राप्तिर्नसंश
यः ॥१२॥ दारेशग्रहसंयुक्तनवांशभवनाधिपं ॥ भाग्यवित्तविलग्नेशैर्दृष्टेनतुप्राप्तिमादिशेत् ॥१३॥ पापमध्येतुनष्टाववनदी
शापिनथास्थिते ॥ कारकेपापसंयुक्तेपुत्रनाशंवदेत्तदा ॥१४॥ भाग्यपुत्रकलत्रेशासंयुक्तनवभागपाः ॥ पापांशगाःपापयुताः
पुत्रनाशंवदेत्तदा ॥१५॥ क्रूरांशेपुत्रभावेशेनीचमूढसमन्विते ॥ पापैर्दृष्टेथवादुःस्थेपुत्रनाशंवदेत्तदा ॥१६॥ व्ययेशसंयुतांशेशा
व्यंशनाथसमन्विते ॥ दृष्टेपुत्रेश्वरेतेनपुत्रार्तिंकथयंतिहि ॥१७॥ पुत्रस्थानाधिपेदुःस्थेक्रूरषष्ट्यंशसंयुते ॥ क्रूरग्रहेणवादृष्टे
पुत्रनाशंवदेत्तदा ॥१८॥ मृदंशादिसमायुक्तेपुत्रस्थानेश्वरेदृढे ॥ गोपुराद्यंशकेवापिपुत्रसिद्धिर्नसंशयः ॥१९॥ पुत्राधिप-
स्थांशपनोविलग्नलग्नेश्वरस्थांशपतौसकेंद्रस्थे ॥ गुरुस्थितांशाधिपतौत्रिकोणे पुत्राप्तिमाहुर्मुनयोमहांतः ॥२०॥ पारावतांशादि
युतेस्तनेशेभाग्येश्वरेतादृशभावयुक्ते ॥ लग्नेश्वरेशोभनदृष्टियुक्ते पुत्राप्तिमाहुर्मुनयोमहांतः ॥२१॥ वंशाक्षयादिसहितेयदिस २५
त्यमेतत्शास्त्राधिपारगमनामुनयोवदंति ॥पुत्रादियोगमखिलंतदभावयोगंप्रोक्तंविलोक्यमनसाचवदेत्सविद्वान् ॥२२॥

वंशास्यविच्छेदकरः प्रजानः चंद्रा स्फुजित्पापखगाः क्रमेण ॥ खं १० दार ७ सौख्येषु ४ युतास्तथैवलग्नेश्वरेस्वचंद्रस्कतेनयुक्ते २३
पापग्रहारिः फस्कताष्टमस्था वंशास्यविच्छेदकरोर्थहीनः ॥ निशाकरेलग्नगतेसजीवेनत्समेभूमिसुतेशनौवा ॥२४॥ पापग्रहा
बंधुगनाश्चसर्वेवंशस्यविच्छेदकरोत्रजातः ॥ लग्नांत्यपुत्राष्टमराशियुक्तेःपापग्रहेवंशविनाशहेतुः ॥२५॥ शुभेनरारंध्रबलप्ररिः
फेवंशस्यविच्छेदकरःसुतेज्ञ ॥ दारस्थितेसोमसुतेसशुक्रेपापेसुखेदेवगुरौसुतस्थे ॥२६॥ रंध्रेशशांकात्सहितेतुपा-
पैर्वंशस्यविच्छेदकरोत्रजातः ॥ पापेविलग्नेसुखगेशशांकेलग्नेश्वरेपंचमराशियुक्ते ॥२७॥ बलैर्विहीनेयदिपुत्रनाथेवंशस्यवि
च्छेदकरोत्रजातः ॥ क्षीणेशशांकेतनुभावयुक्तेमूर्द्धान्वितेमंदगृहेसुरेज्ये ॥२८॥ त्रिकोणगेःपापखगेश्चसर्वेःप्रागेवपुत्रस्य-
सुखाद्विनाशः ॥ चंद्रात्मजेपंचमराशियुक्तेलग्नेसुखेवायदिपापयुक्ते ॥२९॥ शुभेनरेःपंचमभावयुक्तेनदृश्यतेपुत्रसुखंहिने
न ॥ जातोयदिस्यात्क्षितिसूनुलग्नेरंध्रेशनौपंचमगेरवौवा ॥३०॥ पुत्रादिलाभंमुनयोवदंतिकालांतरेशोभनदृष्टियोगात् ॥
लग्नेशनौदेवगुरौतुरंध्रेव्ययेकुजेपुत्रलाभश्चिरेण ॥३१॥ बुद्धिस्थानाधिपेसौम्येशुभदृष्टिसमन्विते ॥ शुभग्रहाणांक्षेत्रेवाबुद्धि
मान्नीतिमान्भवेत् ॥३२॥ परमोच्चांशकेबुद्धिस्थानेनायेनवीक्षिते ॥ शुभग्रहाणांमध्यस्थेतीव्रबुद्धिंसमादिशेत् ॥३३॥ का
रकेवलसंपूर्णेनदांशेशुभवीक्षिते ॥बुद्धिस्थानेथवारोम्येतीव्रबुद्धिंसमादिशेत् ॥३४॥ बुद्धिस्थानाधिपस्याथराशीशेशु-

भवीक्षिते ॥ वैशेषिकांशके वापि नीव्रबुद्धिं समादिशेत् ॥ ३५॥ कारकस्थितराश्यंशनाथे केंद्रत्रिकोणगे ॥ बुद्धीश्वरेण संदृष्टे तीव्रबु-
द्धिं समादिशेत् ॥ ३६॥ शुभग्रहाणां मध्यस्थे बुद्धिराशौ शुभान्विते ॥ गुरौ केंद्रत्रिकोणे वा बुद्धिमार्गविशारदः ॥ ३७॥ बुद्धि-
स्थानाधिपे सौम्ये बुद्धिराशिगते गुरौ ॥ शुभग्रहाणां मध्यस्थे भावे बुद्धिर्विनिर्दिशेत् ॥ ३८॥ बुद्धिस्थानेश्वरे केंद्रे शुभग्रह
समन्विते ॥ उच्चग्रहसमायुक्ते ग्रहणादिपटुर्भवेत् ॥ ३९॥ मृद्वंशादिसमायुक्ते नाथकारकखेचरे ॥ शुभग्रहेण संदृष्टे धार-
णादिपटुर्भवेत् ॥ ४०॥ गोपुरांशके वापि धारणादिपटुर्भवेत् ॥ परे गिनज्ञो मेधावी कारकस्थितभागपे ॥ ४१॥ केंद्रत्रिकोणसं
युक्ते कारकग्रहवीक्षिते ॥ नाथकारकसंयुक्ते त्र्यंशभागपतौ शुभे ॥४२॥ चतुष्टये त्रिकोणे वा शुभदृष्टे गिनज्ञ ह्लन् ॥ पंचमे पाप-
संयुक्ते नदीशे पापसंयुते ॥ ४३॥ क्रूरषष्ठ्यंशके वापि बुद्धिनाशो भवेत्तदा ॥ नीचमूढारिगेहस्थे पापखेचरवीक्षिते ॥ ४४॥ क्रूरषष्ठ्यं
शसंयुक्ते बुद्धिनाशो भवेत्तदा ॥ पंचमे मंदसंयुक्ते लग्नेशे मदवीक्षिते ४५ नदीशे पापसंयुक्ते बुद्धिजाड्यं समादिशेत् ॥ मंदमांद्यसु
संयुक्ते पंचमे शुभवर्जिते ॥ ४६॥ नदीशे पापसंदृष्टे विस्मृतिः प्रायशो भवेत् ॥ बुद्धिर्विस्मृतिपूर्वा स्यात्कारके शुभसंयुते ॥ ४७॥
नदीशे पापसंयुक्ते क्रूरषष्ठ्यंशकेऽपि वा ॥ सौम्येन तु बुद्धिभावस्थे गुरुशुक्रनिरीक्षिते ॥ ४८॥ तादृशे बुद्धिनाथे वा सर्वेषां बुद्धिदो
भवेत् ॥ ऊहापोहसमर्थः स्यान्नदीशे गोपुरांशके ॥ ४९॥ कारकस्थितराशीशे लग्ननाथेन वीक्षिते ॥ राजमंत्री भवेद्दाना वाक्प

नौबलसंयुते ॥ बुद्धीश्वरेण संयुक्ते गोपुराद्यंशकान्विते ॥ आगामीसूचको मंत्री कारके केंद्रकोणगे ॥ भृगोसौम्यसमायुक्ते दृष्टेना-
भ्यां शुभांशके ॥ त्रिकालज्ञो भवेज्जीवस्त्वंशे मृदंशसंयुते ॥५२॥ गोपुराद्यंशके वापि शुभांशे शुभवीक्षिते ॥ पुंग्रहे पुंग्रहे प्राप्ते
पुंभागे पुत्रनायके ॥ स्फुपुत्रजननं विद्यात्प्रथमं नात्र संशयः ॥५३॥ स्त्रीराशौ स्त्रीग्रहे प्राप्ते स्त्रीभागे पुत्रनायके ॥ दारिकाप्रथमं
विद्यात्सदाशेषंढमादिशेत् ॥५४॥ कारकस्थितराशेर्वा पञ्चमे बिंदुसंख्यया ॥ नीचारिमूढगेहानां बिंदुं त्यक्त्वा स्फुटान्वदेत् ५५
पुत्रस्थाने शुभकिरणात्पुत्रभावाशकाद्वदेत् ॥ रश्मिजालैर्गुरोर्वापि बलोत्कर्षाद्वदेत्तथा ॥५६॥ लग्नपुत्रेश्वराभ्यां तु मित्रत्वेनैव मित्र
ता ॥ शत्रुत्वे शात्रवं प्रोक्तं समत्वे समता भवेत् ॥५७॥ लग्नपुत्रेश्वरौ खेटौ परस्परनिरीक्षितौ ॥ परस्परगृहांशस्थौ शुभभूषाकार-
येत्स्फुटः ॥५८॥ लग्नं पश्यति वा पुत्रनाथे लग्नान्विते यदि ॥ लग्नेश्वरस्फुटनक्षत्रे वा पुत्रवाक्यवशानुगः ॥५९॥ पुत्रस्थानेश्वरे दुस्थे-
लग्नेशेनापि वीक्षिते ॥ संदृष्टे कुजराहुभ्यां नित्यं पितृविदूषकः ॥६०॥ पञ्चमे गुरुशुक्राभ्यां सवित्रासहिते तथवा ॥ एतेषां भवने वा
पि सोयं योजयिता भवेत् ॥६१॥ तृतीयेशे तृतीयस्थे पञ्चमेशे स्वर्गगते ॥ शुभोच्चखेटसंयुक्ते जातो भोजयिता भवेत् ॥६२॥ अ
न्नदानपरो नित्यं पञ्चमेशे शुभांशगे ॥ शुभग्रहैः समायुक्ते युक्तांशे शुभसंयुते ॥६३॥ हृदये पापसंयुक्ते तदीशे पापसंयुते ॥
पापग्रहाणां मध्यस्थे हृद्गतरोगमादिशेत् ॥६४॥ तन्नाथे नाशभावस्थे नाशस्थानेशसंयुते ॥ नीचारिमूढभावे वा हृद्गतरोगमादि

शेत् ॥६५॥ तदंशस्थांशराशीशेक्रूरषष्ठ्यंशसंयुते ॥ क्रूरग्रहेणसंदृष्टेतद्धतंशल्यमादिशेत् ॥६६॥ ॥ इतिसुतभावः ॥ ॥

॥ अथषष्ठभावविचारः ॥ ॥ अरिभवनादरिचोरक्षतविघ्नक्लेशनाभ्युदरदेशान् ॥ मधुरादिषड्रसदेशान्ग्रहराशियुदितान्वदेत्प्रा-
ज्ञः ॥१॥ षष्ठेश्वरेक्रूरयुतेविलग्नेरन्ध्रस्थितेवाव्रणदः शरीरे ॥ कर्मस्थितेतातदशस्वचरेद्रेव्रणप्रदोंगेशभदृष्टियुक्ते ॥२॥ पित्रादि-
भावादपियोजनीयंभावेशतत्कारकदृष्टियोगात् ॥ बलाबलेनापिविकल्प्यसर्वंतेषांव्रणंतत्कथयंतितज्ज्ञाः ॥३॥ शिरोक्षादे
मुखंकंठश्रोत्रनासाचगुह्यकम् ॥ पाणीपार्श्वौहृदंशोपादौप्रपदौकुक्षिमादिशेत् ॥४॥ लग्नेशभूसुतशशांकयुताःसहस्थिताःसौख्य
गृहेव्ययेवा ॥ अपानरोगंत्वथवापवित्रंपश्यंतिषष्ठंमुनयोवदंति ॥५॥ शशांकतत्सुतविलग्ननाथाःसराहवःकेतुयुतास्तु
दंगे ॥ वैश्यंतुकुष्ठंमुनयोवदंतिशशीभेक्षितास्तत्रभवेत्तदानीम् ॥६॥ विनाविलग्नाधिपतिंग्रहेषुलग्नस्थितेषत्रतुकुष्ठभाक्स्या
त् ॥ पित्रादिकानांफलमेवमाहुर्मुनीश्वराःकारकभावनाथैः ॥७॥ पैत्यंतुकुष्ठंकुजसंयुतेषुशैत्यंभवेन्मंदसमन्वितेषु ॥ रक्तंत
दास्तूर्यसमन्वितेषुग्रहोत्कदंशोनियतंतदाहुः ॥८॥ लग्नेशषष्ठाधिपतीदिनेशयुक्तौज्वरंचंद्रसमन्वितौचेत् ॥ जलेनगंडक्षिति
सूनुयुक्तेयुद्धेनवास्फोटकराशिभिर्वा ॥९॥ चित्तेनरोगेणबुधेनयुक्तौनिर्व्याधिकोजीवसमन्वितौचेत् ॥ शुक्रेणभार्याविप
दंवदंतिमंदेननीचानिलरोगमाहुः ॥१०॥ सराहुकेतुर्यदिसर्पपीडांचोराग्निभीर्वातभयात्प्रमादः ॥ षष्ठेश्वरश्चंद्रसुतेनयुक्तःसा

गुर्विलग्नेस्वयमत्रशिश्नम् ॥११॥ छिन्नत्वसौसौम्यदृशाविहीनेसभूमिपुत्रेयदिलिंगरोगात् ॥ कामेश्वरः शुक्रसुतोरिपुस्थः कलत्र-
षंदत्वमुदीरयंति ॥१२॥ षष्ठेशलग्नाधिपतीसमंदौकेंद्रत्रिकोणेयदिबंधनंस्यात् ॥ सराहुकेतूयदिकेंद्रकोणेवदंतितज्ज्ञाः निगडंत-
दानीम् ॥१३॥ पित्रादितत्कारकभावनाथः पित्रादिकानां फलमाहुरन्ये ॥ तत्तद्ग्रहाणांपरिपाककालेत्वंतर्दशायामथवावदंति १४
धर्मेशनौवासगरौतृतीयकरच्छिदार्केनिधनेव्ययेवा ॥ विधौकलत्रेनिधनान्वितेवाकुजेनयुक्तेयदिवासजीवे ॥१५॥ कर्मस्थिता-
श्चंद्रादिराहुमंदसौम्याः पदच्छेदयुतोत्रजातः ॥ शुक्रेज्यदृष्टेदिवसाधिनाथेसारेशनौवाफणिनाथयुक्ते ॥१६॥ क्रूरादिषष्ठ्यंशसम-
न्वितेवाविच्छेदनंतच्छिरसोवदंति ॥ मंदेविलग्नेमदनेसराहौकर्मान्वितेभार्गवनंदनेच ॥१७॥ कृष्णेशशांकेमदराशियुक्तेवि-
च्छिन्नहस्तः सभवेत्सदन ॥ मूर्त्तौतुलग्नेयदिवातदंशेसूर्यान्वितेकृष्णनिशाकरेतु ॥१८॥ फणींद्रचंद्रात्मजसंयुतेनकेरश्म्या-
भिभूतेह्युदरस्यभेदः ॥ मंदोदयेसौम्यदृशाविहीनेसपार्कयुक्तेयदिकृष्णचंद्रे ॥१९॥ शस्त्रेणकुक्षेर्दलनंवदंतिजातस्यदर्शे-
मुनयोमहांतः ॥ क्षीणेशशांकेफणिनाथदृष्टेसौरेशिरस्थास्यनिकृंतनंस्यात् ॥२०॥ लग्नेशनौसामस्कृतेस्वगेहेशौ येचतुर्थेसबुधे
तिहृस्वः ॥२१॥ षष्ठाष्टमव्ययेचंद्रेलग्ननाथेनवीक्षिते ॥ मंदमाद्यगुसंयुक्तेतस्यदुर्मरणंवदेत् ॥२२॥ नीचारातिविमूढांशेमंदेपा-
पान्वितेक्षिते ॥ क्रूरषष्ठ्यंशसंयुक्तेतस्यदुर्मरणंवदेत् ॥२३॥ रंध्रेश्वरास्थितत्र्यंशेपाशसर्पादिसंज्ञके ॥ दृक्काणेमरणंव्याधिउद्बं

धान्मरणंवदेत् २४ मंदमांद्यगुरुसंयुक्तेरंध्रेशास्थत्रिभागपे ॥ नथाविधेर्केयुक्तेवाउद्बंधान्मरणंवदेत् ॥२५॥ षष्ठाष्टमेशेभौमेवाक्षिकर्मे
शासमन्विते ॥ मंदमांद्यगुरुसंयुक्तेक्रूरांशेयुद्धतोमृतिः ॥२६॥ युद्धेनमरणंब्रूयाच्छनियुक्तत्रिभागपे ॥ कुजेनवीक्षितेयुक्तेभौ
मक्षेत्रेनदृशाके ॥२७॥ रविभौमौनीचदान्योन्यपरस्परनिरीक्षितौ ॥ परस्परगृहांशास्थौद्वंद्वयुद्धान्मृतिंवदेत् ॥२८॥ अष्टमेबह
वःपापाभौमराशिगताशकाः ॥ क्रूरषष्ठ्यंशकयुताःसद्यस्तन्मरणंवदेत् ॥२९॥ नीचमूढारिगेहस्थाःसौम्याःसर्वेपराजिताः ॥
पापांशस्थाःपापयुताःसद्यस्तस्यमृतिंवदेत् ॥३०॥ सद्यःस्यान्मरणंतस्यशनिराहुदिनाधिपाः ॥ रंध्रेशवीक्षिताःसर्वेक्रूरांशा
न्मूढसंयुताः ॥३१॥ रोगस्थानगतेसूर्येनष्टेवापापसंयुते ॥ पापदृष्टियुतेभानौपित्तकाद्व्रणमादिशेत् ॥३२॥ तथाभूतेनिशाना-
थेक्रूरदृष्टेनदृशाके ॥ वातार्दितोभवेज्जातोरक्तपित्तार्दितःकुजे ॥३३॥श्लेष्मवातार्दितेसौम्येतथाभूतेविशेषतः ॥ जीवेतुविद्र
धिर्वाच्यः शुक्रेमूलातिसाररुक् ॥ ३४॥ तथाभूतेशनौगुल्मरोगोवात्रविशेषतः ॥ राहुकेतुसमायुक्तेबाधापैशाचिकीस्मृता
॥३५॥ चंद्रेषष्ठेकुजयुतेभ्रांतिःपंड्वादिरोगभाक् ॥ सार्केचंद्रेरवियुतेर्विसर्पाःशूलरोगभाक् ॥३६॥ षष्ठेकुजेबुधयुतेभृगुचं
द्रनिरीक्षिते ॥ क्रूरांशकसमायुक्तेक्षयरोगंवदन्तिहि ॥३७॥ शन्यारसहितेषष्ठेरविराहुनिरीक्षिते ॥ लग्नेश्वरेहीनबलेदीर्घरोगी
भवेन्नरः ॥३८॥ षष्ठेशनौसगुळिकेरव्यारफणिवीक्षिते ॥ शुभैर्नदृष्टेयुक्तेवाश्वासकासक्षयादिरुक् ॥३९॥ जलराशिगतेचंद्रे-

षष्ठेतद्भवनाधिपे ॥जलर्क्षसंस्थेऽनिंदादृष्टेमूत्रकृच्छ्रादिकंभवेत् ॥४०॥ षष्ठेचंद्रेशनौराहौव्ययेपापेविलग्नपे ॥ पापांशकसमायुक्तेपि
नसंरोगमादिशेत् ॥४१॥ बलहीनेरिनाथेवालग्नस्थेवाधरासुते ॥ मूर्धार्तिर्मुखरोगोवागुल्मोविद्रधिभाग्भवेत् ॥४२॥ षष्ठेश्व
रस्थितांशेशेरव्यादौहितथाभवेत् ॥ फलंपूर्वोक्तमप्यत्रक्रमात्तस्यविनिर्दिशेत् ॥४३॥ शत्रुस्थानाधिपेकेंद्रेपापग्रहनिरीक्षि-
ते ॥ षष्ठेवापापबाहुल्येशत्रुपीडांविनिर्दिशेत् ॥४४॥ लग्नेशेशत्रुराशिस्थेतदीशेलग्नमाश्रिते ॥ मंदमांद्यगुसंयुक्तेशत्रुपीडांविनि-
र्दिशेत् ॥४५॥ पापग्रहेणसंदृष्टेबलहीनेरिनायके ॥ पापांतरगतेवापिशत्रुपीडांविनिर्दिशेत् ॥४६॥ शत्रुस्थानाधिपेदुःस्थेनीच
मूढारिसंयुते ॥ लग्नेशेबलसंयुक्तेशत्रुनाशंवदेद्बुधः ॥४७॥ शुभग्रहेणसंदृष्टेशत्रुस्थानाधिपेयदा ॥ शुभान्वितेशुभक्षेत्रेनेन
मैत्रींवदेद्बुधः ॥४८॥ लग्नेशाद्बलहीनेतुशत्रुस्थानाधिपेयदा ॥ शुभान्वितेशुभैर्दृष्टेशत्रूणांमैत्रमादिशेत् ॥४९॥ लग्नेशेषष्ठ-
भावस्थेषष्ठेशेननिरीक्षिते ॥ नौवाविलग्नभावस्थोज्ञातिपीडांविनिर्दिशेत् ॥५०॥ गुरुशुक्रौविलग्नस्थौषष्ठभावेश्वरान्वितौ
शन्यारफणिसंदृष्टौज्ञातिपीडांविनिर्दिशेत् ॥५१॥ लग्नाधिपेशुभयुतेषष्ठेचंद्रेथवाशुभे ॥ केंद्रत्रिकोणगेसौम्येज्ञातिभिः
सहजीवनम् ॥५२॥ ज्ञातयोबहवःसंतिषष्ठेशेदेवपूजिते ॥ शुभान्वितेशुभैर्दृष्टेमृदुंशादिसमन्विते ॥ ज्ञातिक्षयंविजानी-
यात्षष्ठेशेपापसंयुते ॥ क्रूरांशनीचमूढादौशुभदृग्योगवर्जिते ॥५४॥ पारावतादिभागस्थेलग्नेशेशुभवीक्षिते ॥ ज्ञातीशे-

बलहीनेवानस्माद्दुत्कर्षतांव्रजेत् ॥५५॥ भाग्येशेषष्ठराशिस्थेषष्ठेशेनानिरीक्षिते ॥ षष्ठेशेमंदभौमाभ्यांयुतेचोराग्निपीडनम् ५६
नदीशेगोपुरांशादौदिवसेशेनवीक्षिते ॥ लग्नेशेबलसंपूर्णेज्ञातीनामुपकारकृत् ॥५७॥ षष्ठेसौम्येशुभैर्दृष्टेनदीशेशुभसंयुते
पापग्रहाणामध्यस्थेस्वपदंशभियोभवेत् ॥५८॥ उपदंशभियोनित्यंषष्ठेजीवेशशांकजे ॥ क्षेत्रेनयोर्वासंप्राप्तेमृदंशादिसमन्वि
ते ॥५९॥ देवेज्येषष्ठभावेशेशुक्रेवानस्यनायके ॥ मधुरादिभियोनित्यंगोपुराद्यंशकान्विते ॥६०॥ शुक्रेषष्ठसेसौम्येवाशुभ
दृष्टेशुभांशके ॥ बलान्वितेशुभांशास्थेनित्यंमधुरभाक्भवेत् ॥६१॥ पापग्रहेणसंदृष्टेबुधेमधुरवर्जिते ॥ बुधेनयुक्तेशुक्रेवात्वा
म्लभाक्सनरोभवेत् ॥६२॥ षष्ठेशुक्रेभौमदृष्टेभौमेशुक्रेनदन्विते ॥ दिवसेशेनवादृष्टेत्वाम्लभाक्सनरोभवेत् ॥६३॥ षष्ठे
शेभौमसंयुक्तेराहुकेतुनिरीक्षिते ॥ भौमक्षेत्रगतेवापिविभलभादिचौर्यभाक् ॥६४॥ राहुकेतुसमायुक्तेषष्ठेपापनिरीक्षिते ॥
क्रूरांशकेनदीशेवाविभलभादिचौर्यभाक् ॥६५॥ पुत्रादीनामिदंयोज्यंतत्तद्भावप्रकारकैः ॥ नास्तिकायनवक्तव्यंवक्तव्यंसु-
जनायवै ॥६६॥ अध्यायःपंचमःप्रोक्तःपंचषड्भाववाचकः ॥ विचित्रार्थसमायुक्तोवेंकटेशेनधीमता ॥६७॥ ॥ इतिस
र्वार्थचिंतामणौपंचमोऽध्यायः ॥ ॥५॥ ॥ अथसप्तमभावविचारः ॥ ॥ युवतिपदादुद्वाहंभार्यापतिस्वपदंधिगु
डक्षीरम् ॥ आगमगमनमदासिब्रूयान्मूत्राशयंचनष्टधनम् ॥१॥ शुक्रेकलत्रेव्रतिकामुकःस्याद्बुधेन्यदारेनिरतोगुरौतु ॥ स्व

दारसक्तोदिननाथपुत्रेकुदारसंस्थेशुक्रपतौसुदारः ॥२॥ कुजेनवकुस्त्रीषुरतःकुलघ्नोभानौकुटुंबीबहुदारसक्तः ॥ लग्नस्थिताविन्नकल
त्रशत्रुनाथाःसशुक्रायदिपापयुक्ताः ॥३॥ जातःपरस्त्रीषुरतःकुमार्गीशुभक्षितश्चेन्नतथाभवेच्च ॥ लग्नारिपोपापयुतोयदिस्या
ज्जातःपरस्त्रीषुरतःकुमार्गी ॥४॥ लग्नेश्वरेशत्रुकुटुंबनाथेपापेयुतेवायदिदारराशौ ॥ सौरेसपापेयदिदारनाथेजातःपरस्त्रीषुर
तःकुटुंबे ॥५॥ सराहुकेतौयदिदारनाथेपापेक्षितेवाव्यभिचारयोगः ॥ कर्मेशवित्तेशकलत्रनाथामानस्थिताजारमुदाहरंति ६
एकोग्रहस्तेषुचतुर्थराशौजातःपरस्त्रीगमनंप्रयाति ॥पुत्रेश्वरेदारपतौबलाढ्येदृष्टेयुतेवाप्यरिनायकेन ॥७॥ जातोनपत्यायदि
तत्कलत्रेजारात्सुतःस्याच्छुभखेटदृष्टे ॥दारेश्वरेपापयुतेकुटुंबेभौमेनदृष्टेयदिजारपुत्रः ॥८॥ धीधर्मनाथौसकलत्रनाथौदुस्था
नगौहीनबलौशुभेन ॥ दृष्टेस्तेदारबहुत्वयोगेल्पपुत्रयोगंमुनयोवदंति ॥९॥ क्षीणेशशांकेयदिपापयुक्तेदारस्थितेत्वन्यकलत्र
गामी ॥ लग्नेसपापेयदिदारनाथेजातःपरस्त्रीषुरतःकुमार्गी ॥१०॥ स्तेशेदारभंयातेनदीशेपापसंयुते ॥ शुक्रोबलविहीन
श्चेद्भार्यागर्भेणम्रीयते ॥११॥ नीचेस्तगोवायदिवाशशांकेनीचस्थितेत्राशुनिदारहानिः ॥ उद्बंधनात्तन्मरणंवदंतिदारेश्वरेपाश
फजंगमाख्ये ॥१२॥ द्रेष्काणभागेविषभक्षणाद्वामाद्यन्वितेदारपतौसराहौ ॥ स्वर्क्षेकुटुंबाधिपतौकलत्रनाथेयदाल्पककल
त्रभाक्स्यात् ॥१३॥ नाम्शांससमेतैर्ग्रहनायकैर्वाकलत्रसंख्यामवदंतिसंतः ॥ कलत्रनाथस्थितराशिनाथसंयुक्तखेटैरपिवाच्य

मेनत् ॥१४॥ कलत्रेशेबहुगुणेतुंगवक्रादिहेतुभिः ॥ बहुभार्यनरंविंद्यादुदयर्क्षगतेपिवा ॥१५॥ भार्याद्वयंवदेत्तत्रलग्नेशेनाशराशि
गे ॥ कलत्रेपापसंयुक्तेकुटुंबेशेनथाविधे ॥१६॥ शन्यारफणिसंयुक्तेकलत्रेशेयदाभवेत् ॥ क्रूरषष्ट्यंशकेवापिकलत्रमरणंवदेत्
१७ शुभग्रहेणसंयुक्तेकलत्रेशेरिनीचगे ॥ पापेकलत्रराशिस्थेविवाहद्वयमादिशेत् ॥१८॥ कारकेपापसंयुक्तेनीचराश्यंशकेपि
वा ॥ पापग्रहेणसंदृष्टेविवाहद्वयमादिशेत् ॥१९॥ कलत्रकारकश्चंद्रोज्ञोगुरुर्वाथवाभृगुः ॥ मध्येबलिष्ठयस्तेषांतस्मात्सर्वंनिरू
पयेत् ॥२०॥ कलत्रेवाकुटुंबेवापापदृग्योगसंभवे ॥ नदीशेबलहीनेतुकलत्रांतरभाग्भवेत् ॥२१॥ सप्तमेचाष्टमेपापेव्ययेभूसु
तसंयुते ॥ अदृश्येयदिनाथेनकलत्रांतरभाग्भवेत् ॥२२॥ वित्तेपापबहुत्वेतुकलत्रेवातथाविधे ॥ नदीशेपापसंदृष्टेकलत्रत्र
यभाग्भवेत् ॥२३॥ लग्नेकुटुंबेदारेवापापखेचरसंयुते ॥ दारेशेनीचमूढादौकलत्रत्रयभाग्भवेत् ॥२४॥ नीचमूढारिभागस्थे
लग्नेशेदारपेथवा ॥ क्रूरषष्ट्यंशकेवापिकलत्रांतरभाग्भवेत् ॥२५॥ दारेशस्थनवांशेशेनीचमूढारिभांशके ॥ पापांतरेपापदृ-
ष्टेकलत्रांतरभाग्भवेत् ॥२६॥ एवंकुटुंबनाथेनकारकस्यांशपेनवा ॥ पापांतरेदारगृहेतन्नाथेपिकलत्रहा ॥२७॥ लग्नेश्वरात्कर्म
गतेसोमपुत्रेबलान्विते ॥ दारेशाद्विक्रमेचंद्रेबहुस्त्रीसहितोभवेत् ॥२८॥ व्ययार्थेशौतृतीयस्थौगुरुणाचनिरीक्षितौ ॥ भाग्य ३०
नाथेनवादृष्टेबहुस्त्रीसहितोभवेत् ॥२९॥ केंद्रत्रिकोणेदारेशेस्वोच्चमित्रस्ववर्गगे ॥ कर्माधिपेनवायुक्तेबहुस्त्रीसहितोभवेत् ३०

लाभदारेश्वरेशौयुक्तौपरस्परनिरीक्षितौ ॥ बलाढ्यौवात्रिकोणस्थौबहुस्त्रीसहितोभवेत् ॥ ३१॥ भाग्येशोदारराशिस्थदारेशेशुक्रस्वभं
गते ॥ भावेशेलाभनाथेवाकेंद्रेबहुकलत्रभाक् ॥ ३२॥ दारेशासंयुक्तनवांशनाथयुक्तांशनाथेसतिसौम्ययुक्ते ॥ पारावतांशादि
गतेबलाढ्येजातःशतस्त्रीसहितोनरःस्यात् ॥ ३३॥ कुटुंबनाथस्थितराशिनाथसंयुक्तषष्ठ्यंशपतौबलाढ्ये ॥ मृद्वंशकेगोपुरभा
गयुक्तेजातःशतस्त्रीद्विगुणेनयुक्तः ॥ ३४॥ तत्कारकस्थांशपयुक्तराशिनाथस्थितांशाधिपतौचकेंद्रे ॥ मृद्वंशकेगोपुरभागयुक्ते
जातस्यवान्यात्रिशतीवधूनां ॥ ३५॥ दारेशगोपुरांशस्थकर्मेशोदारराशिगे ॥ तथाविधेकुटुंबेशेदशसंख्यकलत्रभाक् ॥ ३६॥
एवंपुत्रादिभावानांकलत्रादिकमादिशेत् ॥ दारेशेपापसंयुक्तेदारेवापापसंयुते ॥ ३७॥ दारेशस्थांशपेपापेकुस्त्रीभाक्सनरोभवेत् ॥
क्रूरषष्ठ्यंशकेदारनाथेकुस्त्रीयुतोभवेत् ॥ ३८॥ नीचांशेनीचसंयुक्तेदारनाथेचकारके ॥ कुस्त्रीयुतोभवेज्जातःशुभदृष्टिविव-
र्जिते ॥ ३९॥ दारेशेशुभसंयुक्तेशुभखेचरवीक्षिते ॥ शुभग्रहाणांमध्यस्थेसत्कलत्रादिभाग्भवेत् ॥ ४०॥ दारेशेशुभरा-
श्यंशेकारकेवातथाविधे ॥ कर्मेशेबलसंयुक्तेसकलत्रसमन्वितः ॥ ४१॥ स्वोच्चेमित्रेस्ववर्गेवागोपुराद्यंशकेभृगौ ॥ षष्ठ्यंशेमृदु-
भागस्थेसत्कलत्रसमन्वितः ॥ ४२॥ गुरुणासहितेदृष्टेदारनाथेबलान्विते ॥ कारकेवातथाभावेपत्नीव्रतपरायणा ॥ ४३॥ कल-
त्रेशेरवौवापिभृगौसौम्यनिरीक्षिते ॥ गुरुयुक्तेकलत्रेवाधर्मशीलापतिव्रता ॥ ४४॥ कलत्राधिपतौकेंद्रेशुभग्रहनिरीक्षिते

शुभांशेशुभराशौवापत्नीपतिव्रताभवेत् ॥४५॥ कलत्रेशेरवौवापिपापराश्यंशसंयुते ॥पापान्वितेपापदृष्टेपत्नीपापपरायणा ॥ ४६॥
भानौकलत्राधिपतौबलाढ्येशुभान्वितेशोभनराशिभागे ॥ शुभग्रहेणापिनिरीक्षितेवालग्नेशमित्रेपतिभक्तियुक्ता ॥ ४७॥ दारेश्वरे
वाकुसुदात्मबंधौपापान्वितेपापनिरीक्षितेवा ॥ पापांशकेपापगृहांतरस्थेकुमार्गचारीकठिनापराधा ॥४८॥ सौम्यांशकेसौम्यगृ-
हान्वितेवामित्रोच्चगेहेमृदुभागयुक्ते ॥ चंद्रेकलत्राधिपतौचशुक्रे पुण्यासुशीलासुचरित्रयुक्ता ॥ ४९॥ दाराधिपेहीनबलेधराजे
क्रूरादिषष्ट्यंशसमन्वितेवा ॥ निम्नारिमूढेविहगारिभावेदुष्टान्यसक्तापतिकर्कशावा ॥५०॥ मित्रोच्चवर्गेयदिदारनाथेशुभान्विते-
सौम्यदृशासमेते॥पारावतांशादिगतेबलाढ्ये क्रूरापिपत्युर्गुणमार्गयुक्ता ॥५१॥ दाराधिपेसोमसुतेसपापेनीचारिमूढेयदिनाश-
भावे ॥ पापांतरेपापदृशासमेतेजातापतिघ्नीकुलनाशकारी ॥५२॥ सुपुत्रसौख्यान्वितधर्मशीलाव्रतोपवासादिविशुद्धदेहा ॥
सौम्यकलत्राधिपतौबलाढ्येमित्रोच्चवर्गेयदिगोपुरांशे ॥५३॥ भृगोःसुतेदारपतौसपापेनीचान्वितेनीचभमूढगेहे ॥ क्रूरादिषष्ट्यं-
शसमन्वितेवावेश्यासमानाकठिनाहिचोरा ॥५४॥ शुक्रेकलत्राधिपतौबलाढ्येशुभान्वितेशोभनखेचरांशे ॥ मित्रोच्चवर्गेस्व-
गृहेमृदुस्थेवाचाटकीपुत्रवतीगुणाढ्या ॥५५॥ जारानिदुष्टाकुलदूषणास्यान्मंदेकलत्राधिपतौसपापे ॥ नीचांशकेनीचगृहेरिगेहे ३१
पापेक्षितेपापवियच्चरांशे ॥५६॥ परोपकारीद्विजदेवभक्तास्त्रीब्रह्मवादीगुरुदृष्टियुक्ते ॥ शुभेक्षितेधर्मरतासुशीलामंदेकलत्रा

धिपतौबलाढ्ये ॥ ५७॥ सराहुकेतूमदनेन्यसक्ता पापेक्षिते पापरता कुशीला ॥ क्रूरांशगे भर्तृविषप्रदा स्याल्लोकापवादान्वितकर्कशा
स्यात् ॥५८॥ दारेश्वरे सन्निहिते विलग्ननाथस्य बाल्ये परिणीतमाहुः ॥ लग्नात्कलत्राच्छुभखेचरेन्द्रे समीपराशौ यदि तत्तथैव ॥ ५९॥
लग्नकुटुंबे यदि दारभावे शुभान्विते शोभनवर्गयुक्ते ॥ तदीश्वरे शोभनदृष्टियुक्ते बाल्ये विवाहादिकमाहुरार्याः ॥ ६०॥ पारावतांशा
दिगनेकलत्रनाथे कुटुंबाधिपतौ बलाढ्ये ॥ मृद्वाख्यभागे तनुभावनाथे बाल्ये विवाहं मुनयो वदन्ति ॥ ६१॥ भाग्यं विवाहात्परतो व
दन्ति शुक्रे स्मरगे च पापखचरान्विते वा ॥ कुटुंबपे नाशभावयुक्ते लग्नेश्वरे वा शुभदृष्टियोगे ॥ ६२॥ तत्कारके दारपतौ कुटुंबनाथे विलग्ना
धिपतौ च दुःस्थे ॥ नीचारिमूढांशगते सपापे भाग्यं विवाहात्तु विनाशमेति ॥ ६३॥ क्रूरादिषष्ट्यंशसमन्वितेऽपि तत्कारके तादृश-
खचरेन्द्रे ॥ शुभान्विते शोभनदृष्टियाते नाशात्परं भाग्यमुपैति जातः ॥ ६४॥ क्रूरे कलत्रेशयुते त्रिकोणे तत्कारके पापसमन्विते वा ॥
कुटुंबराशौ यदि वात्रमाने दूरे विवाहान्कथयन्ति सन्तः ॥ ६५ ॥ मानेसपापे यदि वा कुटुंबे भाग्ये यथवा पापयुते कलत्रे ॥ क्रूरांशके क्रूरनि
रीक्षिते वा दूरे विवाहान्कथयन्ति सन्तः ॥ पुत्रादिलाभेष्वयमेव मार्गस्संचिंत्य धीमान्वदेत्सुतादीन् ॥ लग्नेश्वराद्धीनबले कलत्रनाथेऽरि-
भागांशयुते विमूढे ॥ ६७॥ नीचांशके नीचसमन्विते वा निकृष्टजातो हि कलत्रलाभः ॥ लग्नेश्वरात्पूर्णबले कलत्रनाथे शुभांशे शुभदृ
ष्टियुक्ते ॥ ६८॥ वैशेषिकांशे परमोच्चभागे उत्कृष्टजातो हि कलत्रलाभः ॥ लग्नेश्वरे हीनबले कलत्रनाथात्सपापे यदि नीचभागे ६९

नाशास्थितेवान्यपरोहभागेकलत्रजातेःस्वयमत्रहीनः ॥ तस्माद्बलाढ्येतुविलग्ननाथेतत्रारोहभागेपरमोच्चभांशे ॥७०॥ केंद्रत्रिकोणेयदि अ· ६
स·चिं· ३५ वासमौम्येश्चः कलत्रवान्स्वयमेवजातः ॥ कलत्रनाथाद्यदिवाकलत्रराशेः कुटुंबाधिपतेर्वदेद्वा ॥७१॥ बलेनसाम्येसमजातिमाहुःस्त्रि
यंस्वर्गात्तांपतिर्भक्तिचित्ताम् ॥ लग्नेश्वरस्यापिकलत्रनाथेशत्रौनदीयस्त्विहशत्रुभूतः ॥७२॥ मित्राणितेतस्यकुलोद्भवाश्चमित्रे
विलग्नाधिपतेस्तदार्नाम् ॥ दारेश्वरस्यापिविलग्ननाथेशत्रौनदीयास्त्वरयस्ततोन्ये ॥ ७३॥ कलत्राधिपतेर्वर्णराशौवाकारकस्यच
सर्वोत्तमबलस्यैवतत्पामध्येविनिर्दिशेत् ॥७४॥ सुगुणारूपसंपन्नातस्मिन्गुर्वक्षवीक्षिते ॥ पापेक्षितेपापयुक्तेकुरूपादुर्गुणा
भवेत् ॥ ७५॥ कलत्रनाथस्थितभंतदीयंराशिंकलत्रस्यविदुर्महांतः ॥ तस्योच्चनीचंयदिवाकलत्रराशिंतदंशात्रितयंतदीयम् ७६
कलत्रराशित्रितयेथवास्यात्तदीशसंयुक्तभकोणराशौ ॥ कलत्रराशिंसमुदाहरंतिप्रोक्तान्यराशौयदिनास्तिपुत्रः ॥७७॥ गोसिं
हकन्यालिपुजन्मराशिःस्त्रीणांभवेज्जन्मनिवाल्पपुत्रा ॥ शुभग्रहेराशिमितेपुनस्तुस्तनान्वदेत्तत्रबहून्गुणाढ्यान् ॥७८॥ वं
ध्यासंगोमंदभानौचंद्रेदासीसमास्त्रियः ॥ कुजेरजस्वलासंगोवंध्यासंगश्चकीर्तितः ॥७९॥ बुधेवश्यार्थहीनावावणिक्स्त्रीवा-
प्रकीर्तिता ॥ गुरौब्राह्मणभार्यास्याद्गर्भिणीसंगमोभृगौ ॥८०॥ हीनावापुष्पितावास्यात्तुमंदराहुफणीश्वरैः ॥ राहोश्चगर्भिणी ३२
संगःकृष्णयाकुक्षयाशनौ ॥८१॥ एवंस्वर्वस्थितेरेतनीदृक्स्त्रीसंगमूह्यताम् ॥ सूर्याद्यैःस्वर्वगैर्वाच्योवाहनगृहनिर्णयः ८२

वनं गृहं च कुड्यं स्यादिह हारो देवतालयम् ॥ जलहारिगजस्थानं भित्तिस्थानं निरूप्यताम् ॥ ८३ ॥ पापैर्युक्ते च तनुः केंद्रे च तनुस्थाने मैथुनं
वदेत् ॥ पापैर्दृष्टेषु सर्वेषु केंद्रे षर्वांवनिर्दिशेत् ॥ ८४ ॥ केंद्रे कोणे पापयुते पशुवन्मैथुनं वदेत् ॥ मंदे पापान्विते वापि समादोनादृश्य
वदेत् ॥ ८५ ॥ मंदे सूर्ये सुरवे भौमे पशुवन्मैथुनं वदेत् ॥ राहौ कलत्रे भौमेन स्मरवेतादृशं मैथुनम् ॥ ८६ ॥ मंदेशे भृगुसंदृष्टे भौमस्थे
नगतथवा ॥ भृगुणा सहिते वापि भगचुंबनभाग्भवेत् ॥ ८७ ॥ एवं कुटुंबनाथेन भगचुंबनभाक् भवेत् ॥ कर्मेशे मंदसंदृष्टे भौम-
क्षेत्रगे तथवा ॥ भृगुणा सहिते वापि भगचुंबनभाग्भवेत् ॥ ८८ ॥ लग्नेशे नीचराशयादौ स्थिते नादृशा चुंबनम् ॥ एवं कुटुंबनाथेन भग
चुंबनभाग्भवेत् ॥ ८९ ॥ कुजे क्रूरशस्तनी मंदे राह्वादौ लंबनस्तनी ॥ कठिणोर्ध्वकुचाभानो शेषैः स्थूलोन्नमस्तनी ॥ ९० ॥ पापेन-
केन सहिते वैलक्षण्यकुचा भवेत् ॥ दारेशे पापखेटे वा शुभे वा नादृशास्तनी ॥ ९१ ॥ शुभद्वयेन सहिते दारेशेपि तथाविध ॥ समस्त-
नी भवेत् पत्नी पापयोगेन्यथा भवेत् ॥ ९२ ॥ अतिस्थूलस्तनी पत्नी सशुभे दारनायके ॥ जलग्रहे जलक्षेस्थे गुरुणापि निरीक्षिते ९३
रवौ वा भूमिपुत्रे वा मंदमांद्यगुरुसंयुते ॥ दाराधिपे पापभागे भगं दग्धं विनिर्दिशेत् ॥ ९४ ॥ नदीशे गुरुशुक्रौ वा शुभांशसहिता यदा
समं भगं भवेत्तस्याः पापयुक्ते तु दुष्टं कम् ॥ ९५ ॥ शनिचंद्रविदां मध्ये यत्रैकस्मिन्मदेश्वरे ॥ ह्रस्वं भगं समादिष्टं स्त्रियामेवं विनिर्दि
शेत् ॥ ९६ ॥ कलत्रेशे जलक्षस्थे कारके वा तथाविध ॥ जलक्षे दारभावे वा पूर्णचंद्रनिरीक्षिते ॥ ९७ ॥ चंद्रे जलक्षे दारस्थे जलस्थ-

भृगुवीक्षिते ॥ जलर्क्षस्थविदा दृष्टे स्त्रीगुह्यस्यार्द्रता भवेत् ॥ ९८॥ पूर्णे शशांके दारस्थे जलराश्यंशकेऽपि वा ॥ जलस्थगुरुसंदृष्टे सततं त्वार्द्रता भवेत् ॥ ९९॥ परमोच्चांशके शुक्रे जलराशिगतेऽपि वा ॥ भानुना संयुते वापि मैथुनाद्वनिताद्दृशम् ॥ १००॥ दारेशो शुक्रकरा शिस्थे दारे वा शुष्कसंज्ञके ॥ शुष्कग्रहेण संयुक्ते लग्नाद्र्गुह्यमादिशेत् ॥ १॥ पापक्षेत्रे पापमध्ये दारेशे भिन्नथा विधे ॥ पापदृग्योग संजाते लग्नार्द्रगुह्यमादिशेत् ॥ २॥ सप्तमेशे गुरोर्दृष्टे शोभनांशसमन्विते ॥ सौम्यांशे सौम्यसंदृष्टे स्तूपदध्याज्यभाग्भवेत् ३ सप्तमस्थबुधे दृष्टे गुरुणा बलसंयुते ॥ कर्क्यंशेनापि संदृष्टे स्तूपदध्याज्यभाग्भवेत् ॥ ४॥ दारस्थे भृगुपुत्रे वा पूर्णचंद्रनिरीक्षिते ॥ पापैरयुक्ते दृष्टे वा स्तूपदध्याज्यभाग्भवेत् ॥ ५॥ रवौ वा भूमिपुत्रे वा सप्तमे शशभोक्षिते ॥ कर्क्यंशस्थानगते वापि कदाचिद्दधिस्तूप-भाक् ॥ ६॥ पापे सप्तमभावस्थे तदीशे पापसंयुते ॥ क्रूरषष्ठ्यंशके वापि घृतस्तूपादिहीनभाक् ॥ ७॥ चंद्रे गुरौ वा दारेशे जलराश्यंशसंभवे ॥ जलग्रहेण वा दृष्टे क्षीरपानादिभाग्भवेत् ॥ ८॥ सप्तमेशस्थितांशेशे शुभदृष्टिसमन्विते ॥ शुभग्रहांशके वापि गुडक्षी-रादिपानभाक् ॥ ९॥ बहवः सप्तमे पापाः षष्ठे वा रंध्रेऽपि वा ॥ क्रूरषष्ठ्यंशसंयुक्ता मूत्रकृच्छ्रविधिं निर्दिशेत् ॥ १०॥ इति सप्तमभावस्था निश्चितोऽर्थविचित्रयुक् ॥ षष्ठाध्यायो मया प्रोक्तो व्यंकटेशेन धीमता ॥ ११॥ ॥ इति सर्वार्थचिंतामणौ षष्ठोऽध्यायः ॥ ॥

॥ ॥ अथाष्टमभावविचारः ॥ ॥ मरणाज्जीवनमरणं गुह्यस्थानं च मरणहेतुं च ॥ अन्नस्करवमृतिदंशं परिभवमपि चिंत-

येनुमाज्ञः ॥ १॥ रंध्रेश्वरेपापयुते व्ययराशावल्पायुरस्येतिवदंतिषष्ठे॥ तत्रापिलग्नेश्वरयोगजातोस्वल्पायुरस्येतिवदंतिसंतः ॥२॥ स्वक्षे
त्रसंस्थेयदिरंध्रनाथेदीर्घायुराहुर्मुनयोमहांतः ॥ मंदेनवाचिंत्यविशेषमायुः स्वक्षेत्रमित्रोच्चगृहस्थितेन ॥३॥ रंध्रेश्वरेणापियुते
विलग्ननाथेरिपोवाव्ययराशियुक्ते ॥ षष्ठांत्यपेवायदिलग्नयुक्तेदीर्घायुरस्येतिशुभेक्षितश्चेत् ॥४॥ कर्मेश्वरेणापिविचिंत्यमा
युर्दीर्घस्फुटंस्वोच्चयुतेनतेन ॥ केंद्रस्थितैःकर्मविलग्नरंध्रनाथैस्तथैवायुरुदाहरंति ॥ प्रोक्तंग्रहेर्व्योमचरैस्त्रिभिर्वासमायु
जैःकेंद्रगतैस्तथैव ५ केंद्रान्वितेविलग्नेशेगुरुशुक्रसमन्विते ॥ ताभ्यांनिरीक्षितेवापिदीर्घमायुर्विनिर्दिशेत् ॥६॥ स्वक्षे
त्रकोणादिगतैर्विशेषाद्वदंतिदीर्घायुरुदारचित्ताः ॥७॥ चतुरस्रेशुभैर्युक्तेलग्नेशेशुभसंयुते ॥ गुरुणादृष्टिसंयोगेपूर्णमायु
र्विनिर्दिशेत् ॥८॥ त्रिषडायगताःपापाःशुभाःकेंद्रत्रिकोणगाः ॥ लग्नेशबलसंयुक्तेपूर्णमायुर्विनिर्दिशेत् ॥९॥ षट्सप्तरंध्रभा
वेषुशुभेषुसहितेष्वथ ॥ त्रिषडायेषुपापेषुपूर्णमा० ॥१०॥ रंध्राधिपेविलग्नस्थेगुरुशुक्रयुतेक्षिते ॥ लग्नेशेकेंद्रभावेवादीर्घमा
युर्विनिर्दिशेत् ॥११॥ उच्चाश्रितैस्त्रिभिःखेटैर्लग्नेरंध्रेशसंयुते ॥ रंध्रेपापविहीनेतुदीर्घमायुर्विनिर्दिशेत् ॥१२॥ रंध्रस्थिते-
स्त्रिभिःखेटैःस्वोच्चमित्रस्वगेहगैः ॥ लग्नेशबलसंयुक्तेदीर्घमायुर्विनिर्दिशेत् ॥१३॥ पारावतादिभागस्थाःपापाःसर्वेशुभा
स्तथा ॥ केंद्रत्रिकोणनिलयाःपूर्णमायुर्विनिर्दिशेत् ॥१४॥ षष्ठाष्टमेव्ययेपापेलग्नेशेदुर्बलेयदि ॥ अल्पायुरनपत्योवाशुभट

ग्योगवर्जिते ॥१५॥ क्रूरषष्ठ्यंशकेवापरंध्रेशेभानुजेऽपिवा ॥ पापान्वितेपापदृष्टेत्वल्पमायुर्विनिर्दिशेत् ॥१६॥ चतुष्टयगतेपापेशुभ
भदृष्टिविवर्जिते ॥ बलहीनेविलग्नेशेत्वल्पमायुर्विनिर्दिशेत् ॥१७॥ व्ययार्थौपापसंयुक्तौशुभदृष्टिविवर्जितौ ॥ क्रूरषष्ठ्यंशकेवा
पिस्वल्पमायुर्विनिर्दिशेत् ॥१८॥ आयुर्योगास्त्रिधाप्रोक्तास्वल्पमध्यचिरायुषः ॥ द्वात्रिंशत्पूर्वमल्पायुर्मध्यमायुस्ततोभवेत् १९
समत्याःप्राक् ततःपूर्णमायुरत्रवदंतिहि ॥ अल्पायुर्दिननाथस्य शत्रुर्लग्नाधिपोयदि ॥२०॥ समत्वेमध्यमायुःस्यान्मित्रेदीर्घायु
रादिशेत् ॥ बलहीनेविलग्नेशेजीवेकेंद्रत्रिकोणगे ॥२१॥ षष्ठाष्टमव्ययेपापेमध्यमायुरुदाहृतम् ॥ शुभेकेंद्रत्रिकोणस्थेशनौ
बलसमन्विते ॥२२॥ षष्ठेवाप्यष्टमेपापेमध्यमायुरुदाहृतम् ॥ लग्नेत्रिकोणेकेंद्रेवामध्यमायुश्चमिश्रिते ॥२३॥ अल्पायुर्यो
गजातानांविपत्पाकेमृतिप्रदः ॥ मध्यमेप्रत्यरिदशामृतिंदद्याद्विशेषतः ॥२४॥ वधभेशादशाकष्टापूर्णायुर्योगसंज्ञके ॥ योगा
युरितिनिश्चित्यजातस्यैवंवदेद्बुधः ॥२५॥ आयुर्विलग्नाधिपतीबलेनहीनौधरासूनुव्रणेशयुक्तौ ॥ युद्धेमृतिंतस्यवदंतितज्ज्ञाः
शस्त्रव्रणवान्मरणंविशेषात् ॥२६॥ रंध्रांगनाथौयदिवारिपुस्थौराह्वन्वितौकेतुयुतौसमंदौ ॥ तद्भुक्तिकालेप्यथवाविपाकेशस्त्र
पातैरेमरणंप्रयाति ॥२७॥ रंध्रांगपौवाहननाथयुक्तौतस्मान्मृतिंतस्यवदंतितज्ज्ञाः ॥ मृतिंत्वजीर्णाद्गुरुसंयुतौतौदेहेशजीवौ
रिपुगावजीर्णात् ॥२८॥ लग्नेश्वरेवाहननाथयुक्तेवागीश्वरेणापियुतौत्वजीर्णात् ॥ देहेश्वरेवाहनवित्तभावनाथान्वितेवामरणं

त्वजीर्णात् ॥ २९॥ रंध्रेशयोगान्मरणंदशायामंतर्दशायामथवावदंति ॥ पित्रादिभावाधिपयोगदृष्ट्यापित्रादिकानांमरणंतथैव ३०
भुक्त्यंगपो भानुसुतेनयुक्तोदुःस्थानगोवाविषभक्षणेन ॥ राहुध्वजाभ्यांसहितोच्चदुस्थोऽदृष्टधनात्तस्यमृतिंवदंति ॥ ३१॥ ष
ष्ठेश्वरेभानुसुतेसराहौकेनोमृगाङ्कीनिमुदाहरंति ॥ जीवेनयुक्तेगजभीतिमस्यजातस्यचंद्रेणयुतेऽश्वभीतिम् ॥ ३२॥ सूर्या-
न्वितेतादृशभानुपुत्रेमृगात्सस्थगाच्छुनकात्सभौमे ॥ षष्ठस्थितेभानुसुतेपिचैवंविनास्वतुंगस्वगृहंसखेटे ॥ ३३॥ सुखेशा
भाग्येशविलग्ननाथास्त्रिकोणगाःकेंद्रगताश्चसर्वे ॥ भुक्तौयदानत्सरिपाककालेपित्रासहेवानुमृतिंचमातुः ॥ ३४॥ रंध्रेश-
शांकेफणिनाथयुक्तेहीनेत्वपस्मारयुतःसमंदे ॥ नत्रस्थितेहीनबलेशशांकेपिशाचपीडाजलजाचपीडा ॥ ३५॥ भौमाहिमं
दान्यतमेनयुक्तेक्षीणेशशांकेनिधनस्थितेपि ॥ दुःस्थेत्वपस्मारभयान्मृतिःस्यात्पिशाचबाधात्वथवामृतिःस्यात् ॥ ३६॥ रंध्रे
सराहौयदिवासकेनोचातुर्थिकात्पीडनमाहुरस्य ॥ रंध्रेश्वरेणापियुतेतथैवंक्रूरादिषष्ठ्यंशयुतेतिसत्यम् ॥ ३७॥ नीचस्थिते
वासरनायकेवाषष्ठाष्टमस्थेयदिपापदृष्टे ॥ राज्ञांभकोपान्मरणंपितुश्चतत्पीडयावित्तविनाशमेति ॥ ३८॥ ॥ किंचिद्दरि
ष्टयोगः ॥ ॥ लग्नाच्छुभेकर्मणिभूमिपुत्रेपापेक्षितेमातुलमृत्युमाहुः ॥ मंदेनयुक्तेयदिपुत्रमृत्युंचंद्रेहितन्मातृमृतिंसपापे ॥
॥ ३९॥ पितुर्मृतिर्वासरनायकेत्रनसंशयःपापदशासमेते ॥ पापद्वयेनापियुतोविलग्नेनिशाकरोमृत्युमुपैतिबालः ॥ ४०॥ ग्रस्ते-

शशांकेपरिवेषयुक्तेपापेक्षितेवामरणंचसद्यः ॥ त्वष्टार्यतोयेशुभिलग्नचंद्रेजातःसवित्रीसुतमातुलांश्च ॥४१॥ पादक्रमेणापिनिहं
तितास्तुशुभैस्तुदृष्टेसहितेनदोषः ॥ लाभेशुभैर्वायदिमंदभौमौफणींद्रयुक्तोपितुरस्त्यपायः ॥४२॥ पापेक्षितेभूमिसुतेकल
त्रेजातःसमृत्युंसमुपैतिरंध्रे ॥ सौम्येधरासूनुयुतेसपापेपापेक्षितेसोदरनाशमाहुः ॥४३॥ अस्तेशशांकेयदिमातृमृत्युंपा-
पान्वितेपापदृशासमेते ॥ भानोःपितुर्मृत्युमुदाहरंतिमंदारशुक्रैःसहितेसुतस्य ॥४४॥ तृतीयषष्ठस्थितखेचरेंद्रैःपापग्र-
हैरंत्यगतैश्चसौम्यैः ॥ शिशोर्मृतिंवाकुसुदात्मबंधोश्चतुर्थरंध्रस्थितपापखेटैः ॥४५॥ लग्नेर्कचंद्रौव्ययगास्तुपापाःशिशोर्मृतिं-
शोभनदृष्ट्यभावे ॥ अस्तेरवौचंद्रयुतेविलग्नेपापान्वितेनत्सुतमृत्युमाहुः ॥४६॥ दिनेशचंद्रौव्ययगौतदानीमंधोभवेत्सौम्यदृशावि
हीनौ ॥ युक्तेनयोरन्यतरेणरिःफेकाणोभवेत्सौम्यदृशाविहीने ॥४७॥ दिनेशचंद्रौव्ययगौतदाशोलग्नस्थितेदेहविनाशमाहुः ॥ सुरे
श्वरेरंध्रगतेव्ययेवापापान्वितेपापदृशासमेते ॥४८॥ लग्नाधिपेपूर्णबलेसुखेशाभाग्येश्वरोनाशगतोविहीनो ॥ जातस्यजन्माव
सरेतदानींपितुश्चमातुर्निधनंवदंति ॥४९॥ दुःस्थेतृतीयाधिपतौसचंद्रेस्तन्यंपरस्त्रीषुपिबेत्सबालः ॥ तातेशतत्कारकखेचरें
द्रौदुःस्थौतयोःपुत्रसुखंनदृष्टम् ॥५०॥ केंद्रत्रिकोणेयदितौविहंगौवदेत्तयोःपुत्रसुखंनदृष्टम् ॥ पितुर्निशायांमरणंवदंतिभा
ग्येशसूर्यार्कसुताःक्षतस्थाः ॥५१॥ षष्ठेश्वरेणापियुतास्तथैवचंद्रेणहीनास्तुदिवामृतिःस्यात् ॥ सुखस्थितेःखेचरनायके-

वांमातुर्मृतिस्स्यादयनेतुनस्मिन् ॥ ५२॥ नोचेत्तदीशान्वितराशिकालेमातुर्मृतिःस्यादयनेतुनस्मिन् ॥ द्विस्व्यादियोगादयनेहिन
त्रयव्यत्यासतोवाभवदंतिसंतः ॥ ५२॥ नाशेचरेवापितृभावनाथेदूरस्थितस्तज्जनकोपिवाच्यः ॥ स्थिरोभयस्थेपितृभावनाथे
समीपतस्तज्जनकस्थितःस्यात् ॥५४॥ केंद्रेचरेर्केयदिवाशशांकेस्फुतोदहेतनपितरोननत्र ॥ द्विदेहराशौयदिनोचकेंद्रेनयोर्मृतिं
वादहनादिकालः ॥ ५५॥ बलेनयुक्तेपितृभावनाथेशशांकदेहश्चतुर्थनाथः ॥ बलेनहीनायदितज्जनन्यायोगादथाविपत्तिसमुदाह
रंति ॥५६॥ रंध्रेतुपापबाहुल्येगुल्मरोगंविनिर्दिशेत् ॥ शुभग्रहेणसंदृष्टेनदोषस्तत्रनिर्दिशेत् ॥ ५७॥ रंध्रेशःशुभक्षितेनेतेनसंयुते
त्रेस्फुरत्वंभवेत् ॥ स्थूलान्नपापसंबंधेमृद्वन्नशुभसंयुते ॥ ५८॥ रंध्रेशेपापसंयुक्तेपापदृष्टेतदंतरे ॥ पापक्षेत्रेथवारंध्रेजातः
परिभवान्वितः ॥५९॥ शुभग्रहाणांसंबंधेरंध्रेपरिभवोनहि ॥ चरेरंध्रेमृतिर्दूरेनदीशेचरराशिगे ॥ शनौवान्तरराशिस्थेचराशस्य
नथाभवत् ॥ स्थिरेरंध्रेनदीशेपिस्थिरराशौनदंशके ॥ ६१॥ शनौवास्थिरराश्यंशेस्वगृहेमरणंभवेत् ॥ रंध्रेद्विदेहराश्यादौमा
र्गमरणमादिशेत् ॥ ६२ ॥ ॥ इत्यष्टमभावः ॥ ॥ अथनवमभावविचारः ॥ ॥ शुभभवनाद्गुरुभाग्यपितृपौत्राद्-
यानपःमार्गभम् ॥ ऊरुस्थानंस्वांतंसहभोक्तृनृदानयोगमपिविंद्यात् ॥ १॥ चिंतनीयागुरुस्वामीपितृभाग्यादिमातुलाः ॥ नवमे
स्वामिसौम्यादेयशुभाएतेन्यथाशुभाः ॥ २॥ चंद्रेसपापेयदिधर्मराशौभृगोःसुतेवागुरुदारगामी ॥ धर्माधिपेनादशरेखेचरे-

णयुतेसपापेगुरुदारगामी ॥३॥ धर्माधिपस्थांशपतेोनथैवयुक्तेनदानादशदारगामी ॥ वयोधिकस्त्रीगमनंवदंतिचंद्रेसपापेयदि
धर्मराशो ॥४॥ क्षीणानिशीशेत्वथवातदंशेशुक्रेनथैवंगुरुदारगामी ॥ धर्माधिपेनीचगतेनदंशेशुक्रेणयुक्तेगुरुदारगामी ॥५॥
धर्मेश्वरेसौम्ययुतेनदंशेवैशेषिकांशेत्वथवानदीशे ॥ क्रूरादिषष्ट्यंशविवर्जितेस्याज्ज्ञानस्तुधर्मेदृढबुद्धियुक्तः ॥६॥ गरोवाभृगुयु
त्रेवास्वोच्चमित्रांशकेशुभे ॥ धर्माधिपेबलयुतेः धर्माध्यक्षोनरोभवेत् ॥७॥ गुरुशुक्रबुधांशस्थेधर्मनाथेशुभेक्षिते ॥ शुभग्रहा
णांमध्यस्थेधर्मभाक्सनरोभवेत् ॥८॥ सौम्यान्वितेधर्मगृहेतस्मिन्पापांशसंयुते ॥ क्रूरषष्ट्यंशकेवापिदंभाद्धर्मपरिग्रहः ॥९॥
नाथकारकभावानामंशेशुभसमन्विते ॥ शुभांशेशुभसंदृष्टेस्फचित्तोधर्मसंयुतः ॥१०॥ धर्मेपापेपापभाक्स्यात्नदांशेपाप
संयुते ॥ क्रूरषष्ट्यंशकेवापिपापमध्यगतेथवा ॥११॥ राहुमंदयुतेधर्मेक्रूरांशेगुळिकेक्षिते ॥ नदीशेक्रूरराश्यंशेत्वनिक्रूरादि-
कृद्भवेत् ॥१२॥ पितृस्थानेश्वरेसौम्येकारकेशुभसंयुते ॥ भावेवाशुभसंयुक्तेपितृसौख्यंविनिर्दिशेत् ॥१३॥ पारावतादिभा
गस्थेनाथेवाकारकेपिवा ॥ स्वोच्चमित्रांशकेवापिपितृसौख्यंविनिर्दिशेत् ॥१४॥ सौम्यांतरस्थेतन्नाथेगुरुशुक्रयुतेक्षिते ॥
तेषामेकेनसंयुक्तेपितृसौ० ॥१५॥ गोपुराद्यंशसंयुक्तेकारकेनाथवीक्षिते ॥ पापैरवीक्षितेयुक्तेपितृसौख्यंविनिर्दिशेत् १६
पापदृष्टेसपापेवाकारकेभावनायके ॥ पापांतरगतेवापिपितृदुःखंविनिर्दिशेत् ॥१७॥ क्रूरनीचांशकस्थेवाभावनाथेचकारके

मंदमांद्यगुसंयुक्ते पितृदुःखं विनिर्दिशेत् ॥१८॥ सौम्येनदीश्वरे वापि नीचशत्रुसमन्विते ॥ क्रूरषष्ट्यंशके वापि पितृदुःखं विनिर्दि-
शेत् ॥ १९॥ पितृस्थानेश्वरांशेशसंयुक्तनवभागपः ॥ क्रूरनीचारिभागस्थः पितृदुःखं विनिर्दिशेत् ॥२०॥ लग्नेशात्पितृभावेशे सं-
पूर्णबलसंयुते ॥ कारके वा शुभे दृष्टे जातः पितृवशानुगः ॥ २१॥ पितुर्जन्माष्टमे जातस्तदीशे लग्नगेऽपि वा ॥ तेनैव पितृकार्याणि
कर्मशेषं समापयेत् ॥२२॥ पितृकर्मगृहे जातः पितृतुल्यगुणान्वितः ॥ पितृजन्मनदीपक्षे जातः पितृधनाश्रितः ॥२३॥ पितुः
षष्ठाष्टमे जातः पित्रोः शत्रुर्भवेन्नरः ॥ पितुर्धर्मायवित्तेषु जातः पितृवशो भवेत् ॥ २४॥ पित्रष्टमेशनिस्तेत्र तृतीये यस्तु जायते ॥
सकरोति पितुर्दीक्षां पुत्रपौत्रसमन्वितः ॥२५॥ पितुर्जन्मात्यभे शक्षात्रितये यस्तु जायते ॥ सकरोति पितुर्दुःखं दूरदेशगतो भवे-
त् ॥२६॥ भाग्याधिपविलग्नेशौ दुश्चिक्ये धर्मगेऽपि वा ॥ बलवान्स्वोच्चभे वापि येयातेश्च प्रमानवाः ॥२७॥ त्रिकोणकेंद्रे यदि भा-
ग्यनाथे सौम्येक्षिते सौम्ययुते बलाढ्ये ॥ पारावतांशादिगते शुभांशे जातो धनाढ्यो बहुभाग्ययुक्तः ॥२८॥ धनाधिपे लाभगते न-
दीशे भाग्यस्थिते तद्भवनाधिपे च ॥ कर्माधिपेनापि युते च दृष्टे जातो महाभाग्ययुतो नरः स्यात् ॥२९॥ तृतीयराशेरधिपेन युक्ते भा-
ग्याधिपे सौम्यदृशा समेते ॥ शुभान्वितेशे भवने खचराशेर्भ्रातुर्धनाद्भाग्यमुपैति जातः ॥३०॥ पुत्रेश्वरे वा यदि भाग्यराशौ भा-
ग्याधिपेनापि युतेऽपि दृष्टे ॥ तत्कारके वा यदि पुत्रभावे जातः सुतनाद्भाग्यमुपैति वित्तम् ॥३१॥ ज्ञातिस्थानाधिपे भाग्ये भाग्येशे-

स·चिं· ज्ञातिसंगते ॥ ज्ञातिकारकसंयुक्ते ज्ञातिभाग्यमुपैतिसः ॥ ३२॥ कलत्रकारकादेवं तत्स्थानेशाद्विदेत्तथा ॥ भाग्याधिपस्यशत्रुस्थे अ·
३७ च्छत्रुराशिपनिस्तथा ॥ ३३॥ नदीशे भाग्यसंबंधे शत्रु भाग्यमुपैतिसः ॥ षष्ठाष्टमान्त्यनाथेन युक्ते नाथेऽनन्तफलम् ॥ ३४ ॥ भा ७
ग्याधिपे विनाशस्थे शत्रुनीचनिरीक्षिते ॥ क्रूरांशेनीचराश्यादौ भाग्यहीनो भवेन्नरः ॥ ३५॥ बहुपापसमायोगे भाग्यहीने नदीश्व
रे ॥ लग्नेशे बलहीने वा भाग्यहीनो भवेन्नरः ॥ ३६॥ गुरुशुक्रेक्षिते युक्ते भाग्ये तन्नायकेपिवा ॥ लग्नेशार्यपतौ धीरे भाग्यप्रा-
प्तिः पुनर्भवेत् ॥ ३७॥ क्रूरराश्यंशके भाग्यनाथे शुक्रेज्यवीक्षिते ॥ भाग्यलग्नेशसंदृष्टे भाग्यनाशं करोतिसः ॥ ३८॥ लग्नेशे भा
ग्यराशिस्थे भाग्येशे लग्नमाश्रिते ॥ लाभे भाग्येशसंयुक्ते पुनर्भाग्यं भवेत्खलु ॥ लाभभाग्येशसंयुक्ते भाग्यपेर्थे पुनर्भवेत् ३९
कर्मेशे भाग्यराशिस्थे भाग्येशे बलसंयुते ॥ गुरुशुक्रयुते दृष्टे जपध्यानसमाधिमान् ॥ ४०॥ कर्मेशे शुक्रराश्यंशे राशीशे बलसं-
युते ॥ नदीशे भाग्यसंबंधे जपध्यानसमाधिमान् ॥ ४१॥ देवलोकांशकस्थे वा कर्मेशे भाग्यपेथवा ॥ पारावतांशके सौम्यदृष्टे ब्र
ह्माणिनिष्ठभाक् ॥ ४२॥ दानस्थानाधिपेस्वोच्चे शुभग्रहनिरीक्षिते ॥ तत्स्थाने शुभसंयुक्ते दानकृत्सनरो भवेत् ॥ ४३॥ पारा-
वतादिभागस्थे दानेशे गुरुवीक्षिते ॥ लग्नेशे भृगुसंदृष्टे महादानकरो भवेत् ॥ ४४॥ दानाधिपेन संदृष्टे लग्ने तन्नायकेपिवा ॥ ३७
तस्मिन्केंद्रत्रिकोणस्थे महादानकरो भवेत् ॥ ४५॥ सिंहासनांशके दाननाथे लग्नेशवीक्षिते ॥ कर्मेशेनापि संदृष्टे महादा० ॥ ४६॥

भाग्ययोगेतुसंप्राप्ते दानयोगेनशुभभवेत् ॥ राजयोगेथवाप्राप्ते नेतरेषांतथाभवेत् ॥४७॥ इतरेषांतुसंप्राप्ते दानयोगेकथंभवेत्
भाग्ययोगेनरोजातोदानस्यतुसहायकृत् ॥४८॥ जातःपुरोहितेनोवाथब्रह्मवंशसमुद्भवः ॥ दानाध्यक्षोथजातःस्यात्वर्णभेद
विकल्पनात् ॥४९॥ चतुर्थेदानभावेशेकर्मेशेकेंद्रमाश्रिते ॥ व्ययेशगुरुसंदृष्टे महादानकरोभवेत् ॥५०॥ भाग्येशेनापि
संदृष्टेस्वोच्चस्थेसोमनंदने ॥ लाभेशेकेंद्रभावस्थेमहादानकरोभवेत् ॥५१॥ लग्नेशेलाभराशिस्थेकर्मेशेबलसंयुते ॥ दाना
धिपेनसंदृष्टेदानग्रहणमिष्यते ॥५२॥ स्थानेशेभाग्यराशिस्थेकर्मभाग्यपसंयुते ॥ लग्नेशेनापिसंदृष्टेदानप्राप्तिर्नसंशयः ॥५३॥
भाग्येशेकर्मनाथेनदृष्टेकेंद्रत्रिकोणगे ॥ परमोच्चांशकेवापिदानप्राप्तिर्नसंशयः ॥५४॥ गुरुस्थानेशसंयुक्तनवांशाधिपतेोय-
दा ॥ गुरुशुक्रेक्षितेवापिगुरुभक्तियुतोभवेत् ॥५५॥ गुरुस्थानेसौम्ययुतेगुरुसंबंधसंयुते ॥ नदीशमृदुभावस्थेगुरु० ५६
अध्यायःसप्तमःप्रोक्तआयुर्धर्माधिवाचकः ॥ नानार्थसारसंयुक्तोव्यंकटेश्वरशर्मणा ॥५७॥ ॥ इतिसप्तमोऽध्यायः ॥
॥ ॥ अथदशमभावविचारः ॥ ॥ दशमात्प्रवदन्तिमाज्ञाकीर्तिवृष्टिप्रवासपूर्तादीन् ॥ मानंकर्माजीवंजानुस्थानंचनि-
र्दिशेद्धासान् ॥१॥ कर्माधिपेहीनबलेसपापेकर्मादिवैकल्यमुशंतितज्ज्ञाः ॥ कर्मेशवागीशशशांकपुत्राबीर्यान्वितायज्ञकरा
भवंति ॥२॥ शुभग्रहैर्दृष्टिसमन्विताश्चेवीर्यान्वितायज्ञविशेषमाहुः ॥ दुःस्थाःशशांकात्मजजीवशुक्राःपापेक्षिताःकर्म-

विनाशमाहुः ॥ नाशस्थितास्तत्रनदंशनाथास्तद्युक्तराशेरधिपाश्चनाशम् ॥ राहोच्चमानेयदिवादिनेशो भार्गीरथीस्नानमुशंति
नज्ज्ञाः ॥ ४ ॥ मानेचमीनेयदिवासरोम्यो भौमान्वितेवाभविताच्चमुक्तिः ॥ जलर्क्षगेपूर्णशशांकजीवे मानस्थितेनागजलादि
पूतः ॥ ५ ॥ मानेगुरौशुक्रयुतेचकेंद्रे स्वोच्चस्थितेनादशतोयपूतः ॥ मानेधनेशुक्रयुतेसजीवे केंद्रोच्चगेनादशतोयपूतः ॥ ६
बुधेव्ययेवायदिवानदीशेस्वोच्चान्वितेनादशपुण्यभाक्स्यात् ॥ चंद्रेतृतीयेजलराशियुक्तेसौम्यान्वितेनादशपुण्यभाक्स्या
त् ॥ ७ ॥ शुभेम्बरेकेंद्रयुतेजलर्क्षेसौम्येक्षितेनादशतोयपूतः ॥ बुधेसजीवेयदिवासभौमे प्राकारकन्मंडपगोपुरादीन् ८
मानस्थितेनहृहनाथयुक्ते करोतिजीर्णोद्धरणादितत्र ॥ ९ ॥ करोतिकूपादितटागभूमिकर्मेश्वरेगोपुरभागयुक्ते ॥ मृदंग-
शकेवाशुभदृष्टियुक्तेभाग्येश्वरेणापिनिरीक्षितेवा ॥ १० ॥ चंद्रात्मजेकर्मगतेनदीशे भाग्यस्थितेपापविवर्जितेस्मिन् ॥ सौ
म्येक्षितेशोभनभावयुक्ते यज्ञस्यकर्तासभवेत्तदानीम् ॥ ११ ॥ कर्माधिपेस्मिन्यदिसोमपुत्रे स्वोच्चस्थितेवायदिधर्मराशौ ॥
विवर्जितःस्याच्छिखिराहुपापैर्यज्ञस्यकर्तासभवेत्तदानीम् ॥ १२ ॥ कर्माधिपेस्वोच्चगतेसपापेनीचांशगेनाशगतेपितस्मिन्
विघ्नोभवत्येषमखस्यतस्यक्रूरादिषष्ट्यंशगतेप्येवम् ॥ १३ ॥ तुंगस्थितेसोमसुतेनदीशेस्वोच्चान्वितेसोमसुतेनदृष्टे ॥ शु
भेक्षितेवासबुधेस्वराशौयज्ञस्यकर्ता ॥ १४ ॥ आज्ञास्थानाधिपेसौम्येशुभदृष्टियुतेपिवा ॥ शोभनांशगतेवापिजातस्त्वा ३०

ज्ञाधिपोभवेत् ॥१५॥ आज्ञास्थानगतेसूर्येभूमिपुत्रेथवायुते ॥ केंद्रान्वितेनदीशेपिक्रूरामाज्ञांकरोतिसः ॥१६॥ आज्ञाधि
पेमंदयुतेरंध्रनाथेनसंयुते ॥ क्रूरांशेकेंद्रराशौवाक्रूरामाज्ञांकरोतिसः ॥१७॥ मानाधिपेकेंद्रयुतेशुभयुक्तेक्षितेपिवा ॥
क्रूरषष्ठ्यंशसंयुक्तेसौम्यामाज्ञांकरोतिसः ॥१८॥ राहुमांदियुतेमानेरंध्रेराहोर्ध्वजेपिवा ॥ नीचस्थेधर्मभावेशेक्रूरामाज्ञां
करोतिसः ॥१९॥ शशांकेकार्किसंयुक्तेगुरुशुक्रनिरीक्षिते ॥ पारावतादिभागस्थेसत्कीर्तिसहितोभवेत् ॥२०॥ नदीशेशु
भसंयुक्तेशुभमध्यगतेपिवा ॥ शुभग्रहाणामंशेवासत्कीर्तिसहितोभवेत् ॥२१॥ कीर्तिस्थानाधिपेसौम्येस्वोच्चमित्रस्वव-
र्गगे ॥ सौम्यषष्ठ्यंशकेवापिसः ॥२२॥ नदीशेदेवलोकस्थेसिंहांशेशुभनायके ॥ बलपूर्णेविलग्नेशेसत्कीर्तिसहितोभवेत्२३
पापग्रहाणांसंबंधेमाननाथेबलक्षये ॥ क्रूरषष्ठ्यंशसंयुक्तेसन्कीर्तिसहितोभवेत् ॥२४॥ अपकीर्तियुतोजातःकर्मस्थेचर
वेशिनो ॥ पापांशकेपापदृष्टेपापमध्यगतेपिवत् ॥२५॥ शुभग्रहाणांसंबंधेमानतन्नायकेपिवा ॥ स्वोच्चेवास्वगृहेवापिजातो
मानीदृढव्रतः ॥२६॥ इंगितज्ञोपिमानीस्यान्मानेजीवेथवाशुभे ॥ नदीशेशुभसंबंधेशुभमध्यगतेपिवा ॥२७॥ पापमाने-
पापदृष्टेनदीशेनीचराशिगे ॥ पापराश्यंशकेवापिमानहीनोभवेन्नरः ॥२८॥ मानाधिपेचरांशस्थेसंचारसहितोभवेत् ॥
स्थिरांशस्थैर्यसुहृद्दृष्टेमृगयात्राद्रिदेहगे ॥२९॥ षष्ठेशेकर्मराशिस्थेकर्मेशेमंदसंयुते ॥ केंद्रत्रिकोणगेवापीदासीदासान्वि-

निर्दिशेत् ॥३०॥ कर्माधिपस्यांशपतौ शनिसंबंधसंयुते ॥ षष्ठाधिपस्यसंबंधे बहुदासान्विनिर्दिशेत् ॥३१॥ शुभग्रहेणसंह
ष्टे कर्मराशौ नदीश्वरे ॥ भानुपुत्रेणवायुक्ते बहुदासान्विनिर्दिशेत् ॥३२॥ कर्मनाथेनवाभुक्तिमभ्मे प्रीतिंविनिर्दिशेत् ॥ न
त्रपापसमायोगेजानुदौर्बल्यमादिशेत् ॥३३॥ ॥ अथसन्यासयोगः ॥ ॥ ग्रहैश्चतुर्भिःसहितेनदीशे त्रिकोणगेः
केंद्रगतैस्तुमुक्तः ॥ चतुर्ग्रहैःकेंद्रगतैःप्रव्रज्यामाप्नोतिजातःकथितोमुनींद्रैः ॥१॥ नवीक्षितश्चादितरग्रहेंद्रैर्लग्नाधिपःपश्य
तिभानुपुत्रम् ॥ लग्नाधिपंवायदिभानुपुत्रःसन्यासयोगोहिबलेनहीनः ॥२॥ शनेर्द्रेकाणेकुमुदात्मबंधोमंदेक्षितेनादृशा-
योगमाहुः ॥ मंदांशकेभूमिसुतांशकेवामंदेक्षितेचंद्रयुतेतथैव ॥३॥ सन्यासयोगाधिपतौसराहौक्रूरांशकेवागुलिकेन-
युक्ते ॥ सन्यासवैकल्यमुदाहरंति भंगोभवेत्तस्यशुभैर्विहीने ॥४॥ ॥ इतिकर्मभावः ॥ ॥ अथलाभभावः ॥ ॥
आयेनाथौवाक्षिपादावपिवामकर्णचिंतांच ॥ जातावपिचककुजान्ज्येष्ठान्भूयाद्धनान्याशाम् ॥१॥ लाभेश्वरेकेंद्रगतेत्रिको
णेवासमन्विते ॥ लाभेवापापसंयुक्तेधनलाभमुदीरयेत् ॥२॥ धनाधिपेलाभगतेलाभेशेधनमागते ॥ नावुभौकेंद्रगौवापि
धनलाभमुदीरयेत् ॥३॥ शुभमध्यगतेलाभेतदीशेवानथास्थिते ॥ पारावतादिभागस्थेधन ॥४॥ लाभेशयुक्तराशी
शेशुभग्रहनिरीक्षिते ॥ शुभग्रहाणांमध्यस्थेधनला० ॥५॥ लाभनाथसमायुक्तनवांशाधिपतौशुभे ॥ वित्ताधिपेनसं

दृष्टेधनं० ॥६॥ लाभाधिपसमायुक्तत्र्यंशभागपतौशुभे ॥ कर्मेश्वरेणसंदृष्टेधनं० ॥७॥ पापग्रहाणांसंबंधेधनहानिर्विनिर्दिशे
त् ॥ लाभेश्वरोक्तदिग्भागाद्धनप्राप्तिंविनिर्दिशेत् ॥८॥ लाभराश्युक्तदिग्भागात्सर्वोत्तमबलादपि ॥ बलाबलवशेनैवद्रव्य-
लाभंविनिर्दिशेत् ॥९॥ लाभेपापेनहृहेवा अर्थहानिंविनिर्दिशेत् ॥ लाभेशेपापसंबंधेधननाशंविनिर्दिशेत् ॥ १०॥ कर्ण
स्थानेश्वरेसौम्येशुभदृष्टिसमन्विते ॥ कर्णाधिपेबलवतिकर्णाभरणमिष्यते ॥ ११॥ पापग्रहाणांसंबंधेतन्नाशोत्रभविष्यति
लाभेशात्सोदरेशाद्वा कर्णसौख्यंविनिर्दिशेत् ॥ १२॥ नदीशेशुभसंबंधेकर्णसौ० ॥ नदीशपापसंबंधेकर्णरोगंविनिर्दिशेत् ॥
॥१३॥ ब्रूयाज्ज्येष्ठांशलाभेनशुभपापवशादपि ॥ शुभग्रहाणांसंबंधेदीर्घमायुर्विनिर्दिशेत् ॥ १४॥ पापान्वितेपापदृष्टेनष्ट
निंप्रवदंतिहि ॥ लाभराशेश्चदिग्भागेधनलाभमुदीरयेत् ॥ १५॥ तद्राशिनाथदिग्भागाद्द्रव्यप्राप्तिमुदीरयेत् ॥ लाभराशि
वशादेवंचिंतयेन्मतिमान्नरः ॥ १६॥ इत्यायभावः ॥ ॥अथव्ययभावः॥ ॥ व्ययभवनाद्व्ययमखिलंपतनेनरकेचवैक
ल्यं ॥ वामाक्षिचरणयुगुलंशयनस्थानंविनिर्दिशेत्प्राज्ञः ॥१॥ व्ययेपापसमायुक्तेतदीशेपापखेचरे ॥ पापग्रहेणसंदृष्टे-
पापमूलाद्धनव्ययः ॥२॥ मंदमांद्यग्रुसंयुक्तव्ययवानद्गृहाधिपे ॥ क्रूरांशकसमायुक्तेपापमूलाद्धनव्ययः ॥३॥ व्ययाधिपसमा
युक्तनवभागपतौशुभे ॥ शुभांशेशुभमध्यस्थेधर्ममूलाद्धनव्ययः ॥४॥ गुरुशुक्रौव्ययेवापिबुधचंद्रौशुभेक्षितौ ॥पारा

वनादिभागस्थो धर्म० ॥५॥ व्ययाधिपे त्रिकोणस्थे केंद्रे पापैर्निरीक्षिते ॥ क्रूरषष्ठ्यंशके वापि पापमूला० ॥६॥ पापेन कर्मनाथेन व्य
येशे दृष्टिसंयुते ॥ शत्रुनीचारिभागस्थे पापमू०॥७॥ शुभेन कर्मनाथेन दृष्टे युक्ते व्ययेश्वरे ॥ स्वोच्चमित्रस्ववर्गस्थे धर्म०॥८॥ व्य-
येशे बलहीने वा शत्रुनाथयुतेक्षिते ॥ गुलिकादिसमायुक्ते शत्रुमू०॥९॥ व्ययेशे दारनाथेन बलहीनेन तेन तु ॥ दृष्टे युते वा क्रूरांशे-
स्त्रीहेतोर्धननाशनम् ॥१०॥ तादृशे व्ययनाथेस्मिन् दृष्टे युक्तेथवा भवेत् ॥ तथाविधेन भौमेन भ्रातृमूलाद्धनक्षयः ॥११॥ पुत्रभा
वेश्वरेणापि बलहीनेन संयुते ॥ दृष्टे व्ययेशे क्रूरांशे पुत्रमूलाद्धनव्ययः ॥१२॥ पितृस्थानेश्वरेणापि कारकेणापि वा युते ॥ व्ययेशे
दृष्टिसंबंधे पितृमूलाद्धन०॥१३॥ एवं मातृप्रयोगेन युते दृष्टे व्ययाधिपे ॥ क्रूरान्विते क्रूरभागे मातृमू०॥१४॥ बलहीने तु रिःफे
शे क्रूरराश्यंशकेपि वा ॥ नीचांशे नीचराशौ वा देहवैकल्यमादिशेत् ॥१५॥ बहुपापसमायोगे व्ययतद्भावनायके ॥ मंदमांद्ययुसं
युक्ते देहवैकल्यमादिशेत् ॥१६॥ व्ययेशे पापराश्यंशे क्रूरांशे क्रूरसंयुते ॥ पापग्रहेण संदृष्टे नरके निपतिष्यति ॥१७॥ नरके पत
नं ब्रूयात् राहुमांदियुतेन्त्यये ॥ षष्ठाधिपेन संदृष्टे रंध्रनाथेन वा युते ॥१८॥ व्ययेशयुक्तषष्ठ्यंशे क्रूरभागादिसंज्ञके ॥ क्रूरग्रहेण सं
दृष्टे नरके पतनं वदेत् ॥१९॥ चंद्रार्कयोर्यो बलवान् तद्युक्तव्यंशनायकः ॥ गुरुर्वा चंद्रशुक्रौ वा सूर्यभौमौ ज्ञसूर्यजौ ॥२०॥ देवि
कं पितृलोकं तु तिर्यङ्नरकमेव च ॥ तेषां वदेत् क्रमेणैव तल्लोकः श्रेष्ठ उच्यते ॥२१॥ उच्चस्थे श्रेष्ठलोकः स्यान्नीचे नीचत्वमाप्नुयात् ॥

समस्थिते सप्तमाप्तिरित्याहुर्भ्व महर्षयः ॥२२॥ शुभे स्वोच्चे व्यये वापि सौम्यखेचरवीक्षिते ॥ देवलोकादिभागस्थे स्वर्गप्राप्तिर्भविष्य-
ति ॥२३॥ देवेज्ये कर्मराशीशे व्ययराशिगतेपि वा ॥ शुभग्रहेण संदृष्टे स्वर्गप्राप्ति० ॥२४॥ नेत्रेशे शुभसंयुक्ते शोभनांशसमन्विते ॥
शुभखेचरसंबंधे तन्नेत्रस्य शुभं वदेत् ॥२५॥ अन्यथात्वेद्धदेन्नाशं पादयोरपि तत्तथा ॥ तत्प्रपंचादिकं सर्वं धनभावे प्रदर्शितम् ॥
गुरुशुक्रबुधास्तत्र वाहनं निर्दिशेद्बुधः ॥ वाहनोक्तादिकं सर्वं तदिहात्र विचिंतयेत् ॥२७॥ शुभग्रहाणां संबंधे व्ययेतद्भावनाय-
के ॥ दोलांतु मंचं प्रवदेच्छयनादिसुखं तथा ॥२८॥ व्ययेशे स्वोच्चराशिस्थे शुभवर्गसमन्विते ॥ शुभग्रहेण संदृष्टे पर्यंकशय-
नं वदेत् ॥२९॥ विचित्रमंचशयनं व्ययेशे परमोच्चगे ॥ भाग्यनाथेन वा दृष्टे मणिरत्नविभूषितम् ॥३०॥ पापग्रहाणां संबंधे व्ययेत-
द्भावनायके ॥ क्रूरांशे क्रूरसंदृष्टे शयनादिसुखं नहि ॥३१॥ व्ययेशः पापखेटोपि स्वोच्चमित्रस्ववर्गगः ॥ तस्य नाथोपि तत्र स्था-
ने शयनादिसुखं वदेत् ॥३२॥ नीचे व्यये वा लग्नेशे शत्रुनाथेन वीक्षिते ॥ मंदमांद्यगुसंयुक्ते शयनादिसुखं नहि ॥३३॥ पंचमे भृ-
गुसंयुक्ते चंद्रेण सहितेथवा ॥ ताभ्यां दृष्टेथवा पुत्रे स्त्रीदेवोपास्तिमादिशेत् ॥३४॥ पंचमे पुंग्रहयुते पुंदेवोपास्तिमादिशेत् ॥
पंचमे भानुसंबंधे सूर्यशंकरभाजनः ॥३५॥ चंद्रे तथाविधे जाते यक्षिण्यादिदेवता भवेत् ॥ स्कंदो वा भैरवो वापि सौम्यसंबंधवीक्षि-
ते ॥३६॥ उपास्या शारदा सौम्ये विष्णुर्वा सात्त्विको गुरौ ॥ चामुंडा पंचमे शुक्रसंबंधे तु विनिर्दिशेत् ॥३७॥ शनौ प्रेताशनी प्रोक्ता

श्मशानेनिलयाभवेत् ॥ राहुकेतुयुतेतत्रपरपीडनदेवता ॥ ३८॥ उक्तेष्वेतेषुरवेवेदेषुस्वोच्चमित्रांशकेषुच ॥ तदेवभजनंस्वार्थपरार्थेत्व-
न्यथाभवेत् ॥ ३९॥ सौम्यांशस्थितेषुसर्वेषुमृदंशादिगतेषुच ॥ तदेवसौम्यलाभाच्चक्रूरांशेक्रूरताभवेत् ॥ ४०॥ द्वित्र्यादिग्रहयोगेन-
तद्देवभजनंभवेत् ॥ लग्नाधिपस्यमित्रांशामित्रतान्यत्रमादिशेत् ॥ ४१॥ शत्रुत्वेशत्रुभूतःस्यात्समत्वेसमताभवेत् ॥ लग्नात्द्वादश
राशीनांफलंप्रोक्तंमयाधुना ॥ संगृह्यसारमखिलमध्यायस्त्वष्टमोभवेत् ॥ ४२॥ ॥ इतिसर्वार्थचिंतामणौअष्टमोध्यायः ८
॥ ७॥ ॥ इतिद्वादशभावविचारः ॥ ॥ अथराजयोगाऽध्यायउच्यते ॥ ॥ षड्भिर्ग्रहैरुच्चसमन्वितैःस्याद्राजा-
धिराजोबहुदेशभर्ता ॥ उच्चस्थितैःपंचभिरत्रराजाशत्त्यन्वितोदेवगुरौविलग्ने ॥ १॥ कुंभेविलग्नेभृगुनंदनेवास्वोच्चस्थितेभूमिपति
श्चतुर्भिः ॥ उच्चस्थितैर्नीचवियुक्तभागैःक्रूरादिषष्ठ्यंशविहीनभागैः ॥ २॥ लग्नेवृषेतत्रयुतेशशांकेषड्भिर्ग्रहैरुच्चगतैर्नृपःस्यात्
कस्मिन्गृहेस्वोच्चयुतेतुसर्वैःस्वक्षेत्रगैर्भूपतितुल्यजातः ॥ ३॥ मूलत्रिकोणांकितराशियुक्तैर्मित्रर्क्षगैर्वायदिवक्रयुक्तैः ॥ कस्मि
न्गृहेस्वोच्चयुतेत्रशेषैर्नीचांशहीनैर्नृपतुल्यजातः ॥ ४॥ जनयतिनृपमेकोप्युच्चगोमित्रदृष्टःप्रचुरधनसमेतंमित्रयोगाच्चसिद्धं
विवसविस्फरवसूदव्याधिताबंधनघावधदुरितसमेताःशत्रुनिम्नर्क्षगेषु ॥ ५॥ शशिभंवर्गोत्तमेजन्मवेशिस्थानेचसद्ग्रहे ॥ अशू- ४१
न्येषुचकेंद्रेषुकारकाख्यग्रहेषुच ॥ ६॥ हित्वार्कंसुनफानफादुरुधराःस्वांत्योभयस्थैर्ग्रहैःशीतांशोःकथितान्यथातुबहुभिःके

मद्गुमोन्यैस्त्वसौ ॥ केंद्रेशीनकरेऽथवाग्रहयुतेकेमद्गुमोनेष्यते केचित्केंद्रनवांशकेष्वपिवदंत्युक्तिप्रसिद्धानेन ॥७॥ सौम्यैः स्मरारिनिध
नेष्वधियोगइंदोस्तस्मिंश्वभूपसचिवक्षितिपालजन्म ॥ संपन्नसौख्यविभवाहतशत्रवश्वदीर्घायुषोविगतरोगभयाश्वजाताः ८
लग्नेचंद्रेगुरौसौरव्येकर्मस्थेभृगुनंदने ॥ स्वोच्चस्वर्क्षस्थितेमंदे नृपतुल्योभवेन्नरः ॥९॥ दशमैकादशारिःफे लग्नवित्तसहोत्थभे ॥ ग्र
हास्तिष्ठंतिचेत्सौम्यानृपतुल्योभवेन्नरः ॥१०॥ केंद्रत्रिकोणगाः सौम्याः पापाः षट्लाभसोदराः ॥ लग्नाधिपेबलवतिनृपतुल्योभ-
वेन्नरः ॥ ११ ॥ दृश्यनेयुज्यनेवापिचंद्रजेनबृहस्पतिः ॥ शिरसाशासनंतस्यधारयंतिनृपास्तथा ॥ १२॥ नीचस्थितोजन्मनियो-
ग्रहः स्यात्तद्राशिनाथोथतदुच्चनाथः ॥ सचेद्विलग्नाद्यदिकेंद्रवर्ती राजाभवेद्धार्मिकचक्रवर्ती ॥१३॥ निशाकरेकेंद्र-
गनेविलग्नंत्यक्त्वात्रिकोणेयदिजीवदृष्टे ॥ शक्रेणदृष्टेबलपूर्णयुक्ते जातोनरो भूपतिभाग्यतुल्यः ॥ १४ ॥ ।॥
नीचस्थिताजन्मनियेग्रहेंद्राः स्वोच्चांशगाराजसमानभाग्याः ॥ उच्चस्थिताचेदपिनीचभागाग्रहानकुर्वंतिनथैवभा
ग्यम् ॥ १५ ॥ ग्रहाबलाढ्यायदिपूर्वषट्के स्वोच्चस्थिताः पूर्वदलेनृपः स्यात् ॥ तद्वत्त्वयंपश्चिमभागयुक्ता-
स्मिश्रस्थिताश्चेदुभयत्रभाग्यम् ॥ १६॥ त्रेधाविभज्यतुवयःप्रमाणंखंडत्रयंतत्रवदंतिसंतः ॥ व्ययादिकंशाद्यमिके
चखंडे शुभग्रहाः शोभनमत्रदद्युः ॥ १७ ॥ खंडेद्वितीयेबहवश्चसौम्यास्तथैवसौख्यंतुतृतीयखंडे ॥ खंडेतुयस्मि

नृबहवश्चपापानीचांशगाभूढसमन्विनास्तु ॥१८॥ दुःखंभवेत्तत्रविशेषनस्तुराज्यात्पदभ्रंशसुदाहरंति ॥ एवंभवेच्छोभनखेचरेंद्रैः
खंडान्वितैःशोभनकालमाहुः ॥ ॥ १९ ॥ ॥ लग्नेगुरौबुधेकेंद्रेभाग्यनाथेनवीक्षिते ॥ लग्नेशेवापिसंदृष्टेनृप
तुल्योभवेन्नरः ॥२०॥ सप्तमेजीवसंयुक्तेत्रिकोणेवासमन्विते ॥ लग्नाधिपेनसंदृष्टेनृप०॥२१॥ केंद्रेशनौत्रिकोणेवास्वोच्चमूलत्रिको
णगे ॥ राज्याधिपेनसंदृष्टेनृपमानसमन्वितः ॥२२॥ कर्मेशेरंध्रभावस्थेस्वोच्चांशत्रांशसंयुते ॥ पारावतांशकेवापिराजराजोभवेन्न
रः ॥२३॥ नीचेगुरौविलग्नस्थेरंध्रस्थेवाथधर्मपे ॥ तथाविधांशसंयुक्तेराज०॥२४॥ गुरौव्ययेशनौलाभेरवौवाविक्रमाधिपे ॥ गुरौ-
व्ययेविलग्नेशेराज०॥२५॥ पंचमेजीवसंयुक्तेचंद्रेकेंद्रेबृहस्पतौ ॥ स्थिरलग्नेनदांशोतुराज्यस्थेनृपतिर्भवेत् ॥ २६ ॥ पूर्वषट्केग्रहाः
सर्वेयस्यतिष्ठंतिजन्मनि ॥ भाग्याधिपधनस्थेवासत्त्वंद्रेनृपोभवेत् ॥२७॥ चंद्राधिष्ठितराश्यंशनाथेकेंद्रायकोणगे ॥ बुधान्केंद्र
द्रगेनवापिराजराजोभवेन्नरः ॥ २८॥ निशाकरःसभौमस्तुवित्तेवाविक्रमेपिवा ॥ पंचमेराहुसंयुक्तेराजराजो ॥२९॥ भाग्या-
धिपसमायुक्तनवांशाधिपतौस्वखे ॥ पुत्रस्थानगतेवापिनृपश्रेष्ठोभवेन्नरः ॥३०॥ क्रूरेसकर्मभावेशाग्रहास्तिष्ठंतिचेत्क्रमात्
लग्नादिपूर्वषट्केस्मिन्राजराजोभवेन्नरः ॥३१॥ लग्नेचरेतदांशापिचरराश्यंशकान्विते ॥ भाग्येशेचरराशिस्थेपियायादन्यदेश-
गः ॥३२॥ राजयोगादिसंजातेनयावान्योन्यथानहि ॥ उत्तमांशगतेचंद्रेगुरौनीचांशवर्जिते ॥३३॥ शुभषड्वर्गस्यशकेस्सूर्येनृपतुल्यो

भवेन्नरः ॥ त्रयोवाद्वौरवगोवापिचत्वारोनीचसंयुताः ॥ शुभषष्ठ्यंशसंयुक्ताः स्वोच्चांशेवाधरापतिः ॥ ३४ ॥ नीचस्थितांशनाथ
स्तुखेटः केंद्रत्रिकोणगः ॥ चरलग्नेनदीशेतुचराशादोनृपोभवेत् ॥ ३५ ॥ मानेराहोभवेन्मंदे भाग्यनाथेनवीक्षिते ॥ लग्नेशेनीचखेटे
नयुतेनृपसमोभवेत् ॥ ३६ ॥ अंशतोभावतोवापिस्वोच्चमूलत्रिकोणगः ॥ राजयोगास्तुनिर्दिष्टास्तेषांयोगबहुलता ॥ ३७ ॥ ॥
॥ ॥ अथजातकभंगः ॥ ॥ जीवेसकेतौयदिवासराहौचंडालतापापनिरीक्षितेचेत् ॥ नीचांशगेनीचसमन्वितेवाजीवेद्विज
श्चेदपिनाहशःस्यात् ॥ १ ॥ ध्वजाहिमंदैःसहितेद्रपूज्येशुक्रेक्षितेवाशशिसूनुदृष्टे ॥ शूद्रोपिचेद्विप्रसमानमेतिविद्याञ्चसर्वाम-
धिगम्यजातः ॥ २ ॥ मेषशशांकेरविसूनुदृष्टेभिक्षाशनोभूमिसुतेनदृष्टे ॥ निःश्रीविलग्नस्थनिशाकरस्यतुच्छोदिनेशात्मजदृष्टि
योगात् ॥ ३ ॥ शुभग्रहाणामवलोकनेनहीनाद्रवेन्तत्रसमन्विताद्वा ॥ तत्कालहाराधिपतौधराजेकेंद्रेशनौचेद्यदिवाविलग्ने ॥ ४ ॥ शु
भग्रहाणामवलोकहीनेदासस्तुभिक्षाशनदेहशीलः ॥ पापमध्यगतेचंद्रेसमेमदसंयुते ॥ श्वासक्षयप्लीहगुल्मविद्रधिभाज
तेनरः ॥ ५ ॥ वैशोसमंदे दशमेस्तचंद्रे वैकल्यमंगांक्षितिजेकलत्रे ॥ परस्परक्षेत्रनवांशयुक्तौशशांकसूर्यौतनुशोषणस्यात् ॥ ६ ॥ दि
नेशचंद्रौरविराशियुक्तौचंद्रक्षगौवायदिशोषणंतत् ॥ चंद्रार्धविस्तांत्यगतौयदेहद्वादिनेशचंद्रारयमाःक्रमेण ॥ ७ ॥ कुर्वंतिजातंन
यनेनहीनंतद्वातुकोपाद्बलसंयुतस्य ॥ लग्नेगुरौभूमिसुतेनकलत्रेउन्मादभाक्तत्रनरोहिजातः ॥ ८ ॥ उन्मादयुक्तःशयुतोविलग्ने शा

नोकलत्रेसकुजेत्रिकोणे ॥ लग्नेशनोरिः फगतेदिनेशेचंद्रेत्रिकोणेयदिवाधराजे ॥ ९ ॥ उन्मादबुद्धिः सजडोथवास्याज्जातोहिचेच्चंचल
बुद्धियुक्तः ॥ लग्नत्रिकोणदिननाथचंद्रोशौर्यगुरोकेंद्रसमन्वितेवा ॥ १० ॥ उन्मादबुद्धिः सभवेत्तदानींशन्यारवारोयदिजन्मकाले ॥
केंद्रस्थितोसौम्यनिशाकरेवासौम्यांशहीनोप्यमसंयुतः स्यात् ॥ ११ ॥ केंद्रस्थितामंदनिशाकरार्कोजडोभवेदन्यवसूपभोक्ता ॥ –
भाग्येश्वरेरीःफगतेनदीशेवित्तस्थितेभ्रातृगतेश्चपापे: ॥ १२ ॥ केमद्रुमेस्मिन्सभवेत्कुभोजीदुःकर्मयुक्तोन्यकलत्रगामी ॥ नीचेविल
ग्नाधिपतोनदंशेषष्ठाष्टमस्थेयदिपापखेटैः ॥ १३ ॥ मांदोविलग्नेकुलनाशकःस्यादल्पायुराहुःशुभदृष्टिहीनेः ॥ सर्वग्रहेनीचसपत्न
भागेः कर्मान्यगेर्भिक्षुक एवजातः ॥ १४ ॥ होरेश्वरेरीःफगतेतुमानेक्रूरान्वितेभौमयुतेशशांके ॥ जातोभिशस्तःपरदेशवासीभि
क्षाशनीदुःखितदेहभाक्स्यात् ॥ १५ ॥ रंध्रस्थिताःपापखगाश्चसर्वेनिशाकराक्षौयदिकेंद्रयुक्तो ॥ योगेगदाख्येसभवेत्तदानीं
जातोप्यपस्मारयुतःक्षतस्थः ॥ १६ ॥ समन्विताःसौम्यशशांकशुक्राःकेंद्रस्थिताभोगिनाथेविलग्ने ॥ चंडालयोगःसभवेत्तदा
—— नीजातोनिजाचारस्कर्महीनः ॥ १७ ॥ षष्ठाष्टमेभानुसुतेसभौमेजातोप्यपस्मारयुतोनरःस्यात् ॥ पापग्रहाःषट्व्य
यरंध्रभेषुजीवेपरिध्यन्वितकेंद्रहीने ॥ १८ ॥ जातःपरिभ्रंशसमन्वितःस्याच्छुभैर्नयुक्तानचदृष्टिहीनाः ॥ मानेस्थितावायदि
वित्तराशौपापास्तथादेवगुरोच्चहीने ॥ १९ ॥ भाग्येश्वरेचान्यगतेसपापेजन्मोदयेशौरविगोकुलघ्नः ॥ विनष्टपुत्रार्थकलत्रभा

कुस्थानशुभैर्नयुक्तोयदिवीक्षितोवा ॥२०॥ शुभाशुभैः केंद्रगतैः शशांकोलग्नेश्वरेणापिनिरीक्षितश्चेत् ॥ सौरांशकेवायदिसं
युतश्चेज्जातः कुलध्वंसकरोविदारः ॥२१॥ गृहात्परिभ्रष्टविदारपुत्रोगुणेनहीनोयदिवाजडोसौ ॥ केंद्रेशनौलग्नगतेशशांके
जीवेव्ययेभिक्षुकएवजातः ॥२२॥ चंद्रात्सुतेर्थेयदिलग्ननाथेरंध्रस्थितेः सौम्यखगेतरैर्वा ॥ मानस्थितेराशिकरेतदानींजा
तस्तुजीवत्यतिहेयवृत्त्या ॥२३॥ लग्नाधिपान्मृत्युषष्ठव्ययस्थैः पापैर्जातोजन्मभूमेर्हिभ्रष्टः ॥ नीचारिभांशेयदिदेवपू-
ज्येतदंशकेवासरनाथपुत्रे ॥२४॥ जातोतिदुःखीसुतदारहीनः कृच्छ्रादसौजीवतिभाग्यहीनः ॥ उच्चस्थितेवासरनायके
तुनीचांशयुक्तेयदिराजपुत्रः ॥२५॥ प्राप्नोतिनीचत्वमिनोदयेस्यात्पापेक्षितेवायदिनिश्चितार्थः ॥ तुलायांदशमेभागेस्थि
तः पंकजबांधवः ॥ सहस्रराजयोगानांफलंनीचत्वमाप्नुयात् ॥२६॥ भृगोःपुत्रोपिनीचस्थोराजयोगविनाशदः ॥ उल्कापा
ताद्यप्रकाशग्रहजातोपिभंगगे ॥२७॥ नीचेभृगौमंदनवांशकेवाव्ययेस्थितेचंद्ररवीकलत्रे ॥ निरीक्षितोभानुसुतेनचात्रजा
तःपरप्रेष्यमुपैतिनित्यम् ॥२८॥ क्षीणेशशांकेक्षितिजेकलत्रेलग्नेशनौभ्रंशदशान्वितःस्यात् ॥ लग्नेशनौकर्मगतेशशां
केशुक्रेक्षितेवायदिबंधभोक्ता ॥२९॥ चंद्रेव्ययेवायदिवादिनेशेमंदेत्रिकोणेमदरंध्रभेके ॥ मंदाक्षिरोगीसभवेत्तदानीं
नीचारिशत्र्वंशगतास्तथैव ॥३०॥ सुतांबुगोपापखगोविशेषाच्चंद्रेस्फुरःफारिगतेधनास्यात् ॥ शुभग्रहाणामवलोकही-

प्र.प्र. नेत्रांधो भवत्येव शुभैर्न दोषः ॥ ३१॥ मानेशशांके सबुधे कलत्रे शनौ द्वितीये विकलांगमेति ॥ जातिच्युतिर्नीचखपत्नभागसमन्वि अ.
४४ ता स्त्रीपापविनिश्चितार्थः ॥ ३२॥ निशाकरे कार्मुकमध्यभागमृगास्यकर्काद्युषभागयुक्ते ॥ मंदारयुक्ते तदवेक्षणे वा कुष्ठी भवे ९
त्सौम्यदृशाविहीने ॥ ३३॥ कुलीरकुंभालिनवांशयुक्ते चंद्रे समांदो यदि गुल्मरोगी ॥ चंद्रे स्फुरत्वनद्भवनांशयुक्ते पापान्विते स्या
द्धृजकंठरोगी ॥ ३४॥ चंद्रे सपापफणिनाथयुक्ते रिःफे शुभैरप्यगतेथवापि ॥ उन्मादभाक्तन्नसरोषतावजातस्तु नित्यं कलहप्रि
यः स्यात् ॥ ३५॥ चंद्रे सगो कर्कटराशियुक्ते पापान्विते नन्दिपरीनयुक्ते ॥ उन्मंडलस्थौ शशिभौमसंज्ञौ पापान्वितौ सौम्यदृशा
विहीनौ ॥ ३६॥ त्वक्छूलभाक् जातनरस्तु नित्यं तथैव तौ सप्तमराशियुक्तौ ॥ केंद्रे शनौ जन्मनि येन दृष्टे जीवे शशांके यदि वादिने-
शे ॥ विलग्नगे स्यात् द्यादि भाग्यहीनः प्राप्तार्थचौरोऽसुनयो वदंति ॥ ३७॥ व्ययेशशुभेशे यदि पापखेटे केंद्रस्थिते ज्ञानधनादिहीनः
परान्नभुक् दुःखितदेहभाक् स्याच्छुभेन दृष्टे कलहप्रियो वा ॥ ३८॥ केंद्रे गुरो तज्जनके न काले न कर्म वेदोक्तमथास्ति नास्ति ॥ पि
तुः स्मृतो वा यदि वा न कुर्याद्‌र्ध्वं तु न कर्म शुभैर्विहीने ॥ ३९॥ केंद्रे शशांके क्षितिसूनुयुक्ते रंध्रस्थिते वा यदि कश्चिदस्ति ॥ सं
वाहनाद्धीनसुशीनतज्ज्ञाः स्फुरवस्थिते क्षीणनिशाकरे तु ॥ ४०॥ रवौ स्फुरत्वपापदृशा समेते देहोष्णमाहुः स्फुरषमाहुरार्याः ॥ र ४४
वेः शशांके नवमस्थिते तु जले मृतिस्तस्य पितुश्च वाच्या ॥ ४१॥ पापेक्षितौ चंद्ररवी झषस्थौ जले मृतिस्तस्य पितुश्च वाच्या ॥ कु

जाहिसुक्ते दिवसेशपुत्रेस्फरवेशनौवाभयमस्यवाच्यं ॥४२॥ नीचेभृगौधर्मगतेसपापेद्विजप्रहर्नोयदिपापदृष्टे ॥ विकर्णनामेमनि
जाहिसुक्ते दिवसेशपुत्रेस्फरवेशनौवाभयमस्यवाच्यं ॥४२॥ नीचेभृगौधर्मगतेसपापेद्विजप्रहर्नोयदिपापदृष्टे ॥ केंद्रेसपापेशफ्रभदृष्टि
फणीद्रसुक्तेमानेनदाभोमसुतेशिशफ्रभः ॥४३॥ नीचेगुरौवासरनायकेवाकेंद्रस्थितेपापसुतेशिशफ्रभः ॥ नीचांशगोसौम्यदृशा
सुक्तेरंध्रेभृगौगोसृगजानिहंता ॥४४॥ शशांकसौम्योदशामस्थितौवापापेक्षितौपापसमागमोवा ॥ चंद्रेव्ययेवामदभेसशफ्र
विहीनोजातस्तुनित्यंखलुपक्षिहंता ॥४५॥ रंध्रेगुरौर्नीचसमन्विनेवागलांतमृत्युंप्रवदंतितज्ज्ञाः ॥ तस्मिंछनौवायदिवास
रेजातस्यवामनयनंहिनास्ति ॥४६॥ रंध्रेत्रिकोणोदवसाधिनाथेजातस्यगेहेशिथिलीभयंस्यात् ॥ तत्रस्थितेसोमसुतेनचंद्
केतौपनेनदानींकृकलासजातिः ॥४७॥ कोल्यादिपातित्यसुशांतितज्ज्ञास्तत्रैववराहोतुकुजेतुकोर्मे ॥ तत्रस्थितेसोमसुतेनचंद्
केतौपनेनदानींकृकलासजातिः ॥४७॥ कोल्यादिपातित्यसुशांतितज्ज्ञास्तत्रैववराहोतुकुजेतुकोर्मे ॥ वंध्यास्त्रियासंगमनंरवौस्यान्मंदेशशांके
शशफ्रकेतुनिद्रापतनंस्त्रियश्च ॥४८॥ तत्रैवमंदेपननंनराणांबलाबलंवित्यवदंतदानीं ॥ वंध्यास्त्रियासंगमनंरवौस्यान्मंदेशशांके
शशफ्रकेतुनिद्रापतनंस्त्रियश्च ॥४८॥ तत्रैवमंदेपननंनराणांबलाबलंवित्यवदंतदानीं ॥ बुधेतुवेश्यागमनंमदस्थेहीनांगनासंगमनंवणिग्
भवनसमान ॥ रजस्वलासंगमनंकुजेतुवंध्यांगनासंगमनंचवाच्यं ॥४९॥ बुधेतुवेश्यागमनंमदस्थेहीनांगनासंगमनंवणिग्
भवनसमान ॥ रजस्वलासंगमनंकुजेतुवंध्यांगनासंगमनंचवाच्यं ॥४९॥ सपुष्पिणीजातिविहीनतावागम्याभवेत्तनशनिध्वजा
जा ॥ मंदेगुरौब्राह्मणभार्ययावाभृगौतुगर्भान्वितभामिनीवा ॥५०॥ सपुष्पिणीजातिविहीनतावागम्याभवेत्तनशनिध्वजा
धैः ॥ राहौमंदेगर्भिणिसंगमस्यात्कृष्णाचकुज्जाशशिनावदंति ॥५१॥ स्फरवस्थितेरीदृशसंगमस्तुवाच्यस्तदाव्योमचरैर्वि
शेषात् ॥ सूर्यादिभिर्व्योमचरैःस्फरवस्थैर्वाच्यस्तयोःसंगमनस्यशालां ॥५२॥ वनंगृहंशून्यगृहंविहारस्थानंतुदेवालयनो

यभूमिः ॥ हरीशजस्थानमतीवदुर्गस्थानंतुवानिर्जिततोयभूमिः ॥ ५३ ॥ केंद्रेचतुष्केयदिपापयुक्ते जातः पशूनांमिथुनंसमेति
केंद्रत्रिकेपापयुतेयदिस्यात्पश्वादिवन्मैथुनमेतिजातः ॥ ५४ ॥ क्रूरांशस्तनाम्भूमिसक्तेमदस्थे लंबस्तनामंदफणींद्रकेतौ ॥ का
ठिण्यतश्चोर्ध्वकुचारवौस्याच्छेषग्रहे रुन्नमकोमलस्तनी ॥ ५५ ॥ चंद्रेक्षशांगपरिजीर्णगेहेतस्मिन्बालेष्वेस्कृदंदनवीने ॥ दुस्थेयदि
स्याच्छनिराहुकेतौदाहेननसंनियमेनवाच्यम् ॥ ५६ ॥ धनायपोलग्नपतेस्तुमित्रे धनंतदीयेद्विजदेवनार्थे ॥ इतिचिंतामणौप्रो–
क्तंराजयोगादिनिर्णयं ॥ जातभंगादिकंचैवव्यंकटेशेनधीमता ॥ ५७ ॥ ॥ इतिसर्वार्थचिंतामणौनवमोऽध्यायः ॥ ९ ॥ ॥
केचिद्योगंप्रशंसंतिदशांकेचिद्वदंतिहि ॥ तद्विनाचायुषंज्ञातुंनशक्यंतुमनीषिभिः ॥ १ ॥ त्रिविधाश्चायुषांयोगाः स्वल्पायुर्मध्य–
मोत्तमाः ॥ द्वात्रिंशात्पूर्वमल्पंस्यात्तदूर्ध्वंमध्यमंभवेत् ॥ २ ॥ आसप्तत्यांनस्तदूर्ध्वंतुदीर्घायुरितिसंमतं ॥ उत्तमायुः शतादूर्ध्वमिह
शंसंतितद्विदः ॥ ३ ॥ आद्वादशाब्दाज्जंतूनामायुर्ज्ञातुंनशक्यते ॥ जपहोमचिकित्साद्यैर्बालरक्षांतुकारयेत् ॥ ४ ॥ पित्रोर्दोषै–
र्मृताःकेचित्केचिद्बालग्रहैरपि ॥ अपरेरिष्टयोगाच्चत्रिविधाबालमृत्यवः ॥ ५ ॥ जन्मतःप्रबलेनैवबालानांपुष्टिवर्धनं ॥ कथयेद
वशेषंतुतत्तद्योगानुरूपतः ॥ ६ ॥ अल्पायुर्लग्नपेभानोःशत्रौमध्यंतुमध्यमे ॥ मित्रेलग्नेश्वरेतस्यदीर्घमायुरुदाहृतं ॥ ७ ॥ अल्पा
युर्योगजातस्यविपद्दायेमृतिंवदेत् ॥ जातस्यमध्यमेयोगेप्रत्यरेस्तुमृतिर्भवेत् ॥ ८ ॥ दीर्घायुर्योगजातानांवधभेतुमृतिर्भवेत् ॥

त्रिषुयोगेषुसर्वेषुप्रत्येकंत्रिविधंभवेत् ॥ ९ ॥ चरस्थिरेतिसूत्रेणदीर्घमध्याल्पकायुषः ॥ तयोरन्यतमंज्ञात्वाचायुर्ज्ञानंभवत्सने १०
अल्पायुरल्पमध्यंतुपूर्णायुस्त्रिविधंस्मृतम् ॥ मध्यमादल्पमध्यंतुपूर्णायुस्त्रिविधंभवेत् ॥ ११ ॥ दीर्घायुषोल्पमध्यंतुपूर्णायुस्त्रिविधं
भवेत् ॥ एवंनवविधःप्रोक्तश्चायुषांतुविनिर्णयः ॥ १२ ॥ पंचम्यारदशामृत्युदद्यात्षष्ठीगुरोर्दशा ॥ शनेश्चतुर्थीमृत्युःस्याद्दशारा-
होश्चसप्तमी ॥ १३ ॥ विपत्याकदशाकष्टाप्रत्यरीशादशातथा ॥ वधभेशादशाकष्टापापास्याद्दशभेक्षिता ॥ १४ ॥ नीचारातिविमू
ढस्यविपत्प्रत्यरिनेधनाः ॥ दशादद्युर्मृतिंतस्यपापेयुक्ताविशेषतः ॥ १५ ॥ राशिसंधिषुयेजातास्तेबालामृतजीवनाः ॥ पा-
पदृष्टायुतावापिनिःसंशयमृतिःस्मृता ॥ १६ ॥ गंडान्तेभूद्भवोमर्त्यःपितृमातृबलान्ततः ॥ यदिजीवित्स्वर्गपालोगजवाजिस
मन्वितः ॥ १७ ॥ तृतीयगोभानुनिशाकरोवाक्रूरर्क्षगोक्रूरनिरीक्षितोवा ॥ व्याधिंनरस्यापिवदंतितज्ज्ञाःत्रिवर्षमात्रंत्वतिदुर्लभं
तत् ॥ १८ ॥ चंद्रात्स्मरेवासरनाथभौमौकुजोदयेवामरणदशाहात् ॥ उद्यद्द्रेष्काणजात्रित्रेयस्यस्याद्दारुणोग्रहः ॥ १९ ॥ क्षीणचंद्रे
विलग्नस्थेसद्योहरतिजीवितं ॥ आपोक्लिमेस्थिताःसर्वेग्रहाबलविवर्जिताः ॥ षण्मासंवाद्विमासंवातस्यायुःसमुदाहृतम् ॥ २० ॥ वि
लग्नाधिपतिर्नीचेनिधनेवार्कसंयुते ॥ कृच्छ्रेणजीवनंविद्यान्मृतप्रायोभविष्यति ॥ २१ ॥ केतोरुदयःपूर्वेपश्चादुल्काग्निपवन-
निर्घाताः ॥ रौद्रेसार्पेमुहूर्तेप्राणैःसंत्यज्यतेजंतुः ॥ २२ ॥ ग्रहणपरिवेषकालेजातःपापान्वितेविलग्नस्थे ॥ लग्नेशेबलहीने

जीवतिपक्षत्रयत्रिमासंवा ॥ २३॥ अंशाधिपतिर्जन्मपतिर्लग्नपतिश्चास्तमुपगतोयस्य ॥ जन्मवसानमरणंतस्य भवेत्कथितपया
हन ॥२४॥ संधिचतुष्टयकालेजातोमृत्युंसमादिशेत्तज्ज्ञः ॥ पापयुतेवादृष्टेशीघ्रंसौम्यैरदृष्टयुते ॥ २५॥ राहोकेंद्रेपा
पयुक्तेक्षितेवाक्षिप्रंनाशंयातिसौम्यैरदृष्टे ॥ पापःकेंद्रेवार्कि लग्नत्रिकोणेसौम्यैःषष्ठेचाष्टमेत्यन्चबालः ॥ २६॥ जातः
क्षीणशीतगोलग्नसंस्थेपापैर्दृष्टेनाशमाशुप्रयाति ॥ उच्चक्षेत्रेभेषराशिंचहित्वाराहुर्युक्तस्तत्क्षुपिप्राणनाशः ॥ २७ ॥ ल
ग्नात्सप्त्यापापयुक्तोयदिस्तःसमात्स्वात्त्योवाविनश्येत्क्षणेन ॥ लग्नाद्बालेचाष्टमेपापचारेःसोमक्षीणेत्वष्टमाब्दंचजीवेत्
॥२८॥ केंद्रेश्चंद्रात्पापयुक्तेरसौम्यैःस्वर्गयातिप्राप्यनेवत्सरेण ॥ जन्माधीशेलग्नगेक्रूरयुक्तेपश्यत्यार्किश्चाष्टमेजीववर्जे
॥ २९॥ षष्ठेवर्षेद्वादशेवाष्टमेवासंधौराशेर्जातकोमृत्युमेति ॥ षष्ठेष्टमेवाहिमगोच्चयस्यक्षीणेव्ययेपापयुतेथवापि ॥ ३०॥
सौम्यैर्दृष्टेत्वष्टमाब्दंचजीवेत्पापैःसौम्यैर्मिश्रितस्तत्दलारव्यं ॥ जीवेविलग्नेमिथुनेतुलायांशुक्रेणयुक्तेशशिसूनुनापि ३१
पापैर्दृष्टेमृत्युराशिस्थितेर्वाजीवेद्वर्षंचाष्टमंचेवबालः ॥ लग्नक्षीणेशशिनिनिधनंरंध्रकेंद्रेषु पापैःपापानस्थेनिधनहिबुकद्यु
नयुक्तेचचंद्र ॥ ३२॥ एवंलग्नभवतिमदनच्छिद्रसंस्थेश्चपापैर्मात्रासार्धयदिनचशुभैर्वीक्षितःशक्तिमद्भिः ॥ ३३॥ राहुर्ग्र
स्तेशीनरश्मौविलग्नेक्रूरैर्युक्तेचाष्टमभूमिपुत्रे ॥ मात्रासार्धंचंद्रवक्रास्करेपिशास्त्रैःपातेनाशमृत्युंप्रयाति ॥ ३४॥ अस्तग

तेदिनपतौरविजेविलग्नेभौमेथवानिधनगेव्रजति तृतीयात् ॥ एवंस्थितेपिहिमगावशुभैरदृष्टेराहुग्रहेचनिधनंभवतीहवाष्टे
॥ ३५ ॥ बृहस्पतिर्भौमगृहेष्टमस्थः सूर्येंदुभौमार्कजदृष्टमूर्तिः ॥ अब्दैस्त्रिभिर्भार्गवदृष्टिहीनोलोकांतरंप्रापयतिप्रसूतं
॥ ३६ ॥ वक्रीशनिर्भौमगृहंप्रपन्नश्छिद्रेचषष्ठेचचतुष्टयेवा ॥ कुजेनसंप्राप्तबलेनदृष्टोवर्षद्वयंजातवियातप्रजातं ॥ ३७ ॥ सौरो
स्मरस्थेयदिवाविलग्नेजन्मस्थलग्नेशशिवृश्चिकेवा ॥ सौम्येषुकेंद्रापगतेषुसद्योजातस्यमृत्युर्यवनोपदिष्टः ॥ ३८ ॥ नीचस्थ
देवपूज्येतुभौमक्षेत्रगतेथवा ॥ संधित्रयेपिजातस्तुमासान्मृत्युंप्रयच्छति ॥ ३९ ॥ क्षेत्रस्यसंधौतिथिराशिसंधौएकत्रजातस्तु
प्रसवस्त्रिधास्यात् ॥ जातश्चमृत्युंसमुपैतिसद्यः शुक्रेन्दुजीवैर्दितिनंदिकोक्तं ॥ ४० ॥ षष्ठ्यांजातश्चार्कलग्नेकुजेवागंडांते
तथामृत्युयोगेथवापि ॥ सोमोहंतिप्राणिनांतत्क्षणेनजीवेक्षितेचेन्नभवेत्प्रजातः ॥ ४१ ॥ सोमोदयेनाद्विवसेकुशोदो-
होरास्वामीलग्नकेंद्राद्बहिष्ठः ॥ जातोयोसौक्षिप्रमेवैतिमृत्युं सौम्यः सौराप्यैवमेवावधत्ते ॥ ४२ ॥ स्तनमदनवात्यलग्नरंध्रेष्व-
शुभसुतामरणायशीतरश्मिः ॥ भृगुसुतअभिपुत्रदेवपूज्यैर्यदिवलिभिर्नसुतोविलोकितोवा ॥ ४३ ॥ होरास्त्वाष्टमगेष्व-
सुतस्तुहिमगोक्षीणेतुजातः शिशुः स्वर्गंगच्छतिसौम्यकेंद्ररहितोजीवोनचेद्दृश्यते ॥ लग्नात्त्याष्टमधर्मभेषुसहिताश्चंद्रा
र्कभौमार्कजाः क्षिप्रंगच्छतिचांतकस्फुरणंतंमंत्रीनचेद्वीक्षितः ॥ ४४ ॥ लग्नेचंद्रेभास्करेवाबलिष्ठेपापैःकेंद्रेनेधनेचत्रिकोणे

शुक्रः सूर्यः शनिरुश्चैकसंस्थानाशंगच्छेद्योगमेवैतिजातं ॥४५॥ मेषेविंशतिभागेस्थानुमृत्युंदद्यान्निशाकरः ॥ एकविंशति
भागस्तु सिंहेनत्वेस्तुगोवृषे ॥ अष्टमोमेषचंद्रस्तुत्रयोविंशतिभागकः ॥ द्वाविंशतिः कुलीरेतुतुलायांवेदभागकः ॥४७॥ विं
शतिर्मकरेचंद्रः कन्यायांप्रथमांशकः ॥ धन्विन्यष्टादशोभागोमीनेदशमभागयुक् ॥४८॥ द्वाविंशतिर्नृयुग्मेतुचंद्रोप्येवंमृतिप्र
दः ॥ येयेनिशाकरांशास्तुमृत्युभागाविवक्षिताः ॥४९॥ नावर्द्धिवत्सरेजातोमृत्युमेतिनसंशयः ॥ लग्नजन्मपयोर्यस्तु शत्रुलं
ग्नगतः शुभः ॥५०॥ करोतिमृत्युंजातस्यतयोर्मित्रंशुभाशुभं ॥ रंध्रेधरासूनुर्दिनेशसौराजानस्तुमृत्युंसमुपेतिमासात् ५१
केतुश्चयस्मिन्नुदितग्रजातोमासद्वयेनैवयमंप्रयाति ॥ भूपालयोगायवनैः प्रदिष्टाराज्ञः कुलेजातनराधरेशाः ॥५२॥ नैमि
त्तयोगास्तुतदन्यजाताःसद्यायमयांतिनरास्तथैव ॥ भानुर्नभस्थोयदिपापदृष्टाधरासुतर्क्षेशशिनश्चगेहे ॥५३॥ जातस्तु
मृत्युंसमुपेतिशीघ्रंशुभैर्नदृष्टोवियुतोपिचैवं ॥ लग्नेयेद्रेष्काणानिर्गलाहिविहंगपाशाधरसंज्ञाः ॥५४॥ मरणायससवर्षैः
क्रूरयुताश्चापिसंदृष्टाः ॥ रविचंद्रभौमगुरुभिः कुजगुरुसौरेंदुभिस्तथैकस्थैः ॥५५॥ रविशनिभौमशशांकेमरणंखलु-
पंचभिर्वर्षैः ॥ रविणायुक्तः शशिजः सौम्यदृष्टोविनाशयतिनूनं ॥५६॥ एकादशभिर्वर्षैर्दिवांकोपिस्थितंजातं ॥ लग्नेरविश-
निभौमैः शुक्रगृहेसप्तमेशशीक्षीणः ॥ दृष्टोनदेवगुरुणासप्तभिरब्दैर्विनाशयति ॥५७॥ केंद्रेरविसुषिननजुः क्षितिजोमंदाश्च

लोकितोथयुतः॥ वर्षचतुष्केणाशुभमारयतिकिमत्रगणितेन ॥५८॥ लग्नाधिपतेश्चंद्रोमरणपदस्थोपक्षणतांयाति ॥ क्रूरैःसक-
लैर्दृष्टोनशुभैर्वर्षैस्त्रिभिस्तुमारयति ॥५९॥ पापोविलग्नाधिपतिःशशांकादस्तस्थितःक्रूरनिरीक्षितश्चेत् ॥ चंद्रांशकस्थोय
दिवानदीशोजातःशिशुःभेनपुरींनवाब्दैः ॥६०॥ दृश्येभागेसंयुताःसौम्यखेटाःपापाःसर्वेयस्यजन्मन्यदृश्ये ॥ राहोलग्ने-
पापयुक्तेयदृष्टेजातोमृत्युंयातिपञ्चाब्दसंख्यैः ॥६१॥ राहुःसप्तमभवनशशिसूर्यनिरीक्षितोनशुभदृष्टः ॥ दशभिर्होम्यास
हितेरब्देर्जातंविनाशयतिनूनं ॥६२॥ यदालिसिंहेफणिनाथयुक्तेतस्मिन्विलग्नेसतिपापदृष्टे ॥ जातोयमंसप्तदशेप्रयातिवर्षेदृपू
ज्येनयुतोनदृष्टः ॥६३॥ क्षीणेंदुःपापसंदृष्टोराहुदृष्टोविशेषतः ॥ जातोयमपुरंयातिदिनैःकतिपयैरपि ॥६४॥ जन्मेशलग्नाधिप
तीविलग्नात्सप्तमाष्टमांत्येषुदिनेशयुक्तौ ॥ जातोधनद्वादशभिश्चवर्षैःप्रयातिसौम्यैर्नयुतोनदृष्टो ॥६५॥ होराधिपतिर्द्यूनेपापजितोस
रणमेवविदधाति ॥ राशित्रिगुणीकृत्वावर्षंमासेनसंदेहः ॥६६॥ तरणींदुकुजाःपुत्रस्थानेयुक्तानसौम्यगाः ॥ जातोयमपुरंयातिन
वमब्देनसंशयः ॥६७॥ लग्नेश्वरेविलग्नस्थेपापैःसर्वैःप्रयुज्यतादृश्ये ॥ चतुर्थेमासिमरणंयातिपुत्रोनसंशयः ॥६८॥ चंद्रलग्ना-
धिपःसूर्यःसपुत्रेणसमन्वितः ॥ लग्नादष्टमराशिस्थोद्वादशाब्देस्थितेक्षितः ॥६९॥ षष्ठाष्टमेपापयुतेसौम्यदृष्टिविवर्जिते ॥ आ
पोकुमेविलग्नेशेषोडशेनिधनंव्रजेत् ॥७०॥ परस्परक्षेत्रसमास्थितोवालग्नेशरंध्राधिपतीनसौम्ये ॥ रिःफारिभवागधिपनयुक्ते

विं. चंद्रःसंपूर्णगात्रस्तुसौम्यक्षेत्रांशगोपिवा ॥ सर्वारिष्टनिहंतास्याद्विशेषाच्छुक्रवीक्षितः ॥ ४ ॥ जीवभार्गवसौम्यानामेकःकेंद्रगतो अ.
४९ बली ॥ पापदृग्योगहीनश्चेत्सद्योरिष्टस्यभंगकृत् ॥ ५॥ चंद्रोपिशत्रुराशिस्थोजीवशुक्राविदांयथा ॥ द्रेष्काणांशमपत्येवद्दुष्टपा ११
पंहरिर्यथा ॥ ६ ॥ शुक्लपक्षेयदारात्रिजन्मचंद्रोपिषष्ठाष्टमराशियुक्तः ॥ शुभेक्षितेसन्निहत्कृष्णपक्षेदृश्यःसपापैरवतिप्रसूतं
७ निशाकरेशोभनखेचरांशेशुभेक्षितेनूरिनदीप्तिजालः ॥ जातस्यनिःशेषमरिष्टमाशुयथाविषंनिम्नतिवैनतेयः ॥ ८ ॥
प्रकाशमानेगगनेंद्रपूज्येकेंद्रस्थितेरक्षतिजातसूनुं ॥ सौम्यांशकाजीवशशांकशुक्रसौम्यानिहंत्याशुसमस्तदोषं ॥ ९ ॥ जन्मा
धिपःकेंद्रगतःशुभश्चेज्जातंशिशुंरक्षतिसौम्यदृष्टः ॥ स्वांशस्थितेःशोभनखेचरेंद्रेर्दृष्टस्तदान्योविनिहंत्यरिष्टम् ॥ १० ॥ ल
ग्नात्तृतीयारिभवेसराहोपापैर्विमुक्तःशुभदृश्यमानः ॥ विनाशयत्याशुसमस्तारिष्टंतूलोयथावायुबलस्यवेगात् ॥ ११ ॥ शीर्षो
दयस्थाःसकलाग्रहेंद्रारिष्टंहरंत्याशुशुभांशकस्थाः ॥ पूर्णेंदुरन्यैर्वियुतःशुभैस्तुदृष्टोहरत्याशुसमस्तारिष्टं ॥ १२ ॥ सर्वग्रहें
द्रैःपरिपूर्णचंद्रोदृष्टोहरत्याशुसमस्तदोषम् ॥ नयैःस्वकीयैःप्रहरेन्नृक्षितीशोयथातथाजन्मनिदोषजालं ॥ १३ ॥ सौम्यग्रहैर
तिबलैर्विबलैश्चपापैर्लग्नंचसौम्यभवनंशुभदृष्टियुक्तं ॥ सर्वापदोविहरतोभवतिप्रसूतिःपूजापरैरखलुयथापठतैर्ग्रहाणां ॥ १४ ॥ ४९
उदयोगस्त्यमुनेःसप्तर्षीणांमरीचिपूर्वाणां ॥ सर्वारिष्टंनश्यतितमइवसूर्योदयेप्रबले ॥ १५ ॥ अजवृषभकर्किलग्नेरक्षतिराहुः-

समस्तपीडाभ्यः ॥ पृथिवीपतिः प्रसन्नः कृतापराधंयथापुरुषं ॥१६॥ चंद्रः शुभवर्गस्थः क्षीणोपिशुभेक्षितोहरतिरिष्टं ॥ जलमि
वहंत्यतिसारंजातीफलवत्फलंकथितं ॥१७॥ सप्ताष्टमषष्ठस्थाः शशिनः सौम्याहरंतिकष्टफलं ॥ युवतिजनस्यकटाक्षाललिता-
यूनांयथानूनं ॥१८॥ पापराशिगतेचंद्रेतद्दीशेनानिरीक्षिते ॥ सौम्यग्रहाणांवर्गस्थेकृपणेवधनंयथा ॥१९॥ चंद्राधिष्ठितराशीशे
लग्नस्थेशुभवीक्षिते ॥ भृगुणावीक्षितेचंद्रेस्वोच्चेरिष्टंहरेत्तदा ॥२०॥ स्वोच्चस्थेस्वगृहेथवापिसुहृदांवर्गेस्वकीयेपिवा संपूर्णः
शुभवीक्षितः शशधरो वर्गेषुसौम्येषुवा ॥ शत्रूणामवलोकनेनरहितः पापैरयुक्तेक्षितारिष्टंहंतिसदुस्तरंदिनमणिः प्रालेयनाशंय
था ॥२१॥ अध्यायोरिष्टभंगाख्यः प्रोक्तश्चिंतामणौमया ॥ मधुहृत्यागृहीत्वातुव्यंकटेशेनशर्मणा ॥२२॥ ॥ इतिसर्वार्थचिंता
मणौएकादशोऽध्यायः ॥११॥ ॥ अथमृध्यायुः ॥ ॥ द्वात्रिंशदूर्ध्वमर्वाक्तुः सप्तत्यामध्यमायुर्योगान् ॥ तावत्कालनिय-
मितान्योगविशेषानहंवक्ष्ये ॥१॥ चंद्रेकुजर्क्षेतनुगेप्रदृष्टेक्रूरग्रहेः शोभनखेचरेंद्रैः ॥ केंद्राद्बहिष्ठैर्निर्धनंप्रयातिवर्षैस्त्रयस्त्रिंश-
समानकेस्तु ॥२॥ पापग्रहेरंध्रपतौसचंद्रेकेंद्रस्थितेवायदिवात्रिकोणे ॥ निरीक्षितेपापरवेगैर्नभस्थेजातस्त्रयस्त्रिंशदुपैतिवर्षं ३
लग्नेशतौरात्रिकरेणयुक्तेभौमेघटस्थेसुरसंख्यवर्षैः ॥ क्रूरांतरेलग्नगतेतदीशेयुग्मस्थितेदेवगुरोरिपुस्थे ॥४॥ जातस्तुमृत्युमुनि-
वह्निवर्षैः प्रयातिशास्त्रज्ञपरैः प्रदिष्टं ॥ सप्तभूमिजेरंध्रपतौविलग्नेराशौस्थिरेवायदिवाधराजे ॥५॥ रिःफेष्टमेमृत्युमुपैतिजान-

स्त्वब्दाद्विचत्वारिसमानकैर्वा ॥ केंद्रेगुरौकर्मणिसूर्यपुत्रेलग्नेचरेवेदयुगैःसमानैः ॥ ६॥ गुरुशुक्रकोणचकेंद्रस्थौलग्नेशोपापसंयुते ॥ आ
पोक्लिमरथसंख्यायामायुःषट्त्रिंशदेवहि ॥ ७॥ स्वोच्चेविलग्नेक्षितिनंदनेचजीवेस्तगेकर्मणिसूर्यपुत्रे ॥ जातोधनाढ्योबहुशास्त्र
वेत्तावेदाब्धिवर्षैर्निधनंप्रयाति ॥ ८॥ लग्नेश्वरेरंध्रगतेसपापेकेंद्राद्बहिष्ठेयदिसौम्यखेटे ॥ चत्वारिंशद्वत्सरेमृत्युमेतिजातःपुत्रो
नान्यथाशास्त्रमेतत् ॥ ९॥ जन्माधिपेरंध्रगतेसपापेपापान्वितेलग्नपतौरिपुस्थे ॥ बलान्वितेवाशुभदृग्विमुक्तेपंचाब्धिवर्षैर्निधनं
प्रयाति ॥ १०॥ मेषेशशांकेतनुगेस्फुपूर्णेसौम्येक्षितेभूपतिरत्रजातः ॥ पापग्रहाणांचदृशाविहीनेनागाब्धिवर्षैर्निधनंप्रयाति ११
शनैश्चरेलग्नगतःसहायस्त्वन्येनचंद्रोव्ययभेष्टमास्युः ॥ वेदांतविज्ञानसुशीलवृत्तोजानस्तुमृत्युंनयनेषुवर्षे ॥ १२॥ चापेगुरौल
ग्नगतेष्टमस्थेभौमेसराहौमुनिबाणवर्षे ॥ रंध्रेश्वरेकामगतेशशांकेपापान्वितेषण्मृतिगेष्टबाणे ॥ १३॥ सरंध्रगोदेवगुरौविलग्नेकुं
भेसपापेयदिकेंद्रराशौ ॥ सर्वज्ञानांपुण्यवान्शास्त्रवेत्ताजानस्तुषष्ट्यानिधनंप्रयाति ॥ १४॥ केंद्रेसपापेतनुपेव्ययस्थेलग्नेश्वरेरं
ध्रगतेहिवन्हौ ॥ लोकांतरंप्रापयतिस्मजातंकुशीलवृत्तंकुलपांसनंतं ॥ १५॥ सौरोविलग्नेहिबुकेशशांकेकुजेकलत्रेगगनेदिने
शे ॥ कवीज्यसौम्येषिहतेर्युतेषुनरेश्वराजीवतिवर्षषष्ट्या ॥ १६॥ लग्नाधिमानेविबुधारिपूज्येबुधज्यचंद्रैःपरिपश्यमाने ॥ जातं
नरंभूमिपतिंधनाढ्यंकरोतिषष्ट्यास्फुनभेंद्रपूज्ये ॥ १७॥ सितेविलग्नेबुधभास्करात्मजौचतुष्टयस्थाःपरमोच्चखेचराः ॥ नृनी

यलाभर्क्षगतास्तुयोगेमहीपतिःस्यान्निधनंचषष्ट्या ॥१८॥ होराजन्माधिनाथौनिधनमुपगतौमृत्युनाथेचकेंद्रेयोगेजातोनरोऽस्मिन्
जनयतिनपरंकीर्तिवित्तान्वितंच ॥ षष्ट्यार्षड्भिर्युतायांनिधनमभिहितंनंदकोक्तेत्तदिग्भंवर्षैस्त्रिंशेथवास्यास्त्वरिखलभितिखचरे-
जीयतेपार्थिवेंद्रः ॥१९॥ नक्षत्रनाथसहितःसवितानभस्थःसौरिर्विलग्नसहितोहिबुकेस्फरेज्यः ॥ अस्मिन्योगेजायमानोमनुष्यो
क्षोणीपतिर्नैधनमष्टषष्ट्यां ॥२०॥ जीवेविलग्नेबुधसूर्ययुक्तेमीनेशनौद्वादशशीतरश्मौ ॥ जातोयोगेन्नार्थवान्मृत्युभाक्कुब्जी
वेत्षष्ट्याषट्सहायोमनुष्यः ॥२१॥ चंद्रेविलग्नेस्वगृहंप्रयातेनीचेशनौभास्करसप्तमेच ॥ अस्मिन्जातोमानुषोज्ञानिमुख्योजी
वेत्सीष्टःपंचभिःसंप्रयुक्ता ॥२२॥ नीचेमंदेकेंद्रगेवात्रिकोणेसौम्येकेंद्रेभास्करेवासमेसौम्ये ॥ योगेजातःपंडितोधर्मशीलोज्ञा-
नीभाज्ञःसप्ततेर्वत्सराणां ॥२३॥ प्रबलेकेंद्रगेसौम्येनिधनेसौम्यवर्जिते ॥ लग्नाधिपेनदृष्टेश्चेत्ततोपेजीवतिसप्ततिं ॥२४॥ पंचम
स्थेधरासूनौनीचेमंदेस्तगेरवौ ॥ अस्मिन्जातोमनुष्यस्तुसप्तत्यांनिधनंव्रजेत् ॥२५॥ इत्येवंबहुधामयानिगदितायोगास्त्वसं
ख्याइमेयेप्रोक्तायवनादिभिर्मुनिगणैर्निश्चित्ययोगानस्थितान् ॥ ज्ञात्वासम्यगुदाहरंतिमनसातेयांतिकीर्तिपरामेवंप्रश्नविधोसु-
जन्मसमयेवैवाहिकेकर्मणि ॥२६॥ ॥अथदीर्घायुः॥ ॥ दीर्घायुराप्नोतिखगाःसमस्ताःशुभाशुभाःषड्भवनांतरस्थाः
लग्नात्तथैवापरभागयुक्ताःशुभाशुभास्तद्विपरीतमन्यत् ॥२७॥ लग्नादिषट्केशुभखेचरेंद्राःसर्वेबलाढ्यास्त्वपरेतुपापाः ॥ प्रदी

जा॰चि॰ ।मिमंतोगुणवान्स्क़शीलः श्रीमानशीत्यानिधनंप्रयाति २८ लग्नेकेंद्रेशशिसुतेकोणेचंद्रेशुक्रभेशनो ॥ जातस्तुवेदमुनिभिवर्षैःक्रि- अ॰
५१ श्यत्यतःस्करवं ॥२९॥ ओजराशिगताःसर्वेपूर्णचंद्रसमन्विताः ॥ ओजलग्नेपरंभाग्यंदीर्घमायुरुपैतिसः ॥३०॥ समराशिगताः १२
सर्वेकृष्णचंद्रसमन्विताः ॥ स्त्रीणांतुजननंयुग्मलग्नभाग्यमुपैतिसः ॥ ३१॥ भाग्ययोगेषुदीर्घायुर्ददातियवनादयः ॥ तत्पृथक्
पृथगेवाहुर्वराहमिहिरादयः ॥ ३२॥ यत्रतत्रतयोर्योगस्तदिष्टंममसंमतं ॥ कदाचित्कांतयोर्योगः सर्वथानभवेत्तदा ॥ ३३॥-
जीवेसचंद्रेकेंद्रस्थेसौम्यदृष्टेपरेग्रहाः ॥ दशमात्परतोयुक्तास्त्वशीत्यानिधनंभवेत् ॥ ३४॥ चतुष्टयगताःसौम्याः पापाश्चाष्टमव-
र्जिताः ॥ चंद्रोविलग्नात्षष्ठस्थः षडशीत्यायमंव्रजेत् ॥३५॥ पापास्त्रिलाभषष्ठस्थाश्चंद्रः षष्ठाष्टमंगतः ॥ केंद्रेगुरोस्त्रिसाह
स्त्रग्रामनाथाश्चिरायुषः ॥ ३६॥ लग्नत्रिकोणेनिधनायकेंद्रेग्रहास्त्रयः पंचचतुष्टयेवा ॥ जातस्त्रियंप्राप्यजितेंद्रियस्तुजीवेत्स्वय
त्वान्नृपतिःपरेहि ॥ ३७॥ जीवेलग्नेश्वरात्केंद्रेकेंद्रकोणविवर्जिताः ॥ पापाःस्करवानिसत्वात्तुजीवेद्वर्षशतंनरः ॥ ३८ ॥
जीवेलग्नेश्वरात्केंद्रेनयतिःसप्ततिःपरा ॥ केंद्रेगुरोलग्नगतेदिनेशेभूस्तनुयुक्तेयदिवामृतिस्थे ॥ जातः श्रियंप्राप्यगुणाधिकारीश
तंतुजीवेच्छरदांविशेषात् ॥ ३९॥ मीनांत्यलग्नेखचरैश्चतुर्भिः केंद्रस्थितैर्नागशतंसजीवेत् ॥ निशाकरेलग्नगतेस्वभागेमीन- ५१
स्थितेवायदिवाकुलीरे ॥ ४०॥ ग्रहैर्विहीनेखचरैश्चतुर्भिः केंद्रस्थितैर्नागशतंसजीवेत् ॥ सिंहेविलग्नेखचरैश्चतुर्भिस्त्रिकोण-

गेजीवितनतावदेव ॥४१॥ त्रिभिर्ग्रहैः स्वोच्चगतैर्विलग्नेवृषेकुलीरे सगुरौनथैव ॥ मृगेकुजेकर्किणिदेवपूज्ये केंद्रेषु शेषाः परमायु
रत्र ॥४२॥ भृगोचतुर्थे सगुरौ विलग्ने संदोशनौ कर्मणि पापहीने ॥ जातोनरोस्मिन्समुपैतिदीर्घमायुश्र्वविद्यायशसासमेतिं ४३
लग्नेमृगापरार्धेतु पूर्वार्धेभौमसंयुते ॥ लग्नेशशांकसहितेनगुरौकेंद्रेपरंवयः ॥४४॥ नृयुग्मपूर्वार्धगतेभौमेलग्नात्परार्धके ॥ चाप
पूर्वार्धगेजीवेलग्नेत्वपरभागगे ॥४५॥ सौरीकेंद्रेभृगौः पुत्रेसचंद्रेत्वपरंवयः ॥ कन्यापूर्वार्धगेसौम्ये परार्धेलग्नमागते ॥४६॥
ग्रहेस्त्रिभिर्वास्वोच्चस्थैः शतायुरुत्वपरंवयः ॥ पापास्त्रिषष्ठलाभस्थाः सौम्येलग्नात्यभागके ॥४७॥ लग्नेसौरगुरौकेंद्रेभृगौवा
लपरंवयः ॥ नृयुग्मपूर्वार्धगतेधरात्मजेलग्नेपरार्धेसगुरौविशेषात् ॥ केंद्रेछविन्द्वांसहितेत्रजातः शतात्परजीवतिपुण्यभाक्
॥४८॥ अनिमिषपरमांशकेविलग्नेशशितनयेगविपंचवर्गलिभे ॥ भवतिहिपरमायुषः प्रमाणंयदिसहिताः सकलाः स्वतुंगभेषु
॥४९॥ ॥ अथामितायुः ॥ ॥ गुरुशशिसहितेकुलीरलग्ने शशितनये भृगुजेचकेंद्रयाते ॥ भवरिपुसहजोपगैश्र्वशेषैर-
मितमिहायुरनुक्रमाद्विनास्यात् ॥५०॥ लग्नेपटदेवगुरौझषस्थेव्ययेगुरौवासरपाविलग्ने ॥ जातः परंब्रह्मपरंप्रयातिरसायनाद्ये
देवर्धितंतनु ॥५१॥ सिंहेविलग्नेसगुरौभृगौतुकुलीरगेसोमसुतेधनस्थे ॥ पापग्रहैः षट्त्रिदशायगैश्र्वसहस्रवर्षंसमुपैतिजा
तः ॥५२॥ दिनेशभौमाहितुकोविलग्नेमंदान्वितेभोगिपतेोव्ययस्थे ॥ शेषग्रहैर्मृत्युगृहोपपन्नैः सहस्रवर्षद्वयमत्रजातः ॥५३॥

अजेविलग्नेसरवेोस्फुरवस्थे मानेयमे भूमिसुतेकलत्रे ॥ रिःफेशशांके बलपूर्णयुक्ते रसायनाद्यैर्द्विसहस्रमायुः ॥ ५४॥ वृषेशशां-
केनतुंगेविशेषात् समान्वितेचंद्रसजीवशुक्रे ॥ जातस्तुदेवेंद्रपदंप्रयाति शेषग्रहैरर्थसमन्वितैर्वा ॥ ५५॥ जीवेविलग्नेस्वगृहं-
प्रपन्नेशून्येनृयुग्मेभृगुजेतुकेंद्रे ॥ रसायनाद्यैर्बहुवर्षजीवी जातस्तुदेवेंद्रपदंप्रयाति ॥ ५६॥ एकर्क्षगैर्व्योमचरैरशेषैस्त्रिको-
णगैःकेंद्रचतुष्टयस्थैः ॥ जातःशिशुर्नश्यतिजातमात्राज्जीवेद्युगांतंयदिमंत्रसिद्ध्या ॥ ५७॥ त्रिकोणपापैर्निर्मुक्ते केंद्रेसौम्य-
विवर्जिते ॥ निधनेपापरहितेजातस्त्वमरसन्निभः ॥ ५८॥ लग्नेवृषेशुक्रयुतेगुरौतुकेंद्रान्वितेषट्त्रिदशायसंस्थैः ॥ रसाय-
नाद्यैरिहमंत्रसिद्ध्याजातस्तुदेवेंद्रपदंप्रयाति ॥ ५९॥ शनौतुलायांमकरेगुरौचलग्नेकुलीरेवृषभेशशांके ॥ जातःस्फुरन्वौब्रह्म-
पदंप्रयातिप्रसाधनाद्यैरिहमंत्रसिद्ध्या ॥ ६०॥ वर्गोत्तमेलग्नगतेकुलीरे केंद्रेगुरौभूमिसुतेकलत्रे ॥ सिंहासनांशेभृगुजेविशे-
षाद्रसायनाद्यैरमितायुरस्ति ॥ ६१॥ कन्यांत्यलग्नेसबुधेकलत्रेजीवेयदागोपुरभागयुक्ते ॥ मृद्वंशकेवादिननाथपुत्रेजातस्त्वसं-
ख्यायुरुपैतिसूनुः ॥ ६२॥ देवलोकांशकेशुक्रे केंद्रस्थेधरणीसुते ॥ सिंहासनांशकेजीवेकेंद्रेजातस्त्वसंख्यकः ॥ ६३॥ उ-
त्तमांशेभृगौकेंद्रेशनौपारावतांशके ॥ स्वर्गलोकेगुरौकेंद्रेत्वौषधाद्यैरसंख्यकः ॥ ६४॥ गोपुरांशेभृगौकेंद्रेशुक्रेपारावतांशके ॥ ५२
त्रिकोणकर्किलग्नेतुयुगांतंसतुजीवति ॥ ६५॥ चापांशेकर्किलग्नेचतस्मिन्देवेंद्रपूजिते ॥ त्रिचतुर्भिर्ग्रहैःकेंद्रेजातोब्रह्मपदंलभे

न ॥६६॥ तृतीयेकादशेशुक्रे गोपुराद्यंशकान्विते ॥ वृषेवर्गोत्तमेलग्ने ब्रह्मणः परमंपदं ॥ लग्नेशुक्रे गुरौकामेकन्यायामुडुनायके
चापेमेषांशकेलग्ने जातोयातिपरंपदं ॥६८॥ पंचमेबुधसंयुक्ते गोपुराद्यंशकान्विते ॥ गुरौघटेविलग्नेस्मिन्जातोब्रह्मपदंलभेत्
॥६९॥ केंद्रेगुरौलाभगतेर्कपुत्रेधनेरवौमांदियुतेकलत्रे ॥ भाग्येधरासूनुयुतेत्रजातोयुगांतकालंसमुपैतिमंत्रैः ॥७०॥ त्रिको-
णगोजीवबुधौविशेषाल्लग्नेवृषेतत्रयुतेधराजे ॥ निशाकरेगोपुरभागयुक्ते जातःसहस्रद्वयवर्षमेति ॥७१॥ पक्षेसितेजन्मय
दान्हिकालेकेंद्रेगुरौवाशशिभेविलग्ने ॥ दारेकुजेभानुसुतेसुखस्थेजातस्तुजीवेद्युताब्दसंख्यं ॥७२॥ जीवमंदारशुक्रा-
णामन्योन्यंकेंद्रसंभवे ॥ त्रिकोणेवायदायानेजातस्त्वयुतवत्सरः ॥७३॥ शुभैर्युक्तेचतुष्केंद्रेपापैःषट्त्रिभवान्वितैः ॥ सिं-
हलग्नेयदाजातोजीवेल्लक्षयुतानिसः ॥७४॥ ॥अथमुनियोगः॥ ॥ कर्क्यादिस्थेग्रहैःसर्वैर्गुरुचंद्रादिभिर्यदा ॥ शन्य
तःपरमोच्चस्थैर्मुनितुल्योभवेन्नरः ॥७५॥ शन्यादिभौमपर्यंतेलग्नादौखेचराःशुभाः ॥ वैशेषिकांशसंयुक्ताजातास्त्वम
रसन्निभाः ॥७६॥ आकल्पंजीवतिनरोमृगेलग्नेकुजादिकाः ॥ स्वर्क्षगाःखेचराःसर्वेसौम्येजीवेन्हिजन्मनि ॥७७॥ मेषांत्यल
ग्नेसगुरौभृगौवानिशाकरेगोधनुमध्यमांशे ॥ सिंहासनांशेयदिवाधराजेजातस्त्वसंख्याब्दमुपैतिमंत्रैः ॥७८॥ स्थिरेरवौसो-
मसुतेनयुक्तेचंद्रेवृषस्थेमिथुनेचशुक्रे ॥ गुरौकुलीरेयदिवाविलग्नेशनौतुलायांमुनिसाम्यमेति ॥७९॥ देवलोकांशकेचंद्रे —

भौमेपारावतांशके ॥ सिंहासनेरवौलग्नेजातोमुनिसमोभवेत् ॥ ८०॥ मेषलग्नेरवौमानेजीवेस्वोच्चसमन्विते ॥त्रिषडायगतेपापे
जातोमुनिसमोभवेत् ॥ ८१ ॥ चिंतामणौमयाप्रोक्तंसंख्यायुग्मंमनीषिणां ॥ यदुक्तंपूर्वकैःसर्वंतत्तद्दैवमयाधुना ॥ ८२॥ छ॥
॥ ॥ इतिसर्वार्थचिंतामणौद्वादशोऽध्यायः ॥ १२ ॥ छ॥ ॥अथदीप्तादि ॥ ॥ दशानुरोधेनफलंवदंतिमुनीश्वराजान
शुभाशुभंततः ॥ सारंसमुद्धृत्यनदेववक्ष्येभेदंयथाविस्तरतोदशानां ॥ ८३॥ दीप्तःस्वस्थस्तुमुदितःशांतोहीनोतिदुःखितः ॥
विकलश्चखलःकोपीनवधारेवचरोभवेत् ॥ ८४॥ उच्चस्थःखेचरोदीप्तःस्वस्थःस्वक्षेत्रमित्रभे ॥ मुदितोमित्रभेशांतस्त्वपरो
हीनउच्यते ॥ ८५॥ शत्रुभदुःखसंयुक्तोविकलःपापसंयुतः ॥ खलःपराजितोज्ञेयःकोपीस्यादर्कसंयुतः ॥ ८६॥ पृथक्
पृथक्फलंतेषांदशाकालेविशेषतः ॥ नवनामानुरोधेनपरिपाकंवदंतिहि ॥ ८७॥ पाकेप्रदीप्तस्यधराधिपत्यमुत्साहशौर्यंधन
वाहनंच ॥ स्त्रीपुत्रलाभंस्फुरवबंधुपूज्यंक्षितीश्वरान्मानमुपैतिविद्यां ॥ ८८ ॥ स्वस्थस्यखेटस्यदशाविपाकेस्वस्थोनृपाल्ल
ब्धधनादिसौख्यम् ॥ विद्यायशःप्रीतिमहत्वतांचदारार्थभूम्यात्मजधर्ममेति ॥ ८९॥ मुदान्वितस्यापिदशाविपाकेवस्त्रादि
भूगंधस्रुतार्थधैर्यं ॥ पुराणधर्मश्रवणादिगानदानादियानांबरभूषणाप्तिं ॥९०॥ दशाविपाकेस्फुरखधैर्यमेतिशांतस्यभूपु-
त्रकलत्रयानं ॥ विद्याविनोदान्वितधर्मशास्त्रंवक्ष्यर्थदशाधिपपूज्यतांच ॥९१॥ स्थानच्युतिर्बंधुविरोधतांचहीनस्यखेट-

स्यदशाविपाके ॥ जीवत्यसौकुत्सितहीनवृत्त्या त्यक्तोजनैरोगगणपीडितस्स्यात् ॥९२॥ दुःखान्वितस्यापिदशाविपाकेनानाविधं-
दुःखमुपैतिनित्यं ॥ विदेशगोबंधुजनैर्विहीनोचोरादिभूपैर्भयमाभिशस्तः ॥९३॥ वैकल्यखेटस्यदशाविपाकेवैकल्यतांयाति-
तिमनोविकारं ॥ पित्रादिकानांमरणंविशेषात्स्त्रीपुत्रयानांबरचोरपीडां ॥९४॥ दशाविपाकेकलहंवियोगंखलस्यखेट-
स्यपितुर्वियोगं ॥ शत्रुंजनानांधनभूमिनाशमुपैतिनित्यस्वजनैश्चनिंद्यः ॥९५॥ कोपान्वितस्यापिदशाविपाकेपापंसमायातिब-
हुप्रकारैः ॥ विद्यायशःस्त्रीधनभूमिनाशंराज्ञांचवित्तहरणेनरोगी ॥९६॥ ॥इतिदीप्तादि ॥ ॥ अथदशाफलानि ॥
भानोर्दशायांपरमोच्चगस्यभूम्यर्थदारात्मजकीर्तिशौर्यं ॥ संमाननंभूमिपतेःसकाशादुपैतिसंचारविनोदगोष्ठिं ॥ १ ॥ उच्चा-
न्वितस्यापिरवेर्दशायांगोवृद्धिधान्यार्थपरिक्रमंच ॥ संचारसुखंबंधुजनैर्विरोधंदेशाद्विदेशंचरतिप्रकोपात् ॥२॥ प्रचंडवेश्यागम
नंक्षितीशादुपैतिवृत्तिंगजनैकलिमानं ॥ मृदंगभेरीरवयुक्तयानमन्योन्यवैरंलभतेमनुष्यः ॥३॥ आरोहिणीवासरनायकस्यदशा
महत्वंकुरुतेनितसौख्यं ॥ परोपकारंस्कृतदारभूमिगोवाजिमातंगकृषिक्रियादीन् ॥ ४॥ दशावरोहादिननायकस्यकृषिक्रिया
वित्तगृहस्थनाशं ॥चोराग्निपीडांकलहंविरोधंनरेशकोपंकुरुतेविदेशं ॥५॥ नीचस्थितस्यापिरवेर्विपाकेमानार्थनाशंक्षिति-
पालकोपात् ॥ स्वबंधुनाशंस्कृतमित्रदारैःपित्रादिकानामपकीर्तिमेति ॥६॥ अत्यंतनीचान्वितसूर्यदायावपत्तिमाप्नोतिगृह

च्युतिंच ॥ विदेशयानंमरणंगुरूणांस्त्रीपुत्रगोभूमिकृषेर्विनाशं ॥७॥ मूलत्रिकोणस्थरवेर्विपाकेक्षेत्रार्थदारात्मजबंधुसौख्यं ॥
राजाश्रयंगोधनमित्रलाभंस्वस्थानयानादिकमेतिराज्यं ॥ ८॥ स्वक्षेत्रगस्यापिरवेर्दशायांस्वबंधुसौख्यंकृषिवित्तकीर्ति ॥ वि-
द्यायशःप्रार्थितराजपूजांस्वभूमिलाभंसमुपैतिविद्यां ॥९॥ दशाविपाकेत्वधिशत्रुगस्यरवेःप्रनष्टार्थकलत्रपुत्रः ॥ गोमित्र
पित्रादिशरीरकष्टंशत्रुत्वमायातिजनैःसमंतात् ॥१०॥ सपत्नराशिस्थितसूर्यदायेदुःखीपरिभ्रष्टसुतार्थदारः ॥ नृपाग्निचो
रैर्विपदंविवादंपित्रोर्विरोधंचदशांतमेति ॥ ११॥ स्वमित्रराशिस्थितसूर्यदायस्वभृत्यमित्रात्मजराजपूजा ॥ स्वगेहवासंस्वज
नस्यसंगयानादिभूषांबरताम्रलाभं ॥१२॥ अत्यंतमित्रक्षेगतस्यभानोर्दशाविपाकेत्वतिसौख्यमेति ॥ स्त्रीपुत्रधान्यार्थम-
नोविलासतटागयानांबरभूषणानि ॥१३॥ समर्क्षगस्यापिरवेर्दशायांसमंजनेस्यात्कृषिभूमिधान्यं ॥ गोवाजियानांबरदे-
हसौख्यंस्त्रीपुत्रदोषैरणपीडितःस्यात् ॥१४॥ नीचान्वितस्यापिरवेर्दशायांनीचानुवृत्त्याकुनरवीकुशीलः ॥ स्त्रीपुत्रधान्यार्थपशु
क्रियादिमनोविकारंसमुपैतिहेयं ॥१५॥ उच्चान्वितस्यापिरवेर्दशायांमनोविलासंलभतेस्ववृत्त्या ॥ तीर्थाभिषेकंहरिकीर्तनंच-
प्राकारकूपादिपुराणशास्त्रं ॥१६॥ पापान्वितस्यद्युमणेर्विपाकेनित्यंमनःक्लिश्यतिहेयबुद्ध्या ॥ कुभोजनंकुत्सितवस्त्रपानंकु
शीलवृत्त्यात्वधनंकृशत्वं ॥१७॥ दिनाधिनाथस्यशुभान्वितस्यपाकेस्वभूमिधनादिवस्त्रं ॥ इष्टैर्विलासंस्वजनैःसमाजंक

ल्याणवाक्जालविनोदगोष्टिं ॥१८॥ पापेक्षितस्यापिसहस्रभानोर्दशाविपाकेपरमंतुदुःखं ॥ पित्रोर्विनाशंस्कृतदारकष्टंचोराग्निभूपा
लकृतंकृशत्वं ॥१९॥ करोतिभानुःशुभवीक्षितश्चेद्विद्यायशस्त्रीसुतवाग्विलासं ॥ कांतिप्रतापंरतिकेलिसौख्यंपित्रोःसुखंवभू
पतिमाननेच ॥२०॥ केंद्रान्वितस्यापिदिवाकरस्य दशाविपाकेनृपदंडदुःखं ॥ स्थानच्युतिंबंधुवियोगमेतिभंगःकृषेर्वित्तपरि
भ्रमंच ॥२१॥ त्रिकोणसंयुक्तरवेर्विपाके बुद्धिभ्रमंराजविमाननंच ॥ सौख्यादिहानिंनिधनंपितुश्चकर्मादिवैकल्यमुपैतिका-
ले ॥२२॥ उच्चांशकस्यच दशांविदधातिवृत्तिंनित्यंप्रतापजनितांमहतींश्रियंच ॥ नानाविनोदललितंरतिकेलिसौख्यंस्त्रीव-
स्त्रलाभमनिशंपितृवर्गनाशं ॥२३॥ नीचांशयुक्तस्यरवेर्दशायांभार्यार्थभूपुत्रविदेशयानं ॥ त्यक्तोजनैर्बंधुविकुत्सितस्तुमनो-
विकारंज्वरमेहरोगं ॥२४॥ आदौसूर्यदशायांदुःखंपितृरोगकृतक्षयश्चाधिः ॥ मध्येपशुधनहानिश्चांतेविद्यामहत्वंच ॥२५
दशाविपाकेधनहानिमेतिषष्ठस्थभानोरतिदुःखजालं ॥ गुल्मक्षयोद्भूतपवित्ररोगंमूत्रादिकृच्छ्रंत्वथवाप्रमेहं ॥२६॥ रंध्रस्थ-
भानोरपिवादशायांदेहस्यकष्टंत्वथवाभिछिद्रं ॥ चातुर्थिकंनेत्रविकारकासंज्वरातिसारंस्वपदच्युतिंच ॥२७॥ भानोर्द्वाद
शगस्यचेद्यदिदशाक्लेशार्थहानिंकृशंस्त्रीबंध्वात्मजभूमिनाशमथवापित्रोर्विनाशंकलिं ॥ स्थानात्स्थानपरिभ्रमंविषकृतंरा-
ज्ञोभयंपादरुक्विद्यावादविनोदगोष्टिकलहंगोवाजिसंपीडनं ॥२८॥ पुत्रोत्पत्तिविपत्तिमत्रकुरुतेभानोर्धनस्थस्यवाक्लेशंब

धुवियोगदुःखकलहंवाग्दूषणंक्रोधनं ॥ स्त्रीनाशंधननाशनंनृपभयंभूपुत्रयानांबरंसर्वंनाशमुपैतितत्रशुभमशुभंवाच्यंनचैतत्त-
फलं ॥२९॥ भानोर्विक्रमयुक्तस्यदशाधैर्यमहत्सुखं ॥ नृपमाननमर्थाप्तिंभ्रातृवैरंविपत्तथा ॥ ३० ॥ सुखस्थितस्या
पिरवेर्दशायांभोगार्थभूभृत्यकलत्रहानिं ॥ क्षेत्रादिनाशंस्वपदच्युतिंवायानच्युतंचोरविषाग्निशस्त्रैः ॥३१॥ दारान्वित
स्यापिरवेर्दशायांकलत्ररोगंत्वथवामृतिंवा ॥ कुभोजनंकुत्सितपाकजातंक्षीरादिदध्याज्यविहीनमन्नं ॥३२॥ कर्मस्थितस्या
पिरवेर्दशायांराज्यार्थलाभंसमुपैतिधैर्यं ॥ उद्योगसिद्धिंयशसासमेतंजयंविवादेनृपमाननंच ॥३३॥ आयस्थितस्यापिद
शाविपाकेभानोर्धनाप्तिंशुभकर्मलाभं ॥ उद्योगसिद्धिंसुतदारसौख्यंयानादिभूषांबरदेहसौख्यं ॥३४॥ संज्ञाध्याययस्य
यद्द्रव्यमुक्तंकर्माजीवियस्ययच्चोपदिष्टं ॥ भावस्थानालोकयोगोद्भवंचतत्तत्सर्वंतस्ययोज्यंदशायां ॥३५॥ सूर्येस्थानबलाधि
केकृषिधनंगोभूमियानांबरंसौख्यंराजसमाननंपरधनैःसंयुज्यतेकांतिमान् ॥ तत्पाकेशयनांबरादिलभतेसर्वोपकारंमहा-
कीर्तिंभूषणमिष्टबंधुसहितंतीर्थाभिषेकंमहत् ॥३६॥ रवेर्यदास्थानबलेनहीनेतत्पाककालेबलमर्थनाशं ॥ स्थानच्युतिंबं-
धुविरोधनापंदशाद्दिदशासमुपैतिदुःखं ॥३७॥ दिग्वीर्ययुक्तेदिवसेश्वरेतुदिगंतराक्रांतधनादिसौख्यं ॥ तत्तद्दिशःप्राप्त
यशोर्थभूमिनोचेत्तथातादृशमत्रनास्ति ॥३८॥ तत्कालमानात्तनुतेबलिष्ठेरवेर्विपाकेकृषिभूमिवित्तं ॥ उद्योगसिद्धिंनृप

माननंचहीनेरवौकालबलेननाशं ॥३९॥ निसर्गतःसर्वसुपैनिकालरवौतुनेसर्गिकवीर्ययुक्ते ॥ यानार्थभूषांबरदेहसौख्यं
हीनेरवौचौरनृपाग्निभीतिं ॥ ४०॥ रवौतुचेष्टाधिकवीर्ययुक्तेस्वचेष्टनार्थागममानसौख्यं ॥ नृपस्यमानंस्ुतदारसौख्यंहृ
ष्याद्यानांबरमत्रहीने ॥ ४१॥ रवौस्ववर्गानांबलदाष्टयुक्तेख्यातिंतथैवासकलंचसौख्यं ॥ तज्जायतेनतुपरिपाककालेतेने
वहीनेसकलंविनाशं ॥४२॥ क्रूरादिषष्ठ्यंशरवेर्दशायांस्थानच्युतिवानृपचोरभीतिं ॥ कोपाधिकंनत्रशिरोरुजंचपित्रादिना
शंवथवातदीयं ॥४३॥ मृदुंशाषष्ठ्यंशरवेर्दशायांमृद्वंशपानांबरभूषणाप्तिं ॥ नामद्वयंराजसुपूजितंचवेदांतशास्त्रागमधर्म
शास्त्रं ॥ ४४॥ पारावतांशस्थितस्यभानोर्दशाविपाकेमहतींचकीर्तिं ॥ बंधुर्थदशाधिपमाननंचपुत्रादिसन्मित्रकलत्रलाभं
॥ ४५॥ स्वोच्चादिजन्यंफलमाहुरादौपश्चात्फलंरवेचरदृष्टिजन्यं ॥ मध्येफलंस्थानभवंतथैवपापग्रहाणामिहयोजयंति ४६
भुजंगमध्यंशस्थितस्यभानोर्दशाविपाकेहिभयंविषाद्वा ॥ नृपाग्निपातित्यमनेकदुःखंपाशादिमृत्यंशस्थितस्यचैवं ॥ ४७ ॥ –
स्वोच्चस्थोपिदिनेशोनीचांशेचेत्कलत्रधनहानिः ॥ स्वकुलजबंधुविरोधःपित्रादीनांतथैवमुनिवाक्यं ॥४८॥ उच्चांशकस्थितोभा
नुर्नीचस्थोपिमहत्सुखं ॥ करोतिराज्यभारंचदशांतेविपदंकृशां ॥४९॥ ॥इतिरविदशाफलानि ॥ ॥ अथचंद्रद
शाफलानि ॥ ॥ अत्युच्चगस्यापिनिशाकरस्यदशाविपाकेकुसुमांबरंच ॥ महत्वनामतिकलत्रलाभंधनायतिपुत्रम

नोग्विलासं ॥१॥ उच्चस्थितस्यापि निशाकरस्य मासोदशायांकृतदारवित्तं ॥ मिष्टान्नपानांबरभूषणाप्तिं विदेशयानं स्वजने
विरोधं ॥२॥ आरोहिणीचंद्रदशामपन्नास्त्रीपुत्रवित्तांबरसौख्यकीर्तिं ॥ करोति राज्यं सुखभोजनं च देवार्चनं भूसुरतर्पणं च
॥३॥ निशाकरस्याप्यवरोहकाले स्त्रीपुत्रमित्रांबरसौख्यहानिं ॥ मनोविकारं स्वजनैर्विरोधं चोराग्निभूपैः पतनं तटाके ॥ ४ ॥
नीचांशगस्यापि निशाकरस्य मासोदशायां विविधार्थहानिं ॥ कुभोजनं कुत्सितराजसेवां मनोविकारं समुपैति निद्रां ॥ ५ ॥ मू-
लत्रिकोणस्थितचंद्रदाये नृपाद्धनं भूमिसुतार्थदारान् ॥ प्राप्नोति भूषांबरमानलाभं सुखं जनन्यां रतिकेलिलोलं ॥६॥ स्वक्षेत्र
गस्यापि निशाकरस्य नृपाद्धनप्राप्तिमुपैति सौख्यं ॥ प्रचंडवेश्यागमनं क्षितीशात्संमाननं स्त्रीसुतबंधुसौख्यं ॥७॥ निशाकर
स्याप्यतिशत्रुराशिंगतस्य दाये कलहार्थनाशं ॥ कुवस्त्रताकुत्सितभोजनं च क्षेत्रार्थदारात्मजतापयानं ॥ ८॥ यानांबरालंकर
णादिहानिं विदेशयानं परिस्वारकत्वं ॥ देशांतरे भ्राम्यति बंधुहीनो दुःखी परार्थं क्षितिशत्रुदाये ॥ ९॥ मित्रर्क्षगस्यापि निशा
करस्य पाकेर्थलाभं क्षितिपालमैत्रं ॥ उद्योगसिद्धिं जलवस्तुलाभं चित्रांबराभूषणवाग्विलासं ॥ १०॥ सुधाकरस्याप्यतिमि
त्रराशिंगतस्य दाये लभते सौख्यमेति ॥ विद्याविनोदांकितराजपूजां क्षेत्रात्मदारात्मजकामलाभं ॥ ११॥ दशाविपाके समराशि-
गस्य कलानिधेः कांचनभूमिलाभं ॥ किंचित्सुखं बांधवरोगपीडा विदेशयानं लभते मनुष्यः ॥ १२॥ नीचस्थितस्य हि दशा

विपदंमहार्तिक्लेशार्थदुःखवनवाससुपैतिकाले ॥ कारागृहंनिगडपादकृशान्नहीनोचोराग्निभूपतिभयंस्वदारशोषं ॥१३॥ क्षी-
णेंदुपाकेस्वकलाविहीनराज्यार्थभूपुत्रकलत्रमित्रं ॥ उन्मादचित्तंस्वजनैर्विरोधमृणत्वमायातिकुशीलवृत्त्या ॥१४॥ पूर्णेंदुपा-
केपरिपूर्णमेतिविद्याविनोदांकितराजपूजां ॥ स्त्रीपुत्रभृत्यार्थमनोविलासंविशेषतःशोभनकर्मलाभं ॥१५॥ केनापिस्वोच्चस्य
वियच्चरेणयुक्तस्यचंद्रस्यदशाविपाके ॥ मनःप्रसादंमदनाभिरामंस्त्रीपुत्रभृत्यादिविनोदगोष्ठिं ॥१६॥ पापान्वितस्यापिनि-
शाकरस्यपाकेऽग्निचोरक्षितिपालकोपैः ॥ दुःखंस्वनस्त्रीस्वबंधुहानिंविदेशयानंत्वशुभादिकर्म ॥१७॥ चंद्रस्यसौम्यग्र-
हसंयुतस्यप्राप्तोदशायांशुभकर्मलाभं ॥ गोभूहिरण्यांबरभूषणानितीर्थाभिषेकंपरदारसौख्यं ॥१८॥ पापेक्षितस्यापि-
निशाकरस्यदशाविपाकेविफलंसुकर्म ॥ कोपाधिकंकुत्सितभोजनंचमातुर्वियोगंत्वथवानदीयं ॥१९॥ निशाकरस्यापिशुभे-
क्षितस्यपरोपकारंमहतींचकीर्तिं ॥ इष्टार्थबंध्वागमभूपमानंजलक्रियावस्त्रमनोविलासं ॥२०॥ मूलत्रिकोणभेदोर्दशांप्रप-
न्नोनरःसुबहुकोशः ॥ बहुपुत्रवान्विनीतोबंधुविरोधंप्रधानतांयाति ॥२१॥ स्वखस्थितस्यापिनिशाकरस्यमातुर्वियोगंस्व-
खयानभूमिं ॥ कृषेर्धनाप्तिंगृहकर्मलाभंकीर्तिस्वनामांकितपद्यजालं ॥२२॥ दारान्वितस्यापिनिशाकरस्यपाकेकलत्राप्तिसुदा-
हरंति ॥ स्वपुत्रसौख्यंशयनांबरंचप्रमेहमूत्रादिकशंमनोरुक् ॥२३॥ कर्मस्थितस्यापिदशांप्रपन्नाचंद्रस्यकीर्तिंलभतेस्वविद्यां

यज्ञादिकर्माभिमनेकसौख्यंभूपुत्रयानांबरबंधुपूज्यं ॥२४॥ नीचांशगस्यापिदशांददातिरोगंमहत्तरंचेंदोः ॥ पादाक्षिरोग
पीडांयुद्धेषुपराजयंगतोत्साहं ॥२५॥ उच्चांशगस्यापिदशांददातिसौख्यंमहत्तरंचेंदोः ॥ नानाविधधनलाभंभूपतिसन्मा
नंदेहपुष्टिंच ॥२६॥ चंद्रदशायामादौनरपतिसन्मानकीर्तिसौख्यंच ॥ मध्येस्त्रीसुतनाशंगृहधनसौख्यांबरंचांते ॥२७
षष्ठस्यचंद्रस्यदशांप्रपन्नाकरोतिदुःखंकलहंवियोगं ॥ चोराग्निभूपालभयंजलेनमूत्रादिकृच्छ्रंधननाशमाहुः ॥२८॥ रंध्रस्थि
तस्यापिदशांप्रपन्नादेहस्यकार्श्यंजलभीतिदुःखं ॥ विदेशयानंसकलैर्विरोधंकुभोजनंमातृजनेषुनाशं ॥२९॥ रिःफगचं
द्रदशायांसंप्राप्तोभूतिनाशनंकुरुते ॥ राज्ञोनृतधनभाग्यस्थानविनाशंमहत्तरंदुःखं ॥३०॥ चंद्रस्यवित्तस्थितपाककाले
वित्तात्मजस्त्रीसुखभोगभाग्यं ॥ मिष्टान्नपानंरतिकेलिसौख्यंधनागमंपुण्यजलाभिषेकं ॥३१॥ तृतीयराशिस्थनिशाकर
स्यदशामहत्सौख्यमनेकवित्तं ॥ मनोहरंभ्रातृजनादिसौख्यंकृष्यन्नपानांबरभूषणाप्तिं ॥३२॥ लाभस्थितस्यापिनिशाकर
स्यप्राप्तोदशायांविविधार्थलाभं ॥ मृष्टान्नपानांबरकेलिलोलंस्त्रीपुत्रलाभंतुमनोविलासं ॥३३॥ दिनेश्वरस्याहतचंद्रदायप्रा
प्नोतिदुःखंस्वजनैर्विरोधं ॥ भार्याक्षयंभूपनृपाग्निचोरैर्मातुर्वियोगंकृषिधान्यनाशं ॥३४॥ चंद्रेस्थानबलाधिकेधनसुखंकी
र्तिंचविद्यागमंदेवब्राह्मणतर्पणंनृपधनान्याप्नोतिभूमिंधनं ॥ स्त्रीरत्नांबरभूषणंकृषिधनंगोविक्रयंसेवनंमिष्टान्नादिरसायनंफ

लयुतं दध्याज्यमाल्यांबरं ॥३५॥ निशाकरे स्थानबलैर्विहीने स्थानार्थनाशं स्वपदच्युतिंच ॥ स्वबंधुनाशं लयवावियोगं कृषिर्विना
शं स्वमुपैति काले ॥३६॥ निशाकरे दिग्बलसंयुतेस्मिन् दिगंतरादागतवस्तुचित्रं ॥ विद्यागमं भूपतिमित्रतां च स्वबंधुपूज्यं गजवा-
जिभूमिं ॥ ३७॥ चंद्रे तथा कालबलान्वितेस्मिन् तुरंगयानं कृषिगोमहीश्च ॥ विद्यादिघोषं नखकेशदंतचर्मांबरालंकृतवाहनंच
॥३८॥ निसर्गवीर्यान्वितचंद्रदाये निसर्गतश्चापि करोति सौख्यं ॥ अयत्नतो वाहनदेशलाभं नृपालपूज्यं बहुवाहनंच ॥ ३९ ॥
चंद्रे यदा दिग्बलवीर्ययुक्ते कृपाकटाक्षेण नरेश्वरस्य ॥ समस्तभाग्यं समुपैति सौख्यं धनोपकारं च मनोभिलाषं ॥४०॥ क्रूराद्दे
ष्कांशसमन्वितस्य दाये शशांकस्य बहुत्वदुःखं ॥ स्त्रीपुत्रनाशं क्षितिपालकोपं विद्याविवादं कलहं जनेश्च ॥ ४१॥ मृदुद्रेष्कां
शसमन्वितस्य चंद्रस्य दाये बहुपुत्रलाभं ॥ भृत्यार्थलाभं विजयं सुखं च कीर्तिं च विद्यां लभते विशेषात् ॥ ४२॥ पारावतांशस
मन्वितस्य चंद्रस्य दाये महतीं च कीर्तिं ॥ विद्याविनोदं लभते च सौख्यं देवार्चनं पुण्यजलाभिषेकं ॥४३॥ क्रूरद्रेष्काणसंयुक्ते श्वं-
द्रादिशति रोगतां ॥ कार्यपापसमायुक्ते गोब्राह्मणनिपीडनं ॥ ४४॥ आदौ भावफलं प्रोक्तं स्थानजन्यं ततः फलं ॥ अंशोद्भवं फ
लं पश्चाद्ग्रहजातफलं तथा ॥४५॥ ॥ इति चंद्रदशाफलं ॥ ॥ इति सर्वार्थचिंतामणौ त्रयोदशोऽध्यायः समाप्तः ॥१३ ॥
॥ ॥ अथ भौमदशा ॥ ॥ अत्युच्चभूनंदनदायकाले क्षेत्रार्थलाभं समरे जयं च ॥ आधिक्यमन्वेति नरं शमानं सहोदरस्त्रीसु

सौख्यफलदो भूनंदनो राशिनाथो धैर्यं वित्तसुतार्थदारसहजैः संगं नृपात्पूज्यतां ॥ पुत्रस्थानगतस्य पुत्रमरणं बुद्धिभ्रमं जाड्यतां शत्रुक्षे-
त्रगतस्य भूमिसहजैर्दुःखं महारोगभाक् ॥२५॥ पंचमस्थधरासूनोर्दाये कीर्तिर्विवेकता ॥ नेत्ररोगं त्वर्थनाशं दद्यात्कलहमेव वा
॥२६॥ मरणपदस्थो भौमः करोति दुःखमहद्भयं पाके ॥ स्फोटकमन्नविरोधं स्थानविनाशं विदेशयानं च ॥२७॥ नवमस्थधरा
सूनोर्दशापाके पदच्युतिं ॥ गुरूणां च तथा कष्टं तपोविघ्नं महद्भयं ॥२८॥ आयस्थभौमदाये करोति राज्यार्थभूपसन्मानं ॥ स-
मरे जयप्रतापं वा गुपकारं मनोज्ञं कीर्तिं ॥२९॥ व्ययगतभौमदशायां प्राप्नोति धनहानिं नृपाद्भीतिं ॥ स्थानसुतदारनाशं भ्रातृणा-
विदेशवासं च ॥३०॥ उच्चांशसंयुक्तधराजकाले मनोभिलाषं विजयं सुखं च ॥ प्रचंडदासीगमनं नृपस्य प्रधानतां याति सुगंध-
पद्यं ॥३१॥ नीचांशभौमदाये नीचयुतेत्यंतकर्मवैकल्यं ॥ धनहानिभूपदंडः शिश्नोदरपरायणो ऽशीलः ॥३२॥ भौमदशा-
यामादौ लभते विविधार्थमानहानिं च ॥ मध्येभिभूपचौरैर्भीतिं तत्रावानिर्दिशेन्मतिमान् ॥३३॥ अंत्ये भ्रातृवियोगं सुतधन-
दाराग्निगुल्ममूत्रादिं ॥ भौमस्यैवं न भवेद्गोचरयुक्ते विशेषतः कथयेत् ॥३४॥ भौमस्य संस्थानबलान्वितस्य दशाविपाके र्थ-
कलत्रसौख्यं ॥ स्थानादलाभं सुखकीर्तिशौर्यं सुद्योगसिद्धित्वनयादुपैति ॥३५॥ स्थानवीर्यविहीनस्तु कुरुते स्वपदच्युतिं ५९
कुजः कुसीदवृत्त्या च जीवनं भवति ध्रुवं ॥३६॥ दिग्वीर्ययुक्तस्य कुजस्य दाये नृपात्सुलब्धार्थरणप्रतापं ॥ गोभूमिकृष्यं व-

रयानलाभंदिगंतराक्रांतयशःप्रतापं ॥ कालवीर्ययुतभौमदशायांकाम्यलब्धिरतिसौख्यमुपैति ॥ पट्टवस्त्रमणिमौक्तिकलाभंचित्रव-
स्त्रकृषिगोगजलाभं ॥ ३८॥ निसर्गवीर्यान्वितभौमदायेकृपाकटाक्षेणमहीपतीनां ॥ समस्तभाग्यात्मजमित्रबंधुगोभूमिभूषांब
रदेहसौख्यं ॥ ३९॥ निसर्गतस्थानधनाग्निनाशंपित्ताधिकंकुत्सितभोजनंच ॥ कुजस्यदायेकुनरवीपतत्रयःसहोदराणाम-
पिदेहपीडा ॥ ४०॥ चक्रान्वितस्यभौमस्यदशाकालेमहद्भयं ॥ चोराग्निसर्वपीडांचवनवासंपदच्युतिं ॥ ४१॥ दृग्वीर्ययुक्त
स्यकुजस्यदायेकृपाकटाक्षेणमहीपतीनां ॥ समस्तभाग्यात्मजमित्रबंधुगोभूमिभूषांबरदेहसौख्यं ॥ ४२॥ क्रूरषष्ट्यंशसंयु
क्तभौमदायेतिपीडनं ॥ कारागृहप्रवेशंचसमस्तविभवक्षयं ॥ ४३॥ सौम्यषष्ट्यंशसंयुक्तभौमदायेशुभंभवेत् ॥ विवाहदी
क्षायज्ञंचसर्वेषामुपकारकं ॥ ४४॥ पारावतादिसंयुक्तभौमदायेमहत्सुखं ॥ भूम्यर्थदारसंपत्तिधनवाहनभोजनं ॥ ४५॥ क्रू
रद्रेष्काणसंयुक्तकुजदायेमनोव्यथा ॥ निगडंविषभीतिंचपाशबंधनमेवच ॥ ४६॥ उच्चस्थोपिधरासूनुर्नीचांशकसमन्वितः ॥
तत्पाकेभ्रातृमरणंनृपदान्हविषादयं ॥ ४७॥ भूमिपुत्रोपिनीचस्थःस्वोच्चभागसमन्वितः ॥ तत्पाकेभूमिदारार्थपुत्रमित्रादिव
धनं ॥ ४८॥ ॥ इतिकुजदशा ॥ ॥ अथबुधदशा ॥ ॥ अत्युच्चसोमात्मजदायकालेधनान्वितःख्यातिमुपैतिसौख्यं
ज्ञानंचकीर्तिजननायकत्वंस्त्रीपुत्रभूम्यर्थमहोत्सवंच ॥ १॥ उच्चस्थितस्यापिपराशांकसूनोर्दशामहत्कुरुतेर्थसौख्यं ॥ देहस्य

पुष्टिर्धनधान्यपुत्रगोवाजिमत्तेभमृदंगनादं ॥ २॥ आरोहिणीसौम्यदशाप्रपन्नायज्ञोत्सवंगोनृपवाजिसंघं ॥ मृष्टान्नभूषांबरया
नलाभं वाणिज्यभूम्यर्थपरोपकारं ॥३॥ शशांकसूनोस्त्ववरोहिणीयादशामहत्कष्टतरंचदुःखं ॥ विज्ञानहीनंपरदारसंगंनृ
पाग्निचोरैर्भयमत्रकष्टं ॥ ४॥ नीचस्थचंद्रात्मजदायकालेज्ञानेनहीनंस्वजनैर्वियुक्तं ॥ पदच्युतिंबंधुविरोधतांचविदेशयानं
वनवासदुःखं ॥५॥ मूलत्रिकोणान्वितसौम्यदायेराज्यंमहत्सौख्यकरंचकीर्तिं ॥ विद्याविलासंनिगमार्थशीलंपुराणधर्मश्रव
णादिपूतः ॥६॥ स्वक्षेत्रगस्यापिशशांकसूनोः शोभादशायांधनधान्यसंपत् ॥ वाणिज्यगोभूमिसुतार्थदारमृष्टान्नपानांबरभू
षणाप्तिं ॥७॥ शशांकसूनोस्त्वरिराशिगस्यशत्रोर्भयंभूपतिकोपजातं ॥ विद्याविहीनंकुलहीनसेवाकुभोजनंदारसुतार्थनाशं
॥८॥ शशांकसूनोरतिशत्रुराशिंगतस्यपाकेविपदंचदुःखं ॥ उद्योगभंगंस्वजनैर्विरोधंयज्ञादिविघ्नंशुभकर्मनाशं ॥९॥ मित्र-
क्षेत्रदशायांशशांकसूनोर्धनायतिःसौख्यं ॥ नामद्वयसंप्राप्तिःस्वनामांकितगद्यपद्यानि ॥१०॥ अतिमित्रराशिगस्यदशाप्रपन्ना
महत्वतांयाति ॥ भूपतिमैत्रसौख्यंधनसुतदाराश्वबंधुसन्मानं ॥११॥ समर्क्षगस्यापिशशांकसूनोर्दशासुखंधान्यसुतांब-
राणि ॥ करोतिराज्यच्युतिमत्रविघ्नंविज्ञानहीनंपिटकादिरोगं ॥१२॥ नीचखेचरसंयुक्तसौम्यदायेतिकष्टता ॥ पदभ्रमंबं-
धुनाशंकर्मनाशंमनोरुजं ॥१३॥ उच्चखेचरसंयुक्तसौम्यदायेमहत्सुखं ॥ भाग्योन्नतिःसुविद्यांचवाणिज्यंगोकृषिक्रियाः १४

विदःपापान्वितस्यापिदायेपापमुपैतिनच ॥ क्षेत्रार्थदारपुत्रादिकृषिगोभूमिनाशनं ॥१५॥ विदःसौम्ययुतस्यापिपरिपाकेमह-
विदःपापान्वितस्यापिदायेपापमुपैतिनच ॥ क्षेत्रार्थदारपुत्रादिकृषिगोभूमिनाशनं ॥१५॥ विदःसौम्ययुतस्यापिपरिपाकेमहन्नीचकीर्ति ॥वि
त्तसुखं ॥राज्ययोगंसुखंकीर्तिंदारपुत्रनृपात्सुखं ॥१६॥ सौम्येक्षितस्यापिशशांकसूनोर्दशाविपाकेमहन्नीचकीर्ति ॥वि
त्तसुखं ॥राज्ययोगंसुखंकीर्तिंदारपुत्रनृपात्सुखं ॥१६॥ सौम्येक्षितस्यापिशशांकसूनोर्दशाविपाकेमहन्नीचकीर्ति ॥ विदेशया
द्याविलासोद्भवराजपूज्यंकांतिप्रतापंयशसासमेतं ॥१७॥ पापेक्षितस्यापिशशांकसूनोर्धान्यक्षयंबंधुजनैर्वियुक्तं ॥ विदेशया
नस्यपदच्युतिंचप्रेष्यानुवृत्त्याकलहोत्रकृच्छ्रं ॥१८॥ केंद्रोपगस्यहिदशाशशिनंदनस्यभूपालमित्रधनधान्यकलत्रपुत्रान् ॥य
ज्ञादिकर्मनृपमानयशःप्रलब्धिमृष्टान्नपानशयनाबरभूषणानि ॥१९॥ लग्नगतस्यहिदशाशशिनंदनस्यभूपालमानकृषिलब्ध
भाग्यं ॥ भेरीरवादिपरिघोषितयानमार्गंतीर्थाभिषेकमथवाजगतिप्रसिद्धं ॥२०॥ वित्तगसौम्यदशायांविद्याप्राप्तिमहत्त्वकीर्ति
च ॥ भूपतिभाग्यसमानोराजस्थानेप्रधानतांयाति ॥२१॥ तृतीयराशिस्थितचंद्रसूनोर्दशाविपाकेजडतांसमेति ॥ उत्साहान
माजीवनगुल्मरोगमन्नार्तियोगेनृपमाननंच ॥२२॥ शशांकसूनोर्हिबुकस्थितस्यदशाप्रपन्नागृहधान्यनाशं ॥ सौख्यादिहीनं
हिबुकेशमृत्युसुयोगभंगंचपदच्युतिंवा ॥२३॥ पंचमस्थशशिनंदनस्यवाक्रूरबुद्धिरतिकष्टताभवेत् ॥ हीनवृत्तिरपिराजसेवया
कृच्छ्रलब्धधनमेतिसंपदं ॥२४॥ षष्ठाष्टमांत्यस्थितसौम्यदायेत्वग्दोषजातंबहुरोगमेति ॥ विचर्चिकापैत्तिकपांडुरोगंनृपाग्नि
चौरैर्मरणंकृशत्वं ॥२५॥ देहांगवैकल्यकलत्रबंधुविद्वेषणंभूपतिदत्तकोपं ॥ आकस्मिकंमृत्युभयंप्रमादादरिःफस्थितस्यापि

शशांकसूनोः ॥२६॥ दारस्थितस्यापिशशांकसूनोर्दशाविपाकेस्कृतदारवित्तं ॥ विद्याविनोदंविमलांबरंचनामद्वयंभूपतिमित्र-
तांच ॥२७॥ भाग्यस्थितस्यापिशशांकसूनोर्भाग्योत्तरंदारस्कृतार्थलाभं ॥ तीर्थाभिषेकंजपहोमदानंयज्ञादिकर्माणिलभे-
न्मनुष्यः ॥२८॥ कर्मस्थितस्यापिशशांकसूनोर्दशाविपाकेनृपतेोल्यमेति ॥ सौख्यंस्वनामांकितगद्यपद्यंनामद्वयंदारस्कृतार्थ
लाभं ॥२९॥ प्रपूजनंदेवमहीरुहाणांसाम्राज्यलाभंजननायकत्वं ॥ कृषिवलमार्गसमुपेतकाले यज्ञादिदीक्षांस्वजनैर्विशेषा
त् ॥३०॥ उपांत्यराशिस्थितसौम्यदायेत्वनेकधावित्तमुपैतिकाले ॥ दानेनवाभूपतिमाननाद्वाकृषेश्ववाणिज्यविचारतोवा ३१
उच्चांशसंयुक्तशशांकसूनोर्दशाविशेषस्कृतभूषणाभिः ॥ मनोविलासंमदनाभिराममुत्साहधैर्यंचजलाभिषेकं ॥३२॥
नीचांशकसंयुतःसौम्योनीचवृत्त्यानुजीवनं ॥ प्रेष्यत्वंपरिहारंचदशायांचकरोतितत् ॥३३॥ सौम्यदशायामादौलभतेधनधान्यसंप
त्पुरुषः ॥ अंत्येस्वजनविरोधंमध्येदायेनरेशसन्मानं ॥३४॥ अर्कगसौम्यदशायांलभतेविविधापदंमनोदुःखं ॥ स्वकुलज
नृपविरोधंनंदाभयंवाक्षिकर्णरोगंच ॥३५॥ स्थानवीर्ययुतेसौम्येतत्पाकेकीर्तिराज्यदं ॥ मनोधैर्यंमनोत्साहं यज्ञदीक्षाशु
भप्रदं ॥३६॥ तद्वहीनबुधेस्थानदारपुत्रसुहृद्भयं ॥ विदेशवासंदुःखंचनानापरिभवक्रियाः ॥३७॥ दिग्वीर्यसहितेसौम्येदि
गंताद्धनिकःस्पर्धाः ॥ सामंतराजमित्रस्वगंधमाल्यस्वलेपनं ॥३८॥ कालवीर्ययुतसौम्यदशायांदेहसौख्यकलहादिवियो-

गं ॥ दारपुत्रनृपमाननमेतिगांगतोयपरिपूततनुःस्यात् ॥ ३९॥ निसर्गवीर्यान्वितसौम्यदायेनिसर्गतश्चापिशुभादिकर्म ॥ वि
द्याविवादंस्वजनैर्विरोधंमातुर्वियोगंत्वथवानदीयं ॥४०॥ वक्रत्वेष्टान्वितेसौम्येभाग्यदारसुतार्थभाक् ॥ तथापुराणदा-
नादिसमुद्रस्नानमाचरेत् ॥ ४१॥ दृग्बलेनयुतेसौम्येसर्वभूतेषुसौम्यतां ॥ करोतिरतिकेलिंचराज्यभाग्यसमन्वितं ॥ ४२
क्रूरषष्ट्यंशसौम्यस्यदशापाकेमहद्भयं ॥ चोराग्निभूपेभ्यो भीतिःस्याच्छुभदृग्योगवर्जिते ॥ ४३॥ मृदंशादियुतेसौम्येराज्य
लाभंमहत्सुखं ॥ मार्दवंसर्वभूतेषुकृषिपुत्रार्थसंपदं ॥ ४४॥ सौम्येवैशेषिकांशस्थेविशेषाद्राजपूज्यता ॥ स्रग्गंधांबर-
माल्यंचविद्यागोष्ठिरहस्यतां ॥ ४५॥ क्रूरद्रेष्काणसंयुक्तेचंद्रसूनुर्यदातदा ॥ चोराग्निभूपतिभयंस्थाननाशंमहद्भयं ॥ ४६
उच्चराशिगतःसौम्योनीचभागगतोयदि ॥ राज्यसुखंमहत्कीर्तिविनाशंजनितत्क्षणात् ॥ ४७॥ चंद्रात्मजोपिनीचस्थःस्वोच्च
भागसमन्वितः ॥ अशुभंफलमादौतुशुभमंत्येप्रयच्छति ॥ ४८॥ ॥ इतिबुधदशा ॥ ॥ इतिसर्वार्थचिंतामणौचतुर्द
शोऽध्यायः ॥ १४॥ ५॥ ॥ अथगुरुदशा ॥ ॥ गुरोर्दशायांपरमोच्चगस्यराज्यंमहत्सौख्यमुपैतिकीर्तिं ॥ ॥ मनोवि
लासंगजवाजिसंघंनृपाभिषेकंस्वकुलाधिपत्यं ॥ १ ॥ कुलीरगस्यापिसुरेज्यदशायांभाग्यान्तरंभूपतिमाननाढ्यः ॥ विदेशयान-
महदाधिपत्यंदुःखैःपरिक्लिन्नतनुर्मनुष्यः ॥२॥ आरोहणीदेवगुरोर्महत्त्वंदशाप्रपन्नाकुरुतेर्थभूमिं ॥ गानक्रियास्त्रीसुकृत

राजपूज्यंस्ववीर्यतः प्राप्तयशः प्रतापं ॥ ३॥ जीवदशायामारोहिण्यामीशोमंडलादिनाथेवा ॥ द्विजभूपाललब्धधनोमेधावीकां
तिमान्विनीतज्ञः ॥ ४॥ देवेंद्रपूज्यस्यदशावरोहाकरोतिसौख्यंसकृदेवनाशः ॥ सकृद्यशः कांतिविशेषजालंनरेश्वरत्वंसकृदेव
यानि॥ ५॥ अतिनीचभागभाजोगुरोर्दशायांभयंगृहपुंजः ॥ अन्योन्यसुहृदयवैरंकृषिनाशंयानिपरभृत्यः ॥ ६॥ मूलत्रिकोण
निलयस्यगुरोर्दशायांराज्यार्थभूमिसुतदारविशेषसौख्यं ॥ यानाधिरोहणमपिस्वबलाप्तवित्तंयज्ञादिकर्मजनपूजितपादपीठं ७
गुरोर्दशायांस्वगृहंगतस्यराज्ञोर्थभूधान्यसुखांबरंच ॥ मिष्टान्नदोवाजिमनोविलासंकाव्यादिपुण्यागमवेदशास्त्रं ॥ ८॥ गु
रोर्दशायामतिशत्रुराशिगतस्यदुःखंसमुपैतिशोकं ॥ विषादभूम्यर्थकलत्रनाशंनृपाग्निचौरैर्बहुदुःखपीडा ॥ ९॥ गुरोर्दशा
यामरिराशिगस्यक्षेत्रादिविनंशयनांबरंच ॥ नरेशसन्मानसुपैतिनित्यंस्त्रीपुत्रभृत्यात्मसहोदरार्ति ॥ १०॥ प्राप्तोदशांयामतिमि-
त्रराशिंगतस्यजीवस्यनरेंद्रपूज्यं ॥ मृदंगभेरीरवयानघोषंदिगंतराक्रांतसमस्तभाग्यं ॥ ११॥ मित्रर्क्षगस्यापिगुरोर्दशायांन
रेशमैत्रींसमुपैतिकीर्ति ॥ विद्याविवादेजयमन्नसौख्यंस्रग्गंधमृष्टस्वपरोपकार ॥१२॥ समर्क्षगस्यापिगुरोर्दशायांसामान्यतोभू
पतिदत्तभाग्यं ॥ कृष्यर्थगोभूमिमनोविलासंमित्रांबरालंकृतिभूषणानि ॥१३॥ नीचरवेच्चरसंयुक्तजीवदायेमनोरुजं ॥ पर
प्रेष्यापवादंचपुत्राणांचविरोधिना ॥ १४॥ उच्चखेचरसंयुक्तगुरुदायेमहत्सुखं ॥ अनेकगोपुरादीनांनिर्माणंनृपपूज्यता १५

पापान्वितस्यापि गुरोर्दशायां करोति पापं हृदयं नरस्य ॥ गूढं बहिः पुण्यफलं विशेषात् हर्म्यार्थदारात्मजसौख्यमेति ॥ १६॥ शुभपा
न्वितस्यापि गुरोर्दशायां नरेशयानं मृदुलाम्बरं च ॥ दानेन वित्तं नृपमाननाद्वा यज्ञादिसन्मार्गविशेषलाभं ॥१७॥ पापेक्षितस्यापि
गुरोर्दशायां ग्रासं सुखं किंचिदुपैति धैर्यं ॥ क्वचिद्यशः कुत्रचिदाप्तसौख्यं क्वचिद्धनं नाशमुपैति चान्ते ॥ १८॥ शुभेक्षितस्यापि गु
रोर्दशायां देशांतरे वित्तमुपैति भूपात् ॥ देवार्चनं भूसुरतर्पणं च तीर्थाभिषेकं गुरुपूज्यतां च ॥१९॥ केंद्रगतजीवदायराज्यं भूदा
रराजसन्मानं ॥ विविधसुखानंदकरं बहुजनरक्षाप्रधानतां याति ॥ २०॥ लग्नगतस्याहिदशा पुरुषं करोति जीवस्य सौख्यममला
म्बरभूषणाप्तिं ॥ यानाधिरोहणमृदंगपणारवेश्ममत्तेभवाजिभटसंघयुतं करोति ॥२१॥ चतुर्थकेंद्रस्थितजीवदाये यानभयं भू
पतिभिन्नभावं ॥ भूपालयोगे यदि भूपतित्वं नोचेत्तथा तत्सदृशं करोति ॥२२॥ कलत्रराशिस्थितजीवदाये दारार्थपुत्रार्थसुखं प्रया
ति ॥ विदेशयानं समरे जयं च धान्यं परब्रह्मणि पुण्यकर्म ॥ २३॥ कर्मस्थितस्यापि गुरोर्विपाके राज्याभिमाहुर्मुनयस्तदानीं ॥ भूपा
लयोगे त्वथवार्थपुत्रकलत्रसत्कर्मसुराजयोगं ॥ २४॥ पंचमस्थगुरोर्दाये मंत्रोपास्तिर्महत्सुखं ॥ सुताप्तिराजपूजा च वेदांतश्रव
णादिकं ॥२५॥ त्रिकोणसंस्थस्य गुरोर्दशायां स्त्रीपुत्रधान्यार्थविवेकबुद्धिं ॥ मृष्टान्नपानांबरपट्टवस्त्रयानादिलाभं नवमेशसौ-
ख्यं ॥२६॥ उच्चांशसंयुक्तगुरोर्दशायां भाग्योन्नतिं राजसमानमेति ॥ प्रवालमुक्तामणिरत्नलाभं सर्वेषु सख्यं समुपैति सौख्यं २७

नीचांशसंयुक्तगुरोर्विपाके भूपाद्भयं गुल्मविचर्चिकादीन् ॥ स्थानच्युतिं बंधुविरोधतां च नृपाग्निचौरैः स्वकुलोद्भवैश्च ॥ २८ ॥ अर्द्धं-
गजीवदशायां सहसा ज्वरपीडितो भवत्क्षीणः ॥ ऊर्ध्वागरोगगनभोडुः शीलत्वम भग्नसंसारः ॥ २९ ॥ आदौ गुरुदशाकाले नृपपूज्यं
महत्सुखं ॥ मध्ये स्त्रीपुत्रलाभादि चांतेकष्टं विनिर्दिशेत् ॥ ३० ॥ धनस्थितस्यापि गुरोर्विपाके धनाप्तिं भूपतिमाननं च ॥ वि-
द्याविवादांकितराजगोष्ठिं सर्वोपकारं विजयं सुखं च ॥ ३१ ॥ नृपकृतबहुमानं भ्रातृभिर्भूमिलाभं परयुतविजने वा दत्तगो भूमि-
वित्तं ॥ अशनवसनभूषागंधमाल्यांबराणि प्रहृतसुपकारबुद्धिता मानिशौर्यं ॥ ३२ ॥ तृतीयस्थगुरोर्दाये भ्रातृणां च सुखं धनं
नृपदत्तं धनं सौख्यं गंधमाल्यांबरादिकं ३३ नीरोगता पुत्रकलत्रलाभं लभ्यादिपुस्थस्य गुरोर्दशायां ॥ आदौ भवेदेवमथान्त्यपाके
दारार्थचोरादिभयं सरोगं ॥ ३४ ॥ जीवो मरणपदस्थः करोति सौख्यं स्वबंधुजनहानिं ॥ स्थानच्युतिं विदेशं प्रांते स्त्रीराजपुत्र-
सन्मानं ॥ ३५ ॥ लाभगजीवदशायां संप्राप्तो राज्यलाभमुपयाति ॥ बह्वर्थदारपुत्राद्भूपविरोधं स्वबंधुविद्वेष ॥ ३६ ॥ व्ययगतजी-
वदशायां प्राप्तो वाहनादि समुपयाति ॥ लभते विदेशयानं नानाक्लेशैश्च परिभूतः ॥ ३७ ॥ पाके स्थानबलान्वितस्य च गुरोः क्षेत्रार्थ-
दारात्मजान्संप्राप्नोति गजाश्ववस्त्रकनकचित्रांबरभूषणं ॥ दिग्वीर्यान्वितदेवनायकगुरोर्लोके प्रसिद्धं तथा जीवे कालबलाधि-
के नृपवधूसन्मानितां याति सः ॥ ३८ ॥ निसर्गवीर्यान्वितजीवदाये निसर्गतश्चाति सुखं महत्त्वं ॥ विद्याविलासं रतिकेलिसौख्यं

भागीरथीनोयकृताभिषेकं ॥ ३९॥ वक्रंगतस्यापिगुरोर्दशायांमहार्थनांयातिसुकृतार्थदारान् ॥ युद्धेजयंभूपतिमित्रतांचस्रग्गंध
जातांवरवाग्विलासं ॥ ४०॥ हृग्वीर्ययुक्तस्यगुरोर्विपाके कृपाकटाक्षेणमहीपतीनां ॥ समस्तभाग्यंसमुपैतिनित्यंदेशानरेभाग्य
निकिंचिदेव ॥ ४१॥ क्रूरषष्ट्यंशसंयुक्तगुरोर्दायेतिकष्टता ॥ राजकोपावमानादीन् लभतेनात्रसंशयः ॥ ४२॥ सौम्यषष्ट्यंशा
संयुक्तगुरोर्दायेतिसौख्यता ॥ वाहनबंधुसन्मानंयज्ञवैवाहिकंशुभं ॥ ४३॥ पारावतांशयुक्तस्यगुरोःपाकेमहत्सुखं ॥ मृद्व
न्नपट्टवस्त्रंचहेमविक्रयभूषणं ॥ ४४॥ पाशद्रेष्काणयुक्तस्यगुरोर्दायेचबंधनं ॥ मृद्वन्नपट्टवस्त्रंचहेमविक्रयभूषण ॥ ४५॥
पाशद्रेष्काणयुक्तस्यगुरोर्दायेचबंधनं ॥ कारागृहप्रवेशंचनिगडंदारविग्रहं ॥ ४६॥ उच्चस्थोपिगुरुर्नीचराश्यंशकसमन्वितः ॥
महाभाग्यंतुसंप्राप्तंतत्क्षणादेवनश्यति ॥ ४७॥ नीचस्थोदेवपूज्योपिस्वोच्चांशकसमन्वितः ॥ भाग्यक्षयंतुसंप्राप्तेभाग्यया
नितदानरः ॥ ४८॥ ॥ इतिगुरुदशा ॥ ॥ अथशुक्रदशा ॥ ॥ अत्युच्चभृगुदशायांमत्तविलासाभियार्थभोगीस्या
त् ॥ माल्याच्छादनभोजनशयनस्त्रीपुत्रधनयुक्तः ॥ १॥ स्वोच्चस्थितस्यापिभृगोर्दशायांस्त्रीसंगनष्टार्थविरुद्धधर्मं ॥ पित्रोर्वि-
नाशंसमुपैतिदुःखंशिरोरुजंभूपतिमाननंच ॥ २॥ आरोहिणीशुक्रदशांप्रपन्नाधान्यांबरालंकृतिकांतिपूज्यं ॥ प्रवृत्तिसिद्धिं
स्वजनैर्विरोधंमात्रादिनाशंपरदारसंगं ॥ ३॥ भृगोःसुतस्याप्यवरोहकाले प्रचंडवेश्यागमनंधनाप्तिं ॥ स्त्रीपुत्रबंध्वार्तिमनोविक

रंतहृच्छूलरोगंमदनार्तिमेति ॥ ४ ॥ उद्वेगरोगतस: कर्मस्फाविफलेषुसर्वदाभिरत: ॥ अतिनीचगतस्यदायेशुक्रस्यात्मार्थदारपुत्रार्ति
॥ ५ ॥ मूलत्रिकोणभाजोभृगोर्दशायांमहाधिपत्यंस्यात् ॥ क्रयविक्रयकुशलधनवान्कीर्त्यन्वितोविधिज्ञश्च ॥ ६ ॥ शुक्रक्षेत्रद-
शायांलभतेस्त्रीपुत्रमित्रधनशौर्यं ॥ नित्योत्साहंद्वेषंपरोपकारंमहत्वंच ॥ ७ ॥ भृगोर्दशायामतिशत्रुराशिगतस्यपुत्रार्थकलत्र
हानिं ॥ भ्रमभ्रमसंसारदिशीर्णदेहंगुल्माक्षिरोगंग्रहणीमकोपं ॥ ८ ॥ शत्रुक्षेत्रदशायांभृगोरपत्यार्थदारहानि: स्यात् ॥ भूपति
रोषंकुरुतेमत्तविलासार्थंपापकर्माणि ॥ ९ ॥ मित्रक्षेत्रदशायांपरोपकारीकलाविधिज्ञश्च ॥ पूगारामकृषि: स्यादेवमनुष्यैश्च
रोद्धृतार्थश्च ॥ १० ॥ अतिमित्रशुक्रदायेभूपतिसन्मानसौख्यंच ॥ गोधनवाजिसमेतंगजगतसंघै: समस्तदोषैश्च ॥ ११ ॥
समर्क्षगस्यापिभृगोर्विपाकेप्रमेहगुल्माक्षिगुदनरोग: ॥ किंचित्सुखंभूपतिवह्निचौरै: भयंस्वनामांकितगद्यपद्यं ॥ १२ ॥
नीचरवेच्चरसंयुक्तभृगोर्दायेमहद्भयं ॥ अपवादकृतंदोषंलभतेपापकर्मभि: ॥ १३ ॥ स्वोच्चस्थितेनसहितस्यभृगोर्विपाकेराज्यं-
महत्वसमराधिपतित्वमेव ॥ हेमांबरादिमणिभूषणयानलाभंभेरीमृदंगपणवारववाद्यघोषै: ॥ १४ ॥ पापान्वितस्यापिभृगोर्द-
शायांस्थानच्युतिंबंधुजनैर्विरोधं ॥ आचारहीनंकलहंभियत्वंकृष्यर्थभूम्यात्मजदारनाशं ॥ १५ ॥ शुभान्वितस्यापिभृगोर्द
शायांसौभाग्यमित्रात्मजधान्यलाभं ॥ नरेशपूज्यंगजवाजिसंघंप्रवालमुक्तामणियानलाभं ॥ १६ ॥ पापेक्षितस्यापिभृगो-

दशायांमानार्थहानिंसमुपैतिदुःखं ॥ स्त्रियाविरोधंस्वपदच्युतिंचविदेशवासंनिजकर्महीनं ॥१७॥ शुभेक्षितस्यापिभृगोर्विपा
केधनांबरंभूपतिपूजनंच ॥ जनाधिपत्यंस्वशरीरकांतिकलत्रमित्रात्मजसौख्यमेति ॥१८॥ केंद्रगतस्याहदशाभृगुनंदनस्यया
नांबरादिमणिभूषितदेहकांतिं ॥ राज्यार्थभूमिकृषिवाहनवस्त्रशस्त्रदुर्गाधियानवनवासजलाभिषेकं ॥१९॥ लग्नगशुक्रद-
शायांसंग्रामराजमानंलभते ॥ मणिगोधनकृषिलाभंपरापवादंमहोत्साहं ॥२०॥ चतुर्थराशिस्थितशुक्रदायेराज्यंमहत्सौ
ख्यमुपैतियानं ॥ कृषिक्रियावित्तपशुप्रजानावृद्धिंप्रतापान्वितकीर्तिजालं ॥२१॥ कलत्रराशिस्थितशुक्रदायेकलत्रनाशंत्वथवा
विदेशं ॥ प्रमेहगुल्मादिशरीररोगंप्रभयाविनात्मजबंधुराज्यं ॥२२॥ कर्मस्थशुक्रस्यदशाविपाकेविद्याधनप्राप्तिनरेशपूज्ये ॥ भा-
ग्यात्तरंपालितदेहकांतिंदिगंतरप्राप्तयशःप्रतापं ॥२३॥ त्रिकोणसंयुक्तभृगोर्विपाकेविद्याधनप्राप्तिनरेशपूज्यं प्रवालमुक्ताम-
णिशंखशुक्तिगोभूमियानांबरवस्त्रलाभं ॥२४॥ पंचमस्थभृगोर्दाये पुत्रावाप्तिंविनिर्दिशेत् ॥ कीर्तिंचराजपूज्यंचसर्वेषामुप
कारकं ॥२५॥ त्रिकोणस्थगतःशुक्रः करोतिनृपपूज्यतां ॥ यज्ञकर्मादिलाभंचगुरुर्पित्रोःसुखंयशः ॥२६॥ वित्तगशुक्र-
कदशायांधनहानिमाहुर्धनायतिंचापि ॥ अन्नसुखंवाग्विलासंपरोपकारंनरेशसन्मानं ॥२७॥ तृतीयराशिस्थितशुक्रदायेधै
र्यमनोत्साहमदीनसत्वं ॥ चित्रांबरालंकृतवाहनाप्तिंसहोदराणांबहुभाग्यलाभं ॥२८॥ भृगोर्विपाकेरिगतस्यनाशंधान्यार्थं

वक्त्रात्मजसोदराणां ॥ रोगंमहत्कार्यविनाशनंचशत्रोर्भयंभूपतिवन्हिचौरैः ॥ २९ ॥ रंध्रास्थितस्यापिभृगोर्विपाके शस्त्राग्निचोरक्ष
तामित्रविघ्नं ॥ क्वचित्सुखंकिंचिदुपैतिवित्तंक्वचिन्नरेशाभयशःप्रतापं ॥ ३०॥ लाभस्थितस्यापिभृगोर्विपाके स्त्रगंधमाल्यांबररा-
ज्यपूजां ॥ पुत्रार्थसौख्यंकृषिविक्रयंच दानंस्वनामांकितपद्यजालं ॥३१॥ व्ययगतशुक्रदशायांलभतेधान्यार्थराजसन्मानं ॥स्था
नच्युतिंप्रवासंमातृवियोगंमनोविलासंच ॥ ३२॥ जीवर्क्षगतस्यभृगोः स्त्रीपुत्रमहीनाशनंकुरुते ॥ कर्मस्थानित्योविप्रोजननीक्ले
शान्वितोमनोदुःखी ॥३३॥ अर्कगशुक्रदशायांजीर्णगृहवासःशुभावरोधश्च ॥ लभतेदारविनाशंभ्रातृवियोगंचकलहंच
॥३४॥सिंहगशुक्रदशायांलभतेविविधापदंमनोदुःखं ॥ उद्योगरोगतप्तः कर्मसुविफलेतुसर्वदाभिरतः ॥ ३५॥ शुक्रेस्थान-
बलाधिकेनरपतेःसन्माननंभूषणंविद्यावादविवादगोष्ठिरसिकंनामद्वयंसंभ्रमं ॥ तस्मिन्दिक्प्रबलान्वितेबहुयशःपुत्रार्थदारां
बरंशुक्रेकालबलान्वितेसुखधनंकीर्तिःस्वनामांकिता ॥३६॥ निसर्गवीर्ययुक्तस्यभृगोर्दायेमहत्सुखं ॥ कृषिगोभूमिवित्ता
दिभ्रातृमातृसुखंभवेत् ॥ ३७॥ वक्रगतस्यापिभृगोःसुतस्यदशाविपाकेत्वतिराजपूज्यं ॥ मृदंगभेरीरवयुक्तयानंविचित्रव-
स्त्राभरणानिराज्यं ॥ ३८॥ दृग्वीर्ययुक्तस्यभृगोर्विपाके यज्ञादिकर्माणिकरोतिकाले ॥ विद्याविलासंशयनांबरंचनृपाभिषेकंकल ६५
हंविरोधं ॥३९॥ क्रूरषष्ठ्यंशयुक्तस्यभृगोर्दायेविपद्भयं ॥ चोराग्निराजभीतिःस्यात्कृषिगोभूमिनाशनम् ॥ ४०॥ सौम्यषष्ठ्य-

शयुक्तस्य भृगोर्दाये महत्सुखं ॥ कूपारामतडागानां निर्माणं देवपूजनं ॥४१॥ वैशेषिकांशसंयुक्त भृगोर्दाये महत्सु-
खम् ॥ वाहनं भूपसन्मानं भ्रातृस्त्रीधनसंपदः ॥४२॥ क्रूरद्रेष्काणसंयुक्ते भृगोर्दाये रिपुभीतिदं ॥ कारागृहं महत्कष्ट
मनलंचोरपीडनं ॥४३॥ उच्चक्षेत्रेपि नीचांशयुक्तः शुक्रोऽतिकष्टदः ॥ करोति राज्यनाशंच स्थाननाशं भयापि वा ४४
उच्चांशयुक्तशुक्रोपि नीचराशिसमन्वितः ॥ कृषिगोभूमिवाणिज्यधनधान्यविवर्धनं ॥४५॥ ॥इति शुक्रदशा॥ ॥
॥ ॥अथ शनिदशा ॥ ॥ मंदात्युच्चदशायां ग्रामसभामंडलाधिपत्यं स्यात् ॥ लभतेऽविनोदशीलः पितृनाशं बंधुक-
लहंच ॥१॥ स्वोच्चदशायां कुरुते दशाप्रवेश मनोरुजं दुःखं ॥ वाणिज्यहानि सत्वं कृषिहानिं नृपविरोधंच ॥२॥ आरोहि
णीवासरनाथसूनोर्दशाविपाके नृपलब्धभाग्यं ॥ वाणिज्यलाभं कृषिभूमिलाभं गोवाजियानं स्वतदारलाभं ॥३॥ दिने-
शसूनोस्त्ववरोहकाले राज्यच्युतिं दारसुतार्थनाशं ॥ भाग्यक्षयं भूपतिकोपयुक्तं प्रेष्यत्वमायाति गुदाक्षिरोगं ॥४॥ नी
चस्थितस्यापि दिनेशसूनोर्दाये कलत्रात्मजसोदराणां ॥ नाशं महत्कष्टतरां कृषिंच नीचानुवृत्त्या समुपैति वृत्तिं ॥५॥
लाभकोणनिलयस्य शनेर्दशायां देशांतरादिवनवाससमेति काले ॥ ग्रामद्वयं यदि सभानगराधिपत्यं विदूषणं सुतकलत्र

अनादिभिर्वा ॥ ६ ॥ स्वक्षेत्रगस्यचदशादिवसेशसूनोर्हर्षंकरोतिबलपौरुषकीर्तिजालं ॥ राजाश्रयंकनकभूषणभूमिनाम अ.
धेयंस्वनामसदृशानुगुणंचसौख्यं ॥ ७ ॥ शनेर्दशायामतिशत्रुगस्यस्थानच्युतिंबंधुविरोधतांच ॥ चोरादिभूपेभयमत्र १५
विभ्रमोभृत्यार्थदारात्मजकोपमेति ॥ ८ ॥ दिनेशसूनोस्त्वरिराशिगस्यवैश्याद्धनंप्राप्यतिभूमिनाशम् ॥ कृषीविनाशस्त्व
पदच्युतिंचवैरंसमायातिशरीरकृच्छ्रं ॥ ९ ॥ मित्रक्षेत्रदशायामंदस्यतुशिल्पकर्मगुणवेत्ता ॥ ज्ञानबलप्रतापंददातिदुःखक-
हलंच ॥ १० ॥ अधिमित्रमंदद्दायदंदातिसौख्यंनरेशसन्मानं ॥ सुतधनदारविशेषात्पशुकृषिमहिषादिवाणिज्य ॥ ११ ॥
समर्क्षगस्यापिशनेर्दशायासमानबुद्धिःसुतदारमित्रे ॥ भृत्यापदंबंधुजनेषुवैरंदेहस्यकष्टंक्षयवातपित्तैः ॥ १२ ॥ नीचखे
चरसंयुक्तशनेर्दायमहद्भयम् ॥ विभ्रमोपवासश्चनीचवृत्त्यानुजीवनं ॥ १३ ॥ स्वोच्चखेचरसंयुक्तशनेर्दायमहत्सु-
खं ॥ किंचिद्राज्यंकृषेर्लाभंभृत्यवर्गार्थनाशनं ॥ १४ ॥ पापान्वितस्यापिशनेर्दशायांपापानिगूढानिकरोतिकाले ॥ नीचस्त्रि
यासंगमनंविशेषाच्चौरादिनीचैःकलहंविदारं ॥ १५ ॥ शुभान्वितस्यापिशनेर्दशायांविशेषतोज्ञानमुपैतिकाले ॥ परोप- ६६
कारंनृपलब्धभाग्यंकृष्याणिधान्यान्ययसंचलाभं ॥ १६ ॥ पापेक्षितस्यापिशनेर्दशायांभृत्यार्थदारात्मजसोदराणां ॥ नाशास

मायातिपरापवादंकुभोजनंकुत्सितगंधमाल्यं ॥१७॥ शुभेक्षितस्यापिशनेर्दशायांस्त्रीपुत्रभृत्यार्थसुपैतिकाले ॥ पश्चाद्
पैत्यन्नभहत्वकष्टंगोभूमिवाणिज्यकृषेर्विनाशं ॥१८॥ केंद्रान्वितशनेर्दायेकलहायासपीडनं ॥ पुत्रमित्रार्थदारादिबंधूनां-
मरणंध्रुवं ॥१९॥ लग्नगतशनेर्दायेदेहकृच्छ्रसुपैतिच ॥ स्थानच्युतिप्रवासंचराजकोपंशिरोरुजं ॥२०॥ चतुर्थस्थशने
र्दायेमातृतद्वर्गनाशनं ॥ गृहदाहपदभ्रंशंचोरार्तिंनृपपीडनं ॥२१॥ दारराशिगतस्यापिशनेर्दायेऽरिपीडनं ॥ मूत्रकृच्छ्रम-
हाद्वेषंस्त्रीहेतोर्मरणंतुवा ॥२२॥ दशमस्थशनेर्दायेकर्मनाशमुपैतिच ॥ देशांतरंपदभ्रंशंनिगडंराजपीडनं ॥२३॥ द्वि
तीयस्थशनेर्दायेवित्तनाशमथाक्षिरुक् ॥ राजकोपंमनस्तापमन्नशोषंमनोरुजं ॥२४॥ तृतीयस्थशनेर्दायेकृषिगोधन-
संपदः ॥ मनोजाड्यमनोत्साहंभ्रातृतद्वर्गनाशनं ॥२५॥ पंचमस्थशनेर्दायेपुत्रनाशंमनोरुजं ॥ राजकोपंभृत्यनाश
बंधुस्त्रीवित्तविभ्रमं ॥२६॥ षष्ठस्थरविसूनोस्तुदशाकालेऽरिपीडनं ॥ व्याधिचोराग्निविषैर्बाधाग्रहक्षेत्रविनाशनं ॥२७॥ म
रणपदस्थोमंदःकरोतिनित्यंसुतार्थदाराणां ॥ नाशंभृत्यजनानांगोमहिषभूमिदारनाशंच ॥२८॥ नवमगतमंददायेपि-
त्रोर्नाशंगुरोस्तथैवापि ॥ लभतेविदेशयानंस्वकुलजातैर्विनाशमुपयाति ॥२९॥ लाभगमंददशायांलभतेविविधार्थसौ-

ख्यसन्मानम् ॥ कृतदारभृत्यसौख्यंमनोविलासंकृषेश्चलब्धधनम् ॥३०॥ व्ययगतमंददशायांभीतिंचोराग्निभूपसंघेश्च
विविधापदंचदुःखंविदेशयानंस्वबंधुनाशश्च ॥३१॥ अर्कगमंददशायांस्वजनद्वेषंपरस्त्रियंलभते ॥ भृत्यापत्यविरोधंमहो
द्यमंदोषपरिभूतं ॥३२॥ नीचांशमंददायेनीचाचारेणजीवनंलभते ॥ सर्वेषांप्रेष्यत्वंधनकृतदारैश्चविग्रहंदुःखम् ॥३३॥
उच्चांशमंददायेविविधसुखानंदभोगभाग्यादीन् ॥ कुरुतेविदेशयानंग्रामसभामंडलाधिपत्यंवा ॥३४॥ आदौ-
मंददशायामतिदुःखंमातृनाशनंकुरुते ॥ मध्येविदेशयानंपरगृहवासंपरान्नभुक्चांते ॥३५॥ स्थानवीर्य-
युतमंददशायांदारपुत्रधनकीर्तिमुपैति ॥ चोरशत्रुनृपवन्हिभयंवाबंधुनाशमथवाक्षिगुदार्तिम् ॥३६॥ ॥
मंदस्यदिग्वीर्ययुतस्यदायेदिगंतरादासुखार्थकीर्तिम् ॥ भूगूढदारात्मजसोदराणांविनाशनंबंधुजनैर्विरोध-
म् ॥ ॥३७॥ ॥ कालवीर्ययुतमंददशायांकालकूटविषभीतिमुपैति ॥ ॥ दारपुत्रनृपचोरभयंवाधान्यभू-
मिकृषिवाहनलाभम् ॥३८॥ वक्रचारयुतोमंदःकरोतिविफलांक्रियाम् ॥ उद्योगभंगदुःखंचसोदराणां-
चनाशनम् ॥३९॥ क्रूरषष्ठ्यंशसंयुक्तशनिदायेमहद्भयम् ॥ नृपकोपंपदभ्रंशंकारागृहनिवेशनं ॥४०॥ सौम्यषष्ठ्यं

शांसंयुक्तःशनिर्दायेमहत्सुखं ॥ दारपुत्रार्थसंपत्तिंलभतेबंधुविग्रहम् ॥ ४१॥ वैशेषिकांशसंयुक्तः शनिः सौख्यंकरोतिच ॥ विशेषाद्रा
जसन्मानंविचित्रांबरभूषणम् ॥ ४२॥ क्रूरद्रेष्काणसंयुक्तःशनिर्दायेमहद्भयं ॥ उद्बंधनंविषाद्भीतिंनृपचोराग्निजंभयं ॥ ४३॥नी
चराशिगतोमंदः स्वोच्चांशकसमन्वितः ॥ दशादौदुःखमापाद्यदशांतेकष्टदोभवेत् ॥ ४४॥ उच्चराशिगतोमंदोनीचांशकसमन्वि
तः ॥ दशादौसुखमापाद्यदशांतेकष्टदोभवेत् ॥ ४५॥ ॥ इतिसर्वार्थचिंतामणौशनिफलंपंचदशोऽध्यायः ॥ ॥ अथरा
हुदशाफलं ॥ ॥ राहोर्वृषोच्चकेतोस्तुवृश्चिकेतुंगसंज्ञितं ॥ मूलत्रिकोणंकुंभंचकिंर्यामित्रभमुच्यते ॥ १॥ एतत्सप्तमराशि-
स्तुकेतोर्मूलत्रिकोणभं ॥ षष्ठाष्टरिःफगाराहुस्तद्दायेकष्टदोभवेत् ॥ २॥ उच्चस्थःसैंहिकेयस्तुतत्पाकेसुखदोभवेत् ॥राज्यं
करोतिमित्राभिंधनधान्याभिवर्धनं ॥ ३॥ राहुर्नीचस्थितोदायेचोराग्निनृपभीतिदः ॥ उद्बंधनंविषाद्भीतिंकुरुतेसिंहिकासुतः ।
राहोर्दशायाः संप्राप्तौनृपचोराग्निपीडनं ॥ विदेशयानंदुःखानिवनवासाद्भयंध्रुवं ॥ ५॥ लग्नगतराहुर्दायेबुद्धिविहीनंविषाग्निश
स्त्राद्यैः ॥ बंधुविनाशंलभतेदुःखानिचपराजयंसमरे ॥ ६॥ राहोर्दशायांधनराशिगस्यराज्यंचवित्तंहरतेविशेषात् ॥ कुभोजनं
कुत्सितराजसेवामनोविकारंत्वनृतंप्रकोपं ॥ ७॥ तृतीयराशिस्थितराहुकालेपुत्रार्थदारात्मजसोदराणां ॥ सुखंकृषेर्वैधनमाधिप
त्यंविदेशयानंनरपालपूज्यं ॥ ८॥ चतुर्थराशिस्थितराहुकालेमातुर्विनाशंत्वथवातदीयं ॥ क्षेत्रार्थनाशंनृपतेःप्रकोपंभार्यादिपा हिर्यं

नित्यमनेकदुःखं ॥ ९ ॥ चोराग्निबंधार्तिमनोविकारंदारात्मजानामपिरोगपीडा ॥ चतुर्थराशिस्थितराहुकालेभभग्नसंसारकलत्र-
पुत्रं ॥ १० ॥ बुद्धिभ्रमंभोजनसौख्यनाशंविद्याविवादंकलहंचदुःखं ॥ कोपंनरेंद्रस्यकृतस्यनाशंराहोःकृतस्थस्यदशाविपा
के ॥ ११ ॥ दशाविपाकेत्वरिराशिगस्यचोराग्निभूपैर्भयमाप्तनाशं ॥ प्रमेहगुल्मक्षयपित्तरोगंत्वग्दोषरोगंत्वथवामृतिंच ॥ १२
कलत्रराशिस्थितराहुदायेकलत्रनाशंसमुपैतिशीघ्रं ॥ विदेशयानंकृषिभाग्यहानिंसर्पाद्भयंमृत्युकृतार्थनाशं ॥ १३ ॥ राहोर्दशा
यांनिधनस्थितस्ययमालयंयातिकृतार्थनाशं ॥ चोराग्निभूपैःस्वकुलोद्भवैश्चभयंमृगैर्वावनवासदुःखं ॥ १४ ॥ राहोर्दशायांनव
मस्थितस्यपित्रोर्विनाशंलभतेमनुष्यः ॥ विदेशयानंगुरुबंधुनाशंस्नानंसमुद्रस्यकृतार्थनाशं ॥ १५ ॥ मानस्थितस्यापिदशावि
पाकेराहोःप्रवृत्तिंलभतेमनुष्यः ॥ पुराणधर्मश्रवणादिभिश्चगांगेयतोयैरपिशुद्धदेहः ॥ १६ ॥ सौम्यर्क्षगश्चेत्फलमेवमेवपापर्क्षग
श्चेन्नतथाभवेद्धि ॥ प्रोक्तंफलंयत्सकलंनदेवसौम्यर्क्षगश्चेत्फलमन्यथाप्यत् ॥ १७ ॥ पापर्क्षेत्रगतोराहुःकर्मस्थःपापसंयुतः ॥
अभिशस्तस्तदाकालेपुत्रदाराग्निपीडनं ॥ १८ ॥ आयराशिगतोराहुस्तत्पाकेनृपमाननं ॥ धनाप्तिंदारलाभंचगृहक्षेत्रादिसंपदः १९
व्ययगतराहुदशायांदेशभ्रंशंमनोरुजंकुरुते ॥ विच्छिन्नदारपुत्रंकृषिपशुधनधान्यसंपदानाशं ॥ २० ॥ कुलीरगोमेषयुतस्यराहोर्दशा
विपाकेधनलाभमेति ॥ विद्याविनोदंनृपमाननंचकलत्रभृत्यात्मसुखंप्रयाति ॥ २१ ॥ पाथोनमीनाश्वयुतस्यराहोर्दशाविपाकेस्वत-

६८

दारलाभं ॥ देशाधिपत्यंनरवाहनंचदशावसानेसकलंविनाशं ॥२२॥ पापर्क्षसंयुक्तफणींद्ददायेदेहस्यकार्श्यंस्वकुलस्यनाशं ॥ भूपा
द्भयंवंचनतोरिभीतिः प्रमेहकासक्षयमूत्रकृच्छ्रं ॥२३॥ शुभदृष्टियुतोराहुः करोतिसफलंक्रियां ॥ राजमाननमर्थाप्तिंबंधूनांमरणंध्रु
वम् ॥२४॥ पापदृष्टियुतोराहुः कर्मनाशंकरोतिच ॥ उद्योगभंगंदेहार्तिंचोराग्निनृपपीडनं ॥२५॥ उच्चगेहयुतोराहूराज्यलाभंक-
रोतिच ॥ स्त्रीपुत्रधनसंपत्तिवस्त्राभरणलेपनं ॥२६॥ नीचग्रहयुतोराहुर्नीचवृत्त्यानुजीवनं ॥ कुभोजनंकुदारंचकुपुत्रंलभतेन्त-
दा ॥२७॥ दशादौदुःखमाप्नोतिदशामध्येसुखंयशः ॥ दशांतेस्थाननाशंचगुरुपुत्रादिनाशनं ॥२८॥ ॥ इतिराहुदशा ॥ ॥
अथकेतुदशाफलं ॥ ॥ भार्यापुत्रविनाशनंनरपतेर्भ्रांतिर्महत्कष्टताविद्यावंधुधनाप्तिमित्ररहितंरोगाग्निभित्रैर्भयं ॥ यानारोह
णपातनंविषजलैः शस्त्रादिभिर्वाभयंदेशाद्देशविवासनंकलिरुजंविगण्यादिभिर्वाभयं ॥१॥ केतोर्दशायांसंप्राप्तोदारपुत्रविनाश
नं ॥ राजकोपंमनस्तापंचोराग्निकृषिनाशनं ॥२॥ केंद्रस्थस्यदशाकेतोः करोतिविफलंक्रियां ॥ राजार्थकृतदाराणांनाशनंविष
दंतथा ॥३॥ लग्नकेंद्रगतस्यापिकेतोर्दायेमहद्भयं ॥ ज्वरातिसारमेहत्वस्थानकादिविषूचिकाः ॥४॥ धनराशिगतस्यापिकेतोर्दा
येधनक्षयं ॥ वाक्पारुष्यमनोदुःखंकुत्सितान्नमनोरुज ॥५॥ तृतीयराशिगस्यापिकेतोर्दायेमहत्सुखं ॥ मनोवैकल्यमायाति-
स्वानृभिर्द्वेषणंपरं ॥६॥ चतुर्थराशिगस्यापिकेतोर्दायेसुखक्षयं ॥ भ्रमणंदारपुत्रादिगृहेधान्यमहार्घतः ॥७॥ पंचमस्थस्यकेतो

स्तुदशाकालेस्रुतक्षयं ॥ बुद्धिभ्रमंविशेषेणराजकोपंधनक्षयं ॥८॥ केतोस्त्वरिगतस्यापिदशाकालेमहद्भयं ॥ चोराग्निविषभी
तिस्स्याद्दशाधिसमुपेतिच ॥९॥ कलत्रराशिसंयुक्तकेतोर्दायेमहद्भयं ॥ दारपुत्रार्थनाशंचमूत्रकृच्छ्रमनोरुजं ॥१०॥ केतोर
ष्टमयुक्तस्य दशाकालेमहद्भयं ॥ पितृमृत्युश्वासकासग्रहण्यादिक्षयान्वितः ॥११॥ नवमस्थस्यकेतोस्तु दशापाकेपितु
र्विपत् ॥ गुरोर्वाविपदंदुःखंशुभकर्मविनाशनं ॥१२॥ कर्मस्थकेतोःसंप्राप्तोदशायांसुखमेतिच ॥ मानहानिमनोजाड्यम
पकीर्तिमनोरुजं ॥१३॥ लाभस्थकेतोःसंप्राप्तो दायेसौख्यंकरोतिच ॥ भ्रातृवर्गादिसौख्यंच यज्ञदारादिवर्धनं ॥१४॥
रिःफस्थकेतोःसंप्राप्तोदायेकष्टतरंभवेत् ॥ स्थानच्युतिप्रवासंचराजपीडाक्षिनाशनं ॥१५॥ दशादौसुखमाप्नोतिदशामध्येमह
द्भयं ॥ दशांतेराजभीतिश्चदेहजाड्यमथापिवा ॥१६॥ शुभवीक्षणसंयुक्तः केतुःसौख्यंकरोतिच ॥ राज्यार्थगृहशांतिंच
राजपूजांमहादृढं ॥१७॥ पापपक्षिनृयुतोवापिकेतुर्दुःखंकरोतिच ॥ ज्वरातिसारमेहांश्चलग्दोषंराजपीडनं ॥१८॥ ७ ॥
॥इतिकेतुदशा ॥ ॥अथांतर्दशाफलानि ॥ ॥तेजस्विनमतिसुखिनंसुस्थिरंविभवंनृपाच्चलब्धधनं ॥ स्वनवांशक
बलयुक्तः पुरुषंकुर्याद्धनान्वितंख्यातं ॥१॥ शुभदर्शनफलयुक्तः पुरुषंकुर्याद्धनान्वितंख्यातं ॥ सुभगप्रयासममलंसुरू
पदेहसुसौम्यंच ॥२॥ अन्योन्यषष्ठाष्टमदायकालेनृपाद्भयंभृत्यजनैर्विरोधं ॥ स्त्रियाविरोधंसुतदारनाशंचोराग्निबंध्या-

र्तिमनोविकारं ॥३॥ पाकेश्वराद्व्ययगतस्य भुक्तौ स्थानच्युतिं बंधुजनैर्विरोधं ॥ विदेशयानं स्वजनैर्विरोधं पादाक्षिरुग्द्रोगमुपै-
तिकाले ॥४॥ दशाधिपेनापियुतस्य भुक्तौ स्त्रीपुत्रभृत्यार्थकुलेशविनाशं ॥ उद्योगभंगं स्वजनैर्विकष्टमाकस्मिकं दूषण-
मेतिकाले ॥५॥ दशाधिपाद्वित्तगतस्य भुक्तौ मृष्टान्नपानांबरगंधमाल्यं ॥ परोपकारं स्वजनस्य सख्यं स्त्रीपुत्रबंधोत्स-
मनोविलासं ॥६॥ दशाधिपात्सोदरराशिगस्य भुक्तौ नृपाद्वित्तमुपैति सख्यं ॥ स्रग्गंधमाल्यांबरभूषणं च सुखं द्रव-
भोजनसौख्यपुष्टिं ॥७॥ दायेश्वराद्बंधुगतस्य भुक्तौ दारात्मजार्थं गृहधर्मयानं ॥ मिष्टान्नपानांबरभूषणं च शुभग्रहश्चे
त्फलमन्यथान्यत् ॥८॥ पापग्रहोऽपि शुभदः खलु दायनाथाद्बंधुस्थितस्त्वभवनोच्चबलादियुक्तः ॥ सौम्यग्रहोऽप्यशुभदः
स्वराशियुक्तो दायेश्वरात्स्वभवनोच्चबलादिहीनः ॥९॥ दशानाथात्सुतस्थस्य भुक्तौ पुत्राप्तिमादिशेत् ॥ शुभग्रह-
स्य सौख्यं च पापभुक्तौ सुतक्षयं ॥१०॥ अंतर्दशायां पापस्य षष्ठस्थस्य दशेश्वरात् ॥ चोरारिऋणदेहार्तिं लभते पदविभ्र-
मं ॥११॥ तस्मात्षष्ठस्य सौम्यस्य दशेशात्सुखवर्धनम् ॥ लभते पुत्रमित्राप्तिं स्वोच्चमूलादिगस्य तु ॥१२॥ दायेशात्स-
प्तमस्थस्य पापस्यापद्दतो न तथा ॥ दारार्थपुत्रबंधूनां नाशं भूपतितो भयम् ॥१३॥ सप्तमस्थशुभस्यापि दद्यात् सौख्यं दशा-
धिपात् ॥ नीचशत्रुविहीनस्य सद्रत्नांबरभूषणम् ॥१४॥ पाकेशादष्टमस्थस्य पापस्यापद्दतो भयं ॥ निधनं कुत्सितान्नं च

चोराग्निनृपपीडनम् ॥१५॥ पाकेशादष्टमस्थस्य सौम्यस्यापहृतौ सुखम् ॥ भुक्त्यादौ शोभनं प्रोक्तं मंतेकष्टं विनिर्दिशेत् १६
ज्यो० दायेशान्नवमस्थस्य पापस्यापहृतौ यथा ॥ अशुभं लभतेकर्म स्थानं भ्रंशं मनोरुजं ॥१७॥ प्रधानतः शुभस्थस्य सौम्य
० स्यापहृतौ यदा ॥ विवाहं यज्ञदीक्षां च दानानि लभते नरः ॥१८॥ कर्मस्थपापखेटस्य हृतौ पाकेश्वराद्यदा ॥ कर्मनाशमवा
प्नोति दुष्कीर्तिं विविधापदं ॥१९॥ तस्मात्कर्मस्थसौम्यस्य हृतौ सौख्यं विनिर्दिशेत् ॥ तटाकगोपुरादीनां पुण्यकर्मादिसं
ग्रहम् ॥२०॥ लाभस्थस्य दशानाथात्पापस्यापहृतौ धनं ॥ लभते पुत्रमित्रार्थस्थानभाक्सिच शाश्वतीं ॥२१॥ पाकेशाल्ल
भयुक्तस्य सौम्यस्यापहृतौ सुखं ॥ भाग्योत्तरं नृपात्प्रीतिं दारपुत्रादिवर्धनं ॥२२॥ व्ययस्थस्य हृतौ दुःखं पापस्य तु दशा
धिपात् ॥ अर्थनाशं नृपात्क्रोधं स्थाननाशं स्मृतिभ्रमं ॥२३॥ पाकेश्वराद्व्ययस्थस्य सौम्यस्यापहृतौ यदा ॥ वाहनं भोग
भाग्यं च वस्त्राभरणभूषणं ॥ २४॥ तत्तद्दशायां संयोज्यमेवमेवं विशेषतः ॥ स्वर्क्षोच्चवर्गमित्रादिविनासर्वत्र कल्पयेत् २५
लग्नार्थसौख्यगस्यापि पापस्यापहृतौ तदा ॥ पाकेशाद्दुःखमाप्नोति सौम्यभुक्तौ शुभं भवेत् ॥२६॥ अंतर्दशायां क्रूरस्य-
क्रूरदायमहद्भयं ॥ स्थानाक्षिबंधुपुत्रार्थदारनाशं नृपाद्भयं ॥२७॥ शुभभुक्तौ शुभदाये स्थानवाहनभूषणम् ॥ सौ-
म्यभुक्तौ पापदाये त्वादौ सौख्यं परं भयं ॥२८॥ सौम्यदाये पापभुक्तौ त्वादौ कष्टं ततः शुभं ॥ शीर्षोदयर्क्षगाः खेटाः स्वादौ स्वां

अपि संवादकार्येषु यथोक्तं फलमादिशेत् ॥ ३० ॥ ॥ इ
तेन्यन्नरक्षगाः ॥ २९ ॥ यत्र संवादबाहुल्यं योजयित्वा फलं वदेत् ॥ अपि संवादकार्येषु यथोक्तं फलमादिशेत् ॥ ३० ॥ ॥ लग्नग-
तिसाम्रुदायिकांतर्दशाफलम् ॥ ॥ अथ ग्रहाणां लग्नादिस्थितभेदेन पुनरप्यंतर्दशाफलविशेषमाह ॥ ॥ लग्नग-
स्यरवेः पाके भौमार्किशिखिभोगिनां ॥ अंतर्दशायां दुःखं च राज्यार्थगृहनाशनं ॥ १ ॥ तेषामगोचरस्थानां दिनेशात् फल-
मीदृशं ॥ गोचरस्थे फलं सौख्यं सर्वस्मिन् पाकपाहृहे ॥ २ ॥ गोचरत्वं नाम ॥ स्वर्क्षतुंगत्रिकोणस्थः षडष्टांत्यविवर्जितः ॥
अनस्तगोमित्रगस्तु गोचरस्थो भवेद्ग्रहः ॥ ३ ॥ अस्तगो नीचगो वापि स्वर्क्षमूलविवर्जितः ॥ षष्ठाष्टमव्ययस्थो वा यः खेटोय-
मगोचरः ॥ ४ ॥ लग्नस्थवासरेशस्य दशायामीज्यशुक्रयोः ॥ शशांकसौम्ययोर्भुक्तौ कृषिगोसुतदारभूः ॥ ५ ॥ धनस्थवासरे
शस्य पापभुक्तौ धनक्षयं ॥ वाक्पारुष्यमनोदुःखं नेत्ररोगं महद्भयं ॥ ६ ॥ सौम्यभुक्तौ रवेः पाके धनस्थस्य महत्सुखं ॥ वि
द्यालाभं नृपात्प्रीतिवस्त्रवाहनभूषणं ७ तृतीयस्थस्य तु रवेः पाके पापखेटो यदा ॥ गोचरस्थं महत्सौख्यं नो चेत् पापफलं वदेत्
॥ ८ ॥ नवस्थभानुपाके च शुभभुक्तौ महत्सुखम् ॥ धैर्यं भ्रातृसुताभिन्नसमरे जयमाप्नुयात् ॥ ९ ॥ दिनेशस्य सुखस्थ
स्यदशायां पापिनां हृतौ ॥ मातृनाशमनोदुःखं चोराग्निनृपपीडनं ॥ १० ॥ रवेः सुखस्थस्यापि शुभभुक्तौ महत्सुखं ॥ रा
ज्यार्थपुत्रदारादिवस्त्रमाल्यानुलेपनं ॥ ११ ॥ पंचमस्थरवेः पाके भौमार्कशिखिभोगिनां ॥ अंतर्दशायां पुत्रार्तिचौरभूपाग्निपी

र्वि· डनम् ॥ १२॥ शुभग्रहाणां भुक्तौ च रवेः पंचमगस्य तु ॥ परिपाके सुताप्तिं च राज्यं वाहनं भूषणं ॥ १३॥ षष्ठस्थस्सूर्यदाये स्मि- अ·
२१ न्नपहारे तु पापिनाम् ॥ ऋणं चोराग्निभूपेभ्यस्तु भीतिरावश्यकी तथा ॥ १४॥ सौम्यनामपहारे तु भास्करस्यारिगस्य च ॥ परि १६
पाके सुखं पूर्वं पश्चाद्दुःखं विनिर्दिशेत् ॥ १५॥ सप्तमस्थरवेः पाके शुक्रेज्याज्ञविदां ततो ॥ दारलाभं मनोत्साहं यानाम्बरविभू
षणं ॥ १६॥ तथाविधरवेः पाके दुःखं स्यात्पापिनां ततो ॥ ज्वरातिसारपित्तं च मेहकृच्छ्रारिपीडनम् ॥ १७॥ अष्टमस्थरवेः
पाके शुभे भुक्तौ शुभं वदेत् ॥ किंचिद्दुःखं शुभाधिक्यं शयनाम्बरभूषणं ॥ १८॥ तथाविधरवेर्दाये पापभुक्तौ महद्भयं ॥ मर
णं व्याधिपीडा वा परप्रेष्यत्वमेव वा ॥ १९॥ शुभस्थानगतस्यापि रवेः पाके ततो यदा ॥ सौम्यानां शुभकर्माप्तिं दानयज्ञं महो-
त्सवं ॥ २०॥ नवमस्थरवेः पाके पापभुक्तौ यदा तदा ॥ करोति दुःखबाहुल्यं गुरुं पित्रादिनाशनं ॥ २१॥ कर्मस्थरविदाये तु-
पापभुक्तिर्यदा तदा ॥ करोति कर्मकोशार्तिं चोराग्निनृपपीडनं ॥ २२॥ तथाविधरवेः पाके शुभभुक्तिर्यदा तदा ॥ करोति विपु-
लं राज्यं कीर्तिश्चाचन्द्रतारके ॥ २३॥ लाभराशिगतस्यापि रवेः पाके शुभेतरा ॥ भुक्तिर्यदा तदा दुःखं पश्चात्सौख्यं करोति च ॥
॥ २४॥ तथाविधरवेः पाके शुभभुक्तिर्यदा तदा ॥ धनाप्तिं राजसन्मानं दारपुत्रनृपात्तभियं ॥ २५॥ द्वादशस्थरवेः पाके पापभुक्तौ ७१
महद्भयं ॥ स्थानच्युतिं प्रवासं च नृपकोपाद्विमानना ॥ २६॥ तथाविधरवेः पाके शुभभुक्तौ महत्सुखं ॥ गोभूमिवस्त्रधा

न्यादिमणिविद्रुमभूषणम् ॥२७॥ ॥इतिरविपाकांतर्दशाफलम् ॥ अथचंद्रदशायामंतर्दशामाह ॥ ॥मूर्तिस्थचं-
द्रदायेतुशुभेज्याज्ञविदांहृतेतो ॥ देहारोग्यंनृपात्प्रीतिंवाहनांबरभूषणं ॥१॥ तथाविधस्यचांगस्यपरिपाकेशुभेनरा
त्हतिःकरोतिदुःखंचकृषिगोभूमिनाशनं ॥२॥ द्वितीयस्थानशानाथपरिपाकेशुभेनरा ॥ कलत्रपुत्रबंधूनांनृपात्प्रीतिं
करोतिच ॥३॥ सौम्यात्हतोद्वितीयस्थचंद्रदायेमहत्सुखं ॥ भोजनांबरपानंचमनोत्साहंकरोतिहि ॥४॥ तृतीयस्थानि
शानाथपरिपाकेमहत्सुखं ॥ शुभग्रहाणांभक्तिस्तुकरोतिनृपमानतां ॥५॥ तथाविधनिशानाथपरिपाकेशुभेनरा ॥
त्हतिःकरोतिवैकल्यंस्थानात्धैर्यविनाशनं ॥६॥ चतुर्थस्थानिशानाथपरिपाकेमहत्सुखं ॥ शुभसंयुक्तोनृपात्प्रीतिर्जायते-
विविधसुखं ॥७॥ पापयुक्तोमहत्कष्टंगृहदारार्थनाशनं ॥ चोराग्निनृपभीतिंचतादृगंगदशांतरे ॥८॥ पंचमस्थानिशाना
थपरिपाकेमहत्सुखं ॥ सौम्ययुक्तोकलत्रार्थपुत्रमित्रांबराणिच ॥९॥ तथाविधदशानाथदायेपापल्हतोयदा ॥ बुद्धिक्लो-
भंमनस्तापपुत्रदारनृपाद्भयं ॥१०॥ कृषिनाशमृणग्रस्तषष्ठस्थितनिशाकरात् ॥ स्यात्पापिनात्हतोदुःखममहक्षयपांडु
भिः ॥११॥ रिपुस्थितदशानाथात्सौम्यानांतुयदात्हतिः ॥ करोतिसर्वतोमैत्रींचोराग्निभयनाशनं ॥१२॥ कलत्रस्थानशा-
नाथात्यदासौम्यात्हतिस्तदा ॥ कलत्रपुत्रसंपत्तिर्वाहनांबरभूषणं ॥१३॥ तथाविधदशानाथात्पापिनांतुहतिर्यदा ॥

विदेशयानंपुत्रार्थदारबंधुविनाशनं ॥१४॥ अष्टमस्थनिशानाथानृपापभुक्तौमहद्भयं ॥ मरणंदारपुत्राणांकुत्सितान्नंपरा-
जयं ॥१५॥ रंध्रस्थितनिशानाथपरिपाकेमहत्सुखं ॥ सौम्यभुक्तौमहाकीर्तिर्धैर्यवाहनभूषण ॥१६॥ धर्मस्थित
दशानाथाच्छुभभुक्तौपितुःसुखं ॥ धर्मयज्ञविवाहंचराज्यस्त्रीधनसंपदः ॥१७॥ तथाविधदशानाथात्पापिनांतुल्हनिर्य
दा ॥ धर्महानिर्मनोदुःखंराज्यार्थगृहनाशनं ॥१८॥ कर्मस्थचंद्रदायेचसौम्यभुक्तिःकरोतिहि ॥ स्वकर्मनिरतंशास्त्र
धर्मदायपरायणं ॥१९॥ कर्मस्थितनिशानाथात्पापभुक्तिर्यदातदा ॥ कर्मनाशंकरोत्यत्रअपकीर्तिमहद्भयं ॥ २० ॥
लाभचंद्रदशाभुक्तिर्धनधान्यांबराणिच ॥ वाहनंराज्यलाभंचकरोतिविविधंसुखं ॥२१॥ लाभचंद्रेपापभुक्तौधननाशसु
पीतिच ॥ कृषिधान्याक्षिदेहार्तिनृपचोरादिपीडनं ॥२२॥ द्वादशस्थनिशानाथपरिपाकेर्थनाशनं ॥ पापभुक्तौमहत्कष्ट
सर्वशत्रुत्वमेवच ॥२३॥ शुभभुक्तौव्ययस्थस्यवस्त्रमाल्यविभूषणं ॥ दारार्थपुत्रमित्राणांवर्धनंवाहनंसुखं ॥२४॥ इ
तिचंद्रदशायामंतर्दशाफलं ॥ ॥लग्नस्थितधरासूनोःपरिपाकेव्रणंक्षतं ॥ पापभुक्तौमहत्कष्टमजीर्णादिमहद्भयं
॥ १ ॥ शुभभुक्तौनृपात्प्रीतिंभ्रातृवर्गशुभंसुखं ॥ तथाविधधरासूनोर्दशायांक्षेत्रवाहनं ॥ २ ॥ धनस्थितधरा-
सूनोःशुभभुक्तिर्यदातदा ॥ भ्रातृसौख्यमनोत्साहंविद्यावाहनभूषण ॥३॥ द्वितीयस्थधरासूनोःपरिपाकेशुभा-

र्तिः ॥ पूर्ववित्तविनाशंचराजकोपंज्वराग्निभिः ॥४॥ तृतीयस्थधरासूनोः पापभुक्तिर्यदानदा ॥ मनोवैकल्यमाप्नोति भ्रा-
तृवर्गविनाशनं ॥५॥ हिबुकस्थधरासूनोः पाकेसौम्यद्दतिर्यदा ॥ भोजनांबरसौख्यंचकृषिभूषणवाहनं ॥६॥ हिबु
कस्थधरासूनोः क्रूरभुक्तौमहद्भयं ॥ गृहक्षेत्रविनाशंचनृपचोराग्निपीडनं ॥७॥ हिबुकस्थधरासूनोः पाकेसौम्यद्दति-
र्यदा ॥ क्षेत्रांबरसुखावाप्तिपशुवाहनभूषणं ॥८॥ पंचमस्थधरासूनोः पाकेपापद्दतिर्यदा ॥ कृषिगोधनधान्यार्थ—
सुतदारविनाशनं ॥९॥ तथाविधकुजात्सौम्यभुक्तौशोभनमादिशेत् ॥ राजपूज्यसुताप्तिंचमंत्रावाप्तिमहादिशेत् १०
षष्ठस्थितकुजात्पापभुक्तौकष्टंविनिर्दिशेत् ॥ चोराग्निनृपपीडांच स्फोटकक्षयमेहनं ॥११॥ तथाविधकुजात्सौम्यभुक्तौ
भूपालमित्रतां ॥ बंधुनाशंमनोदुःखंपश्चात्सौख्यंविनिर्दिशेत् ॥१२॥ कलत्रस्थकुजात्पापभुक्तौस्त्रीसुतराजभीः
शुभभुक्तौमहत्सौख्यंनृपवाहनभूषणं ॥१३॥ अष्टमस्थकुजाद्भुक्तौपापिनांमरणंकृशं ॥ सौम्यभुक्तौमहत्सौख्यं कृ-
षिगोनृपपूजनं ॥१४॥ नवमस्थधरासूनोर्दायेपापद्दतिर्यदा ॥ पित्रोर्नाशंगुरोर्नाशंधर्महानिमनोरुज ॥१५॥ तथाविधकु-
जात्सौम्यभुक्तिर्गोधनसंपदः ॥ विवाहयज्ञदीक्षांचदेवभूसुरतर्पणं ॥१६॥ कर्मस्थितधरासूनोर्दुःखंस्यात्पापिनांद्दतौ
विदेशयानंदुष्कीर्तिलभतेहिपराजयं ॥१७॥ लाभस्थभूमिपुत्रस्यपाकेपापद्दतिर्यदा ॥ करोतिविपुलराज्यंगंधमाल्य

विभूषणं ॥ १८ ॥ शुक्रेज्याज्ञविदांभुक्तौलाभराशिगतस्यतु ॥ परिपाकेमहत्सौख्यंदानधर्मादिसंग्रहम् ॥ १९ ॥ द्वादशस्थ
धरासूनोः पाकेपापत्द्दतिर्यदा ॥ करोतिदुःखबाहुल्यंकारागृहनिवेशनं ॥ २० ॥ शुभापहारेसौख्यंचयानांबरविभूषणं
भुक्त्यंतेराजकोपंचपदभ्रंशमनोरुजं ॥ २१ ॥ इतिकुजांतर्दशा ॥ ॥ अथराहुदशायामंतर्दशाफलं ॥ ॥ ल
ग्नस्थेसैंहिकेयस्यदायेपापत्द्दतिर्यदा ॥ करोतिदुःखबाहुल्यंनृपचोराग्निपीडनं ॥ १ ॥ नवस्थभोगिनः पाकेशुभभुक्तौसुखंव
देत् ॥ गृहक्षेत्रादिवृद्धिश्चभोजनांबरभूषणं ॥ २ ॥ षडष्टांत्यगतस्याहेः परिपाकेशुभेनरा ॥ द्दतिःकलहरोगाग्निनृपचो
रविषारिभीः ॥ ३ ॥ श्वासक्षयप्रमेहादिशूलनिद्रादिभाग्भवेत् ॥ कुभोजनंकुवस्त्रंचस्थाननाशंनृपाद्भयं ॥ ४ ॥ दुस्थस्य
चाहिनाथस्यपरिपाकेशुभात्द्दतिः ॥ आदौशुभंमहत्सौख्यंनृपमानंधनागमं ॥ ५ ॥ अंतेतुराजभीतिःस्यात्स्थानभ्रंशम
नोरुजं ॥ कृषिगोभूमिवस्त्रादिबंधुपुत्रार्थनाशनं ॥ ६ ॥ केंद्रत्रयस्थितस्याहेः पापिनांतुत्द्दतिर्यदा ॥ गृहदाहाक्षिरोगादि
दारपुत्रमहद्भयं ॥ ७ ॥ स्थानच्युतिमनोदुःखंनिजाचारविवर्जितं ॥ अकस्मात्कलहंचैवचोराग्निनृपपीडनं ॥ ८ ॥ चतुष्ट
यगतस्याहेः परिपाकेशुभात्द्दतिः ॥ क्वचित्सौख्यंक्वचित्कीर्तिंक्वचिद्दुर्मंक्वचित्सुखं ॥ ९ ॥ एवमादौतुभुक्त्यंतेराजकोपाद्ध
नक्षयं ॥ युद्धेपराजयंचैवविद्यावादेमहद्भयं ॥ १० ॥ त्रिकोणस्थफणींद्रस्यदशापाकेमहत्कुशं ॥ पापभुक्तौमहत्कष्टंपापा

चारसमन्वितं ॥११॥ अपकीर्तिंकुभोज्यंचकृषिगोभूमिनाशनं ॥ नृपभीतिंचचौर्यंचमौल्यादपतनंभवेत् ॥१२॥ तथाविध
फणींद्रस्यशुभभुक्तौशुभक्रिया ॥ सुतदारधनाप्तिंचभुक्त्यंतेफलमीदृशं ॥१३॥ किंचित्सुखंतदादौतुविदेशगमनंतथा ॥
मंत्रोपास्तिमनोत्साहंकलत्रात्मजदूषणम् ॥१४॥ तृतीयलाभगस्याहेः परिपाकेमहत्सुखं ॥ पापभुक्तौनृपप्रीतिंफलमीदृ
शमादिनः ॥१५॥ अंतेकष्टंविनिर्दिष्टंचोराग्निनृपपीडनं ॥ बंधुद्वेषमनोदुःखंभ्रातृवर्गविनाशनं ॥१६॥ धनराशिगत-
स्याहेः पापानांतुदृतिर्यदा ॥ धननाशमनोदुःखंभार्यापुत्रविनाशनं ॥१७॥ क्रयविक्रयविच्छाप्तिंवाग्दूषणमथापिवा ॥ तथा-
विधफणींद्रस्यशुभभुक्तौतुभोजनं ॥१८॥ वस्त्रवाहनभूषाप्तिंक्रयविक्रयदूषणं ॥ उद्योगभंगौदेहार्तिंगूढपापंलभेन्न
रः ॥१९॥ ॥ इतिराहुंतर्दशा ॥ ॥ अथजीवांतर्दशा ॥ ॥ केंद्रस्थितस्यजीवस्यदशायांपापिनांदृतौ ॥ दे
हार्तिंलभतेदुःखंराजकोपंधनक्षयं ॥१॥ कृषिगोभूमिनाशंचविरोधंबंधुभिःसह ॥ उत्साहभंगवैकल्यमादौचांतेशुभंव
देत् ॥ भुक्तौशुभानांतत्कालेगुरोःकेंद्रगतस्यतु ॥ राज्यलाभमनोत्साहंवस्त्रवाहनभूषणं ॥३॥ दानंहोमंजपंधर्मंनृपला-
लनमाननं ॥ सर्वोपकारकल्याणविचित्रांबरकांचनं ॥४॥ त्रिकोणस्थगुरोःपाकेशुभभुक्तौमहत्सुखं ॥ प्राकारगोपुरा-
दीनांनिर्माणंदेवतर्पणं ॥५॥ भाग्योत्तरंमहाकीर्तिंदारपुत्रार्थसंग्रहं ॥ विदेशयानादामाप्तिंयशोविद्याजयंसुखम् ॥६॥ त

त्रस्थितस्यगुरोः पाके पापिनांवह्नितिर्यदा ॥ दारपुत्रनृपक्रोधं बंधूनांमरणंतथा ॥७॥ बुद्धिभ्रंशं पदभ्रंशं कार्यविघ्नकरंतथा ॥ चोरा
ग्निदाहपीडांच कुरुतेनात्रसंशयः ॥८॥ स्वकुलाचारहीनंच परदाराभिमर्शनं ॥ चंचलंमानहानिंच मणिविद्रुमनाशनं ॥९॥ ष
ष्ठाष्टमेव्ययस्थस्य गुरोः पाकेशुभेनरा ॥ कुर्वन्तिस्वकुलाचारहीनंराज्यार्थनाशनं ॥१०॥ आत्मार्थबंधुमरणं विदेशान्नृपला
यनं ॥ भूविवादंमनोदुःखं व्याधिनाभयमेवच ॥११॥ गुरोर्नाशगतस्यापि परिपाकेमहत्सुखं ॥ देशग्रामाधिपत्यंच शुभ-
भुक्तोमहद्यशः ॥१२॥ देहारोग्यकरंकिंचिद्गजाश्वाद्यंबराणिच ॥ सुभोजनंसुखोल्लासं क्षीरदध्याज्यशर्कराः ॥१३॥
तृतीयायगतस्यापि गुरोः पाकेमहद्यशः ॥ सौम्यानांभुक्तिकालेतु वस्त्रवाहनभूषणं ॥१४॥ मणिविद्रुममुक्तादि कांचना-
द्यंबराणिच ॥ देशाधिपत्यंमंत्रित्वंलभतेनात्रसंशयः ॥१५॥ तादृशस्यगुरोर्दाये पापभुक्तौमहद्भयं ॥ आचारहीनंकुरुते
स्वकुलोद्भवनाशनं ॥१६॥ विदेशवासकश्चैव नानादुःखपरिभ्रमं ॥ एवमादौदशांतेतु सुखवाहनभोजनं ॥१७॥ ध
र्मस्थितगुरोर्दाये शुभभुक्तौधनागमं ॥ विद्यालाभंजयसौख्यं दारपुत्रनृपात्सुखं ॥१८॥ सर्वेषामुपकर्तृत्वं धनाधिक्यंमह
त्प्रियं ॥ भोजनंपौष्टिकंचैव धर्मंदारधनादिकं ॥१९॥ द्वितीयस्यगुरोः पाके पापभुक्तौयदातदा ॥ करोतिदुःखबाहुल्यंरा
ज्ञात्ततधनंतदा ॥२०॥ बंधुद्वेषंमनोद्विग्नं वाचिकं दैन्यमेवच ॥ कुभोजनादिदुष्कर्मकुत्सितप्रेष्यभावना ॥२१॥ ॥इति-

गुरोरंतर्दशा ॥ ॥अथ शनेरंतर्दशा ॥ ॥ केंद्रस्थस्य शनेर्दाये यदा पापफलंतिस्तदा ॥ स्थानच्युतिर्प्रवासं च नृपचोराग्निपीडनं ॥२॥ तथाविधशनेर्दाये शुभभुक्तौ महत्सुखं ॥ नृपाभिषेकमर्थाप्तिं देशग्रामाधिपत्यता ॥३॥ फलमीदृशमादौ तु भुक्तं पश्चात् रोगपीडनं ॥ परापवादं बंधूनां मरणं धननाशनं ॥४॥ त्रिकोणस्थशनेर्दाये पितृपुत्रविनाशनं ॥ पापभुक्तौ महत्कष्टं स्थल धान्यविनाशनं ॥६॥ तथाविधशनेर्दाये शुभभुक्तौ महत्सुखं ॥ राजपूज्यं कृषेर्लाभं धनधान्याभिवर्धनं ॥७॥ स्वबंधुदारपुत्राणामारोग्यं भूषणादिकं ॥ - वाताक्षिमूलरोगं च स्वबंधुकलहं तथा ॥ उद्योगभंगं दुःखं च स्थलधान्यविनाशनं ॥ कर्मनाशमथापि वा ॥५॥ भृत्यमित्रार्थसंपत्तिं लभते धर्मसंग्रहं ॥८॥ षष्ठाष्टमव्ययस्थस्य शनेर्दाये शुभे नरा ॥ हानिर्दुःखं महत्कष्टं स्थाननाशं धनक्षयं ॥९॥ गुह्यरोगं विषाग्निं च ज्वरवन्हिनृपाद्भयं ॥ अत्यासबंधुमरणमुद्योगस्यविनाशनं ॥१०॥ षष्ठाष्टमव्ययस्थस्य शुभपाके महत्सुखं ॥ आरोग्यं कांतिवृद्धिं च देशग्रामाधिपत्यता ॥११॥ तृतीयलाभराशिस्थशनेः शुभफलंतिर्यदा ॥ पाके शुभफलं भाक्नृपलालनभूषणं ॥१२॥ तृतीयलाभराशिस्थशनेः पापफलंतिर्यदा ॥ पाके धनाप्तिं दुःखं च भ्रातृवर्गविनाशनं ॥१३॥ विदेशयानं कलहं वैकल्यं भृत्यनाशनं ॥ कुभोजनं परप्रेष्यं कुस्त्रीसंगमनं लभेत् ॥१४॥ धनस्थितशनेः पाके यदा-पापफलंतिर्भवेत् ॥ राजदंडमहाविघ्नं कारागृहनिरोधनं ॥१५॥ उत्साहभंगं देहार्तिं ज्वरातीसारपीडनं ॥ राज्यनाशं गवा-

श्वानांमरणंवाहनाद्भयं ॥ १६॥ द्वितीयस्थशनेः पाकेशभमुक्तौमनोद्दृदं ॥ उपकर्तृत्वमन्येषांद्यूतविद्याविनोदकं ॥ १७ ॥ गा-
नेकलिरहस्यंच भोजनांबरभूषणं ॥ उद्योगसिद्धिराज्याप्तिमणिविद्रुमकांचनं ॥ १८॥ ॥ इतिशनेर्वृत्तदशा ॥ ॥ ७
अथबुधांतर्दशा ॥ ॥ केंद्रस्थितस्यसौम्यस्यदशायांपापिनांतृतौ ॥ कर्मविघ्नंमहाद्दुःखंमनश्चांचल्यमेवच ॥ १॥ उत्सा
हभंगगोभूमिहिरण्यांबरनाशनं ॥ स्थानच्युतिमहाद्वेषंविद्यानाशंलभेत्तदा ॥ २॥ शुभभुक्तौबुधस्यापिपापकेंद्रगतस्यतु
वैवाहिकंयज्ञकर्मदानधर्मजपादिकं ॥ ३॥ ज्ञानाधिक्यंनृपात्प्रीतिंकृषिगोभूमिवर्धनं ॥ मुक्तामणिप्रवालादिवाहनांबरभूष
णं ॥ ४॥ ज्ञस्यत्रिकोणयुक्तस्यदशानांपापिनांतृतौ ॥ दारपुत्रार्थनाशंचकर्मनाशंमनोरुजं ॥ ५॥ कृषिवाणिज्यनाशंच बंधु
नाशमथापिवा ॥ पादभंगंमहाद्वेषंबंधुद्वेषंलभेन्नरः ॥ ६॥ तथाविधज्ञस्यपाकेशुभभुक्तौनृपात्प्रियं ॥ आरोग्यमतिसौ
ख्यंचसोमपानादिकंसुखं ॥ ७॥ स्वनामांकितपाद्यानिनामद्वयमथापिवा ॥ भोजनांबरभूषाप्तिंनरेशात्त्वंलभेन्नरः ॥ षष्ठाष्ट
मगतज्ञस्यपरिपाकेतुपापिनां ॥ तृतौचोरारिपीडांचज्वरातीसारपीडनं ॥ ९॥ स्वबंधुमरणंक्लेशंभृत्यस्त्रीपुत्रनाशनं ॥ वि
वादंविग्रहंसर्वैर्बंधुभिर्लभतेनरः ॥ १०॥ तथाविधाज्ञपुत्रस्यशुभभुक्तौमहद्यशः ॥ आरोग्यकांतिलाभंचदेवभूसुरतर्पणं
॥ ११॥ दशादौफलमेवंस्यादुत्तयंनेसुखनाशनं ॥ गोमहिष्यादिपीडांचवाक्पारुष्यंनृपाद्भयं ॥ १२॥ तृतीयायगतज्ञस्यशु

भभुक्तौशुभंभवेत् ॥ मनोधैर्यंमनोत्साहंविदेशाद्द्रव्यसंचयं ॥१३॥ विद्याजयंनृपात्प्रीतिंभोजनंपौष्टिकंतथा ॥ यज्ञोवैवाहि
कंकर्मपुराणश्रवणादिकं ॥१४॥ तथाविधज्ञस्यपाकेपापभुक्तौमहद्भयं ॥ ज्ञातिवर्गविनाशश्चवैकृत्यंनृपपीडनं ॥१५॥ लो-
कापवादभीतिश्चकुस्त्रीभृत्यादिसेवनं ॥ कर्महानिंकृषेर्नाशंगजाश्वानांचपीडनं ॥१६॥ धनस्थितिज्ञपुत्रस्यपरिपाकेशुभेतत
दा ॥ करोतिराजदंडंचबंधनंनिगडंतथा ॥१७॥ विषार्तिंबंधुविद्वेषंकृषिगोभूमिनाशनं ॥ शत्रुलंसकलैःसार्धंनिषयाचारवि-
वर्जितं ॥१८॥ द्वितीयस्थस्यसौम्यस्यपरिपाकेर्थलाभभाक् ॥ शुभभुक्तौसन्मार्गेदेवसत्कर्मतर्पणं ॥१९॥ अध्वरादि
महत्कर्मदानहोमजपादिकं ॥ बंधुपूज्यमहोत्साहविद्यालाभलभेन्नरः ॥२०॥ ॥ केतुमहादशाफलम् ॥ ॥ अ
थकेतोरंतर्दशा ॥ ॥ केतोश्वतुष्टयस्थस्यस्वपाकेस्थाननिस्तदा ॥ ज्ञानभंगंमहादुःखंनृपचौराग्निपीडनं ॥१॥ मानहानिंनदी
संवादारपुत्रविनाशनं ॥ कर्मनाशपदभ्रंशमकस्मात्कलहंवदेत् ॥२॥ केतोस्तथाविधस्यापिशुभभुक्तौसुखंश्रियं ॥ द
हारोग्यकरंसौख्यंबंधुभिश्चसमागमं ॥३॥ भोजनांबरभूषादिप्रमोदोचानिमलोकजं ॥ उद्योगभंगकार्यार्तिस्तस्कुले द्रव्यनाश
नं ॥४॥ त्रिकोणराशियुक्तस्यकेतोर्दायेशुभेतरा ॥ स्थानस्तदामनस्तापकरोतिविविधापदं ॥५॥ स्वपक्षदारपुत्राणां
नाशमथापिवा ॥ स्थानार्थदोषस्तथायासंभृत्यबंधुविरोधनं ॥६॥ शुभग्रहाणांकेतोस्तुपरिपाकेस्थानदं ॥ कृषिगोभूमि

लाभंचविद्याबंधुसमागमं ॥७॥ भोजनांबरसौख्यंच भुक्त्यादौ फलमीदृशं ॥ भुक्त्यंतेस्थानचलनमकस्मात्कलहंवदेत् ॥८
षष्ठाष्टमव्ययस्थस्यकेतोर्दायेशुभेनरा ॥ त्वतिःकरोतिमरणंविदेशंवापदक्षमं ॥९॥ प्रमेहमूत्रगुल्मादिराजचोराग्निपीडनं
फलमादौनदंतेच यत्किंचित्सुखवर्धनं ॥१०॥ भुक्तौसौम्यग्रहाणांतुत्वतोस्त्रीपुत्रवर्धनं ॥ धान्यांबरविभूषाश्चिमणिप्रवर-
कांचयं ॥११॥ विप्रलंभंचशौर्यंचगोत्स्यादिपतनंतथा ॥ स्वबंधुजनशत्रुत्वंशिरोक्षिगुदपीडनं ॥१२॥ तृतीयलाभयुक्तस्य
केतोःपाकेपरंसुखं ॥ शुभभुक्तौनृपात्प्रीतिंविचित्रांबरभूषणं ॥१३॥ वाहनंभूमिलाभंचगंधमाल्यानुलेपनं ॥ दूरात्करा
गमंचैवस्वबंधुजनपूज्यतां ॥१४॥ पापभुक्तौतथाकेतोःपापकर्मसमाचरेत ॥ सर्वेषांविघ्नकर्तृत्वंबंधुभिस्त्यक्तजीवनं ॥१५॥
परप्रेष्यंकुवस्त्रंच भुक्त्यादौफलमीदृशं ॥ भुक्त्यंतेसुखमाप्नोतिदारपुत्रधनागमं ॥१६॥ धनस्थितध्वजस्यापिपारपाकेशुभे
तरा ॥ करोतिविविधदुःखंभेदस्यमन्नंमनोरुजं ॥१७॥ पुत्रमित्रकलत्राणांनाशनंमहदापद ॥ राज्ञाचोरेणवावित्तंह्रियतेबं-
धुनाशनं ॥१८॥ शुभभुक्तौधनाप्तिंच विद्यावादजयावहं ॥ परोपकारंसर्वेषांभोजनांबरभूषणं ॥१९॥ भुक्त्यादौफलमं
वस्यादंतेकिंचिद्धनव्ययं ॥ वाक्पारुष्यमनोद्विग्नप्रवृत्तेर्भंगमेववा ॥२०॥ ॥इतिकेतोरंतर्दशा ॥ ॥अथशुक्रांतर्द-
शा ॥ ॥केंद्रस्थितस्यशुक्रस्यसौम्यानांतुत्वतिर्यदा ॥ राज्याप्तिंराजसन्मानंयानांबरविभूषणं ॥१॥ उत्साहकीर्तिसंप

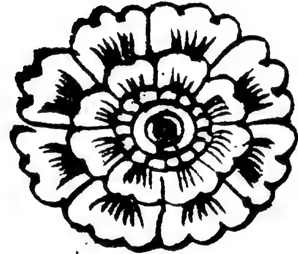
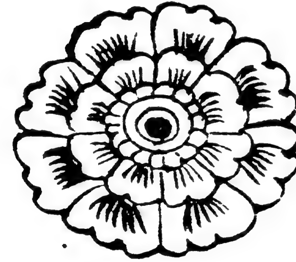
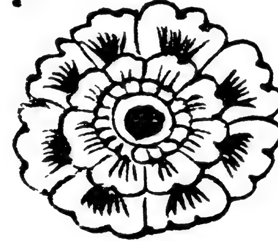
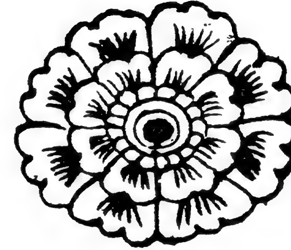
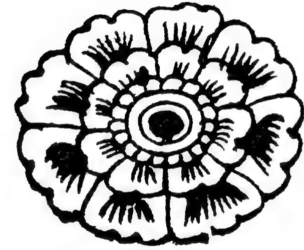
न्तिस्त्रीपुत्रधनसंपदः ॥ भाग्योत्तरंमनोधैर्यंराज्यद्वाराधिपत्यतां ॥२॥ तथाविधस्यवाच्छस्यपापभुक्तौधनक्षयं ॥ कुभोजनं-
कुवस्त्रंचशुभकर्मविनाशनं ॥३॥ भुक्त्यादौफलमेवस्यादंतेशोभनमादिशेत् ॥ कृषिगोभूमिपालंचदूरदेशाद्गनागमं ॥४॥
त्रिकोणस्थस्यशुक्रस्यशुभभुक्तौशुभाक्रिया ॥ देवभूसुरभक्तिश्चस्वकृतदारविवर्धनं ॥५॥ यज्ञादिकर्मलाभंचगोभूषण
जयावहं ॥ आरोग्यंदेहकांतिंचचिंतितार्थमनोरथं ॥६॥ तथाविधस्यशुक्रस्यपापभुक्तौमनोरुजं ॥ अनारोग्यममर्यादंनृ
पचोराग्निपीडनं ॥७॥ कुस्त्रीसंगकुवार्तांचबंधुद्वेषंमतिभ्रमं ॥ दुःस्वप्नंगोलिपतनंसपकीर्तिलभेन्नरः ॥८॥ पाकेशुक्रस्य
दुःस्थस्यशुभभुक्तौमहद्यशः ॥ राजसन्मानमथाप्निपुत्रस्त्रीधनसंपदः ॥९॥ वस्त्रवाहनभूषाप्निमादौचांतेमनोरुजं ॥ बं
धुद्वेषंगुरोर्नाशस्वकुलोद्भवनाशनं ॥१०॥ शुभयद्दाणांभुक्तौनुदेहारोग्यंमहत्सुखं ॥ परान्नपट्टवस्त्राप्तिगंधमाल्यविभूषणं
॥११॥ भुक्त्यादौफलमेवंस्यादंतेक्लेशकरंभवेत् ॥ चोराग्निदेहपीडांचस्वबंधुजननाशनं ॥१२॥ तृतीयायस्यशुक्रस्यपार-
पाकेशुभंतरा ॥ हानिर्दुःखमवाप्नोतिधनधान्यविनाशनं ॥१३॥ उद्योगभंगक्लेशंचचोराग्निनृपपीडनं ॥ भूविवादस्वबंधू
नांनाशनंस्वपदस्यच ॥१४॥ तथाविधस्यशुक्रस्यशुभभुक्तौमहत्सुखं ॥ नृपपूज्यमनोधैर्यंदेशग्रामाधिपत्यतां ॥१५॥
वाहनंभूषणाप्तिंचपुत्रस्त्रीभृत्यसंपदः ॥ कूपारामतटाकानांनिर्माणधर्मसंग्रहं ॥१६॥ धनस्थस्यापिशुक्रस्यशुभभुक्तौ-

महाश्रियं ॥ दारपुत्रार्थलाभंच स्वबंधुजनरक्षणं ॥१७॥ विद्याजयंमनोल्लासंदेवभूसुरतर्पणं ॥ यज्ञादिकर्मलाभंचलभे- अ·
न्नामद्वयंतथा ॥ १८ ॥ धनस्थितस्यशुक्रस्यपापमुक्तोभृशंवदेत् ॥ राजदंडंमनोदुःखंस्वल्पद्रोगाक्षिग्रपीडनं ॥१९॥ वि- १६
द्यावादंकृषेर्नाशंकर्महानिपदभ्रमं ॥ वन्हिचोरारिभीतिंचलभतेनात्रसंशयः ॥२०॥ ॥ इतिश्रीसर्वार्थचिंतामणौषो
डशोऽध्यायः ॥१६॥ यद्यज्जन्मानिनक्षत्रेवृद्धिभावमुपेयुषि ॥ तस्यश्रीरायुरारोग्यंभवत्येवविनिश्चयः ॥ १ ॥ तिथ्या-
दिषुतथावाच्यंक्षयेतस्मिन्क्षयोभवेत् ॥ तिथिरेकगुणाप्रोक्ताऋक्षंदशगुणंभवेत् ॥२॥ लग्नंलक्षगुणंप्रोक्तंतत्समूहेफ-
लादिकं ॥ केंद्रस्थिताजन्मनियस्यकस्यपापाश्चसर्वेविफलप्रदास्युः ॥३॥ कुर्वंतिदारिद्र्यमनेकदुःखश्वासक्षयप्लीहगुदो
दरार्ति ॥ ३ ॥ पापग्रहेकर्मगतेतिनीचेवक्रान्वितेपापखगैःप्रदृष्टे ॥ नाशंकलत्रस्यवदंतिनूनंमुनीश्वरास्तद्वदनेकशास्त्रे ॥४
दुःखीमूढोलोकविद्वेषकारीकाणःपंगुर्निर्धनोमानहीनः ॥ अल्पायुःस्यात्केंद्रगाःपापखेटाःब्रह्मद्वेषीचापकीर्तिश्चसर्वे ॥५॥
॥ ॥ शंकराचार्यस्तु ॥ ॥ लग्नेमानेसप्तमेचाथबंधौपापाःखेटाजन्मकालेतुसर्वे ॥ तिष्ठंत्यतेस्वल्पमायुःप्रमाणंनेत्रा
मेकोलग्नपोवायदिस्यात् ॥६॥ तथापितद्योगफलप्रमाणंतादृग्विधंस्यान्मुनयोवदंति ॥ स्वनीचभागादिमहीप्रयोगेप्येवंफलं ७७
दुःखितनिर्गतायुः ॥७॥ तथास्थितेजन्मनियस्यकस्यबाल्येत्रपित्रोर्मरणंचकष्टं ॥ भिक्षाशनेनाप्युदरस्यपूर्तिस्तदाभवत्येव

नदंगहीनं ॥ ८ ॥ स्वनीचभागादिमहीपयोगेजातेपियस्यापिनरस्यकस्य ॥ केंद्रत्रिकोणेशुभभोयुदिस्युस्तनदराजयोगंस
फलंवदंति ॥ ९ ॥ स्वेशोक्षितलग्नगतेक्रमांशोजीवेनदृष्टेधनराशिपेन ॥ स्वनीचभागादिमहीपयोगेजातोपिपमूमेरधिप
त्वमेति ॥ १० ॥ एवंचिंतामणौप्रोक्तं वेंकटेशेनधीमता ॥ नीचभागादियोगार्थराजयोगादिजंफलं ॥ ११ ॥ अथद्रेष्काणः
मेषद्वितीयःस्वगद्रेष्काणः ॥ मिथुनस्वगद्रेष्काणः ॥ अथकर्कद्वितीयः ॥ तृतीयःव्यालद्रेष्काणः ॥ कर्कतृतीयोपिव्याल
एव ॥ सिंहप्रथमःस्वगद्रेष्काणः ॥ वृश्चिकप्रथमद्वितीयौव्यालद्रेष्काणौ ॥ वृश्चिकतृतीयोपिव्यालः ॥ अथमकरप्रथमो
निगडद्रेष्काणः ॥ मीनतृतीयोव्यालद्रेष्काणः ॥ रविभौमार्कजाः शुक्राः सजलोच्चंद्रभार्गवो ॥ बुधवाचस्पतीज्ञेयोसजलो
जलराशिगो ॥ १ ॥ कुंभकर्कटकोमीनमकरालितुलाधराः ॥ सजलाराशयःप्रोक्तानिर्जलाःशेषराशयः ॥ ॥ इति-
सर्वार्थचिंतामणिःसमाप्तः ॥ ॥ ७ ॥ जन्मन्यर्कोहिमकरस्रुतःसैंहिकेयासुरज्योकेतुश्चंद्रोदिनकरसुतोभार्गवो
भूमिपुत्रः ॥ तापकांतिक्षनिधृनिलयंकीर्तिहानिप्रमोदमृत्युनाशबलमनुदिनंसंचरतिक्रमेण ॥ १ ॥ ग्रहाणांपरस्परस्थान
वशेनबाधकत्वमाह ॥ क्रमाच्चरागद्विशरीरभाजामुपांत्य ११ धर्म ९ स्मर ७ गास्तदीशाः ॥ स्वरेशमादिस्थितराशिना
थाअतीवबाधाकरखेचरास्युः ॥ २ ॥ द्युमणि १ रमरमंत्री २ भूसुतः ३ सोमसौम्यो ४ गुरु ५ रिनतनयोरो ६ भार्गवो ७

र्विं भानुपुत्रः ८ दिनकरादिविजेड्यो ९ जीवभानुज्ञमंदाः १० स्फरगुरु ११ रिनसूनुः १२ कारकाख्याविलभान् ॥ ॥शुभ ग्रं
१८ ममस्तु ॥ ॥ पितृमनापारोग्यमनः शुभचिरुचिज्ञानोदयकारकः सूर्यः ॥ धवलचामरयशोदयामोदकांतिसुखलावण्य
मातृमनः प्रसादकारश्चंद्रः ॥ पराक्रमविजयविख्यातिसंग्रामसाहससेनापत्यदंडनेतृत्वखड्गपरश्वधकुंतकुठारशातम्रीभिं
दिपालधनुर्बाणानैपुण्यधृतिगांभीर्यकामक्रोधशत्रुवृद्धिआग्रहावग्रहपरापवादस्वतंत्रधातृभूकारकः कुजः ॥ संततिशां
तिविनयभक्तिमतिमातुलबांधवज्ञातिगोत्रसमृद्धिगणितप्रज्ञावेदांतविद्याकारकोबुधः ॥ ४ ॥ वाकूधोरणीमंत्रराजतंत्रने
ष्ठिकगजतुरंगयाननिगमाबोधकर्मपुत्रसंपज्जीवनोपायक्रमयोगासिंहासनकारकोगुरुः ॥ ५ ॥ संगीतसाहित्यदास्यरसा-
द्भुतमदनसुवतिरतिकेलिविलासविचित्रचित्रकांतिसौंदर्ययुवतिराजवशीकरणराजसुखवशीकरणगारुडेंद्रजालमालावैशद्य
महदणिमाद्यष्टैश्वर्यकाव्यकलासमभोगकलत्रकारकः शुक्रः ॥ ६ ॥ लोभमोहविषमपरपीडानिर्घातनेत्रुर्यदुर्मतिदारिद्य-
दुर्दशामयवातवंचनमहिषीयवापूकृष्णधान्यायुष्यजीवनोपायकारकः शनिः ॥ ७ ॥ यशःप्रतिष्ठाछत्रकारकोराहुः ॥ ॐ ॥
॥ ॐ ॥ इतिसं० सू० समाप्तः ॥ ॐ ॥ ॐ ॥ ॐ ॥ ॐ ॥ शुभमस्तु ॥ ॐ ॥ ॐ ॥ ॐ श्रीसीतारामप्रसं० ॥ ७८
॥ ॐ ॥ ॥ ॐ ॥ ॥ ॐ ॥ ॥ ॐ ॥ ॥ ॐ ॥ ॥ ॐ ॥ ॥ ॐ ॥

॥ हें पुस्तक, मुंबईयेथें. बापू सदाशीवशेटहेगिष्टे शेट्ये श्रीवर्धनकर, याणी आपले शिलाप्रेसावर छापिलें; ॥ शके १७८८ क्षयनामसंवत् ॥ मार्गशीर्षशुक्ल १ तद्दिने समाप्तोयंग्रंथः ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

॥ इतिसर्वार्थचिंतामणिःसमाप्तिमगमच्छुभम् ॥